намо д̣асса бхаг̇авад̇о арахад̇о саммаасам̣буд̣д̇хасса

# сам̣яуд̣д̇анигааяз

# нид̣аанавагг̇ад̇ийгаа

## 1. нид̣аанасам̣яуд̣д̇ам̣

### 1. буд̣д̇хавагг̇о

#### 1. бадижжасамуббаад̣асуд̣д̇аваṇṇанаа

**1**. д̣уд̣ияасуд̣д̇аад̣ийниби бадижжасамуббаад̣авасзнзва д̣зсид̣аанийд̇и ааха **“батамам̣ бадижжасамуббаад̣асуд̣д̇а”**нд̇и. **д̣ад̣раа**д̇и бад̣ам̣ яз д̣зсагаалаа ид̇ха вихараṇагирияаая висзсанабхаавзна вуд̣д̇аа, д̣зсам̣ барид̣ийбананд̇и д̣ассзнд̇о **“яам̣ самаяам̣…бз… д̣ийбзд̣ий”**д̇и ааха. д̣ам̣-сад̣д̇о хи вуд̣д̇асса ад̇т̇асса бадинид̣д̇зсо, д̣асмаа ид̇ха д̣зсасса гааласса ваа бадинид̣д̇зсо бхавид̣ум̣ арахад̇и, на аñнасса. аяам̣ д̣аава д̣ад̣расад̣д̇асса бадинид̣д̇зсабхаавз ад̇т̇авибхааванаа. яасмаа бана ийд̣исзсу таанзсу д̣ад̣расад̣д̇о д̇хаммад̣зсанаависидтам̣ д̣зсам̣ гаалаñжа вибхаавзд̇и, д̣асмаа вуд̣д̇ам̣ **“бхаасид̣аб̣б̣аяуд̣д̇з ваа д̣зсагаалз”**д̇и . д̣зна **д̣ад̣раа**д̇и яад̇т̇а бхаг̇аваа д̇хаммад̣зсанад̇т̇ам̣ бхигкуу аалаби абхааси, д̣аад̣исз д̣зсз, гаалз ваад̇и ад̇т̇о. **на хий**д̇иаад̣инаа д̣амзвад̇т̇ам̣ самад̇т̇зд̇и.

нану жа яад̇т̇а тид̇о бхаг̇аваа ‘‘агаало ко д̣ааваа’’д̇иаад̣инаа б̣аахияасса д̇хаммад̣зсанам̣ бад̣игкиби, д̣ад̇т̇зва анд̣аравийт̇ияам̣ тид̇ова д̣асса д̇хаммам̣ д̣зсзсийд̇и? сажжамзд̣ам̣. ад̣зсзд̣аб̣б̣агаалз ад̣зсанаая хи ид̣ам̣ уд̣аахараṇам̣. д̣знаaха **“агаало ко д̣аавaa”**д̇и. яам̣ бана д̣ад̇т̇а вуд̣д̇ам̣ ‘‘анд̣арагхарам̣ бавидтамхаа’’д̇и, д̣амби д̣асса агаалабхааваассзва барияаязна д̣ассанад̇т̇ам̣ вуд̣д̇ам̣. д̣асса хи д̣ад̣аа ад̣д̇хаанабариссамзна руубагааяз агаммаññад̣аа ахоси, б̣алавабийд̣ивзг̇зна наамагааяз. д̣ад̣убхаяасса вуубасамам̣ ааг̇амзнд̇о бабаñжабарихаарад̇т̇ам̣ бхаг̇аваа ‘‘агаало ко’’д̇и барияааязна бад̣игкиби. ад̣зсзд̣аб̣б̣ад̣зсз ад̣зсанаая бана уд̣аахараṇам̣ ‘‘ат̇а ко бхаг̇аваа маг̇г̇аа оггамма аññад̣арасмим̣ ругкамуулз нисийд̇и, вихаарад̇о нигкамид̇ваа вихаарабажчааяаааяам̣ баññад̣д̇з аасанз нисийд̇ий’’д̇и звамаад̣игам̣ ид̇ха **аад̣и**сад̣д̇зна саñг̇ахид̣ам̣. ‘‘са ко со бхигкавз б̣аало ид̇ха баабаани гаммаани гарид̇ваа’’д̇и звамаад̣ийсу (ма. ни. 3.248) бад̣абуураṇамад̣д̇з **ко**-сад̣д̇о, ‘‘д̣угкам̣ ко аг̇аараво вихарад̇и аббад̣иссо’’д̇иаад̣ийсу (а. ни. 4.21) авад̇хаараṇз, ‘‘гид̣д̇аавад̣аа ну ко, аавусо, сад̇т̇у бавивид̣д̇асса вихарад̇о саавагаа вивзгам̣ наанусигканд̇ий’’д̇иаад̣ийсу (ма. ни. 1.31) аад̣игаалад̇т̇з, ваагяаарамбхзд̇и ад̇т̇о. д̣ад̇т̇а бад̣абуураṇзна важанаалаñг̇аарамад̣д̇ам̣ гад̣ам̣ ход̇и, аад̣игаалад̇т̇зна ваагяасса убаññаасамад̣д̇ам̣, авад̇хаараṇад̇т̇зна бана нияамад̣ассанам̣. ‘‘д̣асмаа ааманд̣зси зваа’’д̇и ааманд̣анз нияамо д̣ассид̇о ход̇ийд̇и.

**“бхаг̇аваад̇и логаг̇аруд̇ийбана”**нд̇и гасмаа вуд̣д̇ам̣, нану бубб̣з ‘‘бхаг̇аваа’’д̇и бад̣ам̣ вуд̣д̇анд̇и? яад̇иби бубб̣з вуд̣д̇ам̣, д̣ам̣ бана яат̇аавуд̣д̇адтаанз вихараṇагирияаая гад̣д̇увисзсад̣ассанабарам̣, на ааманд̣анагирияаая, ид̇ха бана ааманд̣анагирияаая, д̣асмаа д̣ад̣ад̇т̇ам̣ буна бхаг̇аваад̇и баал̣ияам̣ вуд̣д̇анд̇и. д̣ассад̇т̇ам̣ д̣ассзд̣ум̣ **“бхаг̇аваад̇и логаг̇аруд̇ийбана”**нд̇и ааха. **гат̇аасаванаяуд̣д̇абугг̇алаважана**нд̇и вагкамаанааяа бадижжасамуббаад̣ад̣зсанааяа саванаяог̇яабугг̇алаважанам̣. жад̣уусуби барисаасу бхигкуу зва зд̇исаанам̣ д̣зсанаанам̣ висзсзна бхааж̇анабхууд̣аад̇и саад̇исаязна саасанасамбадиг̇г̇аахагабхаавад̣ассанад̇т̇ам̣ ид̇ха бхигкуг̇аханд̇и д̣ассзд̣ваа ид̣аани сад̣д̇ад̇т̇ам̣ д̣ассзд̣ум̣ **“абижаа”**д̇и ааха. д̣ад̇т̇а **бхигкагод̇и бхигкуу**д̇и бхигканасийлад̣д̇аа бхигканад̇хаммад̣д̇аа бхигкууд̇и ад̇т̇о. **бхигкаажарияам̣ аж̇жхубаг̇ад̣о**д̇и буд̣д̇хаад̣ийхиби аж̇жхубаг̇ад̣ам̣ бхигкаажарияам̣ уñчаажарияам̣ аж̇жхубаг̇ад̣ад̣д̇аа анудтид̣ад̣д̇аа бхигку. яо хи гожи аббам̣ ваа маханд̣ам̣ ваа бхог̇агканд̇хам̣ бахаая аг̇аарасмаа анаг̇аарияам̣ баб̣б̣аж̇ид̇о, со гасиг̇орагкаад̣ийхи ж̇ийвигагаббанам̣ хид̇ваа линг̇асамбадижчанзнзва бхигкаажарияам̣ аж̇жхубаг̇ад̣ад̣д̇аа бхигку. барабадиб̣ад̣д̇хаж̇ийвигад̣д̇аа ваа вихаарамаж̇жхз гааж̇абхад̣д̇ам̣ бхуñж̇амааноби бхигкаажарияам̣ аж̇жхубаг̇ад̣од̇и бхигку биṇд̣ияаалобабхож̇анам̣ ниссааяа баб̣б̣аж̇ж̇ааяа уссаахаж̇аад̣ад̣д̇аа ваа бхигкаажарияам̣ аж̇жхубаг̇ад̣од̇и бхигкууд̇и звамзд̇т̇а ад̇т̇о д̣адтаб̣б̣о.

**аад̣̇инаа наязнаа**д̇и ‘‘бхиннабад̣ад̇харод̇и бхигку, бхинд̇ад̇и баабагз агусалз д̇хаммзд̇и бхигку, бхиннад̣д̇аа баабагаанаṃ агусалаанаṃ д̇хаммаанаṃ бхигкуу’’д̇иаад̣̇инаа **вибханг̇з** (вибха. 509) аагаг̇ад̇анаязна. **н̃аабанз**д̇и аваб̣од̇ханз, бадивзд̇анзд̇и адт̇о. **бхигканасийлад̇аа,** на гасиваан̣ижж̇аад̣̇ийхи ж̇ийванасийлад̇аа. **бхигканад̇хаммад̇аа** ‘‘уд̣д̣̇исса арияаа д̇идтанд̇ий’’д̇и (ж̇аа. 1.7.59) зваṃ вуд̣д̇абхигканасабхаавад̇аа, на яааж̇анаагохан̃н̃асабхаавад̇аа. **бхигканз саад̇хугаарид̇аа** ‘‘уд̣д̇идтз наббамаж̇ж̇з̇яяаа’’д̇и (д̇ха. ба. 168) важанаṃ ануссарид̇ваа д̣̇адт̇а аббамаж̇ж̇ад̇аа. ат̇а ваа **сийлаṃ** наама багад̇исабхаавo. ид̇ха бана д̣̇ат̇аад̇хидтаанаṃ. **д̇хаммо**д̇и вад̇аṃ. абарз бана **‘‘сийлаṃ** наама вад̇авасзна самаад̣̇аанаṃ. **д̇хаммо** наама бавзн̣и-аагаг̇ад̇аṃ жаарид̣д̇аṃ. **саад̇хугаарид̇аа** саггажжагаарид̇аа аад̣̇арагирияаа’’д̇и ван̣н̣знд̇и.

**хийнаад̇хигаж̇анасзвид̇авуд̣д̇и**нд̇и яз бхигкубхаавз тид̇ааби ж̇аад̣̇имад̣̇аад̣̇ивасзна уд̣д̇ахад̇аа унналаа, яз жа г̇ихибхаавз барзсу адт̇игабхааваmби анубагаг̇ад̣̇ад̣̇ааяа бхигкааж̇арияаṃ барамагаабан̃н̃аṃ ман̃н̃анд̇и, д̣̇зсаṃ убхаязсамби яат̇ааггамаṃ ‘‘бхигкаво’’д̇и важанзна хийнаж̇анзхи д̣̇алид̣д̇зхи барамагаабан̃н̃ад̇аṃ бад̣д̇зхи барагулзсу бхигкааж̇арияааяа ж̇ийвигаṃ габбзнд̇зхи сзвид̇аṃ вуд̣д̇иṃ багаасзнд̇о уд̣д̇ахад̇абхааваниггахаṃ гарод̇и, ад̇хигаж̇анзхи улаарабхог̇акад̣д̇ияагулаад̣̇ид̇о баб̣б̣аж̇ид̇зхи б̣уд̣д̇хаад̣̇ийхи ааж̇ийвасод̇ханадт̇аṃ сзвид̇аṃ вуд̣д̇иṃ багаасзнд̇о д̣̇ийнабхааваниггахаṃ гарод̇ийд̇и яож̇з̇д̇аб̣б̣аṃ. яасмаа ‘‘бхигкаво’’д̇и важанаṃ аамант̇анабхаавад̇о абхимукийгаран̣аṃ, багаран̣ад̇о саамадт̇ияад̇о жа суссуусааж̇ананаṃ, саггажжасаванаманасигааранияож̇анан̃жа ход̇и, д̣̇асмаа д̣̇амадт̇аṃ д̣̇ассзнд̇о **‘‘бхигкавод̇и иминаа’’**д̇иаад̣̇имааха.

д̣̇адт̇а **саад̇хугаṃ манасигаарзбий**д̇и саад̇хугаṃ саванз саад̇хугаṃ манасигаарз жа. гат̇аṃ бавад̣д̇ид̇аа саванаад̣̇аяо саад̇хугаṃ бавад̣д̇ид̇аа хонд̇ийд̇и? ‘‘ад̣д̇хаа имааяа бадибад̣д̇ияаа сагаласаасанасамбад̣д̇и хадт̇аг̇ад̇аа бхависсад̇ий’’д̇и аад̣̇араг̇ааравая̇оз̇на гат̇ааад̣̇ийсу абарибхаваад̣̇инаа жа. вуд̣д̇ан̃хи ‘‘бан̃жахи, бхигкавз, д̇хаммзхи саманнааг̇ад̇о сун̣анд̇о сад̣д̇хаммаṃ бхаб̣б̣о нияаамаṃ оггамид̇уṃ гусалзсу д̇хаммзсу саммад̣д̇аṃ. гад̇амзхи бан̃жахи? на гат̇аṃ барибход̇и, на гат̇игаṃ барибход̇и, на ад̣д̇аанаṃ барибход̇и , авигкид̣д̇ажид̣д̇о д̇хаммаṃ сун̣аад̇и згаггажид̣д̇о, яонисо жа манаси гарод̇и. имзхи ко, бхигкавз, бан̃жахи д̇хаммзхи саманнааг̇ад̇о сун̣анд̇о сад̣д̇хаммаṃ бхаб̣б̣о нияаамаṃ оггамид̇уṃ гусалзсу д̇хаммзсу саммад̣д̇а’’нд̇и (а. ни. 5.151). д̣̇знааха **‘‘саад̇хугаṃ манасигаарааяад̣д̇аа хи саасанасамбад̣д̇ий’’**д̇и. **саасанасамбад̣д̇и** наама сийлаад̣̇инибпад̣д̇и. **батамаṃ уббаннад̣д̇аа** ад̇хиг̇амавасзна. **садт̇ужарияаанувид̇хааяагад̣д̇аа** сийлаад̣̇игун̣аанудтаанзна. д̣̇ин̣н̣аṃ яаанаанаṃ васзна ануд̇хаммабад̣̇ибад̣д̇исамбхавад̇о **сагаласаасанабад̣̇иггаахагад̣д̇аа**.

**санд̇игад̣д̇аа**д̇и самийбабхаавад̇о. **санд̇игааважарад̣д̇аа**д̇и саб̣б̣агаалаṃ саṃвуд̣д̇ибхаавад̇о. **яат̇аанусидта**нд̇и анусаасанияаануруубаṃ, анусаасаниṃ анавасзсад̇о бад̣̇иггахзд̇ваад̇и адт̇о. **згажжз бхигкуу**д̇и яз бад̣̇ижжасамуббаад̣̇ад̇хаммз д̣̇зсанаабасуд̇аа, д̣̇з. буб̣б̣з ‘‘саб̣б̣абарисасаад̇хааран̣аа хи бхаг̇авад̇о д̇хаммад̣̇зсанаа’’д̇иаад̣̇инаа бхигкуунаṃ зва аамант̇анагааран̣аṃ д̣̇ассзд̇ваа ид̇аани бхигкуу аамант̇з̇д̇ваа д̇хаммад̣̇зсанааяа баяож̇анаṃ д̣̇ассзд̇уṃ **гимадт̇аṃ бана бхаг̇аваа**д̇и жод̇анаṃ самудтаабзд̇и. д̣̇адт̇а **ан̃н̃аṃ жинд̇знд̇аа**д̇и ан̃н̃авихид̇аа. **вигкид̣д̇ажид̣д̇аа**д̇и асамаахид̇ажид̣д̇аа. **д̇хаммаṃ бажжавзгканд̇аа**д̇и хияяо д̣̇ад̇о барад̣̇ивасзсу ваа суд̇ад̇хаммаṃ бад̇и манасаа авзгканд̇аа. бхигкуу аамант̇з̇д̇ваа д̇хаммз д̣̇зсияамаанз аад̣̇ид̇о бадтааяа д̣̇зсанаṃ саллагкзд̇уṃ саггод̇ийд̇и имамзвадт̇аṃ б̣яад̇ирзгамукзна д̣̇ассзд̇уṃ **‘‘д̇з анаамант̇з̇д̇ваа’’**д̇иаад̇и вуд̣д̇аṃ.

**бхигкаво**д̇и жа санд̇хивасзна и-гааралобо д̣̇адтаб̣б̣о ‘‘бхигкаво ид̇ий’’д̇и, аяан̃хи ид̇исад̣д̇о хзд̇убарисамаабанаад̣̇ибад̣̇адт̇авибарияааяабагаараавад̇хааран̣анид̇ассанаад̣̇ианзгадт̇абабхзд̇о. д̣̇ат̇аа хзса ‘‘руббад̇ийд̇и ко, бхигкавз, д̣̇асмаа ‘рууба’нд̇и вужжад̇ий’’д̇иаад̣̇ийсу (саṃ. ни. 3.79) хзд̇умхи д̣̇иссад̇и, ‘‘д̣̇асмаад̇иха мз, бхигкавз, д̇хаммад̣̇ааяаад̣̇аа бхават̇а, маа аамисад̣̇ааяаад̣̇аа’’д̇иаад̣̇ийсу (ма. ни. 1.29) барисамаабанз, ‘‘ид̇и ваа звaруубаа висуугад̇ассан̣аа бад̣̇ивирад̇о’’д̇иаад̣̇ийсу (д̣̇ий. ни. 1.13) аад̣̇иадт̇з ‘‘маагаг̇ан̣д̣̇ияод̇и д̣̇асса б̣раахман̣асса сан̇каа саман̃н̃аа бан̃н̃ад̣д̇и вохааро наамаṃ наамагаммаṃ наамад̇хзяяаṃ нируд̣д̇и б̣яан̃ж̇анаṃ абхилаабо’’д̇иаад̣̇ийсу (махаани. 73, 75) бад̣̇адт̇авибарияааяз, ‘‘ид̇и ко, бхигкавз, саббад̇ибхаяо б̣аало, аббад̇ибхаяо бан̣д̣̇ид̇о. саубад̣д̇аво б̣аало, анубад̣д̇аво бан̣д̣̇ид̇о’’д̇иаад̣̇ийсу (ма. ни. 3.124) багаарз, ‘‘адт̇и ид̣̇аббажжаяаа ж̇араамаран̣анд̇и ид̇и будтзна сад̣̇аа, аананд̣̇а, адт̇ийд̇исса важанийяаṃ. гиṃ бажжаяаа ж̇араамаран̣анд̇и ид̇и жз вад̣̇зяяа, ж̇аад̣̇ибажжаяаа ж̇араамаран̣анд̇и ижжасса важанийя’’нд̇иаад̣̇ийсу (д̣̇ий. ни. 2.96) авад̇хааран̣з, ‘‘саб̣б̣амадт̇ийд̇и ко, гажжаана, аяамзго анд̇о, саб̣б̣аṃ надт̇ийд̇и аяаṃ д̣̇уд̇ияо анд̇о’’д̇иаад̣̇ийсу (саṃ. ни. 2.15; 3.90) нид̇ассанз . ид̇хааби нид̇ассанз зва д̣̇адтаб̣б̣о. **бхигкаво**д̇и аамант̇анаагааро д̣̇амзса ид̇и-сад̣д̇о нид̇ассзд̇и ‘‘бхигкавод̇и аамант̇зсий’’д̇и. иминаа наязна **бхад̣д̇анд̇з**д̇иаад̣̇ийсуби яат̇аарахаṃ ид̇исад̣д̇асса адт̇о взд̇ид̇аб̣б̣о.

буб̣б̣з ‘‘бхаг̇аваа аамандз̇сий’’д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа бхаг̇авад̇о бажжассосунд̇и ид̇ха бхаг̇авад̇од̇и саамиважанам̣ ааманд̇анамзва сам̣банд̇хийанд̇арам̣ абзгкад̇ийд̇и иминаа ад̇хиббааязна **‘‘бхаг̇авад̇о ааманд̇анам̣ бад̇иассосу’’**нд̇и вуд̇д̇ам̣. **бхаг̇авад̇о**д̇и ид̇ам̣ бана бад̇иссавасам̣банд̇хзна самбад̣аанаважанам̣. зд̇д̇аавад̇аа яам̣ гаалад̣зсад̣зсагабарисаабад̣зсабад̇иман̣д̇ид̇ам̣ нид̇аанам̣ бхаасид̇анд̇и сам̣банд̇хо. зд̇т̇ааха – гимад̇т̇ам̣ бана д̇хаммавинаяасанг̇ахз гарияамаанз нид̇аанаважанам̣, нану бхаг̇авад̇аа бхаасид̇аважанассзва санг̇ахо гаад̇аб̣б̣од̇и? вужжад̇з – д̣зсанаая тид̇иасаммосасад̣д̣хзяябхаавасамбаад̣анад̇т̇ам̣. гаалад̣зсад̣зсаганимид̇д̇абарисаабад̣зсзхи убаниб̣анд̇хид̇ваа табид̇аа хи д̣зсанаа жирад̇тид̇игаа ход̇и асаммосад̇хаммаа сад̣д̣хзяяаа жа, д̣зсагаалагад̇д̇усод̇унимид̇д̇зхи убаниб̣анд̇хо вияа вохааравинижчаяо. д̣знзва жааяасмад̇аа махаагассабзна ‘‘бад̇ижжасамуббаад̇асуд̇д̇ам̣, аавусо аананд̇а, гад̇т̇а бхаасид̇а’’нд̇иаад̇инаа д̣зсаад̇ибужчаасу гад̇аасу д̇аасам̣ виссажж̇анам̣ гаронд̣зна д̇хаммабхан̣д̇аагаариѓзна ‘‘звам̣ мз суд̇а’’нд̇и аяясмад̇аа аананд̣зна имасса суд̇д̇асса нид̇аанам̣ бхаасид̇ам̣.

абижа сад̇т̇у самбад̇д̇ибагаасанад̇т̇ам̣ нид̇аанаважанам̣. д̇ат̇ааг̇ад̇асса хи бхаг̇авад̇о буб̣б̣аражанаанумаанааг̇амад̇аггаабхаавад̇о саммаасам̣буд̣д̣хабхаавасид̣д̣хи. на хи саммаасам̣буд̣д̣хасса буб̣б̣аражанаад̇ийхи ад̇т̇о ад̇т̇и, саб̣б̣ад̇т̇а аббад̇ихад̇ан̃аан̣ажаарад̇ааяа згаббамаан̣ад̇д̇аа жа н̃зяяад̇хаммзсу. д̇ат̇аа аажарияамуд̇тид̇хаммамажчарияасад̇т̇усаавагаанурод̇хаабхаавад̇о кийн̣аасавад̇д̇асид̣д̣хи. на хи саб̣б̣асо кийн̣аасавасса д̣з самбхаванд̇ийд̇и сувисуд̇д̇хаа жасса бараануг̇г̇ахаббавад̇д̇и, звам̣ д̣зсагасам̣гилзсабхууд̇аанам̣ д̇ид̇тисийласамбад̣аад̇уусагаанам̣ авиж̇ж̇аад̇ан̣хаанам̣ ажжанд̇аабхаавасам̣суужагзхи н̃аан̣асамбад̣аабахаанасамбад̣аабхиб̣ян̃ж̇анагзхи жа сам̣буд̣д̣хависуд̇д̇хабхаавзхи буримавзсааражж̇ад̇ваясид̣д̣хи, д̇ад̇о зва жа анд̇арааяиганияяаанигад̇хаммзсу саммохаабхаавасид̣д̣хид̇о бажчимавзсааражж̇ад̇ваясид̣д̣хийд̇и бхаг̇авад̇о жад̇увзсааражж̇асаманнааг̇амо ад̇д̇ахид̇абарахид̇абад̇ибад̇д̇и жа нид̇аанаважанзна багаасид̇аа ход̇и, д̇ад̇т̇а д̇ад̇т̇а самбад̇д̇абарисааяа ажж̇хаасаяаануруубам̣ таануббад̇д̇игабад̇ибхаанзна д̇хаммад̣зсанаад̇ийбанад̇о, ид̇ха бана мууласваяавасзна анд̇ад̇ваяарахид̇асса д̇исанд̇хигаалаб̣анд̇хасса жад̇уб̣б̣ид̇ханаяасанк̇збаг̇амбхийрабхаавауд̇д̇асса бад̇ижжасамуббаад̇асса б̣од̇хияаа нид̇ассанад̇о жаад̇и яожз̇д̇аб̣б̣ам̣. д̣зна вуд̇д̇ам̣ ‘‘сад̇т̇у самбад̇д̇ибагаасанад̇т̇ам̣ нид̇аанаважана’’нд̇и.

д̇ат̇аа саасанасамбад̇д̇ибагаасанад̇т̇ам̣ нид̇аанаважанам̣. н̃аан̣агарун̣аабариг̇г̇ахид̇асаб̣б̣агирияасса хи бхаг̇авад̇о над̇т̇и нирад̇т̇игаа бавад̇д̇и, ад̇д̇ахид̇ад̇т̇аа ваа, д̇асмаа барзсам̣ зва ад̇т̇ааяа бавад̇д̇асаб̣б̣агирияасса саммаасам̣буд̣д̣хасса сагаламби гааяаважийманогаммам̣ ят̇аабавад̇д̇ам̣ вужжамаанам̣ д̇ид̇тад̇хаммигасамбарааяигабарамад̇т̇зхи ят̇аарахам̣ сад̇д̇аанам̣ анусаасанад̇тзна саасанам̣, на габ̣б̣аражанаа. д̇аяид̇ам̣ сад̇т̇ужарид̇ам̣ гаалад̣зсад̣зсагабарисаабад̣зсзхи сад̣д̣хим̣ д̇ад̇т̇а д̇ад̇т̇а нид̇аанаважанзхи ят̇аарахам̣ багаасийяад̇и, ид̇ха бана д̇ваад̇асабад̇игабажжаяаагаарави бхаавзна д̣зна. д̣зна вуд̇д̇ам̣ ‘‘саасанасамбад̇д̇ибагаасанад̇т̇ам̣ нид̇аанаважана’’нд̇и.

абижа сад̇т̇у бамаан̣абхааваббагаасанзна саасанасса бамаан̣абхаавад̇ассанад̇т̇ам̣ нид̇аанаважанам̣, д̇ан̃жасса бамаан̣абхаавад̇ассанам̣ хзд̇таа вуд̇д̇анаяаанусаарзна ‘‘бхаг̇аваа’’д̇и жа иминаа бад̣зна вибхаавид̇анд̇и вз̇д̇ид̇аб̣б̣ам̣. ‘‘бхаг̇аваа’’д̇и жа иминаа д̇ат̇ааг̇ад̇асса раағ̇ад̇осамохаад̇и-саб̣б̣асам̣гилзсамалад̇ужжарид̇аад̇ид̇осаббахаанад̇ийбанзна важанзна ананн̃асаад̇хааран̣асубарисуд̇д̇хан̃аан̣агарун̣аад̇игун̣ависзсаяог̇абарид̇ийбанзна д̇ад̇о зва саб̣б̣асад̇д̇уд̇д̇амабхаавад̇ийбанзна аяамад̇т̇о саб̣б̣ат̇аа багаасид̇о ход̇ийд̇и. ид̇амзд̇т̇а нид̇аанаважанз баяож̇ананид̇ассанам̣.

**нигкид̇д̇ассаа**д̇и д̣зсид̇асса. д̣зсанааби хи д̣зсзд̇аб̣б̣асса сийлаад̇иад̇т̇асса винзяяасанд̇аанзсу нигкибанад̇о ‘‘нигкзбо’’д̇и вужжад̇ийд̇и ‘‘суд̇д̇анигкзбам̣ д̇аава вижаарзд̇ваа вужжамаанаа баагадаа ход̇ий’’д̇и сааман̃н̃ад̇о бхаг̇авад̇о д̣зсанааяа самуд̇таанасса вибхааг̇ам̣ д̇ассзд̇ваа ‘‘зд̇т̇ааям̣ д̣зсанаа звам̣самуд̇таанаа’’д̇и д̣зсанааяа самуд̇таанз д̇ассид̇з суд̇д̇асса саммад̣зва нид̇аанабарижж̇аананзна ван̣н̣анааяа сувин̃н̃зяяад̇д̇аа вуд̇д̇ам̣. д̇ад̇о хзд̇таа ‘‘гасмаа бхаг̇авад̇аа бад̇ижжасамуббаад̇авасзнзва д̣зсанаа аарад̣д̣хаа’’д̇и гзнажи жод̇анааяа гад̇аая ‘‘баражж̇хаасаяоям̣ суд̇д̇анигкзбо’’д̇и барихааро сугат̇ид̇о ход̇и. д̇ад̇т̇а ят̇аа анзгасад̇аанзгасахассабхзд̇ааниби суд̇д̇анд̇аани сам̣гилзсабхааг̇ияаад̇ибад̇хааннаязна со̣ласавид̇хад̇ам̣ наад̇ивад̇д̇анд̇и, звам̣ ад̇д̇ажж̇хаасаяаад̇исуд̇д̇анигкзбавасзна жад̇уб̣б̣ид̇хабхааванд̇и ааха **‘‘жад̇д̇ааро хи суд̇д̇анигкзбаа’’**д̇и. зд̇т̇а жа ят̇аа ад̇д̇ажж̇хаасаяасса ад̇туббад̇д̇ияаа жа баражж̇хаасаяабужчаахи сад̣д̣хим̣ сам̣саг̇г̇абхзд̇о самбхавад̇и ‘‘ад̇д̇ажж̇хаасаяо жа баражж̇хаасаяо жа, ад̇д̇ажж̇хаасаяо жа бужчаавасиго жа, ад̇д̇ажж̇хаасаяо жа баражж̇хаасаяо жа бужчаавасиго жа, ад̇туббад̇д̇иго жа баражж̇хаасаяо жа,

адтуббад̣д̣иго жа бужчаавасиго жа, адтуббад̣д̣иго жа бараж̇жхаасаяо жа бужчаавасиго жаа’’д̣и аж̇жхаасаяабужчаанусанд̇хисамбхавад̇о, звам̣ яад̣иби адтуббад̣д̣ияаа аж̇жхаасаязнаби сам̣саг̇г̇абхзд̇о самбхавад̣и, ад̣д̣аж̇жхаасаяаад̣ийхи бана бурад̇о тид̇зхи адтуббад̣д̣ияаа сам̣саг̇г̇о надт̇ийд̣и. наяид̇ха ниравасзсо видт̇ааранаяо самбхавад̣ийд̣и ‘‘жад̣д̣ааро хи суд̣д̣анигкзбаа’’д̣и вуд̣д̣ам̣. д̣ад̣андог̇ад̇хад̣д̣аа ваа самбхаванд̣аанам̣ сзсанигкзбаанам̣ мууланигкзбавасзна жад̣д̣аарова д̣ассид̣аа, д̣ат̇аад̣ассанан̃жздт̇а аяам̣ сам̣саг̇г̇абхзд̇о г̇ахзд̣аб̣б̣од̣и.

д̣адраая ам̣ важанадт̇о – нигкибийяад̣ийд̣и нигкзбо, суд̣д̣ам̣ зва нигкзбо **суд̣д̣анигкзбо**. ат̇а ваа нигкибанам̣ нигкзбо, суд̣д̣асса нигкзбо **суд̣д̣анигкзбо,** суд̣д̣ад̣зсанаад̣и адт̇о. ад̣д̣ано аж̇жхаасаяо ад̣д̣аж̇жхаасаяо, со асса адт̇и гаарарабхуудод̣и **ад̣д̣аж̇жхаасаяо**. ад̣д̣ано аж̇жхаасаяо зд̣ассаад̣и ваа **ад̣д̣аж̇жхаасаяо. бараж̇жхаасаязби** зсзва наяо. бужчааяа васзна бавад̣д̣ад̇хаммо зд̣асса адт̇ийд̣и, **бужчаавасиго**. суд̣д̣ад̣зсанааяа вадт̇убхуудасса адт̇асса уббад̣д̣и адт̇уббад̣д̣и, адт̇уббад̣д̣иязва адтуббад̣д̣и, саа зд̣асса адт̇ийд̣и **адтуббад̣д̣иго**. ат̇а ваа нигкибийяад̣и суд̣д̣ам̣ зд̣знаад̣и суд̣д̣анигкзбо, ад̣д̣аж̇жхаасаяаад̣и зва. зд̣асмим̣ бана адт̇авигаббз ад̣д̣ано аж̇жхаасаяо ад̣д̣аж̇жхаасаяо. барзсам̣ аж̇жхаасаяо бараж̇жхаасаяо. бужчийяад̣ийд̣и бужчаа, бужчид̣ваа н̃аад̣аб̣б̣о адт̇о. д̣асса бужчаавасзна бавад̣д̣ам̣ д̇хаммабад̣иг̇г̇аахагаанам̣ важанам̣ бужчаавасигам̣, д̣ад̣зва нигкзбасад̣д̣аабзгкаая буллинг̇авасзна ‘‘бужчаавасиго’’д̣и вуд̣д̣ам̣. д̣ат̇аа адтуббад̣д̣и зва адтуббад̣д̣игод̣и звамбздт̇а адт̇о взд̣ид̣аб̣б̣о.

абижздт̇а барзсам̣ инд̣рияабарибаагаад̣игаараанирабзгкад̣д̣аа ад̣д̣аж̇жхаасаяасса висум̣ суд̣д̣анигкзбабхааво яуд̣д̣о гзвалам̣ ад̣д̣ано аж̇жхаасаязнзва д̇хаммад̣анд̣итабанадт̇ам̣ бавад̣д̣ид̣ад̣зсанад̣д̣аа. бараж̇жхаасаяабужчаавасигаанам̣ бана барзсам̣ аж̇жхаасаяабужчаанам̣ д̣зсанаабавад̣д̣ихзд̣убхуудаанам̣ уббад̣д̣ияам̣ бавад̣д̣ид̣аанам̣ гат̇ам̣ адтуббад̣д̣ияам̣ анавароднхо, бужчаавасигаадтуббад̣д̣игаанам̣ ваа бараж̇жхаасаяаануроднхзна бавад̣д̣ид̣аанам̣ гат̇ам̣ бараж̇жхаасаяз анавароднход̣и? на жод̣зд̣аб̣б̣амзд̣ам̣. барзсан̃хи абхинийхаарабарибужчаад̣ивинимуд̣д̣ассзва суд̣д̣ад̣зсанаагаарануббаад̣асса адтуббад̣д̣ибхаавзна г̇ахид̣ад̣д̣аа бараж̇жхаасаяабужчаавасигаанам̣ висум̣ г̇ахан̣ам̣. д̣ат̇аа хи б̣рахмажаалад̇хаммад̣ааяаад̣асуд̣д̣аад̣ийнам̣ ван̣н̣ааван̣н̣аамисуббаад̣аад̣ид̣зсанаанимид̣д̣ам̣ ‘‘адтуббад̣д̣ий’’д̣и вужжад̣и. барзсам̣ бужчам̣ винаа аж̇жхаасаяам̣ зва нимид̣д̣ам̣ гад̣ваа д̣зсид̣о бараж̇жхаасаяо, бужчаавасзна зва д̣зсид̣о бужчаавасигод̣и баагадоваая амадт̇од̣и. **ад̣д̣ано аж̇жхаасаязнзва гат̇зд̣и** д̇хаммад̣анд̣итабанадт̇анд̣и д̣адтаб̣б̣ам̣. **д̣асаб̣аласуд̣д̣анд̣ахаараго**д̣и д̣асаб̣алаваг̇г̇з анубуб̣б̣зна нигкид̣д̣аанам̣ суд̣д̣аанам̣ аавали, д̣ат̇аа **жанд̣обамахаарагаа**д̣аяо.

**вимуд̣д̣ибарибаажанийяаа д̇хаммаа** сад̣д̇хинд̣рияаад̣аяо. **аж̇жхаасаяа**нд̣и ад̇химуд̣д̣им̣. **канд̣и**нд̣и д̣идтиниж̇жхаанагканд̣им̣. **мана**нд̣и жид̣д̣ам̣. **абхинийхаара**нд̣и бан̣ид̇хаанам̣. **б̣уж̇жханабхаава**нд̣и б̣уж̇жханасабхаавам̣, бад̣ивиж̇жханаагаарам̣ ваа.

**уг̇г̇хад̣ид̣ан̃н̃уу**д̣и **уг̇г̇хад̣анам̣** наама н̃аан̣уг̇г̇хад̣анам̣, н̃аан̣зна уг̇г̇хад̣ид̣амад̣д̣з зва д̇хаммам̣ ж̇аанаад̣ийд̣и адт̇о. вибан̃жид̣ам̣ видт̇аарид̣амзва адт̇ам̣ ж̇аанаад̣ийд̣и **вибан̃жид̣ан̃н̃уу**. уд̣д̣зсаад̣ийхи нзд̣аб̣б̣од̣и **нзяяо**. б̣яан̃ж̇анабад̣ам̣ барамам̣ ассаад̣и **бад̣абарамо. саха уд̣аахад̣авзлааяаа**д̣и уд̣аахаарад̇хаммасса уд̣д̣зсз уд̣аахад̣амад̣д̣з зва. **д̇хаммаабхисамаяо**д̣и жад̣усажжад̇хаммасса н̃аан̣зна сад̣д̇хим̣ абхисамааяог̇о. **аяам̣ вужжад̣ий**д̣и аяам̣ ‘‘жад̣д̣ааро сад̣ибадтаанаа’’д̣иаад̣инаа наязна сам̣кид̣д̣зна маад̣игаая табияамаанааяа д̣зсанаанусаарзна н̃аан̣ам̣ бзсзд̣ваа арахад̣д̣ам̣ г̇ан̣хид̣ум̣ самадт̇о буг̇г̇ало ‘‘уг̇г̇хад̣ид̣ан̃н̃уу’’д̣и вужжад̣и. **аяам̣ вужжад̣ий**д̣и аяам̣ сам̣кид̣д̣зна маад̣игам̣ табзд̣ваа видт̇аарзна адт̇з вибхаж̇ияамаанз арахад̣д̣ам̣ баабун̣ид̣ум̣ самадт̇о буг̇г̇ало ‘‘вибан̃жид̣ан̃н̃уу’’д̣и вужжад̣и. **уд̣д̣зсад̣о**д̣и уд̣д̣зсахзд̣у, уд̣д̣исанд̣асса уд̣д̣исаабзнд̣асса ваад̣и адт̇о, ‘‘уд̣д̣исад̣о’’д̣иби баато, аяамзвадт̇о. **барибужчад̣о**д̣и барибужчанд̣асса. **анубуб̣б̣зна д̇хаммаабхисамаяо ход̣ий**д̣и ануггамзна арахад̣д̣аббад̣д̣и ход̣и. **на д̣аая ж̇аад̣ияаа д̇хаммаабхисамаяо ход̣ий**д̣и д̣зна ад̣д̣абхаавзна маг̇г̇ам̣ ваа палам̣ ваа анд̣амасо жхаанам̣ ваа вибассанам̣ ваа ниб̣б̣ад̣д̣зд̣ум̣ на саггод̣и. **аяам̣ вужжад̣ий**д̣и аяам̣ буг̇г̇ало б̣яан̃ж̇анабад̣амзва барамам̣ гад̣ваа тид̣ад̣д̣аа ‘‘бад̣абарамо’’д̣и вужжад̣и.

**згажараа**д̣и вивзгаабхирад̣ияаа згавихаарино. **д̣вижараа**д̣и д̣вз згаж̇жхаасаяаа худ̣ваа н̃аан̣ажарияаад̣ивасзна вижаранд̣аа. зса наяо сзсзсу. сад̣д̣асун̃н̃ад̣аабагаасанзна **сун̃н̃ад̣ам̣**. д̣ад̣о зва **сан̣хам̣ сукумам̣**. ‘‘барзсам̣ аж̇жхаасаяавасзна бхаг̇аваа ид̣ам̣ суд̣д̣ам̣ аарабхий’’д̣и вад̣ваа д̣з бана ‘‘барз’’д̣и вуд̣д̣абуг̇г̇алаа абаригаммигаа субарисодхид̣абуб̣б̣абхааг̇абад̣ибад̣аа жаад̣и д̣увид̇хаа, д̣ад̣убхаязсу сад̣т̇у бад̣ибад̣д̣им̣ убамаамукзна багаасзнд̣о **яат̇аа хий**д̣иаад̣имааха. **руубам̣ на**

**самудтаабзди** ликанавасзна на уббаадзди. **агадаабхинивзса**нди вибассанаабхааванааяа агадаануяогам. **сийла…бз… самбадаая**ади асамаадиннасийлам сийласамбадааяа, субарисуддхасийлам самаадхисамбадааяа, анужугададидтижугаммам дидтисамбадааяа яожзндоди яожанаа.

**яа**нди яам буббабхаагабадибадам сандхааяа. **сийла**нди жадубаарисуддхисийлам. **дидти** жаади гаммассагадаадидти жзва гаммабатасаммаадидти жа. **дивидхзнаа**ди ажжхаддам бахиддхаа ажжхаддабахиддхаади звам висаяабхаавадо диббагаарзна. яатаавуддадидтивисуддхияаа висзсабажжаяам сийламязва бхаавананааяа адхидтаананди вуддам **"сийлам ниссаая сийлз бадидтаая"**ди.

**судхандасуваннам** абагадасаббагаалагам. жадурассаадидходо **субаримажжидаманигкандхо**. бажжаяадхаммаанам авижжаадийнам дасса дасса бажжаяуббаннасса хздубажжаяаадибхаавo бажжаяаагааро. со бана адтадо авижжаа зваади ааха **"бадижжасамуббаадандн бажжаяаагаара"**нди. дзнааха **"бажжаяаагаарo хий"**диаади.

гаамам во-саддо бадабарадтидо бадияогийадтависзсаваажаго, наамабарабхуудо бана дам дам гаддугаммагаранаадисаадханависидтамзва бабодхзди, хи-нибаадабарабхуудо бана важанаалангаарамаддамзваади ааха **"води…бз… диссадий"**ди. **дамдзсана**нди дасса бадижжасамуббаадасса дзсанам. саа хи идха да-саддзна бажжаамасийяади. "сунаатаа"ди содавиннзяяадааважанадо на гзвалам бадижжасамуббаадо.

**згадтамздам** бадам га-саддзна бадаваддханамаддасса гададдаа, дасмаа саадхусаддасса гадо адтуддхааро саадхугасаддассаби гадо зва ходийди адхиббааяо. **саадху бхандз**ди яаажаамахам бхандзди аяамздта адтоди ааха **"аяаажанз"**ди. буна **саадху бхандз**ди звам бхандзди аяамздта адтоди ааха **"самбадижчанз"**ди. **саадху саадхуу**ди ахо аходи аяамздта адтоди вуддам **"самбахамсанз"**ди. **саадху дхаммаружий**ди буннагаамо сундароди адто. **баннаанаваа**ди баннаваа. **аддуббхо**ди адуусаго. **далхийгаммз**ди тирийгаранз саггажжагирияааяам. **аанаддияа**нди аанаабанз. "сунаата саадхугам манаси гаротаа"ди хи вуддз саадхугасаддзна саванаманасигаараанам саггажжагирияаа вияа дадаанаабанамби вуддам ходи. аяаажанадтадаа вияа жасса аанаабанадтадаа вздидаббаа.

идаанздта звам яожанаа вздидаббаади самбандхо. **содиндрияавигкзбанивааранам** саванз нияожанавасзна гирияандарабадисздханабхаавадо, содам одахатаади хи адто. **маниндрияавигкзбанивааранам** аннажиндаабадисздханадо. **бурима**нди "сунаатаа"ди бадам. **здта**ади "сунаата, манаси гаротаа"ди бададваяз, здасмим ваа адхигаарз. **бяанжанавибаллаасаггааханивааранам** содадваарз вигкзбабадибаахагаддаа. на хи яаатаавадо сунандасса саддадо вибаллаасаггаахо ходи. **адтавибаллаасаггааханивааранам** маниндрияавигкзбабадибаахагаддаа. на хи саггажжам дхаммам убадхаарздасса адтавибаллаасаггаахо ходи. **дхаммассаванз нияожзди** "сунаатаа"ди видаханадо. **дхаараннуубабаригкаасуу**ди здта убабаригкаггаханзнзва дуланадийранаадигз дидтияаа жа суббадивздхам сангаахааади. **сабяанжано**ди здта яатаадхиббздамадтам бяанжаяадийди бяанжанам, сабхааванирудди. саха бяанжанзхийди сабяанжано, бяанжанасамбанноди адто. аранийяадо убагандаббадо адто, жадубаарисуддхисийлаадиго. саха адтзнаади **саадто,** адтасамбанноди адто. **дхаммагамбхийро**диаадийсу **дхаммо** наама данди. **дзсанаа** наама дассаа манасаа вавадтабидаааяа дандияаа дзсанаа гатанам. **адто** наама дандияаа адто. **бадивздхо** наама дандияаа дандиадтасса жа яатаабхуудаавабодхо. яасмаа жздз дхаммадзсанааадтабадивздхаа сасаадийхи вияа махаасамуддо мандабуддхийхи дугкогаалхаа алаббханзяяабадидтаа жа, дасмаа гамбхийраа. дзна вуддам **"яасмаа аяам дхаммо…бз… саадхугам манаси гаротаа"**ди.

здта жа бадивздхасса дуггарабхаавадо дхаммадтаанам дзсанааанаанасса дуггарабхаавадо дзсанааяа дугкогаахадаа, бадивздхасса бана уббаадздум асаггунзяяаддаа даббисаяанаануббаддияаа жа дуггарабхаавадо дугкогаахадаа вздидаббаа. **дзсанам** наама уддисанам санкзбадассанасадисам. датаа хи **вибхангасуддз** "дзсзссаамий"ди вадваа буна "бхаасиссаамий"ди вуддам. дасса ниддисанам бхаасананди идхаадхиббзданди ааха **"видтаарадоби нам бхаасиссаамийди вуддам ходий"**ди. барибяаддам гатанам ваа **бхаасанам**.

**саал̣игаайива ниг̇г̇хосо**д̣и саал̣игаайа аалаабо вийа мад̇хуро ган̣н̣асуко бзманиййо. **бад̣ибхаанам̣** сад̣д̣о. **уд̣иййрайий**д̣и уж̇жаариййад̣и, вуж̇жад̣иййд̣и ад̇т̇о. **звам̣ вуд̣д̇з уссаахаж̇аад̣аа**д̣и звам̣ ‘‘сун̣аат̇а саад̇хугам̣ манаси гарот̇а, бхаасиссаамий’’д̣и вуд̣д̇з ‘‘на гира сад̇т̇аа сан̇кзбзнзва д̣зсзссад̣и, вид̇т̇аарзнаби бхаасиссад̣ий’’д̣и сан̃ж̇аад̣уссаахаа хадтад̣удтаа худ̇ваа.

**гад̣амо**д̣и д̣асса бад̣асса сааман̃н̃ад̣о бужчаабхааво н̃аайад̣и, на висзсад̣од̣и д̣асса бужчаависзсабхаавам̣ гат̇зндо **‘‘гат̇зд̣угамйад̣аабужчаа’’**д̣и вад̇ваа д̇знзва басан̇г̇зна махаанид̣д̣зсз аагад̣аа саб̣б̣ааби бужчаа ад̇т̇уд̣д̇хааранайзна д̣ассзд̣и **‘‘бан̃жавид̇хаа хи бужчаа’’**д̣иаад̣инаа. д̣ад̇т̇а ад̣идтам̣ ж̇од̇зд̣и зд̣аайаад̣и **ад̣идтаж̇од̣анаа**. д̣идтам̣ сам̣сандиййад̣и зд̣аайаад̣и **д̣идтасам̣санд̣анаа**. сам̣санд̣анан̃жзд̇т̇а саагажчаавасзна винижчайаагаран̣ам̣. вимад̣им̣ чинд̣ад̣и зд̣аайаад̣и **вимад̣ижчзд̣анаа**. анумад̣ийаа бужчанам̣ **анумад̣ибужчаа**. ‘‘д̣ам̣ гим̣ ман̃н̃ат̇а бхигкавз’’д̣иаад̣ибужчааайа хи ‘‘гаа д̣умхаагам̣ анумад̣ий’’д̣и анумад̣и бужчид̣аа ход̣и. **гат̇зд̣угамйад̣аа** гат̇зд̣угамйад̣аайа.

**лагкан̣а**нд̣и н̃аад̣ум̣ бужчид̣о йо гож̇и сабхааво. **ан̃н̃аад̣а**нд̣и йзна гзнаж̇и н̃аан̣зна ан̃н̃аад̣абхаавамааха. **ад̣идта**нд̣и д̣ассанабхууд̣зна н̃аан̣зна жагкунаа вийа на д̣идтад̣ам̣. **ад̣улид̣а**нд̣и ‘‘зд̣д̣агам̣ ид̣а’’нд̣и д̣уланабхууд̣зна н̃аан̣зна на д̣улид̣ад̣ам̣. **ад̣иййрид̣а**нд̣и д̣иййран̣абхууд̣зна н̃аан̣зна агад̣ан̃аан̣агирийаасамаабанад̣ам̣. **авибхууд̣а**нд̣и н̃аан̣асса абаагад̣абхаавам̣. **авибхаавид̣а**нд̣и н̃аан̣зна абаагад̣иййгад̣абхаавам̣.

бан̃жасу бужчаасу йаа б̣уд̣д̇хаанам̣ саб̣б̣ад̣о на санд̣и, д̣аа д̣ассзд̇ваа ид̇хаад̇хиббзд̣абужчам̣ ниг̇амзд̣ум̣ **‘‘д̣ад̇т̇аа’’**д̣иаад̣и вуд̣д̣ам̣. д̣ам̣ сувин̃н̃зййамзва. йад̣и бад̣ижжасамуббаад̣о бажжайаагааро, ат̇а гасмаа бхаг̇авад̣аа бад̣ижжасамуббаад̣ад̣зсанааайа сан̇каараад̣айо бажжайаубб аннаа гат̇ид̣аад̣и ааха **‘‘зд̇т̇а жаа’’**д̣иаад̣и. **бажжайаубб аннамби гат̇зд̣и** бажжайаубб аннад̣ассанзна бажжайад̇хаммаанам̣ бажжайабхаавасса гат̇ид̣абхаавад̣о. **аахааравагг̇ассаа**д̣иаад̣и ‘‘бажжайаагааро бад̣ижжасамуббаад̣о’’д̣и д̣ассанад̇т̇ам̣ вуд̣д̣ам̣. ‘‘самбхаванд̣ий’’д̣и баал̣ийам̣ барад̣о вуд̣д̣ам̣ гирийаабад̣ам̣ аанзд̇ваа йож̇зд̣и, ан̃н̃ат̇аа сан̇каараа гим̣ гад̣аад̣и ваа гарондиййд̣и ваа на н̃аайзййа. бавад̣д̣ийаа ануломад̣о ‘‘авиж̇ж̇аабажжайааа’’д̣иаад̣игаа **ануломабад̣ижжасамуббаад̣агат̇аа**.

‘‘авиж̇ж̇аайа д̇взваа’’д̣иаад̣игаа бана д̣асса виломад̣о **бад̣иломагат̇аа**. аж̇жанд̣амзва сан̇каарз вираж̇ж̇ад̣и зд̇знаад̣и **вираагг̇о,** магг̇о. **асзсанирод̇хаа**д̣и асзсзд̇ваа нирод̇хаа самужчинд̣анаа. **звам̣ нирод̇хаана**нд̣и звам̣ анубб аад̣анирод̇хзна нируд̣д̇хаанам̣ сан̇каараанам̣ нирод̇хаа. ид̣и авиж̇ж̇аад̣иййнам̣ нирод̇хаваж̇анзна арахад̣д̣ам̣ вад̣ад̣и. **сагаласса**д̣и анавасзсасса. **сад̣д̣авирахид̣асса**д̣и барабаригабб ид̣аж̇иййварахид̣асса. **винивад̣д̇зд̇ваа**д̣и анубб аад̣анирод̇хад̣ассанавасзна вибаривад̣д̇зд̇ваа.

**ад̣д̣аманаа**д̣и бийд̣исоманассзна г̇ахид̣аж̇ид̣д̣аа. д̣ат̇аабхууд̣аа жа хадтаж̇ид̣д̣аа наама хонд̣иййд̣и ааха **‘‘д̣удтаж̇ид̣д̣аа’’**д̣и. ‘‘д̣асса важанам̣ абхинанд̣ид̣аб̣б̣а’’нд̣и зд̇т̇а абхинанд̣анасад̣д̣о анумод̣анад̇т̇о. ‘‘абхинанд̣ид̇ваа’’д̣и зд̇т̇а самбад̣ижчанад̇т̇о. ид̇ха бана убхайад̇т̇оби вад̣д̣ад̣иййд̣и ааха **‘‘анумод̣им̣су ж̇зва самбад̣ижчим̣су жаа’’**д̣и.

бад̣ижжасамуббаад̣асуд̣д̣аван̣н̣анаа нид̣тид̣аа.

### 2. вибхан̇г̇асуд̣д̣аван̣н̣анаа

**2**. **д̣уд̣ийзбий**д̣и д̣уд̣ийасуд̣д̇зби. **би**-сад̣д̇зна д̣ад̣ан̃н̃зсу суд̣д̇зсубиййд̣и ад̇т̇о. **‘‘висуд̣д̇химагг̇з вуд̣д̣аа зваа’’**д̣и вад̇вааби д̣ад̇згад̇зсам̣ ид̇ха винийог̇агкамам̣ д̣ассзд̣ум̣ **‘‘йат̇аа хий’’**д̣иаад̣и вуд̣д̣ам̣. **д̣а**нд̣и муулам̣. **вид̇т̇аарад̇зсана**нд̣и ‘‘вибхаж̇иссаамий’’д̣и бад̣асса ад̇т̇асса д̣ассанавасзна бавад̣д̣ам̣ вибхан̇г̇ад̇зсанам̣. уд̣д̇зсад̇зсанаа батамасуд̣д̇з ануломад̇зсанаасад̣исаава. **буна ваддавиваддам̣ д̣ассзнд̣о**д̣и ‘‘ид̣и ко, бхигкавз’’д̣иаад̣инаа бавад̣д̣им̣ нивад̣д̣ин̃жа д̣ассзнд̣о. батамам̣ уд̣д̇зсавасзна вибхаж̇анавасзна виваддам̣ д̣ассид̣ам̣, д̣ад̣о зва б̣йад̣ирзганайзна виваддамби д̣ассид̣амзва ход̣иййд̣и бунагг̇ахан̣ам̣.

**д̇зсам̣ д̇зсам̣ сад̣д̣аана**нд̣и ид̣ам̣ гин̃жи багаарад̣о анаамасид̇ваа саб̣б̣зби сад̣д̇з саамаан̃н̃ад̣о б̣йаабзд̇ваа г̇ахан̣анд̣и ааха **‘‘сан̇кзбад̣о…бз… нид̣д̇зсо’’**д̣и. **г̇ад̣иж̇аад̣ивасзнаа**д̣и бан̃жаг̇ад̣ивасзна, д̣ад̇т̇ааби згзгааайа г̇ад̣ийаа кад̣д̣ийаад̣ибхуммад̇зваад̣ихад̇т̇иаад̣иж̇аад̣ивасзна жа. ‘‘жид̣д̣ам̣ мано’’д̣иаад̣иййсу вийа гижжависзсам̣, ‘‘маанаса’’нд̣иаад̣иййсу вийа самаанз ад̇т̇з сад̣д̣ависзсам̣,

‘‘бан̣дара’’нд̇иаад̣ийсу вияа г̇ун̣ависзсам̣, ‘‘жзд̇асигам̣ хад̇аяа’’нд̇иаад̣ийсу вияа ниссаяависзсам̣, ‘‘жид̣д̇асса тид̣ий’’д̇иаад̣ийсу вияа ан̃н̃асса авадт̇аабхаавависзсам̣, ‘‘алуб̣бханаа’’д̇иаад̣ийсу вияа ан̃н̃асса гирияаабхаавависзсам̣, ‘‘алуб̣бхид̇ад̣д̇а’’нд̇иаад̣ийсу вияа ан̃н̃асса абхаавад̇аависзсанд̇и звамаад̣игам̣ анабзгкид̇ваа д̣хаммамад̣д̇ам̣ ваа д̣ийбанаа сабхааванид̣д̇зсо. жин̣н̣асса жӣйран̣авасзна бавад̣д̇анаагааро **жӣйран̣ад̇аа**д̇и ааха **‘‘аагааранид̣д̇зсо’’**д̇и.

**гаалаад̣иггамз гижжанид̣д̇зсаа**д̇и галалагааладо̇ бабхуд̇и буримаруубаанам̣ жараабад̣д̇агкан̣з уббажжамаанаани бажчимаруубаани барибаггаруубаануруубаани барин̣ад̇абарин̣ад̇аани уббажжанд̇ийд̇и ануггамзна субарин̣ад̇аруубаанам̣ барибаагагаалз уббажжамаанаани кан̣д̣ижжаад̣исабхааваани уббажжанд̇ийд̇и ‘‘кан̣д̣ижжа’’нд̇иаад̇аяо гаалаад̣иггамз жараая гижжанид̣д̇зсаа. **багад̣инид̣д̇зсаа**д̇и палавибажжанабагад̣ияаа нид̣д̇зсаа, жараая ваа баабун̣ид̇аб̣бапаламзва багад̇и, д̇ассаа нид̣д̇зсаа, **на жа кан̣д̣ижжаад̣ийнзва жараа**д̇и уд̇агаад̣иг̇ад̇амаг̇г̇зсу д̇ин̣аругкасам̣бхаг̇г̇ад̇аад̇аяо вияа барибаагаг̇ад̇амаг̇г̇асан̇каад̇зсу барибун̣н̣аруубзсу лаб̣бхамаанаа кан̣д̣ижжаад̇аяо жараая г̇ад̇амаг̇г̇аижжзва вздид̇аб̣баа, на жараад̇и.

яасмаа жарам̣ бад̣д̇асса ааяу хааяад̇и, инд̣рияаани жажжараани хонд̇ийд̇и ааяухаанаад̇аяо багад̣инид̣д̇зсаа, д̇асмаа вуд̣д̇ам̣ **‘‘бажчимаа д̣вз багад̣инид̣д̇зсаа’’**д̇и. д̇знааха **‘‘имзхи банаа’’**д̇иаад̇и.

авин̃н̃аая̆амаананд̇арад̣д̇аа **авийжижараа** ман̣иаад̣ийсу манд̇ад̇асагаад̣ийсу згзгад̇асагзсу жа кан̣з кан̣з жин̣н̣авигаараад̣ийнам̣ **д̣увин̃н̃зяяад̣д̇аа. д̇ад̇о ан̃н̃зсуу**д̇и ман̣иаад̣ид̇о ан̃н̃зсу ахижчад̣д̇агаад̣ийсу, баан̣ийнам̣ згабхавабарияаабаннз сагалааааяусмим̣ г̇ахид̇ад̇арун̣аяуваажараагаалзсу, згад̇вид̣д̇ид̇ивасаад̣иггамзсу бубпаад̣ийсу ваад̇и ад̇т̇о. д̇ад̇т̇а хи жараависзсасса сувин̃н̃зяяад̣д̇аа **савийжижараа наама**.

**жаванагавасзнаа**д̇и жаванагаанам̣ канд̣хаанам̣ васзна. згажад̣убан̃жагканд̣хаая жуд̇ияаа жаванамзва жаванад̇аад̇и ааха **‘‘бхаававажанзна лагкан̣анид̇ассана’’**нд̇и, баал̣ияам̣ ‘‘жуд̇ий’’д̇и вуд̣д̇асса маран̣асса сабхаавад̇ассананд̇и ад̇т̇о. **бхан̇г̇уббад̣д̇и** бхижжамаанад̇аа. д̇зна ‘‘бхзд̇о’’д̇и иминаа канд̣хаанам̣ бхижжамаанад̇аа бхзд̇асаман̇г̇ид̇аа вуд̣д̇аад̇и д̇ассзд̇и. **таанаабхаавабарид̇ийбана**нд̇и гзнажиби аагаарзна авадтаанаабхаавад̇ийбанам̣. **гхад̣ассзваа**д̇и хи висад̇исуудаахаран̣ам̣. яат̇аа гхад̣з бхиннз габаалаад̣иаваяавасзсо лаб̣бхад̇и, на звам̣ жуд̇игканд̣хзсу бхан̇г̇зсу, на гожи висзсо д̇ид̣тад̇ийд̇и д̇ассзд̣ум̣ **‘‘анд̇арад̣хаана’’**нд̇и вуд̣д̇ам̣. **мажжусан̇каад̇ам̣ маран̣а**нд̇и мажжусан̃н̃ид̇ам̣ маран̣ам̣. ‘‘гааламаран̣а’’нд̇и вад̇анд̇и. санд̇аанасса ажжанд̇асамужчзд̇абхуудам̣ кийн̣аасаваанам̣ маран̣ам̣ **самужчзд̇амаран̣ам̣. аад̣и**-сад̣д̇зна кан̣игамаран̣ам̣ сан̇г̇ан̣хаад̇и. **д̇асса гирияаа**д̇и анд̇агасса гирияаа, яаа логз вужжад̇и ‘‘мажжуу’’д̇и, маран̣анд̇и ад̇т̇о. жаванагаало зва ваа анад̣иггаманийяад̣д̇аа висзсзна гаалод̇и вуд̣д̇од̇и д̇асса гирияаа ад̇т̇ад̇о жуд̇игканд̣хаанам̣ бхзд̇абавад̣д̇ияз̆ва. ‘‘мажжу маран̣а’’нд̇и ваа зд̇т̇а самаасам̣ агад̇ваа яо ‘‘мажжуу’’д̇и вужжад̇и бхзд̇о, д̇амзва маран̣ам̣ ‘‘баан̣ажааг̇о’’д̇и звамзд̇т̇а ад̇т̇о д̇адтаб̣бо.

**жад̇увогааравасзнаа**д̇и жад̇увогаарабхаваавасзна. д̇ад̇т̇а хи руубагааяасан̃н̃ид̇о гал̣зваро над̇т̇и, яам̣ нигкибзяяа. гин̃жааби згавогаарабхавзби гал̣зваранигкзбо над̇т̇и, руубагааяасса бана д̇ад̇т̇а ад̇т̇ид̇аамад̣д̇ам̣ г̇ахзд̇ваа **‘‘згавогааравасзна гал̣зварасса нигкзбо’’**д̇и вуд̣д̇о. **жад̇увогааравасзна жаа**д̇и **жа**-сад̣д̇зна ‘‘сзсад̇ваяавасзна канд̣хаанам̣ бхзд̇о’’д̇и имамад̇т̇ам̣ д̇ассзд̇и саб̣бад̇т̇зва канд̣хабхзд̇асаб̣бхаавад̇о. **сзсад̇ваяавасзнаа**д̇и сзсабхавад̇ваяавасзнзва гал̣зварасса нигкзбо. яад̇иби згавогаарабхавз руубагааяо вижжад̇и, гал̣зваранигкзбо бана над̇т̇ийд̇и **‘‘гал̣зварасса саб̣бхаавад̇о’’**ижжзва вуд̣д̇ам̣. яасмаа мануссаад̣ийсу гал̣зваранигкзбо ад̇т̇и, д̇асмаа мануссаад̣ийсу гал̣зварасса нигкзбод̇и яожанаа. гал̣зварам̣ нигкибийяад̇и зд̇знаад̇и маран̣ам̣ **гал̣зварасса нигкзбо. згад̇о гад̇ваа**д̇и згажжхам̣ гад̇ваа, згажжхам̣ г̇ахан̣амад̣д̇зна.

**жаяанад̣тзнаа**д̇иаад̇и аая̆ад̇анавасзна яонивасзна жа д̇вийхи бад̇зхи саб̣басад̣д̇з барияаад̇ияид̇ваа барияаад̇ияид̇ваа жаад̇им̣ д̇ассзд̣ум̣ вуд̣д̇ам̣. гзжи бана ‘‘гад̣д̇убхаававасзна бад̇ад̇ваяам̣ вуд̣д̇а’’нд̇и вад̇анд̇и. **‘‘д̇зсам̣ д̇зсам̣ сад̣д̇аанам̣ жаад̇и сан̃жаад̇ий’’**д̇и бана гад̣д̇ари саамини д̣д̇зсасса гад̇ад̣д̇аа убхаяад̇т̇ааби бхааванид̣д̇зсо. самбун̣н̣аа жаад̇и **сан̃жаад̇и**. баагадаа ниб̣бад̣д̇и **абхиниб̣бад̣д̇и. д̇зсам̣ д̇зсам̣ сад̣д̇аанам̣…бз… абхиниб̣бад̣д̇ий**д̇и сад̣д̇авасзна бавад̣д̇ад̣д̇аа вохаарад̇зсанаа.

**д̇ад̇ра д̇ад̇раа**д̇и згажад̇увогаарабхавзсу д̇виннам̣ сзсаруубад̣хаад̇уяам̣ бад̣исанд̣хигкан̣з уббажжамаанаанам̣ бан̃жаннам̣, гаамад̣хаад̇уяам̣ вигалаавигалинд̣рияаанам̣ васзна сад̣д̇аннам̣

наваннам̣ д̣асаннам̣ буна д̣асаннам̣ згаад̣асаннан̃жа ааяад̣анаанам̣ васзна сан̇ґахо взд̣ид̣аб̣бо. **сандіад̣и̇ияа**нди̇ язна гаммунаа кандхаанам̣ баад̇убхааво, д̇зна абхисан̇кад̣асанд̣ад̣ияам̣. д̣ан̃жа ко бадисандхигкан̣авасзна взд̣ид̣аб̣б̣ам̣.

гаммам̣язва **гаммабхаво** ‘‘бхавади̇ зд̣асмаа убабадд̇ибхаво’’ди̇ гад̇ваа. гаммзна нияяаад̣ид̣аадд̇абхаавубабадд̇ивасзна бхавад̣ийди̇ бхаво, д̣аґаа д̣аґаа ниб̣б̣адд̇авибааго гадад̣д̇ааруубан̃жа. адтагаґааяам̣ бана ‘‘бхавад̣ийди̇ гад̇ваа бхаво’’ди̇ убабадд̇ибхавасса вагкамаанадд̣аа **‘‘гаммам̣ палавохаарзна бхаводи̇ вуд̣д̇а’’**нди̇ гаґид̣ам̣.

**убаад̣ияанди̇** садд̣аа д̣ал̣хаґґаахам̣ ґан̣ханди̇ **зд̇зна** гилзсагаамзна. на гзвалам̣ идха гаран̣асаадханамзва, аґа ко гадд̇усаадханамби лаб̣бхад̣ийди̇ вуд̣д̇ам̣ **‘‘саяам̣ ваа’’**ди̇. **д̣а**нди̇ вад̣ґугаамам̣. гаамо жа со гааманадтзна, убаад̣аанан̃жа бхусамаад̣аанадтзнаади̇ **гаамубаад̣аанам̣. зд̣а**нди̇ гаамубаад̣аанабад̣ам̣. буна **зд̣а**нди̇ гаамубаад̣аанасан̇каад̣ам̣.

**сассад̇о адд̇аа**ди̇ ид̣ам̣ буримад̣идтим̣ убаад̣ияамаанам̣ удд̣арад̣идтим̣ д̣ассзд̇ум̣ вуд̣д̣ам̣. яаґаа зсаа д̣идти д̣ал̣хийгаран̣авасзна буримам̣ удд̣араа убаад̣ияади̇, звам̣ ‘‘над̇ґи д̣инна’’ндиаад̣игаабийди̇. адд̣аґґахан̣ам̣ бана ‘‘адд̣аваад̣убаад̣аана’’нди̇ ид̣ам̣ на д̣идтубаад̣аанад̣ассананди̇ д̣адтаб̣б̣ам̣. **лого жаа**ди̇ адд̣аґґахан̣авинимудд̣аґґахан̣ам̣ д̣идтубаад̣аанабхууд̣ам̣ идха буримад̣идтиудд̣арад̣идтиважанзхи вуд̣д̣анди̇ д̣адтаб̣б̣ам̣.

язна мижчаабхинивзсзна ґосийлаґовад̣аад̣им̣ самаад̣ияади̇ жзва ануд̣идтади̇ жа, со ґосийлаґовад̣аад̣ийнийди̇ адхиббзд̣аани. д̇знааха **‘‘ґосийла…бз… саяамзва убаад̣аанааний’’**ди̇. **абхинивзсад̇о**ди̇ абхинивзсанад̇о.

**адд̣аваад̣убаад̣аана**нди̇ ‘‘адд̣аа’’ди̇ ваад̣асса бан̃н̃аабанасса ґахан̣асса гааран̣абхууд̣аа д̣идтийди̇ адґо. **адд̣аваад̣амадд̣амзваа**ди̇ адд̣асса абхааваа ‘‘адд̣аа’’ди̇ ид̣ам̣ важанамадд̣амзва. **убаад̣ияанди̇** д̣ал̣хам̣ ґан̣ханди̇.

**жагкуд̇ваараад̣ийсу бавадд̣ааяаа**ди̇ ид̣ам̣ д̣ан̣хааяа руубад̣ан̣хаад̣ибхаавасса гааран̣аважанам̣ чад̇ваараараммн̣игадхаммаанам̣ бад̣инияад̣аараммн̣адд̣аа. **жаванавийґияаа бавадд̣ааяаа**ди̇ ид̣ам̣ д̣ассаа бавадд̣идтаанад̣ассанам̣. сабхаавзнзва удтаад̣ум̣ асаггонд̣асса взл̣у вияа ниссаяо ахуд̇ваа олумбхагабхаавзна бхааво убаад̣аанасса бажжаяабхаавад̇о аараммн̣амби д̣ам̣сад̣исам̣ вуд̣д̣ам̣. **руубз**ди̇ висаяз бхуммам̣. саа д̣ивидхаа ходийди̇ сам̣бандхо. **гаамад̣ан̣хаа** гаамассаад̣абхаавзна бавадд̣ияаа. **звам̣ ассаад̣знд̣ий**ди̇ сассад̣ад̣идтияаа сахажаад̣аниссаяасамбаяудд̣аад̣ґиавиґад̣аад̣ибажжаяабхууд̣ааяа сам̣садтадд̣аа нижжадхувасассад̣аабхинивзсамукзна ассаад̣знд̣ий. бхавасахаґад̣аа д̣ан̣хаа **бхавад̣ан̣хаа**. бхавади̇ д̣идтади̇ саб̣б̣агааланди̇ хи бхавад̣идти бхаво удд̣арабад̣алобзна, бхавассаад̣авасзна бавадд̣ияаа жа. иминаа наязна **вибхавад̣ан̣хаа**ди̇ зд̣ґа адґо взд̣ид̣аб̣бо. вибхавади̇ ужчижж̇ади̇ винассад̣ийди̇ звам̣ бавадд̣аа д̣идти вибхаво удд̣арабад̣алобзна. **звам̣ д̣аани адтаарасаа**ди̇ яаа ча гаамад̣ан̣хаа, ча бхавад̣ан̣хаа, ча вибхавад̣ан̣хаа вуд̣д̣аа, зд̣аани адтаараса д̣ан̣хаавижарид̣аани д̣ан̣хаабажжаяо. **ажж̇хадд̣а**нди̇ сагасанд̣ад̣ияам̣. **б̣ахид̣д̇хаа**ди̇ д̣ад̇о б̣ахид̣д̇хаа. ад̣ийд̣аараммн̣аани ваа хонд̣у ид̣арааараммн̣аани ваа, саяам̣ бана **ад̣ийд̣аани чадд̣ид̣ум̣са д̣ан̣хаавижарид̣аани**. сзсабад̣ад̇ваязби зсзва наяо. ‘‘адтасад̣ам̣ д̣ан̣хаавижарид̣ааний’’д̣иаад̣инаа сам̣бандхо. ид̣аани абарзнаби багаарзна адтасад̣ам̣ д̣ан̣хаавижарид̣аани д̣ассзд̇ум̣ **‘‘ажж̇хадд̣игассаа’’**д̣иаад̣имааха. д̣ад̣ґа **ажж̇хадд̣игассаа**ди̇ ажж̇хадд̣игакандхабан̃жагам̣. убаяоґад̣ґз хи ид̣ам̣ саамиважанам̣. **убаад̣ааяаа**ди̇ ґахзд̇ваа. **асмийди̇ ход̣ий**ди̇ яад̣зд̣ам̣ ажж̇хадд̣игам̣ кандхабан̃жагам̣ убаад̣ааяа д̣ан̣хаамаанад̣ид̣тивасзна самуд̣ааяаґґаахад̇о асмийди̇ ґаахо ходи̇, д̣асмим̣ сад̣ийди̇ адґо. идха бана руубаад̣иараммн̣авасзна адґо взд̣ид̣аб̣бо. **ид̣ґамасмийди̇ ход̣ий**ди̇ кадд̣ияаад̣ийсу ‘‘ид̣ам̣багааро аха’’нди̇ звам̣ д̣ан̣хаамаанад̣ид̣тивасзна ходийди̇ адґо. ид̣ам̣ д̣аава анубанидхааяа ґахан̣ам̣.

**звамаад̣ийний**ди̇ **аади̇**-садд̣зна ‘‘звамасми, ан̃н̃аґаасми, ахам̣ бхависсам̣, ид̣ґам̣ бхависсам̣, звам̣ бхависсам̣, ан̃н̃аґаа бхависсам̣, асасми, сад̣асми, ахам̣ сияам̣, ид̣ґам̣ сияам̣, звам̣ сияам̣, ан̃н̃аґаа сияам̣, абаахам̣ сияам̣, абаахам̣ ид̣ґам̣ сияам̣, абаахам̣ звам̣ сияам̣, абаахам̣ ан̃н̃аґаа сияа’’нди̇ зд̇зсам̣ сан̇ґахо. убанидхааяа ґахан̣амби д̣увидхам̣ самад̇о асамад̇о ваади̇ д̣ам̣ д̣ассзд̇ум̣ ‘‘звамасми, ан̃н̃аґаасмий’’ди̇ жа вуд̣д̣ам̣. д̣ад̣ґа **звамасмий**ди̇ ид̣ам̣ самад̇о убанидхааяа ґахан̣ам̣, яаґаа аяам̣ кадд̣ияо, звам̣ ахамасмийди̇ адґо. **ан̃н̃аґаасмий**ди̇ ид̣ам̣ бана асамад̇о ґахан̣ам̣, яаґааяам̣ кадд̣ияо д̣ад̇о ан̃н̃аґаа ахам̣ хийно ваа адхиго ваади̇ адґо. имаани д̣аава бажжуббаннавасзна жадд̣аари д̣ан̣хаавижарид̣аани. **бхависса**ндиаад̣ийни бана жадд̣аари анааґад̣авасзна вуд̣д̣аани, д̇зсам̣ буримажад̣уггз вуд̣д̣анаязнзва

адт̇о вздид̇аб̣бо. **асасмий**ди сассадо асми, нижжассзд̇аṃ ад̇хиважанаṃ. **сад̇асмий**ди асассадо асми, анижжассзд̇аṃ ад̇хиважанаṃ. иди имаани д̇вз сассад̇ужчзд̇авасзна вуд̇д̇аани. ид̇о бараани **сияа**ндиаад̇ийни жад̇д̇аари саṃсаяабаривидаггавасзна вуд̇д̇аани, д̇аани буримажад̇уггз вуд̇д̇анаязна адт̇адо вздид̇аб̣б̣аани. **абаахаṃ сияа**ндиаад̇ийни бана жад̇д̇аари ''аби наамаахаṃ бхавзяяа''нди звaṃ бадт̇анаагаббанавасзна вуд̇д̇аани, д̇ааниби буримажад̇уггз вуд̇д̇анаязнзва вздид̇аб̣б̣аани. звамзд̇зсу –

> д̇вз д̇идтисийсаа жад̇д̇ааро, суд̇д̇хасийсаа сийсамуулагаа;
> д̇аяо д̇аяод̇и зд̇аани, адтаараса вибхаавaяз.

зд̇з хи сассад̇ужчзд̇авасзна вуд̇д̇аа д̇вз **д̇идтисийсаа** наама, ''асми, бхависсаṃ сияаṃ, абаахаṃ сияа''нди зд̇з жад̇д̇ааро **суд̇д̇хасийсаа** наама, ''идт̇амасмий''д̇иаад̇аяо д̇аяо д̇аяод̇и д̇ваад̇аса **сийсамуулагаа** наамаад̇и вздид̇аб̣б̣аṃ. ид̇ха баалияаṃ руубаараммаṇаад̇ивасзна д̇аṇхаа аагад̇аад̇и ааха **''ажжхад̇д̇игаруубаад̇иниссид̇ааний''**д̇и. адтаараса д̇аṇхаавижарид̇аанийд̇и аанзд̇ваа самб̣анд̇хо. **иминаа асмий**д̇и иминаа абхисзгасзнаабажжаад̇инаа ''кад̇д̇ияо ааха''нд̇и муулабхааваḋо ''асмий''д̇и ход̇и. сзсаṃ буб̣б̣з вуд̇д̇анаязнзва вздид̇аб̣б̣аṃ. **санг̇ахз**д̇и д̇аṇхааяа ят̇аавуд̇д̇авибхаагасса саṃкибанавасзна санг̇аṇханз гарияамаанз. ''чаяимз, бхигкавз, д̇аṇхаагааяаа''д̇иаад̇и **нид̇д̇зсо**. ''руубз д̇аṇхаа руубад̇аṇхаа''д̇иаад̇и **нид̇д̇зсадт̇о**. ''гаамараагабхаавзнаа''д̇иаад̇иго, ''ажжхад̇д̇игассубаад̇ааяаа''д̇иаад̇иго жа **нид̇д̇зсавидт̇ааро**. ''руубаад̇ийсу аараммаṇзсу чаḷзваа''д̇иаад̇иго **санг̇ахо**.

яасмаа жагкуд̇вааraaд̇ийсу згзгасмиṃ д̇ваарз уббажжанагавиññaаṇaани вияа анзгаа зва взд̇анaа, д̇асмaа д̇аа раасивасзна згажжхаṃ г̇ахзд̇ваа ''ча взд̇анаагааяаа''д̇и вуд̇д̇анд̇и ааха **''взд̇анаасамуухаа''**д̇и. ниссаяабхаавзна уббад̇д̇ид̇ваарабхаавзна наанаабажжаяаа хонд̇и жагкуд̇хаад̇уаад̇аяо, д̇аа гужчинаа д̇хаарзнд̇ияо вияа босзнд̇ияо вияа жа хонд̇ийд̇и д̇аасаṃ маад̇усад̇исад̇а вуд̇д̇аа. **жагкусампассахзд̇уу**д̇и ниссаяаад̇ижагкусампассабажжаяаа. **аяа**нд̇и аяаṃ взд̇анаа ''жагкусампассажаа взд̇анаа''д̇иаад̇инаа саад̇хаараṇад̇о вуд̇д̇аа. **зд̇т̇аа**д̇и зд̇асмиṃ взд̇анаабад̇з. **саб̣басанг̇аахигаа**д̇и гусалаагусалавибаагагирияаанаṃ васзна саб̣басанг̇аахигаа. звaṃ вибханг̇з аагад̇анаязна саад̇хаараṇад̇о вадвааби ид̇хаад̇хиббзд̇авзд̇анамзва д̇ассзд̇уṃ **''вибаагавасзна банаа''**д̇иаад̇имaаха. **жагкумхи сампассо**д̇и жагкумхи ниссаяабхуудз уббаннапассо. зса наяо сзсзсу. яасмаа жагкаад̇ийни висуд̇д̇химаг̇гз канд̇ханид̇д̇зсз лагкаṇaад̇ивибхааг̇ад̇о, аая̣ад̇ананид̇д̇зсз висзсад̇о, сааманññад̇о жа сад̇д̇адт̇ад̇ассанаад̇ивасзна вибхаавид̇аани, д̇асмaа **''яаṃ вад̇д̇аб̣б̣аṃ…бз… вуд̇д̇амзваа''**д̇и ааха.

**наманалагкаṇа**нд̇и аараммаṇaабхимукаṃ худ̇ваа наманасабхааваṃ д̇зна винаа аббавад̇д̇анад̇о. **руббаналагкаṇaṃ** хздтаа вуд̇д̇амзва. **взд̇анаагканд̇хо** бана згаава взд̇анaа. **саб̣бад̇уб̣б̣алажид̇д̇аани** наама банññжавиññaаṇaани . нану д̇адт̇а жийвид̇ажид̇д̇адтид̇ияо жа санд̇ийд̇и? сажжаṃ, д̇аасаṃ бана гижжаṃ на д̇ат̇аа баагад̇аṃ, ят̇аа жзд̇анаад̇ийнанд̇и д̇з звзд̇т̇а баалияаṃ уд̇д̇хад̇аа. **язна** маханд̇абаад̇убхааваад̇инаа **гаараṇзна. зд̇т̇аа**д̇и зд̇асмиṃ махаабхууд̇анид̇д̇зсз. **аññо винижчаяанаяо**д̇и ''важанадт̇ад̇о галаабад̇о''д̇иаад̇инаа лагкаṇaад̇инижчаяад̇о аññо винижчаяанаяо. нану со жад̇уд̇хаад̇увавадт̇аанз вуд̇д̇о, на руубагканд̇ханид̇д̇зсзд̇и? д̇адт̇а вуд̇д̇зби ''жад̇уд̇хаад̇увавадт̇аанз вуд̇д̇ааний''д̇и ад̇ид̇зсавасзна вуд̇д̇ад̇д̇аа **''руубагканд̇ханид̇д̇зсз вуд̇д̇о''**д̇и вуд̇д̇аṃ. **убаад̇ааяаа**д̇и бад̇ижжа. бхууд̇аани хи бад̇ижжа уббажжамаанаṃ убаад̇аарууба̣ṃ ''д̇аани г̇ахзд̇ваа''д̇и вуд̇д̇аṃ ависсажжанад̇о. **ниссааяаад̇иби згз** д̇зсаṃ ниссаяабажжаяабхааваḋо. буб̣б̣агаалагирияаа наама згаṃсад̇о абарагаалагирияаабзгкаад̇и баатасзсзна адт̇аṃ вад̇ад̇и. вибхад̇д̇ивибаллаасзна винаа зва адт̇аṃ д̇ассзд̇уṃ **''самуухадт̇з ваа''**д̇иаад̇и вуд̇д̇аṃ. самуухасамб̣анд̇хз сааминид̇д̇зсзна самуухадт̇о д̇ийбид̇од̇и д̇аṃ д̇ассзнд̇о ааха **''самуухаṃ убаад̇ааяаа''**д̇и. д̇хаммасанг̇аṇияаṃ (д̇ха. са. 584) аагад̇анаязна **''д̇звийсад̇ивид̇ха''**нд̇и вуд̇д̇аṃ. д̇адт̇а хи хад̇аяавад̇т̇у на нид̇д̇идтаṃ, ''яаṃ руубаṃ ниссааяаа''д̇и ваа бадтаанз (бадтаана. 1.1.8) аагад̇ад̇д̇аа хад̇аяавадт̇умби г̇ахзд̇ваа жаад̇ируубабхаавзна убажаяасанд̇ад̇ияо згад̇о гад̇ваа **''д̇звийсад̇ивид̇ха''**нд̇и вуд̇д̇аṃ.

жагкусса виññaаṇaнд̇и ваа **жагкувиññaаṇaṃ**. асаад̇хаараṇaгаараṇзна жааяаṃ нид̇д̇зсо. ''санкаарабажжаяаа виññaаṇa''нд̇и зд̇т̇а саб̣балогияавибаагавиññaаṇaсса г̇ахзд̇аб̣бад̇д̇аа **''д̇збхуумагавибаагажид̇д̇ассзд̇аṃ ад̇хиважана''**нд̇и вуд̇д̇аṃ.

**абхисанкараṇaлагкаṇо**д̇и аaяуухaнасабхааво. **жобанавасзнаа**д̇и виññaд̇д̇исаṃжобанавасзна, гааяавиññaд̇д̇ияаа самудтаабанавасзнааḋи адт̇о. **важанабхзд̇авасзнаа**д̇и важийбхзд̇уббаад̇авасзна, важийвиññaд̇д̇ияаа самудтаабанавасзнааḋи адт̇о. звaṃ жобанаṃ на бхавзяяаад̇и д̇ассзд̇уṃ **''рахо**

**нисийд̇идваа жинд̇зндассаа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **згуунад̇им̣саа**д̇и зд̇та абхин̃н̃аажзд̇анаавинимуд̇д̇аа зва згуунад̇им̣са жзд̇анаа вздид̇аб̣баа д̇ассаа вибаагавин̃н̃аан̣асса бажжаяад̇д̇аабхаавад̇о.

**д̇угкз**д̇и згамби ид̇ам̣ бхуммаважанам̣ сам̣силзсананиссаяависаяаб̣яаабанавасзна ад̇д̇аанам̣ бхинд̇идваа винияог̇ам̣ г̇ажчад̇ийд̇и **“жад̇уухи гаараṇзхий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. згоби хи вибхад̇д̇инид̇д̇зсо анзгад̇хаа винияог̇ам̣ г̇ажчад̇и яат̇аа д̇ад̇д̇хид̇ад̇т̇з уд̇д̇арабад̇асамаахаарзд̇и. **д̇а**нд̇и ан̃н̃аан̣ам̣. **д̇угкасажжа**нд̇и хад̇аяавад̇т̇улагкан̣ам̣ д̇угкасажжам̣. **ассаа**д̇и ан̃н̃аан̣асса. **ниссаяабажжаяабхаавзнаа**д̇и бурзж̇аад̇аниссаяабхаавзна. сахаж̇аад̇аниссаяабажжаяабхаавзна бана д̇ам̣сахаж̇аад̇аа пассаад̇аяо вад̇д̇аб̣баа. аарамман̣абажжаяабхаавзна д̇угкасажжам̣ асса аарамман̣анд̇и яож̇анаа. **д̇угкасажжа**нд̇и убаяог̇азгаважанам̣ . **зд̇а**нд̇и ан̃н̃аан̣ам̣. **д̇ассаа**д̇и д̇угкасажжасса. **“бад̇ижчаад̇зд̇ий”**д̇и зд̇т̇а вуд̇д̇ам̣ бад̇ижчаад̇анаагаарам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“яаат̇аавaa”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. н̃аан̣авиббаяуд̇д̇ажид̇д̇знаби згад̇зсзна яаат̇аавад̇о лагкан̣абад̇ивзд̇хо ход̇иязваад̇и **“яаат̇аавалагкан̣абад̇ивзд̇ханиваараṇзнаа”**д̇и вад̇ваа **“н̃аан̣абавад̇д̇ияаа жзд̇т̇а аббад̇аанзнаа”**д̇и вуд̇д̇анд̇и вад̇анд̇и. буримам̣ бана бад̇ивзд̇хан̃аан̣уббад̇д̇ияаа нисзд̇хагат̇аад̇ассанам̣, бажчимам̣ ануб̣од̇хан̃аан̣уббад̇д̇ияаа. звамзд̇т̇а ад̇т̇о вздид̇аб̣бо. **зд̇т̇аа**д̇и д̇угкасажжз.

сахаж̇аад̇асса ан̃н̃аан̣асса самуд̇аяасажжам̣ вад̇т̇у ход̇и ниссаяабажжаяабхаавад̇од̇и вуд̇д̇ам̣ **“вад̇т̇уд̇о”**д̇и. **аарамман̣ад̇о**д̇и аарамман̣абажжаяабхаавзна. яасмаа самуд̇аяасажжам̣ ан̃н̃аан̣асса аарамман̣ам̣ ход̇и, д̇асмаа **“д̇угкасамуд̇аяз ан̃н̃аан̣а”**нд̇и вуд̇д̇анд̇и ад̇т̇о. бад̇ижчаад̇анам̣ д̇угкасажжз вуд̇д̇анаяамзва згнзва гаараṇзна ид̇арзсам̣ д̇ин̣н̣ам̣ асамбхавад̇о, гим̣ бана зд̇ам̣ згам̣ гаараṇанд̇и ааха **“бад̇ижчаад̇анад̇о”**д̇и. ид̇ам̣ вид̇т̇аарад̇о вибхаавзд̇ум̣ **“нирод̇хабад̇ибад̇аанам̣ хий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **д̇ад̇аараб̣бхаа**д̇и д̇ам̣ аараб̣бха д̇ам̣ аарамман̣ам̣ гад̇ваа. **бажчиман̃хи сажжад̇ваяа**нд̇и нирод̇хо маг̇г̇о. д̇ан̃хи наяаг̇амбхийрад̇д̇аа. **д̇уд̇д̇аса**нд̇и сан̣хасукумад̇хаммад̇д̇аа сабхаавзнзва г̇амбхийрад̇аая д̇уд̇д̇асам̣ д̇увин̃н̃зяям̣ д̇уравагг̇аахам̣. **д̇ад̇т̇аа**д̇и буримз сажжад̇ваяз. **анд̇хабхууд̇а**нд̇и анд̇хагаарабхууд̇ам̣. **на бавад̇д̇ад̇и** аарамман̣ам̣ гаад̇ум̣ на висахад̇и. **важанийяад̇д̇знаа**д̇и ваажагабхаавзна д̇ат̇аа убад̇таанад̇о. **сабхаавалагкан̣асса д̇уд̇д̇асад̇д̇аа**д̇и бийланаад̇иаая уухана ад̇ивасзна ‘‘ид̇ам̣ д̇угкам̣, аяам̣ самуд̇аяо’’д̇и (ма. ни. 484; 3.104) яаат̇аавад̇о сабхаавалагкан̣асса д̇уд̇д̇асад̇д̇аа д̇увин̃н̃зяяад̇д̇аа буримад̇ваям̣ **г̇амбхийрам̣. д̇ад̇т̇аа**д̇и буримасмим̣ сажжад̇ваяз. **вибаллаасаг̇г̇аахавасзна бавад̇д̇ад̇ий**д̇и субхаад̇ивибарийд̇аг̇г̇аахаанам̣ бажжаяабхаававасзна ан̃н̃аан̣ам̣ бавад̇д̇ад̇и.

ид̇аани ‘‘д̇угкз ан̃н̃аан̣а’’нд̇иаад̇ийсу багаарантд̇арзнаби ад̇т̇ам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“абижаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. д̇ад̇т̇а **д̇угкзд̇и зд̇д̇аавад̇аа**д̇и ‘‘ан̃н̃аан̣анд̇и вужжамаанааяа авиж̇ж̇ааяа д̇угкз’’д̇и зд̇д̇агзна. **сан̇г̇ахад̇о**д̇и самод̇хаанад̇о. **гижжад̇о**д̇и асамбад̇ивзд̇хагижжад̇о. **ан̃н̃аан̣амиваа**д̇и висаяасабхаавам̣ яаат̇аавад̇о бад̇ивиж̇ж̇хид̇ум̣ аббад̇аанагижжамива. ‘‘д̇угкз’’д̇иаад̇инаа д̇ад̇т̇а авиж̇ж̇аа бавад̇д̇ад̇и, висзсад̇о нид̇д̇идтам̣ ход̇ийд̇и гад̇ваа саб̣бад̇т̇зва д̇ат̇аа ависидтасабхаавад̇ассанам̣ ид̇анд̇и д̇ассзд̇ум̣ **“ависзсад̇о банаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣.

кан̣иганирод̇хасса ид̇ха анад̇хиббзд̇ад̇д̇аа аяуж̇ж̇амаанад̇д̇аа вирааг̇аг̇г̇ахан̣ад̇о жа авиж̇ж̇аад̇ийнам̣ бад̇ибагкавасзна бад̇иб̣ааханам̣ ид̇ха ‘‘нирод̇хо’’д̇и ад̇хиббзд̇о, со жа нзсам̣ саб̣басо ануббаж̇ж̇анамзваад̇и ааха **“нирод̇хо ход̇ийд̇и ануббаад̇о ход̇ий”**д̇и. ‘‘авиж̇ж̇аа нируж̇ж̇хад̇и зд̇т̇аад̇и авиж̇ж̇ааниро д̇хо, сан̇каараа нируж̇ж̇ханд̇и зд̇т̇аад̇и сан̇кааранирод̇хо’’д̇и звам̣ саб̣бзсхи зд̇зхи нирод̇хабад̇зхи ниб̣баанасса д̇зсид̇ад̇д̇аа д̇ад̇таб̣баа. д̇знааха **“ниб̣баанам̣ хий”**д̇иаад̇и. **ваддавиваддa**нд̇и ваддан̃жа виваддан̃жа. **“д̇ваад̇асахий”**д̇и ид̇ам̣ бажжзгам̣ яож̇зд̇аб̣бам̣ ‘‘ануломад̇о д̇ваад̇асахи бад̇зхи ваддам̣, бад̇иломад̇о д̇ваад̇асахи виваддам̣ ид̇ха д̇ассид̇а’’нд̇и.

вибхан̇г̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3. бад̇ибад̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**3**. мижчаа бад̇ибаж̇ж̇ад̇и зд̇ааяаад̇и мижчаабад̇ибад̇аа, ваддаг̇аамимаг̇г̇о д̇угкаавахад̇д̇аа. д̇ам̣ **мижчаабад̇ибад̇ам̣**. д̇знааха **“анияяаанигабад̇ибад̇аа”**д̇и. **со** бун̃н̃аабхисан̇кааро **гат̇ам̣ мижчаабад̇ибад̇аа ход̇ий**д̇и? самбад̇д̇ибхавз сукаавахова ход̇ийд̇и ад̇хиббааяо. **ваддасийсад̇д̇аа**д̇и ваддабагкияаанам̣ уд̇д̇аман̇г̇абхаавад̇о. **анд̇амасо**д̇и уггам̣сабарияанд̇ам̣ санд̇хааяа вад̇ад̇и авагам̣сабарияанд̇ад̇о. ‘‘ид̇ам̣ мз бун̃н̃ам̣ ниб̣баанаад̇хиг̇амааяа бажжаяо ход̇уу’’д̇и звам̣ **ниб̣баанам̣ бад̇т̇зд̇ваа бавад̇д̇ид̇ам̣. бан̣н̣амудтид̇аанамад̇д̇а**нд̇и саагабан̣н̣амудтид̇аанамад̇д̇ам̣. **аббад̇ваа**д̇и анд̇ог̇ад̇хахзд̇у зса нид̇д̇зсо, абаабзд̇ваад̇и ад̇т̇о. яад̇аг̇г̇зна ваа бад̇ибаж̇ж̇анад̇о арахад̇д̇ам̣ бад̇д̇од̇и

вужжад̇и, д̇ад̇аг̇г̇зна д̇ад̇аавахаа бадибад̇ааби бад̇д̇аад̇и вужжад̇ийд̇и **“аббад̇ваа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **ануломавасзнаа**д̇и ануломабадижжасамуббаад̣авасзна. **бадиломавасзнаа**д̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо. **бадибад̣аа бужчид̇аа**д̇и зд̇зна бадибад̣аа д̇зсзд̇ум̣ аарад̣д̇хаад̇и аямби ад̇т̇о сан̇г̇ахид̇о яат̇аарад̣д̇хасса ад̇т̇асса гат̇зд̇угамяад̣аабужчаая ид̇хааг̇ад̣ад̣д̣аа. ануломабадижжасамуббаад̣ад̇зсанааямбзд̇т̇а б̣яад̇ирзгамукзна авиж̇ж̇аад̇инирод̇хаа бана виж̇ж̇аая сад̇и ход̇и сан̇каараанам̣ асамбхавод̇и вуд̇д̇ам̣ **“ниб̣б̣аанам̣ бхааж̇ид̇а”**нд̇и. саруубзна бана д̇аая ваддамзва багаасид̇ам̣. вагкад̇и хи барияосаанз “ваддавиваддамзва гат̇ид̇а”нд̇и. **нияяаад̇анз**д̇и ниг̇аманз. **палзнаа**д̇и бад̇д̇аб̣б̣апалзна **бадибад̇аая** самбаабагахзд̇уно **д̇ассид̇ад̇д̇аа**. яат̇аа хи д̇ивид̇хо хзд̇у н̃аабаго, ниб̣б̣ад̇д̇аго, самбаабагод̇и, звам̣ д̇ивид̇хам̣ палам̣ н̃аабзд̇аб̣б̣ам̣, ниб̣б̣ад̇д̇зд̇аб̣б̣ам̣, самбаабзд̇аб̣б̣анд̇и. д̇асмаа бад̇д̇аб̣б̣апалзна ниб̣б̣аанзна д̇ам̣самбаабагахзд̇убхууд̇ааяа бадибад̣ааяа д̇ассид̇ад̇д̇аад̇и ад̇т̇о. д̇знааха **“палзна хзд̇т̇аа”**д̇иаад̇и. **аяам̣ вужжад̇ий**д̇и звам̣ ниб̣б̣аанапалаа аяам̣ “саммаабадибад̣аа”д̇и вужжад̇и. **асзсавирааг̇аа асзсанирод̇хаа**д̇и самужчзд̇аббахаанавасзна авиж̇ж̇ааяа асзсавиражж̇анад̇о асзсаниружж̇ханад̇о жа. бад̇ад̇ваязнаби ануббаад̇анирод̇хамзва вад̇ад̇и. д̇ан̃хи ниб̣б̣аанам̣. д̇уд̇ияавигаббз аяам̣ зд̇т̇а ад̇хиббааяо – язна маг̇г̇зна гарад̣абхуут̇зна асзсанирод̇хо ход̇и, авиж̇ж̇ааяа асзсанирод̇хо яам̣ аагамма ход̇и, д̇ам̣ маг̇г̇ам̣ д̇ассзд̇унд̇и. **зван̃хи сад̇ий**д̇и звам̣ бад̇абхааж̇анасса ниб̣б̣аанасса бад̇ад̇з сад̇и. **саанубхааваа бадибад̇аа вибхад̇д̇аа ход̇ий**д̇и авиж̇ж̇ааяа асзсанирод̇хахзд̇убадибад̣аа д̇ад̇т̇а саад̇исаясасаамад̇т̇ияасамааяог̇ад̇о саанубхааваа вибхад̇д̇аа ход̇и. мижчаабадибад̇аааг̇ахан̣знзд̇т̇а ваддассаби вибхад̇д̇ад̇д̇аа вуд̇д̇ам̣ **“ваддавиваддамзва гат̇ид̇а”**нд̇и.

бадибад̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**4. вибассийсуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**4**. **вибпанд̇анд̇ий**д̇и нимисанавасзна. **анимисзхий**д̇и виг̇ад̇анимисзхи уммийланд̇зхзва. **д̇зна вуд̇д̇ам̣** махаабад̇аанз. **зд̇т̇аа**д̇и зд̇асмим̣ “вибассий”д̇и бад̇з, зд̇асмим̣ ваа “анимисзхий”д̇иаад̇игз яат̇аага̇д̇з суд̇д̇анд̇з.

махаабурисасса анимисаложанад̇о “вибассий”д̇и саман̃н̃аабадилаабхасса гаарад̣ам̣ вуд̇д̇ам̣, д̇ам̣ агаарад̣ам̣ ан̃н̃зсамби махаасад̇д̇аанам̣ жаримабхавз анимисаложанад̇д̇аад̇и жод̇анам̣ санд̇хааяа **“зд̇т̇а жаа”**д̇иаад̇им̣ вад̇ваа д̇ад̇о бана ан̃н̃амзва гаарад̣ам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“абижаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **балаал̣аяамаанассаа**д̇и д̇осзнд̇асса. анаад̇арз жзд̇ам̣ саамиважанам̣. **аддассаа**д̇и ад̇т̇асса.

бун̃н̃уссаясан̇каад̇о бхаг̇о асса ад̇исаязна ад̇т̇ийд̇и бхаг̇аваад̇и **“бхааг̇яасамбаннассаа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **саммаа**д̇и саммад̇зва яаат̇аавад̇о, н̃ааязна гаарад̣знаад̇и вуд̇д̇ам̣ ход̇ийд̇и ааха **“наязна хзд̇унаа”**д̇и. сам̣-сад̇д̇о “саама”нд̇и иминаа самаанад̇т̇од̇и ааха **“саамам̣ бажжад̇д̇абурисагаарзнаа”**д̇и, саямбхун̃аан̣знаад̇и ад̇т̇о. саммаа, саамам̣ б̣уж̇жхи зд̇знаад̇и **самбод̇хо** вужжад̇и маг̇г̇ан̃аад̣ам̣, “б̣уж̇жхад̇и зд̇знаа”д̇и гад̇ваа ид̇ха саб̣б̣ан̃н̃уд̇ан̃н̃аад̣ассаби сан̇г̇ахо. **б̣од̇химаа сад̇д̇о б̣од̇хисад̇д̇о,** буримабад̇з уд̇д̇арабад̇алобо яат̇аа “саагабад̇т̇аво”д̇и. **б̣уж̇жханагасад̇д̇о**д̇и зд̇т̇а махааб̣од̇хияаанабадибад̇ааяа б̣уж̇жхад̇ийд̇и б̣од̇хи жа со сад̇д̇ависзсаяог̇ад̇о сад̇д̇о жаад̇и **б̣од̇хисад̇д̇о.** **бад̇т̇аяамаано бавад̇д̇ад̇ий**д̇и “гуд̇аассу наама маханд̇ам̣ б̣од̇хим̣ баабуд̣иссаамий”д̇и сан̃ж̇аад̇ажчанд̇о бадибаж̇ж̇ад̇и. **д̇угка**нд̇и ж̇аад̇иаад̇имуулагам̣ д̇угкам̣. гаамам̣ жуд̇убабаад̇ааби марад̣ажаад̇ияо, “ж̇аааяад̇и мийяад̇ий”д̇и бана вад̇ваа “жавад̇и убабаж̇ж̇ад̇ий”д̇и важанам̣ на згабхавабарияаабаннаанам̣ д̇зсам̣ г̇ахад̣ам̣, ат̇а ко наанаабхавабарияаабаннаанам̣ згаж̇жхам̣ г̇ахад̣анд̇и д̇ассзнд̇о ааха **“ид̇ам̣…бз… вуд̇д̇а”**нд̇и. **д̇асса ниссарад̣а**нд̇и д̇асса ж̇араамарад̣асса ниссарад̣анд̇и вужжад̇и. яасмаа махаасад̇д̇о жин̣н̣аб̣яаад̇химад̇з д̇исваа баб̣б̣аж̇ид̇о, д̇асмаасса ж̇араамарад̣амзва аад̇ид̇о убадтааси.

**убаая амана сигаарзнаа**д̇и убааязна вид̇хинаа н̃ааязна манасигаарзна бат̇зна манасигаарасса бавад̇д̇анад̇о. **самааяог̇о ахосий**д̇и яаат̇аавад̇о бадивиж̇жханавасзна самааг̇амо ахоси. **яонисо манасигаараа**д̇и хзд̇умхи ниссаггаважананд̇и д̇асса “яонисо манасигаарзнаа”д̇и хзд̇умхи гарад̣аважанзна ааха. **ж̇аад̇ияаа ко сад̇и ж̇араамарад̣а**нд̇и “гимхи ну ко сад̇и ж̇араамарад̣ам̣ ход̇и, гим̣ бажжаяаа ж̇араамарад̣а”нд̇и ж̇араамарад̣з гаарад̣ам̣ бариг̇г̇ад̣ханд̇асса б̣од̇хисад̇д̇асса “яасмим̣ сад̇и яам̣ ход̇и, асад̇и жа на ход̇и, д̇ам̣ д̇асса гаарад̣а”нд̇и звам̣ аб̣яабхижаараж̇аад̇игаарад̣абариг̇г̇ад̣ханзна “ж̇аад̇ияаа ко сад̇и ж̇араамарад̣ам̣ ход̇и, ж̇аад̇ибажжаяаа ж̇араамарад̣а”нд̇и яаа ж̇араамарад̣асса гаарад̣абариг̇г̇аахигаа бан̃н̃аа уббаж̇ж̇и, д̇аая уббаж̇ж̇анд̇ияаа жасса абхисамаяо бадивзд̇хо ахосийд̇и ад̇т̇о.

**идийи**ди вуддаббагаарабараамасанам. **хийи**ди нибаадамаддам. **ида**нди яатаавуддасса ваддасса баджжагкадо гаханам. дзнааха **"звамида"**нди. идха авижжаайа самудайасса ааrададдаа **"згаадасасу таанзсуу"**ди вуддам. **самудайам самбиндздваа**ди санкаараадийнам самудайам згажжхам гахздваа. анзгаваараанхи самудайадассанавасзна наанасса баваддаддаа "самудайо самудайо"ди аамздидаваджанам. ата ваа "звам самудайо ходий"ди идам на гзвалам ниббаддидассанабарам, ата ко бадиджжасамуббаадасаддо вийа бадиджжасамуббаадамукзна идха самудайасаддо ниббаддимукзна баджжайаддам вадади. виннаанаадайо жа яаавандо идха баджжайадхаммаа ниддидтаа, дз сааманнаруубзна бйаабаниджчаавасзна ганхандо "самудайо самудайо"ди авожа. дзнааха **"авижжаабаджжайаа санкаараанам самудайо ходий"**ди. **дассанадтзна жагкуу**ди самудайасса баджжагкадо дассанабхааво жагку. **наададтзнаа**ди наадабхаавзна. **бажаананадтзнаа**ди "авижжаасанкаараадидамдамбаджжайадхаммабаваддийаа здасса дугкагкандхасса самудайо"ди багаарадо ваа жаананадтзна. **бадивздханадтзнаа**ди "айам авижжаади баджжайадхаммо имасса санкаараадигасса баджжайабхаавадо самудайо"ди бадивиджжханадтзна. **обхаасанадтзнаа**ди самудайабхаавабадиджчаадагасса мохандхагаарасса гилзсандхагаарасса видхаманавасзна авабхаасанавасзна. **дам банздам** "жагку"ндиаадинаа вуддам наанам. **нироdхавaарз**ди бадиломаваарз. со хи "гисса ниродхаа жараамарананиродхо"ди ниродхагидданавасзна аагадо.

вибассийсуддаваннанаа нидтидаа.

## 5-10. сикийсуддаадиваннанаа

**5-10**. **на звам яожздваа**ди "сикиссабий"диаадинаа самужжайавасзна звам на яожздваа. **гасмаа**диаадинаа дадта гааранам вадади. **згаасанз адзсидаддаа**ди вуддамзвадтам баагадам гаадум **"наанаатаанзсу хий"**диаади вуддам. ядиби даани висум висум вуддабхаавзна дзсидаани, адтаваннанаа бана згасадисаа дададтасса абхиннаддаа. "буддхаа жаадаа"ди на анно аажигкадийди яожанаа. на хи махааbодхисаддаанам бажчимабхавз баробадзсзна баяожанам адти. **гадамаггзнзваа**ди бадибаддиrаманзна гадамаггзнзва бажчимамахааbодхисаддаа гажчанди, айамздта дхаммадаа. **гажчандийи**ди жадуусу садибадтаанзсу бадидтидажиддаа садда божжханrз яаатаавадо бхаавздваа саммаасамбодхийаа абхисамбужжханавасзна баваддандийди адто. яатаа бана дзсам батамавибассанаабхинивзсо ходи, дам дассздум **"саббабодхисаддаа хий"**диаади вуддам. буддхабхааваанам вибассанаа, буддхадтаайа ваа вибассанаа **буддхавибассанаа**.

сикийсуддаадиваннанаа нидтидаа.

буддхаваггаваннанаа нидтидаа.

## 2. аахааравагго

## 1. аахаарасуддаваннанаа

**11**. **аахарандийи**ди аанзнди уббаадзнди, убадтамбхзндийди адто. **ниббаддаа**ди басудаа. **бхуудаа наама** яасмаа дадо бадтааяа логз жаадавохааро бадисандхиггаханадо бана бадтааяа яаава маадугужчидо нигкандо, даава самбхавзсино, зса даава габбхасзяагзсу бхуудасамбхавзсивибхааго, идарзсу бана батамажиддаадивасзна вуддо. **самбхава**-саддо ждздта габбхасзяагаанам васзна басуудибарийааяо, идарзсам васзна уббаддибарийааяо. батамажиддабатамаирийаабатагканзсу хи дз самбхавам уббаддим зсанди убагажчанди наама, на даава бхуудаа убабаддийаа на суббадидтидаддаа, бхуудаа зва саббасо бхавзсанааяа самужчиннаддаа. **на буна бхависсандийи**ди авадхааранзна ниваддидамадтам дассзди. яо жа "гаалагхасо бхуудо"диаадийсу бхууда-саддасса кийнаасававаажидаа дадтаббаа. **ваа-саддо ждзта самбинданадто** "аггинаа ваа удагзна ваа"диаадийсу вийа.

яатаасагам баджжайабхаавзна аддабхаавасса батабанамзвздта аахаарзхи гаадаббаануггахо ходийди адхиббаайзнааха **"важанабхздо…бз… зго язваа"**ди. **саддасса уббаннадхаммаана**нди саддасса сандаанз уббаннадхаммаанам. яатаа "вассасадам дидтадий"ди вуддз ануббабандхавасзна бавадданийди вуддам ходи, звам тидийаади ануббабандхавасзна баваддийаади адто, саа бана авижчздоди аах **"авижчздаайаа"**ди. ануббабандхадхаммуббаддийаа саддасандаано ануггахидо наама ходийди аах **"ануббаннаанам уббаадаайаа"**ди. **здаанийи**ди тидианугrахабадаани. **убхайадта дадтаббаани** на яатаасамбандхадо.

вадт̇уг̇ад̇аа ож̇аа вадт̇у вияа д̇зна садд̇хим̣ аж̇жхохарид̣аб̣б̣ад̣ам̣ г̇ажчад̇ийд̇и вуд̣д̇ам̣ **“аж̇жхохарид̣аб̣б̣аго аахааро”**д̇и, ниб̣б̣адд̇ид̇аож̇ам̣ бана сандх̇аая ‘‘габ̣аḷийгаaро аахааро ож̇адтамагаруубаани аахарад̇ий’’д̇и вагкад̇и. **оḷааригад̇аа** аббож̇ад̇ааяа на вадт̇уно т̇ууладааяа гат̇инад̇ааяа ваа, д̇асмаа яасмим̣ вадт̇усмим̣ барид̣д̣аа ож̇аа ход̇и, д̣ам̣ оḷааригам̣. саббаад̣аяо д̣угкуббаад̇игад̇ааяа **оḷааригаа** вздид̣аб̣б̣аа. висааṇаад̇ийнам̣ д̇ивассачаддид̇аанам̣ буудибхуудад̇д̣аа муд̇угад̇аад̇и вад̇анд̇и. д̇аражчакзḷад̇змид̇ад̇ааяа бана д̇ат̇аабхууд̇аанам̣ д̇зсам̣ муд̇угад̇аа. д̇хаммасабхааво хзса. **сасаанам̣ аахааро сукумо** д̇аруṇад̇иṇасассакаад̇анад̇о. **сагуṇаанам̣ аахааро сукумо** д̇иṇабийж̇аад̇икаад̇анад̇о. **бажжанд̇аваасийнам̣ аахааро сукумо** маасамуг̇г̇агураад̇ибхож̇анадд̇аа. **д̇зса**нд̇и баранимми д̇авасаваддийнам̣. **сукумод̇взваа**д̇и на гин̃жи убаад̇ааяа, ат̇а ко сукумоижжзва нидтам̣ бадд̇о д̇ад̇о барамасукумасса абхаавад̇о.

вадт̇увасзна банзд̇т̇а аахаарасса оḷааригасукумад̇аа вудд̇аа, саа жасса аббож̇амахож̇ад̇аахи вздид̣аб̣б̣аад̇и д̇ассзд̇ум̣ **“зд̇т̇а жаа”**д̇иаад̇имааха. **бариссаяа**нд̇и куд̇аавасзна уббаннам̣ вихим̣сам̣ сарийрад̇арат̇ам̣. **винод̇зд̇ий**д̇и вадт̇у д̇асса винод̇анамадд̇ам̣ гарод̇и. **на бана саггод̇и баалзд̇у**нд̇и сарийрам̣ яаабзд̇ум̣ наббаход̇и нирож̇ад̇д̇аа. **на саггод̇и бариссаяам̣ винод̇зд̇ум̣** аамаасаяасса абуураṇад̇о.

**чаб̣б̣ид̇хобий**д̇и иминаа гассажи пассасса анавасзсид̇аб̣б̣ад̇амааха. д̇зсанаггамзнзвзд̇т̇а пассаад̇ийнам̣ д̇уд̇ияаад̇ид̇аа, на ан̃н̃зна гаараṇзнаад̇и ааха **“д̇зсанааная̣о зва жзсаа”**д̇иаад̇и. манасо сан̃жзд̇анаа на сад̇д̇ассаад̇и д̇ассанад̇т̇ам̣ маноговахаṇам̣ яат̇аа ‘‘жид̇д̇асса тид̇и, жзд̇овимуд̇д̇и жаа’’д̇и ааха **“маносан̃жзд̇анаад̇и жзд̇анаава̣а”**д̇и. **жид̇д̇а**нд̇и яам̣ гин̃жи жид̇д̇амзва. **зграасим̣ гад̇ваа**д̇и згаж̇жхам̣ г̇ахзд̇ваа вибхааг̇ам̣ агад̇ваа, саамаан̃н̃зна г̇ахид̇аад̇и ад̇т̇о. д̇ад̇т̇а лаб̣бхамаанам̣ убаад̇иṇṇагаад̇ивибхааг̇ам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“габ̣аḷийгаaро аахааро”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **аахаарад̇т̇ам̣ на саад̇хзнд̇ий**д̇и д̇аад̇исасса аахаарасса анаахараṇад̇о. **д̇ад̇аабий**д̇и бхиж̇ж̇ид̇ваа виг̇ад̇агаалзби. **убаад̇иṇṇагаахаарод̇и вуж̇жанд̇ий**д̇и гзжи. **ид̇ам̣ бана аажарияаанам̣ на руж̇жад̇и** д̇ад̇аа убаад̇иṇṇагаруубассзва абхаавад̇о. **бад̇исанд̇хижид̇д̇знзва сахаж̇аад̇аа**д̇и лагкаṇаважанамзд̇ам̣, саб̣б̣ааяаби гаммаж̇аруубабарияаабаннааяа ож̇ааяа адт̇ибхааваcса авиж̇чзд̇аббавадд̇исамбхавад̇ассанад̇т̇о. **сад̇д̇амаа**д̇и уббаннад̇ивасад̇о бадтааяа яаава сад̇д̇амад̇ивасааби. руубасанд̇ад̇им̣ **баалзд̇и** бавзṇигхаданавасзна. **аяамзваа**д̇и гаммаж̇аож̇аа. гаммаж̇аож̇ам̣ бана бад̇иж̇жа уббаннаож̇аа агаммаж̇ад̇д̇аа анубаад̇иṇṇааахаарод̇взва вздид̣аб̣б̣о. анубаад̇иṇṇагаа пассаад̇аяо вздид̣аб̣б̣аад̇и аанзд̇ваа самб̣анд̇хо. логуд̇д̇араа пассаад̇аяо гат̇анд̇и ааха **“логуд̇д̇араа бана руḷхийвасзна гат̇ид̇аа”**д̇и. яасмаа д̇зсам̣ гусалаанам̣ убзд̇абарияааяо над̇т̇и, д̇асмаа вибаагаанам̣ убаад̇иṇṇабарияааяо над̇т̇зваад̇и анубаад̇иṇṇабарияааяоби руḷхийвасзна вуд̇д̇од̇и вздид̣аб̣б̣о.

буб̣б̣з ‘‘аахаараад̇и бажжаяаа’’д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа яад̇и бажжаяадто аахаарадтод̇иаад̇инаа жод̇зд̇и, **ат̇а гасмаа имз зва жад̇д̇ааро вуд̇д̇аа**д̇и ат̇а гасмаа жад̇д̇аарова вуд̇д̇аа. имз зва жа вуд̇д̇аад̇и яож̇анаа. **висзсаббажжаяад̇д̇аа**д̇и зд̇зна яат̇аа ан̃н̃з бажжаяад̇хаммаа ад̇д̇ано бажжаяуббаннасса бажжаяаава хонд̇и, имз бана д̇ат̇аа жа ход̇и ан̃н̃ат̇аа жаад̇и самаанзби бажжаяад̇д̇з ад̇ирзгабажжаяаа хонд̇и, д̇асмаа ‘‘аахараад̇и вуд̇д̇аа’’д̇и имамадт̇ам̣ д̇ассзд̇и. ид̇аани д̇ам̣ ад̇ирзгабажжаяад̇ам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“висзсабажжаяо хий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. висзсаббажжаяо руубагааяасса габ̣аḷийгаaро аахааро убат̇амбхагабхаавад̇о. д̇знааха адтагат̇ааяам̣ ‘‘руубааруубаанам̣ убат̇амбхагад̇д̇зна убагаарагаа жад̇д̇ааро аахаараа аахаарабажжаяо’’д̇и (висуд̇д̇хи. 2.608; бадтаа. адта. бажжаяуд̇д̇зсаваṇṇанаа). убат̇амбхагад̇д̇ан̃хи сад̇ийби ж̇анагад̇д̇з аруубийнам̣ аахаараанам̣ аахаараж̇аруубасамудтаанагаруубаахаарасса жа ход̇и, асад̇и бана убат̇амбхагад̇д̇з аахаараанам̣ ж̇анагад̇д̇ам̣ над̇т̇ийд̇и убат̇амбхагад̇д̇ам̣ бад̇хаанам̣. ж̇анаяамааноби хи аахааро авиж̇чзд̇авасзна убат̇амбхаяамаано зва ж̇анзд̇ийд̇и убат̇амбхагабхааво зва аахаарабхааво. **взд̇анааяа пассо** висзсабажжаяо. ‘‘пассабажжаяаа взд̇анаа’’д̇и хи вуд̇д̇ам̣. ‘‘сан̇каарабажжаяаа вин̃н̃ааṇа’’нд̇и важанад̇о **вин̃н̃ааṇасса маносан̃жзд̇анаа**. ‘‘жзд̇анаа д̇ивид̇хам̣ бхавам̣ ж̇анзд̇ий’’д̇и хи вуд̇д̇ам̣. ‘‘вин̃н̃ааṇабажжаяаа наамаруубa’’нд̇и бана важанад̇о **наамаруубасса вин̃н̃ааṇам̣** висзсабажжаяо. на хи оггана̇д̇авин̃н̃ааṇаабхаавз наамаруубасса ад̇т̇и самбхаво. яат̇ааха ‘‘вин̃н̃ааṇан̃жа хи, аананд̇а, маад̇угуж̇чисмим̣ на оггамиссат̇а, аби ну ко наамаруубам̣ маад̇угуж̇чисмим̣ самуж̇жиссат̇аа’’д̇иаад̇и (д̇ий. ни. 2.115). вуд̇д̇амзвадт̇ам̣ суд̇д̇зна саад̇хзд̇ум̣ **“яат̇аахаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣.

звам̣ яад̇иби бажжаяад̇т̇о аахаарад̇т̇о, висзсабажжаяад̇д̇аа бана имзва аахаараад̇и вуд̇д̇аад̇и д̇ам̣ нзсам̣ висзсабажжаяад̇ам̣ авибхааг̇ад̇о д̇ассзд̇ваа ид̇аани вибхааг̇ад̇о д̇ассзд̇ум̣ **“го банзд̇т̇аа”**д̇иаад̇и аарад̇д̇хам̣. **мукз табид̇амад̇д̇о зва** асан̇каад̇ид̇о, д̇ад̇д̇агзнааби аб̣бханд̇арасса аахаарасса бажжаяо

ход̇и зва. д̇знааха **“адта руубаани самудтаабзд̇ий”**д̇и. сукавзд̇анааяа хид̇о **сукавзд̇анийяо.** **саб̣б̣ат̇аабий**д̇и жагкусампассаад̇ивасзна. яад̇д̇агаа пассасса багаарабхзд̇аа, д̇зсам̣ васзна саб̣б̣аббагаароби **пассаахааро** ят̇аарахам̣ **д̣иссо взд̇анаа аахарад̇и,** анаахаараго над̇т̇и.

**саб̣б̣ат̇аабий**д̇и идхааби пассаахаарз вуд̇д̇анаяаанусаарзна ад̇т̇о взд̇ид̇аб̣б̣о. **д̣исанд̇ад̇ивасзнаа**д̇и гааяад̇асагам̣ бхаавад̇асагам̣ вад̇т̇уд̇асаганд̇и д̣ивид̇хасанд̇ад̇ивасзна. **сахаж̇аад̇аад̣ибажжаянаязнаа**д̇и сахаж̇аад̇аад̣ибажжаявид̇хинаа. бад̇исанд̇хивин̃н̃аан̣ан̃хи ад̇д̇анаа сахаж̇аад̇анаамасса сахаж̇аад̇аан̃н̃аман̃н̃авибаагинд̣рияасамбаяуд̇д̇аад̇т̇иавиг̇ад̇абажжаязхи бажжаяо хонд̇оязва аахаарабажжаяад̇аая д̣ам̣ аахаарзд̇и вуд̇д̇ам̣, сахаж̇аад̇арууб̣зсу бан̣а вад̇т̇уно самбаяуд̇д̇абажжаяам̣ табзд̇ваа виббаяуд̇д̇абажжаязна, сзсаруубаанам̣ ан̃н̃аман̃н̃абажжаяан̃жа табзд̇ваа ид̇арзсам̣ бажжаяаанам̣ васзна яож̇анаа гаад̇аб̣б̣аа. **д̣ааний**д̇и набум̣саганид̇д̇зсо анабум̣сагаанамби набум̣сагзхи саха важанад̇о. **саасавагусалаагусалажзд̇анаава вуд̇д̇аа** висзсабажжаябхаавад̇ассанам̣ хзд̇анд̇и, д̇знааха **“ависзсзна банаа”**д̇иаад̇и. **бад̇исанд̇хивин̃н̃аан̣амзва вуд̇д̇а**нд̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо. ят̇аа д̣асса д̣асса паласса висзсад̇о бажжаяад̇аая зд̇зсам̣ аахаарад̇т̇о, звам̣ ависзсад̇обийд̇и д̣ассзд̇ум̣ **“ависзсзнаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. д̣ад̇т̇а **д̣ам̣самбаяуд̇д̇ад̣ам̣самудтаанад̇хаммаана**нд̇и д̇зхи пассаад̇ийхи самбаяуд̇д̇ад̇хаммаанан̃жзва д̣ам̣самудтаанаруубад̇хаммаанан̃жа. д̣ад̇т̇а **самбаяуд̇д̇а**гг̇ахан̣ам̣ ят̇аарахад̇о д̣адтаб̣б̣ам̣, **самудтаана**гг̇ахан̣ам̣ бана ависзсад̇о.

**убад̇т̇амбхзнд̇о аахаарагижжам̣ саад̇хзд̇ий**д̇и убад̇т̇амбхзнд̇о зва руубам̣ самудтаабзд̇и, ож̇адтамагасамудтаабанзнзва банасса убат̇амбханагижжасид̇д̇хи. **пусанд̇оязваа**д̇и пусанагижжам̣ гаронд̇о зва. **ааяуухамаанааваа**д̇и жзд̇аяамаанаа зва абхисанд̇аханд̇ий зва. **виж̇аананд̇амзваа**д̇и убабад̇д̇ибаригаббанавасзна виж̇аананд̇амзва аахаарагижжам̣ саад̇хзд̇ийд̇и яож̇анаа. саб̣б̣ад̇т̇а аахаарагижжасаад̇хананж̃а д̇зсам̣ взд̇анаад̣иуббад̇д̇ихзд̇уд̇аая ад̇д̇абхаавасса бавад̇д̇анамзва. **гааяадтабанзнаа**д̇и гасмаа вуд̇д̇ам̣, нану гаммаж̇аад̣ируубам̣ гаммаад̣инаава бавад̇д̇ад̇ийд̇и жод̇анам̣ санд̇хааяааха **“гаммаж̇анид̇обий”**д̇иаад̇и.

убаад̣ин̣н̣аруубасанд̇ад̣ияаа убад̇т̇амбханзнзва уд̇ужид̇д̇аж̇аруубасанд̇ад̣ийнамби убад̇т̇амбханасид̇д̇хи ход̇ийд̇и **“д̣виннам̣ руубасанд̇ад̣ийна”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. убад̇т̇амбханамзва санд̇хааяа **“анубаалаго худ̇ваа”**д̇и жа вуд̇д̇ам̣. руубагааяасса тид̇ихзд̇уд̇аа хи яаабанаа анубааланаа. **сукаад̣ивад̇т̇убхууд̇а**нд̇и сукаад̣ийнам̣ бавад̇д̇идтаанабхууд̇ам̣. аараммаṇамби хи васад̇и зд̇т̇а аараммаṇагараṇавасзна д̣ад̇аараммаṇаа д̇хаммаад̇и вад̇т̇ууд̇и вужжад̇и. **пусанд̇оязваа**д̇и ид̇ам̣ пассасса пусанасабхаавад̇д̇аа вуд̇д̇ам̣. на хи д̇хаммаанам̣ сабхаавзна винаа бавад̇д̇и ад̇т̇и, взд̇анаабавад̇д̇ияаа винаа сад̇д̇аанам̣ санд̇хааванад̇аа над̇т̇ийд̇и ааха **“сукаад̣и…бз… ход̇ий”**д̇и. на жзд̇т̇а сан̃н̃ийбхавагат̇ааяам̣ асан̃н̃ийбхаво д̣ассзд̇аб̣б̣о, д̣ассааби ваа гаараṇабхууд̇авзд̇анаабавад̇д̇ивасзнзва тид̇ияаа хзд̇уно аб̣яаабид̇ад̇д̇аа, д̣ат̇аа хи **“маносан̃жзд̇анаа…бз… бхавамууланибпаад̇анад̇о сад̇д̇аанам̣ тид̇ияаа ход̇ий”**д̇и вуд̇д̇аа. д̣ад̇о зва **вин̃н̃ааṇам̣ виж̇аананд̇амзваа**д̇и убабад̇д̇ибаригаббанавасзна виж̇аананд̇амзвааад̇и вуд̇д̇оваааямад̇т̇о.

**жад̇д̇аари бхаяаани д̣адтаб̣б̣аани** аад̣ийнававибхааванад̇о. **нигант̇ий**д̇и нигааманаа, расад̇аṇхам̣ санд̇хааяа вад̇ад̇и. саа хи габ̣ал̣ийгаарз аахаарз б̣алавад̇ий, д̇знзвзд̇т̇а авад̇хаараṇам̣ гад̇ам̣. бхааяад̇и зд̇асмаад̣и бхаяам̣, **нигант̇иязва бхаяам̣** махаанад̇т̇ахзд̇уд̇о. убаг̇аманам̣ висаяинд̣рияавин̃н̃ааṇзсу висаяавин̃н̃ааṇзсу жа сан̇г̇ад̣ивасзна бавад̇д̇и, д̣ам̣ взд̇анаад̣иуббад̇д̇ихзд̇уд̇аая ‘‘бхаяа’’нд̇и вуд̇д̇ам̣. авад̇хаараṇз баяож̇анам̣ вуд̇д̇анаяамзва. сзсад̇ваязби зсзва наяо. **ааяууханам̣** абхисанд̇аханам̣, сам̣вид̇хаананд̇иби вад̇анд̇и. д̣ам̣ бхавуубабад̇д̇ихзд̇уд̇аая **“бхаяа”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. **абхинибаад̇о** д̣ад̇т̇а д̣ад̇т̇а бхавз бад̇исанд̇хигг̇ахаṇавасзна вин̃н̃ааṇасса ниб̣б̣ад̇д̇и. со бхавуубабад̇д̇ихзд̇угаанам̣ саб̣б̣зсам̣ анад̇т̇аанам̣ муулагаараṇад̇аая **“бхаяа”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. ид̇аани нигант̇иаад̣ийнам̣ саббад̇ибхаяад̇ам̣ вид̇т̇аарад̇о д̣ассзд̇ум̣ **“гим̣ гаараṇаа”**д̇иаад̇и аарад̇д̇хам̣. д̣ад̇т̇а **нигант̇им̣ гад̇ваа**д̇и аалаяам̣ ж̇анзд̇ваа, д̣аṇхам̣ уббаад̇зд̇ваад̇и ад̇т̇о. **сийд̇аад̣ийнам̣ бурагкад̇аа**д̇и сийд̇аад̣ийнам̣ бурад̇о тид̇аа, сийд̇аад̣ийхи б̣аад̇хияамаанаад̇и ад̇т̇о.

**пассам̣ убаг̇ажчанд̇аа**д̇и жагкусампассаад̣ибхзд̇ам̣ пассам̣ бавад̇д̇знд̇аа. **пассассаад̣ино**д̇и гааяасампассавасзна подтаб̣б̣асан̇каад̇асса ассаад̇анасийлаа. гааяасампассавасзна хи сад̇д̇аанам̣ подтаб̣б̣ад̣аṇхаа бавад̇д̇ад̇ийд̇и д̣ассзд̇ум̣ пассаахараад̣ийнавад̇ассанз подтаб̣б̣аараммаṇам̣ уд̇д̇хад̇ам̣ **“барзсам̣ рагкид̇аг̇обид̇зсуу”**д̇иаад̣инаа. **пассассаад̣ино**д̇и ваа пассаахаарассаад̣инод̇и ад̇т̇о. сад̇и хи пассаахаарз сад̇д̇аанам̣ пассаараммаṇз ассаад̇о, наасад̇и, д̇знааха **“пассассаад̇амуулага”**нд̇иаад̇и.

ж̇аад̇инимид̇д̇асса бхаяасса абхинибаад̇асабхаавзна г̇ахид̇ад̇д̇аа **“д̇аммуулага”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. гаммааяуухананимид̇д̇анд̇и ад̇т̇о. **бхаяам̣ саб̣б̣а**нд̇и ban̄жавийсад̇и, д̇ивид̇хамахаабхаям̣, ан̃н̃ан̃жа саб̣б̣абхаяам̣ **аагад̇амзва ход̇и** бхаяаад̇хидтаанасса ад̇д̇абхаавасса нибпаад̇анад̇о.

**абхинибад̇ад̇ий**д̇и абхиниб̣б̣ад̇д̇ад̇и. батамаабхиниб̣б̣ад̇д̇и хи сад̇д̇аанам̣ д̇адт̇а д̇адт̇а ан̇г̇аарагаасусад̇исз бхавз абхинибаад̇асад̇исий. **д̇аммуулагад̇д̇аа**д̇и наамаруубаниб̣б̣ад̇д̇имуулагад̇д̇аа. саб̣б̣абхаяаанам̣ **абхинибаад̇оязва бхаяам̣** бхааяад̇и зд̇асмаад̇и гад̇ваа.

**аббзд̇и вияаа**д̇и паласса ад̇д̇алаабхахзд̇убхаавад̇о гаарад̣ам̣, д̇ам̣ нияяаад̇зд̇и вияа. **д̇а**нд̇и палам̣. **д̇ад̇о**д̇и гаарад̣ад̇о. **зд̇зса**нд̇и аахаараанам̣ . **яат̇аавуд̇д̇знаа**д̇и ‘‘палам̣ нид̇зд̇ий’’д̇иаад̇инаа вуд̇д̇аббагаарзна **ад̇т̇зна. саб̣б̣абад̇зсуу**д̇и ‘‘взд̇анааниродхзнаа’’д̇иаад̇ийсу саб̣б̣зсу бад̇зсу.

**бадисандхим̣ аад̇им̣ гад̇ваа**д̇и бадисандхигкад̣ам̣ аад̇им̣ гад̇ваа. убаад̇ид̣д̣агааахаарз сандхааяа **“ад̇д̇абхаавасан̇каад̇аанам̣ аахаараана”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. д̇з хи ниббарияааяад̇о д̇ад̣хаанид̇аанаа. **барибуд̣д̣аараяад̇анаанам̣ сад̇д̇аанам̣ сад̇д̇асанд̇ад̇ивасзнаа**д̇и барибуд̣д̣аараяад̇анаанам̣ сабхаавагаанам̣ жагку сод̇ам̣ гхаанам̣ ж̇ивхаа гааяо бхааво вад̇т̇ууд̇и имзсам̣ сад̇д̇аннам̣ санд̇ад̇ийнам̣ васзна. **сзсаанам̣** абарибуд̣д̣аараяад̇анаанам̣ андхаб̣адхираабхаавагаанам̣. **уунауунасанд̇ад̇ивасзнаа**д̇и жагкунаа, сод̇зна, д̇ад̇убхаязна, бхаавзна жа уунауунасанд̇ад̇ивасзна. бадисандхияам̣ ж̇аад̇аа **бадисандхигаа. батамабхаван̇г̇ажид̇д̇агкад̣аад̇ий**д̇и **аад̇и**-сад̇д̇зна д̇ад̇аараммад̣ажид̇д̇асса сан̇г̇ахо д̇адтаб̣б̣о.

д̇ад̣хааяаби нид̇аанам̣ ж̇аанаад̇ийд̇и яож̇анаа. д̇ад̣хаанид̇аананд̇иби баато. **ваддам̣ д̇ассзд̇ваа**д̇и саруубад̇о наяад̇о жа сагаламзва ваддам̣ д̇ассзд̇ваа. ид̇аани д̇амадт̇ам̣ видт̇аарад̇о вибхаавзд̇ум̣ **“имасмин̃жа бана таанз”**д̇иаад̇имааха. **ад̇ийд̇аабхимукам̣ д̇зсанам̣ гад̇ваа**д̇и бажжуббаннабхавад̇о бадтааяа ад̇ийд̇ад̇хаммаабхимукам̣ д̇аб̣б̣исаяам̣ д̇зсанам̣ гад̇ваа д̇ат̇аагаарад̣зна. **ад̇ийд̇зна ваддам̣ д̇ассзд̇ий**д̇и ад̇ийд̇абхавзна гаммагилзсавибаагаваддам̣ д̇ассзд̇и. **ад̇д̇абхааво**д̇и бажжуббанно ад̇д̇абхааво. яад̇и звам̣ гасмаа ‘‘ад̇ийд̇зна ваддам̣ д̇ассзд̇ий’’д̇и вуд̇д̇анд̇и? нааяам̣ д̇осо ‘‘ад̇ийд̇знзваа’’д̇и анавад̇хаарад̣ад̇о, зван̃жа гад̇ваа ад̇ийд̇аабхимукаг̇г̇ахад̣ам̣ ж̇анагагаммам̣ г̇ахид̇ам̣, д̇ад̣хаасийсзна наананд̇арияабхаавад̇о. на хи гаммунаа винаа д̇ад̣хаа бхаванзд̇д̇и яуж̇ж̇ад̇и.

**д̇ам̣ гамма**нд̇и д̇ад̣хаасийсзна вуд̇д̇агаммам̣. **д̇ассзд̇у**нд̇и д̇ам̣ ад̇ийд̇ам̣ ад̇д̇абхаавам̣ д̇ассзд̇ум̣. **д̇ассад̇д̇абхаавасса ж̇анагам̣ гамма**нд̇и д̇асса яат̇аавуд̇д̇асса ад̇д̇абхаавасса ж̇анагам̣. д̇ад̇о барамби ад̇д̇абхаавам̣ ааяуухид̇ам̣ гаммам̣ д̇ассзд̇ум̣ вуд̇д̇ам̣. авиж̇ж̇аа жа наама д̇ад̣хаа вияа гаммад̇д̇аад̇и гаммассзва г̇ахад̣ам̣. **д̇вийсу таанзсуу**д̇и аахаараг̇г̇ахад̣зна взд̇анаад̇иг̇г̇ахад̣знаад̇и д̇вийсу таанзсу. **ад̇д̇абхааво**д̇и бажжуббаннагаалиго ад̇ийд̇агаалиго жа ад̇д̇абхааво. буна **д̇вийсуу**д̇и д̇ад̣хааг̇г̇ахад̣з авиж̇ж̇аасан̇каараг̇г̇ахад̣зд̇и д̇вийсу таанзсу. **д̇асса ж̇анага**нд̇и бажжуббаннасса жзва ад̇ийд̇асса жа ад̇д̇абхаавасса ж̇анагам̣ гаммам̣ вуд̇д̇анд̇и яож̇анаа . гаммаг̇г̇ахад̣зна жзд̇т̇а яад̇т̇а д̇ам̣ гаммам̣ ааяуухид̇ам̣, саа ад̇ийд̇аа ж̇аад̇и ад̇т̇ад̇о д̇ассид̇аа ход̇и. д̇зна сам̣саараваддасса анамад̇аг̇г̇ад̇ам̣ д̇ийбзд̇и. **сан̇кзбзнаа**д̇и сан̇кзбзна хзд̇убан̃жагапалабан̃жагаг̇г̇ахад̣амби хи сан̇кзбо зва хзд̇упалабхаавзна сан̇г̇ахзд̇аб̣б̣ад̇хаммаанам̣ анзгавид̇хад̇д̇аа.

яад̇и ад̇ийд̇зна ваддам̣ д̇ассид̇ам̣, звам̣ сад̇и саббад̇зсаа бад̇ижжасамуббаад̇ад̇хаммад̇зсанаа ход̇ийд̇и д̇ассзнд̇о **“д̇ад̇рааяа”**нд̇иаад̇имааха. д̇зна хи яад̇иби саруубад̇о анааг̇ад̇зна ваддам̣ ид̇ха на д̇ассид̇ам̣, наяад̇о бана д̇ассаби д̇ассид̇ад̇д̇аа ниббад̇зсаа зва бад̇ижжасамуббаад̇ад̇зсанаад̇и д̇ассзд̇и. ид̇аани д̇амадт̇ам̣ убамааяа вибхаавзд̇ум̣ **“яат̇аа хий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **уд̇агабидтз нибанна**нд̇и уд̇агам̣ бариблававасзна нибаннам̣. **барабхаага̇а**нд̇и бараад̇д̇аман̇г̇абхааг̇ам̣. **орад̇о**д̇и д̇ад̇о абарабхааг̇ад̇о ологзнд̇о. **абарибуд̣д̣о**д̇и вигалаавааяаво. **звам̣самбад̇а**нд̇иаад̇и убамааяа сам̣санд̇анам̣.

яат̇аа хи г̇ийваа сарийрасандхаарагагад̣д̇араанам̣ мууладтаанабхууд̇аа, звам̣ ад̇д̇абхаавасандхаарагаанам̣ сан̇каараанам̣ муулабхууд̇аа д̇ад̣хаад̇и вуд̇д̇ам̣ **“г̇ийвааяа д̇идтагаало”**д̇и. яат̇аа взд̇анаад̇ианзгаавааяавасамуд̇ааяабхууд̇о ад̇д̇абхааво, звам̣ паасугабидтигад̣д̇агаад̇ианзгаавааяавасамуд̇ааяабхууд̇аа бидтийд̇и **“бидтияаа…бз… д̇асса д̇идтагаало”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **д̇ад̣хаасан̇каад̇а**нд̇и д̇ад̣хааяа гат̇ид̇ам̣. ид̇ха д̇зсанааяа бажжаяаа авиж̇ж̇аасан̇каараа взд̇ид̇аб̣б̣аад̇и ‘‘нан̇г̇удтамууласса д̇идтагаало вияаа’’д̇и вуд̇д̇ам̣. д̇ат̇аа хи барияосаанз ‘‘нан̇г̇удтамуулам̣ бассзяяаа’’д̇и убамаад̇ассанам̣ гад̇ам̣. наяад̇о барибуд̣д̣абхаавагг̇ахад̣ам̣ взд̇ид̇аб̣б̣ам̣. баал̣ияам̣ анааг̇ад̇ассааби бажжаяаваддасса хзд̇увасзна палавасзна ваа барибуд̣д̣абхаавасса мукамад̇д̇ад̇ассанийяад̇д̇аа аад̇ид̇о палахзд̇усандхи, маж̇жхз хзд̇упаласандхи, андзби палахзд̇усандхийд̇и звам̣ д̇исандхигад̇д̇аа **жад̇усан̇кзбамзва ваддам̣ д̇ассид̇а**нд̇и.

аахаарасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

## 2. молияапагг̇унасуддаваṇṇанаа

**12**. **имасмим̣звa таанз**ди ‘‘жаддаароmз бхигку…бз… аахаараа’’ди звам̣ жаддааро аахаарз саруубадо дассздваа ‘‘имз ко бхигкавз…бз… ануггахаазяаа’’ди нигаманавасзна дассидз имасмим̣звa таанз. **дзсанам̣ нидтаабзси** жадуаахааравибхаагадийбагам̣ дзсанам̣ уддзсавасзнзва нидтаабзси, убари ааважжздваа дуṇхий нисийди. **дидтигадиго**ди аддадидтивасзна дидтигадиго. **варагандхаваасида**нди сабхаавасиддхзна жанданагандхзна жзва дадаṇṇанаанаагандхзна жа барибхаавидаддаа варагандхаваасидам̣ . **раданажангодаварзнаа**ди раданамаязна уддамажангодагзна. **дзсанаанусандхим̣ гхадзндо**ди яатаадзсидааяа дзсанаааяа анусандхим̣ гхадзндо, яатаа убаридзсанаа ваддхзяяа, звам̣ уссаахам̣ гарондо. **виṇṇааṇаахаарам̣ аахаарздий**ди дасса аахаараṇагирияааяа вуддабужчаааяа дам̣ дидтигадам̣ уббаадзндо **‘‘яо здам̣…бз… бхуṇжади ваа’’**ди ааха.

виṇṇааṇаахаарз наама ижчидз дасса убабхуṇжагзнаби бхавидаббам̣, со ‘‘го ну ко’’ди аяам̣ бужчаааяа адхиббааяо. **удусамаяз**ди габбхавудтаанасамаяз. со хи удусамаяасса маддагасамаяаддаа датаа вуддо. ‘‘удагзна аṇдаани маа нассандуу’’ди **махаасамуддадо нигкамидваа**. гижжхабодагаа вияа аахаарасаṇжзданаааяа даани гажчабаṇдаани маносаṇжзданаахаарзна яаабзндийди аяам̣ дасса тзрасса ладдхи. **гиṇжааби аяам̣ ладдхий**ди пассаманосаṇжзданаахаарзсу гиṇжааби тзрасса яуддаа аяуддаа ваа аяам̣ ладдхи. **имам̣ баṇха**нди ‘‘го ну ко, бхандз, виṇṇааṇаахаарам̣ аахаарздий’’ди имам̣ баṇхам̣ здааяа яатаавуддааяа ладдхияаа на бана бужчади, ата ко саддубаладдхияаа бужчадийди адхиббааяо. **со**ди дидтигадиго. **на нигггахздаббо** уммаддагасадисаддаа адхиббааяам̣ ажаанидваа бужчаааяа гададдаа. дзнааха ‘‘аахаарздийди наахам̣ вадаамий’’диаади.

**дасмим̣ маяаа звам̣ вуддз**ди дасмим̣ важанз маяаа ‘‘аахаарздий’’ди звам̣ вуддз сади. **аяам̣ баṇхо**ди ‘‘го ну ко, бхандз, виṇṇааṇаахаарам̣ аахаарздий’’ди аяам̣ баṇхо яуддо бхавзяяа. **звам̣ бужчидз баṇхз**ди саддубаладдхим̣ анаадааяа ‘‘гадамасса дхаммасса бажжаяо’’ди звам̣ дхаммабаваддавасзнзва баṇхз бужчидз. **дзнзва виṇṇааṇзнаа**ди дзнзва бадисандхивиṇṇааṇзна саха уббаннам̣ наамаṇжа руубаṇжа адийдабхавз дидтигадигасса васзна аяадим̣ буна̣ббхаваабхиниббаддийди идхаадхиббздам̣. **наамаруубз жаадз садий**ди наамаруубз ниббаддз даббажжаяабхуудам̣ бхиндидваа салааяаданам̣ ходи.

дадраааяам̣ бажжаяавибхааго – наамандi взданаадикандхаддааяам̣ идхаадхиббздам̣, руубам̣ бана саддасандадибарияаабаннам̣, ниямадо жаддаари бхуудаани ча вадтууни жийвидиндрияам̣ аахааро жа. дадта вибааганаамам̣ бадисандхигкаṇз хадааяавадтуно сахааяо худваа чадтасса манааяаданасса сахажаадааṇṇамаṇṇаниссаяасамбаяуддавибаагаадтиавигадабажжаязхи саддадхаа бажжаяо ходи. гиṇжи бандзта хздубажжаязна гиṇжи аахаарабажжаязнаади звам̣ уггам̣саавагам̣со вздидаббо. идарзсам̣ бана баṇжааяаданаанам̣ жадуннам̣ махаабхуудаанам̣ сахааяо худваа сахажаааданиссаяавибаагавиббаяуддаадтиавигадавасзна чадхаа бажжаяо ходи. гиṇжи бандзта хздубажжаязна гиṇжи аахаарабажжаязнаади саббам̣ буримасадисам̣. бавaддз вибааганаамам̣ вибаагасса чадтааяаданасса вудданаязна саддадхаа бажжаяо ходи, авибаагам̣ бана авибаагасса чадтасса дадо вибаагабажжаяам̣ абанздваа бажжаяо ходи. жагкааяаданаадийнам̣ бана бажжубаннам̣ жагкубасаадаадивадтугамби идарамби вибааганаамам̣ бажчаажаадавиббаяуддаадтиавигадабажжаязхи жадудхаа бажжаяо ходи, датаа авибаагамби вздидаббам̣. руубадо бана вадтуруубам̣ бадисандхияам̣ чадтасса сахажаадааṇṇамаṇṇаниссаяавиббаяуддаадтиавигадабажжаязхи чадхаа бажжаяо ходи. жаддаари бана бхуудаани жагкааяаданаадийнам̣ баṇжаннам̣ сахажааданиссаяаадтиавигадабажжаязхи жадудхаа бажжаяо ходи. руубажийвидам̣ адтиавигадиндрияавасзна дидхаа бажжаяо ходийди аяаṇхздта саṅкзбо, видтааро бана висуддхимаггадо (висуддхи. 2.594) гахздаббо.

**баṇхасса огаасам̣ дзндо**ди ‘‘го ну ко, бхандз, пусадий’’ди имасса дидтигадигабаṇхасса огаасам̣ дзндо. дадо вивзжздугаамоди адхиббааяо. **саббабадзсуу**ди дидтигадигзна бхагавадаа жа вуддабадзсу. **саддо**ди аддаа. со бана ужчздаваадиноби яаава на ужчижжади, даава адтзваади ладдхи, багзва сассадаваадино. **бхуудо**ди вижжамаано. **нибпаддо**ди нибпанно. на дасса даани нибпаадздаббам̣ гиṇжи адтийди ладдхи. **идаббажжаяаа ида**нди имасмаа виṇṇааṇаахаарабажжаяаа идам̣ наамаруубам̣. буна **идаббажжаяаа ида**нди имасмаа наамаруубабажжаяаа идам̣ салааяаданандi звам̣ бахуусу таанзсу бхагавадаа гатидаддаа яатаа бажжаяадо ниббаддам̣ саṅкаарамаддамиданди саṇṇаддим̣ убагадо. **дзнааби**йди саṇṇаддубагадзнааби. **згаабаддхам̣ гадваа**ди яатаа бужчааяа авасаро на ходи, датаа

згаабаддхаṃ гадваа. **д̇зсанаарулха**нди яадо салааяаданабададо бадтааяа ‘‘салааяаданабажжаяаа пассо’’диаадинаа д̇зсанаа бадижжасамуббаадавийтиṃ аарулхамзва. **д̇амзваа**ди салаая̇аданабадамзва гахздваа. **виважж̇зндо**ди виваддзндо. **звамаахаа**ди ‘‘чаннаṃдвзваа’’диаадиаагаарзна звамṃ д̇зсидз, ‘‘винзяяажано бадивижжхадий’’ди звамааха. виññаанаахааро аая̇адиṃ бунаббхаваабхиниббаддияаади зваṃ буримабхавадо аая̇адибхавасса бажжаяавасзна муулагаарана̇васзна жа д̇зсидаддаа **‘‘виññаананаамаруубаанаṃ андарз зго сандхий’’**ди вуддаṃ. дадаминаа виññаанагг̇ахаṇзна абхисанкааравиññаанассааби гаханаṃ гаданди дадтаббаṃ.

молияапагг̇унасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**3. самаṇабраахмаṇасуддаваṇṇанаа**

**13**. яз бажжаяасамаваааяз д̇знаддабхаавзна сажжаани бадивижжхидуṃ самадтаа, дз баахирагалингз тидааби д̇знзва дадта самадтадаая̇огзна бхаавинаṃ самидабаахидабаабадаṃ абзгкидваа самаṇасаммадаая̇зва браахмаṇасаммадааязваади дз нивадд̇здуṃ **‘‘сажжаани бадивижжхидуṃ асамадтаа’’**ди вуддаṃ. **дугкасажжавасзнаа**ди дугкаарияасажжавасзна. аññатаа гатаṃ баахирагааби жараамараṇаṃ дугканди на жаананди. сажжад̇зсанаабхаавадо ‘‘саха данхааяаа’’ди вудданди гзжи. даṃ на судту. яасмаа дадта дадта бхавз батамаабхиниббадди, идха жаадийди адхиббздаа, саа жа данхаа зва сандаанзна, данхзва саа жаади. жараамараṇаñжздта баагадамзва адхиббздаṃ, на каṇигаṃ, дасмаа садаṇхаа зва жаадижараамараṇасса самудаяоди бхуудагатанамздаṃ дадтаббаṃ. самудаяасажжавасзна на жаанандийди яожанаа. зса наяо сзсабадзсуби. **саббабад̇зсуу**ди яадта данхаа висзсанабхаавзна ваддаббаа, дзсу саббабадзсу. язна саманнаагададдаа буггало барамадтадо самаṇо браахмаṇоди вужжади, даṃ саамаññаṃ брахмаññаñжаади аахa **‘‘арияа…бз… брахмаññаñжаа’’**ди. язна хи бавадд̇инимидд̇зна самаṇа-саддо браахмаṇа-саддо жа сагз адтз нирулхо, дасса васзна абхинноби взнзяяажжхаасая̇адо двидхаа гадваа ваддуṃ арахадийди вуддаṃ **‘‘убхаяадтаабий’’**ди. **згаадасасу таанзсу жаддаари сажжаани гатзси** авижжаасамудаяасса ануддхададдаа.

самаṇабраахмаṇасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**4. дудияасамаṇабраахмаṇасуддаваṇṇанаа**

**14**. **имз дхаммз гадамз дхаммз**ди жа здта **иди**-саддо аадиадто. дзна ‘‘имзсаṃ дхаммаанаṃ гадамзсаṃ дхаммаана’’нди имзсаṃ бадаанаṃ сангахо. здаани хи бадаани жараамараṇаадийнаṃ саадхаараṇабхаавзна вуддаани имиссаа д̇зсанааяа бабаñжабхуудаанийди аахa **‘‘здд̇агаṃ бабаñжаṃ гадваа гатидаṃ, д̇зсанаṃ…бз… ажжхаасая̇знаа’’**ди. иминаа даанзва жараамараṇаадийни гахздваа буггалажжхаасая̇авасзна аадидо ‘‘имз дхаммз’’диаадинаа саббабадасаадхаараṇадо д̇зсанаа аарадд̇хаа. яатаануломасаасанаñхи суддандад̇зсанаа, на яатаадхаммасаасананди.

дудияасамаṇабраахмаṇасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**5. гажжаанаг̇оддасуддаваṇṇанаа**

**15**. яасмаа идха жаанандааби ‘‘саммаадидтий’’ди вадандии ажаанандааби баахирагааби саасанигааби ануссаваадивасзнаби аддабажжагкзнаби, дасмаа даṃ бахуунаṃ важанаṃ убаадааяа аамздидавасзна **‘‘саммаадидти саммаадидтийди, бхандз, вужжадий’’**ди аахa. датаанид̇д̇идтадаадассанадтаṃ хисса аяаṃ аамздидабаяо. аяаñхздта адхиббааяо – ‘‘абарзхиби саммаадидтийди вужжади, саа банааяаṃ зваṃ вужжамаанаа адтаñжа лагкаṇаñжа убаадааяа гиддаавадаа ну ко, бхандз, саммаадидти ходий’’ди. адтагатааяаṃ бана ‘‘саммаадидтий’’ди важанз яасмаа виññуу зва бамааṇаṃ, на авиññуу, дасмаа **‘‘яаṃ бандидаа’’**дияаади вуддаṃ. двз аваяаваа ассаади дваяаṃ, дувидхаṃ дидтигаахавадту, дваяаṃ дидтигаахавасзна ниссидо абассидоди **дваяанисс̇идо**. д̇знааха **‘‘двз годтаасз ниссидо’’**ди. яааяа дидтияаа ‘‘саббояаṃ лого адти вижжади саббагаалаṃ убалаббхадий’’ди дидтигадиго гаṇхаади, саа дидти адтидаа, саа зва садаа саббагаалаṃ лого адтийди баваддагаахадааяа сассадо, даṃ **сассадаṃ**. яааяа дидтияаа ‘‘саббояаṃ лого надти на ходи ужчижжадий’’ди дидтигадиго гаṇхаади, саа дидти надтидаа, саа зва ужчижжадийди уббаннагаахадааяа ужчздо, даṃ **ужчздаṃ. лого наама санкааралого** дамхи гахздаббадо. **саммаббаññаая̇аа**ди авибарийдабаññааяа яатаабхуудабаññааяа. д̇знааха **‘‘савибассанаа**

**маг̇г̇абан̃н̃аа"**ди. **ниб̣б̣ад̇д̇зсу д̇хаммзсуу**ди яат̇аа бажжаяуббаннзсу руубаарyубад̇хаммзсу. **бан̃н̃ааяанд̇з свзваа**ди сандаананиб̣андханавасзна бан̃н̃ааяамаанзсу зва. **яаа над̇т̇ий**ди яаа ужчзд̣ад̣идти дад̇т̇а д̣ад̇т̇зва саддаанам̣ ужчижж̇анад̇о винассанад̇о гожи тид̇о наама сад̇д̇о д̇хаммо ваа над̇т̇ийди сан̇кааралогз уббажж̇зяяа. "над̇т̇и саддаа обабаадигаа"ди бавад̇д̇амаанааби мижчаад̣идти дат̇аабавад̇д̣асан̇каараараммаṇаава. **саа на ход̇ий**ди гаммаавижж̇аад̣аṇхаад̣ибхзд̣ам̣ бажжаяам̣ бадижжа сан̇кааралогасса самуд̣аяаниб̣б̣ад̣д̣им̣ саммаббан̃н̃ааяа бассад̇о, саа ужчзд̣ад̣идти, на ход̇и, наббавад̇д̣ад̣и авижчзд̣зна сан̇каараанам̣ ниб̣б̣ад̣д̣ид̣ассанад̇о. **логанирод̇ха**нди сан̇кааралогасса каṇиганиродхам̣. д̇знааха **"сан̇каараанам̣ бхан̇г̇а"**нди. **яаа ад̇т̇ий**ди хзд̣упаласам̣бандхзна бавад̣д̣амаанасса сандаанаанубажчзд̣асса згад̇д̇аг̇г̇ахаṇзна сан̇кааралогз яаа сассад̣ад̣идти саб̣б̣агаалам̣ лого ад̇т̇ийди уббажж̇зяяа. **саа на ход̇ий**ди уббаннуббаннаанам̣ нирод̇хасса наванаваанан̃жа уббаад̣асса д̣ассанад̇о, саа сассад̣ад̣идти на ход̇и.

лого самуд̇з̇ди зд̣асмаад̣и логасамуд̣аяод̇и ааха **"ануломабажжаяаагаара"**нди. бажжаяад̇хаммаанан̃хи ад̇д̇ано паласса бажжаябхааво ануломабажжаяаагааро. бадиломам̣ бажжаяаагаарандиaанзд̇ваа самб̣анд̇хо. д̣ам̣д̣ам̣хзд̇унирод̇хад̇о д̣ам̣д̣ам̣паланиродхо хи бадиломабажжаяаагааро. яо хи авижж̇аад̣ийнам̣ бажжаяад̇хаммаанам̣ хзд̇уаад̣ибажжаябхааво, со ниббарияааяад̇о логасамуд̣аяо. **бажжаяуббаннасса** сан̇кааraaд̣игасса. **анужчзд̣ам̣ бассад̇о**ди анужчзд̣ад̣ассанасса хзд̣у. **аяамбий**ди на гзвалам̣ каṇад̇о уд̣аяаваяанийхараṇанаяо, ат̇а ко бажжаяад̇о уд̣аяаваяанийхараṇанаяоби.

убаг̇аманадтзна д̣аṇхаава **убаяо**. дат̇аа **д̣идтубаяо. зсзва наяо**ди иминаа убаязхи убаад̣аанаад̣ийнам̣ анад̇т̇анд̣арадам̣ ад̣ид̣исад̣и. дат̇аа жа бана д̇зсу д̣увидхад̣аа убаад̣ийяади. нану жа жад̇д̇аари убаад̣аанаани ан̃н̃адт̇а вуд̇д̇аанийди? сажжам̣ вуд̇д̇аани, д̣аани жа ко ад̇т̇ад̇о д̣вз зваад̣и идха звам̣ вуд̇д̇ам̣. гаамам̣ **"ахам̣ мама"**нди аяат̇аануггамзна вуд̇д̇ам̣, яат̇аануггамам̣язва бана ад̇т̇о вздид̣аб̣б̣о. **аад̣и**-сад̇д̇зна баробарасса субхам̣ асубхандиаад̣ийнан̃жа сан̇г̇ахо вздид̣аб̣б̣о. **д̇з д̇хаммз**ди д̇збхуумагад̇хаммз. **винивисанд̇ий**ди вируубам̣ нивисанд̣и, абхинивисандийди ад̇т̇о. **д̣аахий**ди д̣аṇхаад̣идтийхи. **вини̣б̣ад̇д̇хо**ди вируубам̣ вимужжидум̣ ваа аббад̣аанавасзна ниямзд̇ваа б̣ад̇д̇хо.

"абхинивзсо"ди убаяубаад̣аанаанам̣ бавад̇д̇иаагаарависзсо вуд̇д̇од̣и ааха **"д̣ан̃жааяанд̣и д̣ан̃жа убаяубаад̣аана"**нди. **жид̇д̇ассаа**ди агусалажид̇д̇асса. **бад̣идтаанабхууд̣а**нди аад̣хаарабхууд̣ам̣. д̣осамохавасзнаби агусалажид̇д̇аббавад̇д̇и д̣аṇхаад̣идтаабхинивзсуубаниссаяаа зваад̣и д̣аṇхаад̣идтияо агусаласса жид̇д̇асса ад̇хидтаананди вуд̇д̇аа. **д̣асми**нди агусалажид̇д̇з. **абхинивисанд̇ий**ди "зд̣ам̣ мама, зсо мз ад̇д̇аа"диаад̣инаа абхинивзсанам̣ бавад̇д̇знди. **анусзнд̇ий**ди т̇аамаг̇ад̇аа худ̇ваа аббахаанабхаавзна анусзнди. **д̣ад̇убхаяа**нди д̣аṇхаад̣идтид̇ваяам̣. **на убаг̇ажчад̣ий**ди "зд̣ам̣ мамаа"диаад̣инаа д̣аṇхаад̣идтиг̇ад̣ияаа на убасан̇г̇амад̣и на аллийяад̣и. **на убаад̣ияад̣ий**ди на д̣аḷхаг̇г̇аахам̣ г̇аṇхаад̣и. **на ад̇хидтаад̣ий**ди на д̣аṇхаад̣идтиг̇аахзна ад̇хидтааяа бавад̇д̇ад̣и. ад̇д̇анияаг̇аахо наама сад̣и ад̇д̇аг̇аахз ход̇ийди вуд̇д̇ам̣ **"ад̇д̇аа мз"**ди. ид̣ам̣ д̣укгаг̇г̇ахаṇам̣ убаад̣аанагкандхаабассаяам̣ д̣аб̣б̣инимуд̇д̇асса д̣угкасса абхааваад̣и вуд̇д̇ам̣ **"д̣угкамзваади бан̃жубаад̣аанагкандхамад̇д̇амзваа"**ди. "сам̣кид̇д̇зна бан̃жубаад̣аанагкандхаа д̣угкаа"ди (дий. ни. 2.387; ма. ни. 1.120; 3.373; вибха. 190) хи вуд̇д̇ам̣. **ган̇кам̣ на гарод̣ий**ди сам̣саяам̣ на уббаад̣зд̣и саб̣б̣асо вижигижчааяа самужчинд̣анад̇о.

**на бараббажжаязнаа**ди барасса асад̇д̇ахансна. **миссагасаммаад̣идтим̣ аахаа**ди наамаруубабарижчзд̣ад̇о бадтааяа саммаад̣идтияаа вуд̇д̇ад̇д̇аа логияалогуд̇д̇арамиссагам̣ саммаад̣идтим̣ авожа. **нигуудандо**ди нихийнанд̇о. нихийнабарияааяо хи аяам̣ нигууда-сад̇д̇о. д̇знааха **"лаамаганд̇о"**ди. **батамага**нди жа г̇арахааяам̣ **га**-сад̇д̇о. **саб̣б̣ам̣ над̇т̇ий**ди яат̇аасан̇кад̣ам̣ бхан̇г̇уббад̇д̇ияаа над̇т̇и зва, саб̣б̣ам̣ над̇т̇и ужчижж̇ад̣и винассад̣ийди ад̇хиббааяо. саб̣б̣амад̇т̇ийди жа яат̇аа асан̇кад̣ам̣ ад̇т̇и вижж̇ад̣и, саб̣б̣агаалам̣ убалаб̣бхад̣ийди ад̇хиббааяо. **саб̣б̣а**нди жзд̇т̇а саггааяасаб̣б̣ам̣ вздид̣аб̣б̣ам̣ "саб̣б̣ад̇хаммамуулабарияааяа"ндиаад̣ийсу (ма. ни. 1.1) вияа. д̣ан̃хи барин̃н̃аан̃ааṇаанам̣ бажжаябхууд̣ам̣. **ид̣и**-сад̇д̇о нид̣ассанз. гим̣ нид̣ассзд̣и? ад̇т̇и-сад̇д̇зна вуд̇д̇ам̣. "ад̇т̇ид̣а"нди нижжад̣ам̣. сассад̣аг̇г̇аахо хи идха батамо анд̇од̣и ад̇хиббзд̇о. ужчзд̣аг̇г̇аахо д̣уд̣ияод̣и д̣ад̇убхаяавинимуд̇д̇аа жа ид̣аббажжаяад̣аа. зд̇т̇а жа уббаннанирод̇хагат̇анад̇о сассад̣ад̣ам̣, нируж̇жхандаанам̣ асад̣и ниб̣б̣аанаббад̇д̇ияам̣ яат̇аабажжаяам̣ бунуубаг̇аманагат̇анад̇о ужчзд̣ад̣ан̃жа анубаг̇амма маж̇жхимзна бхаг̇аваа д̇хаммам̣ д̣зсзд̣и ид̣аббажжаяад̣аанаязна. д̇зна вуд̇д̇ам̣ "зд̇з…бз… анд̇з"диаад̣и.

гажжаанаг̇од̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̣аа.

## 6. д̇хаммагат̇игасуд̇д̇аваṅṅанаа

**16**. **ниб̣б̣инд̇анадт̇аайаа**д̇и ниб̣б̣ид̇аанубассанаабадилаабхаайа. саа хи жараамараṅасийсзна вуд̇д̇зсу саṅкад̇ад̇хаммзсу ниб̣б̣инд̇анаагаарзна бавад̇д̇ад̇и. **виражж̇анадт̇аайаа**д̇и вираагаанубассанаабадилаабхаайа. **сийлад̇о бадтаайаа**д̇и виваддасанниссид̇асийласамаад̇аанад̇о бадтаайа. сод̇аабад̇д̇ийанг̇зхи саманнааг̇ад̇о виваддасанниссид̇асийлз бад̇идтид̇о убаасагоби баг̇зва жад̇убаарисуд̇д̇хисийлз бад̇идтид̇о бхигку саммаабад̇ибанно наама. д̇знааха **"йаава арахад̇д̇амаг̇г̇аа бад̇ибанноди взд̇ид̇аб̣б̣о"**д̇и. **ниб̣б̣аанад̇хаммассаа**д̇и ниб̣б̣аанаавахасса арийасса маг̇г̇асса. **ануруубасабхаавабхууд̇а**нд̇и ниб̣б̣аанаад̇хиг̇амасса анужчавигасабхаавабхууд̇аṃ. **ниб̣б̣ид̇аа**д̇и иминаа вудтаанаг̇ааминибарийасаанаṃ вибассанаṃ вад̇ад̇и. **вирааг̇аа ниродхаа**д̇и бад̇ад̇ваязна арийамаг̇г̇аṃ, ид̇арзна палаṃ. **зд̇т̇аа**д̇и имасмиṃ суд̇д̇з. **згзна наязнаа**д̇и батамзна наязна. д̇адт̇а хи бхаг̇аваа д̇зна бхигкунаа д̇хаммагат̇игалагкаṅаṃ бужчид̇о д̇аṃ мадт̇агаṃ баабзд̇ваа виссажж̇зси. йо хи вибассанаṃ маг̇г̇аṃ анубаад̇аавимуд̇д̇иṃ баабзд̇ваа гат̇зд̇уṃ саггод̇и, со згханд̇ад̇хаммагат̇иго. д̇знааха **"д̇хаммагат̇игасса бужчаа гат̇ид̇аа"**д̇и. **д̇вийхий**д̇и д̇уд̇ийаад̇ад̇ийаанаязхи. **д̇а**нд̇и бужчаṃ. **висзсзд̇ваа**д̇и висидтаṃ гад̇ваа. йат̇аабужчид̇амад̇д̇амзва агат̇зд̇ваа абужчид̇амби ад̇т̇аṃ д̇ассзнд̇о д̇хаммаануд̇хаммабад̇ибад̇д̇иṃ анубаад̇аайа вимуд̇д̇исаṅкаад̇аṃ висзсаṃ баабзд̇ваа. бхаг̇аваа хи аббаṃ йаажид̇о б̣ахуṃ д̇знд̇о улаарабурисо вийа д̇хаммагат̇игалагкаṅаṃ бужчид̇о бад̇ижжасамуббаад̇амукзна д̇аñжзва д̇ад̇о жа уд̇д̇ариṃ д̇хаммаануд̇хаммабад̇ибад̇д̇иṃ анубаад̇аавимуд̇д̇аñжа виссажж̇зси. д̇адт̇а ''ниб̣б̣ид̇аайа…бз… д̇хаммаṃ д̇зсзд̇ий''д̇и иминаа д̇хаммад̇зсанаṃ ваасанаабхааг̇ийаṃ гад̇ваа д̇ассзси. ''ниродхаайа бад̇ибанно ход̇ий''д̇и иминаа ниб̣б̣зд̇хабхааг̇ийаṃ, ''анубаад̇аавимуд̇д̇о ход̇ий''д̇и иминаа д̇зсанаṃ асзгкабхааг̇ийаṃ гад̇ваа д̇ассзси. д̇знааха **"сзгкаасзгкабхуумийо нид̇д̇идтаа"**д̇и.

д̇хаммагат̇игасуд̇д̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

## 7. ажзлагассабасуд̇д̇аваṅṅанаа

**17**. **линг̇зна ажзлаго**д̇и баб̣б̣ажид̇алинг̇зна ажзлаго. д̇зна ажзлагажараṅзна ажзло, на нижжзлад̇аамад̇д̇знаад̇и д̇ассзд̇и. **наамзнаа**д̇и г̇од̇д̇анаамзна **гассабо**д̇и. д̇зсзд̇и бавзд̇зд̇и саṃсайавиг̇аманаṃ зд̇знаад̇и д̇зсо, нижчайахзд̇уу д̇и ааха **"гиñжид̇зва д̇зса"**нд̇иаад̇и. со хи саṃсайавиг̇аманаṃ гарод̇ийд̇и **гаараṅаṃ. огааса**нд̇и авасаṃсанд̇анабад̇зсаṃ. д̇знааха **"каṅаṃ гаала"**нд̇и. **анд̇арагхараṃ** анд̇онивзсанаṃ. андарз гхараани зд̇ассаад̇и **анд̇арагхараṃ,** анд̇ог̇аамо. **йад̇ааганкасий**д̇и йаṃ ааганкаси. ид̇и бхаг̇аваа саб̣б̣аññубаваараṅаайа баваарзд̇и. д̇знааха **"йаṃ ижчасий"**д̇и. **йад̇ааганкасий**д̇и йаṃ ааганкаси, гассаба, д̇игкад̇д̇уṃ бад̇игкибанд̇оби бужчаси, йаṃ ааганкаси, д̇амзва бужчаад̇и ад̇т̇о.

''йаавад̇ад̇ийаṃ бад̇игкибий''д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа ''д̇ад̇ийамби ко''д̇иаад̇инаа баатзна бхавид̇аб̣б̣аṃ. со бана найавасзна саṃкид̇д̇од̇и д̇адтаб̣б̣о. йзна гаараṅзна бхаг̇аваа ажзлагасса д̇игкад̇д̇уṃ йаажаабзд̇ваа жасса баñхаṃ гат̇зси, д̇аṃ д̇ассзд̇уṃ **"гасмаа банаа"**д̇иаад̇имааха. **г̇аараважж̇ананадт̇аṃ йаавад̇ад̇ийаṃ бад̇игкиби** д̇аñжа д̇хаммасса суссуусаайа. д̇хаммаг̇аругаа хи б̣уд̇д̇хаа бхаг̇аванд̇о. сад̇д̇аанаṃ ñааṅабарибаагаṃ ааг̇амайамаано йаавад̇ад̇ийаṃ йаажаабзд̇ийд̇и вибхад̇д̇ивибариṅаамавасзна саад̇хааранад̇о бад̇аṃ йожзд̇ваа буна ''зд̇д̇агзна гаалзнаа''д̇и гассабасса васзна йожзд̇аб̣б̣аṃ.

**маа**д̇и бад̇исзд̇хз нибаад̇о. **бхаṅий**д̇и бунаважанавасзна гирийаабад̇аṃ вад̇ад̇и. **маа звaṃ бхаṅи,** гат̇зсийд̇и ад̇т̇о. ''ид̇и бхаг̇аваа авожаа''д̇и бана санг̇ийд̇игаараважанаṃ. **сайаṃгад̇аṃ д̇угка**нд̇и бурисасса уббажж̇амаанад̇угкаṃ, д̇зна гад̇аṃ наама д̇асса гаараṅасса буб̣б̣з д̇знзва гаммасса убажид̇ад̇д̇аад̇и айаṃ найо анаважж̇о. д̇идтиг̇ад̇иго бана баñжагкандхавинимуд̇д̇аṃ нижжаṃ гаарагавзд̇агалагкаṅаṃ ад̇д̇аанаṃ баригаббзд̇ваа д̇асса васзна ''сайаṃгад̇аṃ д̇угка''нд̇и бужчад̇ийд̇и бхаг̇аваа ''маа хзва''нд̇и авожа, д̇знааха **"сайаṃгад̇аṃ д̇угканд̇и вад̇д̇уṃ на вад̇д̇ад̇ий"**д̇иаад̇и. зд̇т̇а жа йад̇и б̣аахирагзхи баригаббид̇о ад̇д̇аа наама гожи ад̇т̇и, со жа нижжо, д̇асса ниб̣б̣игаарад̇аайа, буримаруубаавиж̇аханад̇о гассажи висзсаад̇хаанасса гаад̇уṃ асаггуṅзйяад̇аайа ахид̇ад̇о нивад̇д̇анадт̇аṃ, хид̇з жа вад̇д̇анадт̇аṃ убад̇зсо жа ниббайож̇ано сийаа ад̇д̇аваад̇ино. гат̇аṃ ваа со убад̇зсо бавад̇д̇ийад̇и? вигаараабхаавад̇о. звañжа ад̇д̇ано аж̇ад̇аагаасасса вийа д̇аанаад̇игирийаа химсаад̇игирийаа жа на самбхавад̇и, д̇ат̇аа сукасса д̇угкасса жа анубхаванаб̣андхо зва ад̇д̇аваад̇ино на йуж̇жад̇и гаммаб̣андхаабхаавад̇о. ж̇аад̇иаад̇ийнаñжа асамбхавад̇о гуд̇о вимогко. ат̇а бана ''д̇хаммамад̇д̇аṃ д̇асса уббажж̇ад̇и жзва винассад̇и жа. йасса васзнаайаṃ гирийаавохааро''д̇и вад̇зййа, звaмби буримаруубаавиж̇аханзна авадтид̇асса ад̇д̇ано д̇хаммамад̇д̇анд̇и на саггаа самбхаавзд̇уṃ. д̇з ваа банасса д̇хаммаа авад̇т̇аабхуу д̇аа, д̇ад̇о аññз ваа сийуṃ анаññз ваа. йад̇и аññз, на д̇аахи д̇асса уббаннаахиби

гожи висзсо ад̇т̇и. яо хи гарод̇и бадисам̣вздзд̇и жавад̇и убабаж̇ж̇ад̇и жаад̇и ижчид̇ам̣, д̇асмаа д̇ад̇ад̇т̇о зва яат̇аавуд̇д̇ад̇осо. гин̃жа д̇хаммагаббанааби нирад̇т̇игаа сияаа. ат̇а анан̃н̃з, уббаад̇авинаасавандийхи авад̇т̇аахи анан̃н̃асса ад̇д̇ано д̇аасам̣ вияа уббаад̇авинаасасамбхавад̇о гуд̇о нижжад̇аавагаасо. д̇аасамби ваа ад̇д̇ано вияа нижжад̇аабад̇д̇ийд̇и б̣андхавимогкаанам̣ асамбхаво зваад̇и на яуж̇ж̇ад̇звааяам̣ ад̇д̇аваад̇о. д̇знааха **“ад̇д̇аа наама гожи д̇угкасса гаараго над̇т̇ийд̇и д̇ийбзд̇ий”**д̇и. **барад̇о**д̇и ‘‘барам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇иаад̇игз барасмим̣ д̇ивид̇хзби нияз. **ад̇хижжасамуббанна**нд̇и ад̇хижжа яад̇ижчаая гинжи гаараṇам̣ гассажи ваа буб̣б̣ам̣ винаа самуббаннам̣. д̇знааха **“агаараṇзна яад̇ижчаая уббанна”**нд̇и. **гасмаа звамаахаа**д̇и звам̣ вагкамааноди ад̇хиббаая. **ассаа**д̇и ажзласса. **ая**нд̇и бхаг̇авант̇ам̣ сант̇хаая вад̇ад̇и. **сод̇хзнд̇о**д̇и саяам̣ висуд̇д̇хам̣ гад̇ваа бужчид̇амад̇т̇ам̣ зва ад̇д̇ано бужчаая суд̇д̇хим̣ д̇ассзнд̇о. лад̇д̇хияаа ‘‘саяам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и мижчааг̇ахаṇасса бад̇исзд̇ханад̇т̇аая.

**со гарод̇ий**д̇и со гаммам̣ гарод̇и. **со бадисам̣взд̇аяад̇ий**д̇и гаарагавзд̇агаанам̣ анан̃н̃ад̇д̇ад̇ассанабарам̣ зд̇ам̣, на бана гаммагирияаапалаанам̣ бадисам̣взд̇анаанам̣ самаанагаалад̇аад̇ассанабарам̣. **ид̇ий**д̇и нид̇ассанад̇т̇з нибаад̇о. **ко**д̇и авад̇хаараṇз. ‘‘со зваа’’д̇и д̇ассид̇о. анияад̇аад̇зсаа хи зд̇з нибаад̇аа. **аад̇ид̇о**д̇и бхуммад̇т̇з ниссаггаважананд̇и ааха **“аад̇имхиязваа”**д̇и. ‘‘саяам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и лад̇д̇хияаа баг̇зва ‘‘со гарод̇и, со бадисам̣взд̇аяад̇ий’’д̇и сан̃н̃аажид̇д̇авибаллаасаа бхаванд̇и. сан̃н̃аавибаллаасад̇о хи жид̇д̇авибаллаасо, жид̇д̇авибаллаасад̇о д̇идтивибаллаасо, д̇знааха **“звам̣ сад̇и бажчаа саяам̣гад̇ам̣ д̇угканд̇и аяам̣ лад̇д̇хи ход̇ий”**д̇и. звам̣ сад̇и сан̃н̃аажид̇д̇авибаллаасаанам̣ б̣руухид̇о мижчаабхинивзсо, яад̇ид̇ам̣ ‘‘саяам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и лад̇д̇хи. д̇асмаа бад̇иниссаж̇ж̇зд̇ум̣ баабагам̣ д̇идтиг̇ад̇анд̇и д̇ассзд̇и. д̇знааха бхаг̇аваа ‘‘саяам̣гад̇ам̣… бз… зд̇ам̣ барзд̇ий’’д̇и. **вад̇д̇ад̇угкам̣ ад̇хиббзд̇ам̣** ависзсад̇о ад̇т̇ийд̇и жа вуд̇д̇ад̇д̇аа. **сассад̇ам̣** сассад̇аг̇аахам̣ **д̇ийбзд̇и** барзсам̣ багаасзд̇и, д̇ат̇аабхууд̇о жа **сассад̇ам̣** д̇алхаг̇г̇аахам̣ **г̇аṇхаад̇ий**д̇и. **д̇ассаа**д̇и д̇идтиг̇ад̇игасса. **д̇ам̣** ‘‘саяам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и звам̣ бавад̇д̇ам̣ вибарийд̇ад̇ассанам̣. **зд̇ам̣** сассад̇аг̇г̇ахаṇам̣. **барзд̇и** убзд̇и. д̇знааха **“гаараган̃жа…бз… ад̇т̇о”**д̇и. **згамзва г̇аṇханд̇а**нд̇и сад̇иби вад̇т̇убхзд̇з аяонисо уббаж̇ж̇анзна згамзва гад̇ваа г̇аṇханд̇ам̣.

**ид̇ха** ‘‘аад̇имхиязваа’’д̇и бад̇з. ‘‘барам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и лад̇д̇хияаа баг̇звааад̇иаад̇инаа хзд̇т̇а вуд̇д̇анаяаанусаарзна ад̇т̇о взд̇ид̇аб̣б̣о. аяан̃хзд̇т̇а яож̇анаа – ‘‘барам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и лад̇д̇хияаа баг̇зва ан̃н̃о гарод̇и, ан̃н̃о бадисам̣взд̇аяад̇ийд̇и сан̃н̃аажид̇д̇авибаллаасаа бхаванд̇ийд̇и саб̣б̣ам̣ хзд̇таа вуд̇д̇анаязнзва яож̇зд̇аб̣б̣ам̣. **звам̣ сад̇ий**д̇и звам̣ муд̇угз ужчзд̇авибаллаасз батамуббаннз сад̇и бажчаа ‘‘барам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и аяам̣ лад̇д̇хи ход̇ийд̇и самб̣андхо. **гаараго**д̇и гаммасса гаараго. **д̇зна гад̇а**нд̇и гаммагаарагзна гад̇ам̣. гаммунаа хи паласса вохааро абхзд̇обажаарагад̇д̇аа. **зва**нд̇и д̇идтисахаг̇ад̇аа взд̇анаа саад̇асабхааваа гилзсабарилаахаад̇инаа сабариссаяаа саубааяаасаа, звам̣. ‘‘баг̇зва ид̇арз’’д̇и вуд̇д̇авзд̇анааяа **абхид̇уннасса вид̇д̇хасса**. ‘‘вуд̇д̇анаязна яож̇зд̇аб̣б̣а’’нд̇и вад̇ваа д̇ам̣ яож̇анам̣ д̇ассзнд̇о **“д̇ад̇раая”**нд̇иаад̇имааха. **ужчзд̇а**нд̇и сад̇о сад̇д̇асса ужчзд̇ам̣ винаасам̣, вибхаванд̇и ад̇т̇о. асад̇о хи винаасаасамбхавад̇о ад̇т̇ибхааваниб̣андхано ужчзд̇о. яат̇аа хзд̇упалабхаавзна бавад̇д̇амаанаанам̣ сабхаавад̇хаммаанам̣ сад̇иби згасанд̇аанабарияаабаннаанам̣ бхиннасанд̇ад̇ибад̇ид̇зхи висзсз хзд̇упалаанам̣ барамад̇т̇ад̇о авинаабхаавад̇д̇аа бхиннасанд̇аанабад̇ид̇аанам̣ вияа ажжанд̇абхзд̇асаннид̇таанзна наанад̇д̇анаяасса мижчааг̇ахаṇам̣ ужчзд̇аабхинивзсасса гаараṇам̣. звам̣ хзд̇упалабхуут̇аанам̣ д̇хаммаанам̣ виж̇ж̇амаанзби сабхаавабхзд̇з згасанд̇ад̇ибарияаабаннад̇аая згад̇д̇анаязна ажжанд̇аабхзд̇аг̇ахаṇамби гаараṇамзваад̇и д̇ассзд̇ум̣ ‘‘сад̇д̇ассаа’’д̇и вуд̇д̇ам̣ баалияам̣. санд̇аанавасзна хи вад̇д̇амаанзсу канд̇хзсу гханавиниб̣бхог̇аабхаавзна згад̇д̇аг̇ахаṇаниб̣андхано сад̇д̇аг̇г̇аахо, сад̇д̇асса жа ад̇т̇ибхааваг̇г̇ааханиб̣андхано ужчзд̇аг̇г̇аахо, яаавааяам̣ ад̇д̇аа на ужчиж̇ж̇ад̇и, д̇аавааяам̣ виж̇ж̇ад̇иязваад̇и г̇ахаṇад̇о нирудаяавинаасо ид̇ха ужчзд̇од̇и ад̇хиббзд̇од̇и ‘‘ужчзд̇а’’нд̇и вуд̇д̇ам̣. висзсзна наасо винаасо, абхааво. со бана мам̣сажагкубан̃н̃аажагкуунам̣ д̇ассанабат̇аад̇иггамоязва ход̇ийд̇и вуд̇д̇ам̣ ‘‘ад̇ассана’’нд̇и. ад̇ассанз хи наасасад̇д̇о логз нирулход̇и. сабхаававаиг̇амо сабхааваабаг̇амо вибхаво. яо хи нирудаяавинаасзна ужчиж̇ж̇ад̇и, на со ад̇д̇ано сабхаавзна д̇ид̇тад̇и.

**зд̇з д̇з**д̇и ваа яз имз д̇аяаа ‘‘саяам̣гад̇ам̣ д̇угка’’нд̇и жа будтзна маяаа ‘‘со гарод̇и, со бадисам̣взд̇аяад̇ий’’д̇иаад̇инаа, ‘‘ан̃н̃о гарод̇и, ан̃н̃о бадисам̣взд̇аяад̇ий’’д̇иаад̇инаа жа б̣ад̇игкид̇д̇аа сассад̇ужчзд̇асаṅкаад̇аа анд̇аа, д̇з убхо анд̇зд̇и яож̇анаа. ат̇а ваа **зд̇з д̇з**д̇и яад̇т̇а бут̇уу ан̃н̃ад̇ид̇т̇ияаа анубажид̇ан̃н̃аанасамбхаарад̇аая барамаг̇амбхийрам̣ саṅхам̣ сукумам̣ сун̃н̃ад̇ам̣ аббаж̇аананд̇аа сассад̇ужчзд̇з нимуг̇г̇аа сийсам̣ угкибид̇ум̣ на висаханд̇и, зд̇з д̇з убхо анд̇з анубаг̇аммаад̇и яож̇анаа. **д̇зсзд̇ий**д̇и батамам̣ д̇аава анан̃н̃асаад̇хаараṇз бад̇ибад̇д̇ид̇хаммз н̃ааṇаанубхаавзна маж̇ж̇химаая бад̇ибад̇ааяа тид̇о, гаруṇаанубхаавзна д̇зсанаад̇хаммз маж̇ж̇химаая бад̇ибад̇ааяа тид̇о д̇хаммам̣ д̇зсзд̇и. **зд̇т̇а хий**д̇и **хи**-сад̇д̇о хзд̇уад̇т̇о. яасмаа гаараṇад̇о…бз… нид̇д̇ид̇то, д̇асмаа маж̇ж̇химаая бад̇ибад̇ааяа

тидо д̇хаммаṃ д̇зсздийд̇и яож̇анаа. гаараṇадо палаṃ д̇ийбид̇анд̇и яож̇анаа, абхидхзяяаанурyубан̄хи линга̇важанаани хонд̇и. **ассаа**д̇и паласса. **на гожи гаараго ваа взд̇аго ваа нид̇д̇идто,** ан̄н̄ад̇ад̇т̇у бадигкид̇д̇о хздупаламад̇д̇ад̇аад̇ассанадо гзвалаṃ д̇угкагкандхага̇хаṇад̇од̇и. **зд̇д̇аавад̇аа**д̇и ‘‘зд̇з д̇з, гассаба…бз… д̇угкагкандхасса ниродхо ход̇ий’’д̇и зд̇д̇агзна д̇аава бад̇зна. **сзсабан̄хаа**д̇и ‘‘саяаṃгад̇ан̄жа бараṃгад̇ан̄жа д̇угка’’нд̇иаад̇игаа сзсаа жад̇д̇ааро бан̄хаа. адтагата̇ааяаṃ бана ‘‘гиṃ ну ко, бхо го̇д̇ама, над̇т̇и д̇угка’’нд̇и бан̄хо баал̣ияаṃ саруубзнзва бадигкид̇д̇од̇и на уд̇д̇хадо. **бадисзд̇хид̇аа хонд̇ий**д̇и д̇ад̇ияабан̄хо, д̇аава батамад̇уд̇ияабан̄хабадигкзбзнзва бадигкид̇д̇о, со хи бан̄хо висуṃ висуṃ бадигкзбзна згаж̇хаṃ бадигкзбзна жа. д̇знааха **‘‘убхо…бз… бадигкид̇д̇о’’**д̇и. зд̇т̇а жа яасса ад̇д̇аа гаараго взд̇аго ваа ижчид̇о, д̇зна вибариṇаамад̇хаммо ад̇д̇аа анун̄н̄аадо ход̇и. д̇ата̇а жа сад̇и анубуб̣бад̇хаммаббавад̇д̇ияаа руубаад̇ид̇хаммаанаṃ вияа , сукаад̇ид̇хаммаанаṃ вияа жасса бажжаяааяад̇д̇авуд̇д̇ид̇аaяа уббаад̇авандад̇аа аабаж̇ж̇ад̇и. уббаад̇з жа сад̇и авассаṃбхаавий ниродход̇и анавагаасаа нижжад̇аад̇и. д̇асса ‘‘саяаṃгад̇а’’нд̇и батамабан̄хабадигкзбо бажчаа жз ад̇д̇ано нирул̣хасса самуд̇аяо ход̇ийд̇и буб̣бз вияа анзна бхавид̇аб̣баṃ, буб̣бз вияа ваа бажчааби. **сзсабан̄хаа**д̇и д̇ад̇ияабан̄хаад̇аяо. **д̇ад̇ияабан̄хо бадигкид̇д̇о**д̇и зван̄жа д̇ад̇ияабан̄хо бадигкид̇д̇о взд̇ид̇аб̣бо – ‘‘авиж̇ж̇аабажжаяаа сан̇каараа’’д̇иаад̇инаа сад̇ад̇аṃ самид̇аṃ бажжаяааяад̇д̇асса д̇ийбанзна д̇угкасса ад̇хиж̇жасамуббаннад̇аа бадигкид̇д̇аа, д̇адо зва д̇асса аж̇аананан̄жа бадигкид̇д̇аṃ. д̇знааха бхага̇ваа ‘‘звамзд̇асса гзваласса д̇угкагкандхасса самуд̇аяо ход̇ий’’д̇и (ма. ни. 3.126; саṃ. ни. 2.39-40; махаава. 1; уд̇аа. 1).

яаṃ бариваасаṃ самаад̇ияид̇ваа баривасад̇ийд̇и яож̇анаа. **важанасилидтад̇аавасзнаа**д̇и ‘‘бхага̇вадо сандигз баб̣баж̇ж̇аṃ лабхзяяаṃ убасамбад̇а’’нд̇и яааж̇анд̇зна д̇зна вуд̇д̇аважанасилидтад̇аавасзна. **га̇амаббавзсанаад̇ийний**д̇и **аад̇и**-сад̇д̇зна наад̇ид̇иваабад̇иггаманаṃ, навзсияаад̇иго̇жарад̇аа, саб̣рахмажаарийнаṃ гиж̇жзсу д̇агкад̇аад̇и, уд̇д̇зсаад̇ийсу д̇иб̣бажчанд̇ад̇аа, д̇ид̇т̇ияаанаṃ аваṇṇабхаṇанз ад̇д̇аманад̇аа, буд̇д̇хаад̇ийнаṃ аваṇṇабхаṇанз анад̇д̇аманад̇аа, д̇ид̇т̇ияаанаṃ ваṇṇабхаṇанз анад̇д̇аманад̇аа, буд̇д̇хаад̇ийнаṃ ваṇṇабхаṇанз ад̇д̇аманад̇аад̇и (махаава. 87) имзсаṃ сан̇га̇хо. **адта вад̇д̇ааний**д̇и имаани адта д̇ид̇т̇ияавад̇д̇аани буурзнд̇зна. зд̇т̇а жа наад̇игаалзна га̇амаббавзсанаа д̇ад̇т̇а висуд̇д̇хагаая аважийсамаажаарзна биṇд̇ааяа жарид̇ваа наад̇ид̇иваабад̇иггамананд̇и ид̇амзгаṃ вад̇д̇аṃ.

**аяамзд̇т̇а баато**д̇и зд̇асмиṃ гассабасуд̇д̇з аяаṃ баато. **ан̄н̄ад̇т̇аа**д̇и сийханаад̇асуд̇д̇аад̇ийсу (д̇ий. ни. 1.402-403). **гхаṃсид̇ваа годдзд̇ваа**д̇и ят̇аа суваṇṇаṃ нигхаṃсид̇ваа ад̇хигараṇияаа годдзд̇ваа нид̇д̇осамзва гаяхад̇и, зваṃ бариваасавад̇д̇аж̇араṇзна гхаṃсид̇ваа суд̇д̇хабхаававиймаṃсанзна годдзд̇ваа суд̇д̇хо зва ан̄н̄ад̇ид̇т̇ияабуб̣бо идха гаяхад̇и. **д̇иб̣бажчанд̇ад̇а**нд̇и саасанаṃ анубависид̇ваа б̣рахмажарияаваасз д̇иб̣бажчанд̇ад̇аṃ д̇ал̣хад̇араабхируж̇ид̇аṃ. **ан̄н̄ад̇араṃ бхигкуṃ ааманд̇зсий**д̇и наамаго̇д̇д̇зна абаагад̇аṃ згаṃ бхигкуṃ ааṇаабзси зхибхигкуубасамбад̇аaяа убанисса̇яаабхаавадо. **гаṇз нисийд̇ид̇ваа**д̇и бхигкуу ад̇д̇ано сандигз бад̇д̇аасанавасзна гаṇз нисийд̇ид̇ваа.

ажзлагассабасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 8. д̇имб̣аругасуд̇д̇аваṇṇанаа

**18**. яасмаа д̇имб̣аруго ‘‘взд̇анаа ад̇д̇аа. ад̇д̇аава взд̇аяад̇ий’’д̇и зваṃлад̇д̇хиго, д̇асмаа д̇ааяа лад̇д̇хияаа ‘‘саяаṃгад̇аṃ сукад̇угка’’нд̇и вад̇ад̇и, д̇аṃ бадисаṃхарид̇уṃ бхага̇ваа ‘‘саа взд̇анаа’’д̇иаад̇иṃ авожа. д̇знааха **‘‘саа взд̇анаад̇иаад̇и саяаṃгад̇аṃ сукад̇угканд̇и лад̇д̇хияаа нисзд̇ханад̇т̇аṃ вуд̇д̇а’’**нд̇и. **зд̇т̇аабий**д̇и имасмимби суд̇д̇з. **д̇ад̇раа**д̇и яаṃ вуд̇д̇аṃ ‘‘саа взд̇анаа…бз… сукад̇угка’’нд̇и, д̇асмиṃ баатз. **аад̇имхиязваа**д̇и зд̇т̇а бхуммаважанзна ‘‘аад̇ид̇о’’д̇и д̇о-сад̇д̇о на нисса̇ггаважанз. **зва**-гаарзна ко-сад̇д̇о авад̇хаараṇзд̇и д̇ассзд̇и. яаṃ банзд̇т̇а вад̇д̇аб̣баṃ, д̇аṃ ананд̇арасуд̇д̇з вуд̇д̇амзва. д̇ад̇т̇а бана ‘‘взд̇анаадо ан̄н̄о ад̇д̇аа, взд̇анааяа гаараго’’д̇и лад̇д̇хигасса д̇идтига̇д̇игасса ваадо бадигкид̇д̇о, идха ‘‘взд̇анаа ад̇д̇аа’’д̇и зваṃлад̇д̇хигассаад̇и аяамзва висзсо. д̇знааха **‘‘зван̄хи сад̇и взд̇анааяа зва взд̇анаа гад̇аа ход̇ий’’**д̇иаад̇и. **имиссаа**д̇и яааяа взд̇анааяа сукад̇угкаṃ гад̇аṃ, имиссаа. **буб̣бзбий**д̇и сассад̇аагаарадо буб̣бзби. **бурималн̄хи ад̇т̇а**нд̇и ананд̇арасуд̇д̇з вуд̇д̇аṃ ад̇т̇аṃ. **адтагата̇ааяа**нд̇и бораа̇ṇадтагата̇ааяаṃ. **д̇а**нд̇и буримасуд̇д̇з вуд̇д̇амад̇т̇аṃ. **ассаа**д̇и имасса суд̇д̇асса. яасмаа д̇имб̣аруго ‘‘взд̇анаава ад̇д̇аа’’д̇и гаṇхаад̇и, д̇асмаа вуд̇д̇аṃ **‘‘ахаṃ саа взд̇анаа…бз… на вад̇аамий’’**д̇и.

**ан̄н̄аа взд̇анаа**д̇иаад̇ийсуби яаṃ вад̇д̇аб̣баṃ, д̇аṃ ананд̇арасуд̇д̇з вуд̇д̇анаяамзва. **гаарагавзд̇анаа**д̇и гад̇д̇убхуд̇авзд̇анаа. **взд̇анаасукад̇угка**нд̇и взд̇анаабхуд̇асукад̇угкаṃ гат̇ид̇аṃ, на вад̇д̇асукад̇угкаṃ. **‘‘вибаагасукад̇угкамзва вад̇д̇ад̇ий’’**д̇и вуд̇д̇аṃ ‘‘саяаṃгад̇аṃ сукаṃ д̇угка’’нд̇иаад̇иважанадо.

ḍимḅаругасуддḍаваṇṇанаа нидтиḍаа.

**9. ḅаалабаṇдиḍасуддḍаваṇṇанаа**

**19**. авижж̇аа нийвараṇаа бхаваади-аадийнавасса ниваариḍабадижчаадигаа зḍассаади **авижж̇аанийвараṇо,** авижж̇ааяа нивуḍоди ааха **"авижж̇ааяа ниваариḍассаа"**ди. **аяаṃ гааяо**ди ḅааласса аббахийнагилзсасса бажжуббаннаṃ адḍабхаавам рагкаṃ гадваа авижж̇ааяа бадижчаадиḍаадийнавз аяааṫаавадассанавасзна ḍаṇхааяа бадиладдхажиддḍасса ḍаṃдаṃбхавуубаġаа саṅкаараа саṅкарийянди. дзхи жа адḍабхаавасса абхиниḅбадди, ḍасмаа аяаñжа авижж̇ааяа гааяо ниḅбадḍоди. **ассаа**ди ḅааласса. **аяаṃ адṫо**ди "аяаṃ гааяо наамаруубанди жа вуддо"ди адṫо дийбзḍаḅбо убааḍаанагкандхасаḷаааяаḍанасаṅġахадо дзсаṃ дхаммаанаṃ. **звамзḍаṃ ḍваяа**нди звaṃ авижж̇ааяа ниваариḍаддḍаа, ḍаṇхааяа жа саṃяуддḍаддḍаа звaṃ сабарасанḍаанаġаḍасавиññаанагагааясаṅкааḍаṃ ḍваяаṃ ходи. **аññадṫаа**ди суддḍанḍарзсу. "жагкуñжа бадижжа руубз жа уббажж̇аḍи жагкувиññааṇаṃ, ḍиṇṇаṃ саṅġади пассо"диааḍинаа (ма. ни. 1.204, 400; 3.421, 425-426; саṃ. ни. 2.43-45; 4.60-61; гаṫаа. 465, 467) аж̇жхаддигаḅаахираааяаḍанаани бхинḍиḍваа жагкуруубааḍиḍваяаани бадижжа жагкусампассааḍаяо вуддḍаа, идха бана абхинḍиḍваа ча аж̇жхаддигаḅаахираааяаḍанаани бадижжа жагкусампассааḍаяо вуддаа **"ḍваяаṃ бадижжа пассо"**ди, ḍасмаа **махааḍваяаṃ наама гирзḍаṃ** анавасзсадо аж̇жхаддигаḅаахираааяаḍанаанаṃ ġахиḍаддḍаа. **аж̇жхаддигаḅаахираани аааяаḍанааний**ди здṫааби хи саḷаааяаḍанаани саṅġахиḍаанзва. **пассагаараṇааний**ди пассабаваддияаа бажжаяаани. **язхий**ди хзддуḍассанамаддḍанди ааха **"язхи гаараṇабхууḍзхий"**ди. пассо зва пусанагижжо, на пассааяаḍанааниийди вуддḍаṃ **"пассзна пудто"**ди. **барибуṇṇавасзнаа**ди авзгаллавасзна. абарибуṇṇааяаḍанаанаṃ хийнаани пассасса гаараṇаани хонди, дзсаṃ вияаади "здзсаṃ ваа аññаḍарзнаа"ди вуддḍаṃ. **гааяаниḅбадḍанааḍимхий**ди савиññааṇагасса гааяасса ниḅбадḍанаṃ гааяаниḅбадḍанаṃ, гааяо ваа ниḅбаддḍади здзнааḍи гааяаниḅбадḍанаṃ, гилзсаабхисаṅкаараа. **аади**саддзна пассасаḷаааяаḍанааḍисаṅġахо. адхигаṃ баясади баяуñжаḍи здзнааḍи адхиббаяаасо, висзсагаараṇанди ааха **"адхигабаяоġо"**ди.

бхаġаваа амхаагаṃ уббааḍагабхаавзна муулабхаавзна **бхаġаваṃмуулагаа. имз дхаммаа**ди имз гаараṇадхаммаа. язхи маяаṃ ḅаалабаṇдиḍаанаṃ самаанзби гааяаниḅбадḍанааḍимхи висзсаṃ ж̇аанзяяаама, дзнааха **"буḅбз гассабасаммаасамḅуддхзна уббааḍиḍаа"**диааḍи. **аажаанаамаа**ди абхимукаṃ бажжагкадо ж̇аанаама. **бадивиж̇жхаамаа**ди ḍассзва взважанаṃ, адхиġажчаамааḍи адṫо. **нзḍаа**ди амхаагаṃ санḍаанз баабзḍаа. **винзḍаа**ди яаṫаа аламарияñааṇаḍассанависзсо ходи, звaṃ висзсадо нзḍаа, ḍаḍаṅġавинаяааḍивасзна ваа винзḍаа. **анунзḍаа**ди ануруубаṃ нзḍаа. анḍаранḍараа яаṫаадхаммабаññаддияаа баññаабиḍаанаṃ дхаммаанаṃ ануруубадо ḍассанаṃ ходийди ааха **"яаṫаасабхаавадо ...бз... ḍассзḍаа"**ди. аабаатаṃ убаġажчанḍаанаṃ бхаġаваа бадисараṇаṃ самосараṇадтаананди **бхаġаваṃбадисараṇаа** дхаммаа. дзнааха **"жаḍубхуумагадхаммаа"**диааḍи. бадисаради бадивиж̇жхадийди бадисараṇаṃ, ḍасмаа бадивиж̇жханавасзна бхаġаваа бадисараṇаṃ здзсанди **бхаġаваṃбадисараṇаа**. дзнааха **"аби жаа"**диааḍи. **пассо ааġажчадий**ди бадивиж̇жханагавасзна пассо ñааṇасса аабаатаṃ ааġажчади, аабаатаṃ ааġажчанḍоязва со адṫадо "ахаṃ гиннаамо"ди наамаṃ бужчанḍо вияа, бхаġаваа жасса наамаṃ гарондо вияа ходийди вуддḍаṃ **"ахаṃ бхаġаваа"**диааḍи. **убадтааḍуу**ди ñааṇасса бажжубадтааḍу. **бхаġаванḍаṃязва бадибхааḍуу**ди бхаġавадо зва бхааġо ходу, бхаġаваава наṃ адḍано бхааġаṃ гадваа виссаж̇ж̇зḍуудi адṫо, бхаġавадо бхааġо яадиḍаṃ дхаммасса агкаанаṃ, амхаагаṃ бана саванаṃ бхааġоди аяамздṫа адхиббааяо. звañхи саддḍалагкаṇзна самзди. гзжи бана бадибхааḍууди адṫаṃ ваḍанди ñааṇзна ḍиссаḍу дзсийяаḍууди ваа адṫо. дзнааха **"дуумхзязва но гаṫзḍваа дзṫааḍи адṫо"**ди.

ḅааласса баṇдиḍасса жа гааяасса ниḅбаддияаа бажжаябхууḍаа **авижж̇аа жа ḍаṇхаа жа**. дзнааха **"гаммаṃ...бз... нируддхаа"**ди. **ж̇аваабзḍваа**ди ġахиḍаж̇аванаṃ гадваа, яаṫаа бадисандхиṃ аагаддхиḍуṃ самадṫаṃ ходи, звaṃ гадваа. яади нируддхаа, гаṫаṃ аббахийнааḍи вуддḍанди ааха **"яаṫаа банаа"**диааḍи. бхавади хи ḍаṃсаḍисзби ḍаḅбохааро яаṫаа "саа зва ḍиддирий, ḍаанзва осадхаани, ḍассзва гаммасса вибаагаавасзсзнаа"ди жа. **дугкагкаяааяаа**ди ḍаḍаḍṫависзсанадṫанди ааха **"каяадṫааяаа"**ди. **бадисандхигааяа**нди бадисандхиġахаṇабуḅбагаṃ гааяаṃ. баалияаṃ "ḅаалзнаа"ди гараṇаважанаṃ ниссаггзди ааха **"ḅааладо"**ди. бхаавинаа саха бадисандхинаа **саббадисандхиго**. яо бана згандаḍо дзнаддḍабхаавзна арахаддḍаṃ баддуṃ бхаḅбо, со бхаавинаа бадисандхинаа "аббадисандхиго"ди, ḍаḍо висзсанадṫаṃ **"саббадисандхиго"**ди вуддḍаṃ. гиñжааби вуддḍаṃ, со жа яаава арияабхуумиṃ на оггамади, ḍаава ḅааладхаммасамаṅġий звааḍи гадваа **"саḅбоби бутуж̇ж̇ано ḅаало"**ди вуддḍаṃ. ḍаṫаа хи "аббадисандхиго кийṇаасаво баṇдиḍо"ди кийṇаасава-саддзна

аббадисандхиго висзсидо. яади звам сзгкаа гатанди ааха **“содаабаннаа”**диаади. дз хи сикаабаддабандижжабхаавалагканаабхаавадо бандидаади на ваддаббаа кийнаасаваа вияа, балавадараанам бана бааладхаммаанам бахийнаддаа баалаадиби на ваддаббаа бутужжанаа вияа. бхажияамаанаа бана жадусажжасамбадивздхам убаадааяа **бандидабагкам бхажанди,** на баалабагкам вуддагаараназнаади.

баалабандидасуддаваннанаа нидтидаа.

**10. бажжаясуддаваннанаа**

**20**. саббамби санкадам аббадижжа уббаннам наама надтийди бажжаяадхаммоби аддано бажжаяадхаммам убаадааяа бажжаяуббанно, датаа бажжаяуббаннадхаммоби аддано бажжаяуббаннам убаадааяа бажжаяадхаммоди яатаарахам дхаммаанам бажжаяабажжаяуббаннадаа. язсам винзяяаанам бадижжасамуббаададзсанаазва субодхадо убадтаади, дзсам васзна судту вибхаагам гадваа бадижжасамуббаадо дзсидо. язсам бана винзяяаанам дадубхаяасмим вибхажжа судз зва дхаммаабхисамаяо ходи, дз сандхааяа бхагаваа дадубхаяам вибхажжа дассзндо “бадижжасамуббааданжа во, бхигкавз, дзсзссаами бадижжасамуббаннз жа дхаммз”ди имам дзсанам аарабхийди имамадтам вибхаавзндо **“садтаа имасмим суддз”**диаадимааха. бажжаяасса бхааво бажжаяаддам, бажжаяаниббаддадаа. асабхаавадхаммз на лаббхадийди **“сабхаавадхаммз”**ди вуддам. нану жа жаади жараа марананжа сабхаавадхаммо на ходи, язсам бана кандхаанам жаади жараа марананжа, дз зва сабхаавадхаммаа, ата гасмаа дзсанааяа дз гахидаади? нааяам досо, жаади жараа марананхи бажжаяаниббаддаанам сабхаавадхаммаанам вигаарамаддам, наннзсам, дасмаа дз гахидаади. **уббаадаа ваа датаагадаана**нди на винзяябуггалаанам маггапалуббадди вияа жаадибажжаяаа жараамарануббадди датаагадуббаадаааяаддаа, ата ко саа датаагадаанам уббаадзби ануббаадзби ходиязва. дасмаа саа гаамам асанкадаа вияа дхаадду на нижжаа, датааби “саббагаалигаа”ди здзна жаадибажжаяадо жараамарануббаддийди дассзди. дзнааха **“жаадиязва жараамаранасса бажжаяо”**ди. **жаадибажжаяаа**ди жа жаадисанкаадабажжаяаа. хздумхи ниссаггаважанам. тидаава саа дхааду, яааяам идаббажжаяадаа жаадияаа жараамаранасса бажжаядаа дасса бяабхижаараабхаавадо. идаани **на гадаажи жаади жараамаранасса бажжаяо на ходи** ходиязваади жараамаранасса бажжаяабхаавз нияамзди. убхаязнаби яатаавуддасса бажжаябхааво яадта ходи, дадта авассамбхаавидам дассзди. дзнааха бхагаваа “тидаава саа дхаадуу”ди. **двийхи** бадзхи. **дидтандийи**ди яасса васзна дхаммаанам тиди, саа идаббажжаядаа **дхаммадтидадаа.** **дхаммз**ди бажжаяуббаннз дхаммз. **нияамзди** висзсзди. хздугадависзсасамааяого хи хздупаласса звам дхаммадаанияаамо зваади.

абаро наяо – **тидаава саа дхаадуу**ди яааяам жараамаранасса идаббажжаядаа “жаадибажжаяаа жараамарана”нди, зсаа дхааду зса сабхааво. датаагадаанам уббаададо буббз уддханжа аббадивижжхияамаано, мажжхз жа бадивижжхияамаано на датаагадзхи уббаадидо, ата ко самбхавандасса жараамаранасса саббагаалам жаадибажжаяадо самбхаводи тидаава саа дхааду, гзвалам бана саямбхунаанзна абхисамбужжханадо “аяам дхаммо датаагадзна абхисамбуддхо”ди бавзданадо жа датаагадо “дхаммасаамий”ди вужжади, на абуббасса уббааданадо. дзна вуддам “тидаава саа дхаадуу”ди. саа зва “жаадибажжаяаа жараамарана”нди здта вибаллаасаабхаавадо звам авабужжхамаанасса здасса сабхаавасса, хздуно ваа датзва бхаавадо тидадаади **дхаммадтидадаа,** жаади ваа жараамаранасса уббаададтиди баваддаааяуухана-самяога-балибодха-самудаяа-хздубажжаяадтидийди дадуббаадаадибхаавзнассаа тидадаа “дхаммадтидадаа”ди палам бади саамадтиядо хздумзва вадади. дхаарийяади бажжаязхийди ваа дхаммо, дидтади дадта дадаааяаддавуддидаааяа паланди тиди, дхаммасса тиди **дхаммадтиди**. дхаммоди ваа гааранам бажжаябхаавзна паласса дхааранадо, дасса тиди сабхааво, дхаммадо жа анно сабхааво надтийди дхаммадтиди, бажжаяо. дзнааха “бажжаябариггахз баннаа дхаммадтидинаана”нди (бади. ма. маадигаа 4). дхаммадтиди зва **дхаммадтидадаа**. саа зва дхааду “жаадибажжаяаа жараамарана”нди имасса сабхаавасса, хздуно ваа аннатаддаабхаавадо, “на жаадибажжаяаа жараамарана”нди виннааяамаанасса жа даббхааваабхаавадо нияаамадаа вавадтидабхааводи **дхамманияаамадаа**. паласса ваа жараамаранасса жаадияаа сади самбхаво дхаммз хздумхи тидадаади **дхаммадтидадаа,** асади асамбхаво **дхамманияаамадаа**ди звам палзна хздум вибхаавзди, дам “тидаава саа дхаадуу”диаадинаа вуддам. имзсам жараамаранаадийнам бажжаядаасанкаадам идаббажжаядам **абхисамбужжхади** бажжагкагаранзна абхимукам бужжхади яаатаавадо бадивижжхади, дадо зва **абхисамзди** абхимукам самаагажчади, аадидо гатзндо аажигкади, уддисадийди адто. дамзва уддзсам

барияосаабзнд̇о **д̣̇зсзд̇и**. яат̇аауд̣д̇идтамад̣д̇ам̣ нид̣д̇исанавасзна багаарзхи н̃аабзнд̇о **бан̃н̃аабзд̇и**. багаарзхи зва бад̇идтабзнд̇о **бадтабзд̇и**. яат̇аанид̣д̇идтам̣ бад̇инид̣д̇зсавасзна **вивара̇ди вибхаж̇ад̇и**. вивадан̃хи вибхад̣д̇ан̃жа ад̇т̇ам̣ хзд̇ууд̇аахаран̣ад̇ассанзхи баагадам̣ гаронд̇о **уд̣д̇аанийгарод̇и**. уд̣д̇аанийгаронд̇о д̇ат̇аа бажжагкабхуудам̣ гад̇ваа ниг̇аманавасзна **бассат̇аад̇и жааха**.

**ж̇аад̇ибажжаяаа ж̇араамаран̣анд̇иаад̇ийсуу**д̇и ж̇аад̇иаад̇ийнам̣ ж̇араамаран̣абажжаяабхаавзсу. **д̇зхи д̇зхи бажжаязхий**д̇и яаавад̇агзхи бажжаязхи яам̣ палам̣ уббаж̇ж̇амаанаарахам̣, авигалзхи д̇зхзва д̇асса уббад̣д̇и, на уунаад̇хигзхийд̇и. д̇знааха **“ануунаад̇хигзхзваа”**д̇и. яат̇аа д̇ам̣ жагкуруубаалогаманасигаарзхи жагкувин̃н̃аан̣асса самбхавод̇и. д̇зна д̇ам̣д̇ам̣паланибпаад̇анз д̇ассаа бажжаяасаамаг̇г̇ияаа д̇аббагаарад̇аа **д̇ат̇ад̇аа**д̇и вуд̣д̇аад̇и д̇ассзд̇и. **саамаг̇г̇и**нд̇и самод̇хаанам̣, самавааяанд̇и ад̇т̇о. **асамбхаваабхаавад̇о**д̇и ануббаж̇ж̇анасса абхаавад̇о. д̇ат̇аавид̇хабажжаяасаамаг̇г̇ияан̃хи сад̇иби паласса ануббаж̇ж̇анз д̇ассаавид̇ат̇ад̇аа сияаа. **ан̃н̃ад̇хаммабажжаязхий**д̇и ан̃н̃асса палад̇хаммасса бажжаязхи. **ан̃н̃ад̇хаммаануббад̣д̇ид̇о**д̇и д̇ад̇о ан̃н̃асса палад̇хаммасса ануббаж̇ж̇анад̇о. на хи гад̇аажи жагкуруубаалогаманасигаарзхи сод̇авин̃н̃аан̣асса самбхаво ад̇т̇и. яад̇и сияаа, д̇ассаа саамаг̇г̇ияаа ан̃н̃ат̇ад̇аа наама сияаа, на жзд̇ам̣ ад̇т̇ийд̇и **“анан̃н̃ат̇ад̇аа”**д̇и вуд̣д̇ам̣. **бажжаяад̇о**д̇и бажжаябхаавад̇о. **бажжаяасамуухад̇о**д̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо. ид̇аббажжаяаа зва **ид̇аббажжаяад̇аа**д̇и **д̇аа**-сад̣д̇зна бад̇ам̣ вад̣д̇хид̇ам̣ яат̇аа “д̇звоязва д̇зва̇д̇аа”д̇и, ид̇аббажжаяаанам̣ самуухо **ид̇аббажжаяад̇аа**д̇и самуухад̇т̇о **д̇аа**сад̣д̇о яат̇аа “ж̇анаанам̣ самуухо ж̇анад̇аа”д̇и имамад̇т̇ам̣ санд̇хааяааха **“лагкан̣ам̣ банзд̇т̇а сад̣д̇асад̇т̇ад̇о взд̣ид̇аб̣б̣а”**нд̇и.

на нижжам̣ сассад̇анд̇и **анижжам̣. ж̇араамаран̣ам̣ на анижжам̣** сан̇каараанам̣ вигаарабхаавад̇о анибпаннад̣д̇аа, д̇ат̇ааби “анижжа”нд̇и барияааязна вуд̣д̇ам̣. зса наяо сан̇кад̇аад̇ийсуби. **самааг̇анд̇ваа гад̇ам̣** сахид̇зхзва бажжаязхи ниб̣бад̣д̇зд̇аб̣бад̇о яат̇аасабхаавам̣ самзжжа самбхуяяа бажжаязхи гад̇анд̇и **сан̇кад̇ам̣** . бажжаяаарахам̣ бажжаям̣ бад̇ижжа на винаа д̇зна сахид̇асамзд̇амзва уббаннанд̇и **бад̇ижжасамуббаннам̣**. д̇знааха **“бажжаяз ниссааяа уббанна”**нд̇и. **каяасабхаава**нд̇и бхиж̇ж̇анасабхаавам̣. **виг̇ажчанагасабхаава**нд̇и сагабхаавад̇о абаг̇ажчанагасабхаавам̣. **вираж̇ж̇анагасабхаава**нд̇и балуж̇ж̇анагасабхаавам̣. **ниружжханагасабхаава**нд̇и кан̣абхан̇г̇авасзна бабхан̇г̇усабхаавам̣. **вуд̣д̇анаязнаа**д̇и ж̇арааяа вуд̣д̇анаязна. **ж̇анагаббажжаяаанам̣** гаммаад̇ийнам̣. **гижжаанубхаавагкан̣з**д̇и зд̇т̇а **гижжаанубхааво** наама яат̇аа бавад̣д̇амаанз бажжаяз д̇асса палам̣ уббаж̇ж̇ад̇и, д̇ат̇аа бавад̣д̇и, звам̣ санд̇асса бавад̣д̇анагкан̣з. ид̇ам̣ вуд̣д̇ам̣ ход̇и – яасмим̣ кан̣з бажжаяо ад̣д̇ано палуббаад̇анам̣ бад̇и б̣яаавадо наама ход̇и, имасмим̣ кан̣з яз д̇хаммаа руубаад̇аяо убалаб̣бханд̇и д̇ад̇о буб̣б̣з, бажчаа жа анубалаб̣бхамаанаа, д̇зсам̣ д̇ад̇о уббад̣д̇и нид̣д̇хаарийяад̇и, звам̣ ж̇аад̇ияааби саа нид̣д̇хаарзд̇аб̣б̣аа д̇ам̣кан̣уубалад̣д̇хад̇од̇и. яад̇и звам̣ ниббарияааяад̇ова ж̇аад̇ияаа гуд̇ожи уббад̣д̇и сид̣д̇хи, ат̇а гасмаа “згзна барияааязнаа”д̇и вуд̣д̇анд̇и? ж̇ааяамаанад̇хаммаанам̣ вигаарабхаавзна убалад̣д̇хаб̣б̣ад̣д̇аа. яад̇и нибпаннад̇хаммаа вияа ж̇аад̇и убалаб̣бхзяяа, ниббарияааяад̇ова д̇ассаа гуд̇ожи уббад̣д̇и сияаа, на жзвам̣ убалаб̣бхад̇и, ат̇а ко анибпаннад̣д̇аа вигаарабхаавзна убалаб̣бхад̇и. д̇асмаа **“згзна барияааязнзд̇т̇а анижжаад̇иаад̇ийни яуж̇ж̇анд̇ий”**д̇и вуд̣д̇ам̣. на бана ж̇араамаран̣з, ж̇анагаббажжаяаанам̣ гижжаанубхаавагкан̣з д̇асса алаб̣бханад̇о. д̇знзва “зд̇т̇а жа анижжанд̇и…бз… анижжам̣ наама ж̇аад̇а”нд̇и вуд̣д̇ам̣.

**савибассанааяаа**д̇и зд̇т̇а **саха**-сад̣д̇о аббад̇хаанабхаавад̇ийбано “самагкигам̣, самагаса”нд̇иаад̇ийсу вияа. аббад̇хаанабхууд̇аа хи вибассанаа, яат̇аабхууд̇ад̇ассанамаг̇г̇абан̃н̃аа баж̇аанаад̇и. “буримам̣ анд̇а”нд̇и вужжамаанз бажжуббаннабхаавассаби г̇ахан̣ам̣ сияаад̇и **“буримам̣ анд̇ам̣ ад̇ийд̇а”**нд̇и вуд̣д̇ам̣. **виж̇ж̇амаанад̇ан̃жа авиж̇ж̇амаанад̇ан̃жаа**д̇и сассад̇аасан̇гам̣ ниссааяа “ахосим̣ ну ко ахамад̇ийд̇амад̣д̇хаана”нд̇и ад̇ийд̇з ад̣д̇ано виж̇ж̇амаанад̇ам̣, ад̇хижжасамуббад̣д̇иаасан̇гам̣ ниссааяа “яад̇о бабхуд̇и ахам̣, д̇ад̇о буб̣б̣з на ну ко ахоси”нд̇и ад̇ийд̇з ад̣д̇ано авиж̇ж̇амаанад̇ан̃жа ган̇кад̇и. гасмаа? вижигижчааяа аагаарад̇ваяааваламб̣анад̇о. д̇ассаа бана ад̇ийд̇авад̇т̇уд̇аауяа г̇ахид̇ад̣д̇аа сассад̇аад̇хижжасамуббад̣д̇иаагаараниссид̇ад̇аа д̇ассид̇аа зва. аасаббанабарисаббанабавад̣д̇игам̣ гад̇т̇ажиби аббад̇ивад̣д̇ихзд̇убхууд̇ам̣ вижигижчам̣ гасмаа уббаад̇зд̇ийд̇и на вижаарзд̇аб̣бамзд̇анд̇и д̇ассзнд̇о ааха **“гим̣гааран̣анд̇и на вад̣д̇аб̣б̣а”**нд̇и . **гааран̣ам̣** ваа вижигижчааяа аяонисоманасигааро, д̇асса анд̇хаб̣аалабут̇уж̇ж̇анабхааво, арияаанам̣ ад̇ассаавид̇аа жаад̇и д̣адтаб̣б̣ам̣. **ж̇аад̇илин̇г̇убабад̣д̇ияо**д̇и кад̣д̇ияаб̣раахман̣аад̇иж̇аад̇им̣, г̇ахадтабаб̣б̣аж̇ид̇аад̇илин̇г̇ам̣, д̣звамануссаад̇иубабад̣д̇ин̃жа. **ниссааяаа**д̇и убаад̇аауя. д̇асмим̣ гаалз яам̣ санд̇аанам̣ маж̇жхимам̣ бамаан̣ам̣, д̇зна яуд̣д̇о бамаан̣иго, д̇ад̇абхаавад̇о ад̇хигабхаавад̇о ваа “аббамаан̣иго”д̇и взд̣ид̇аб̣б̣о. **гзжий**д̇и саарасамаасаажарияаа. д̇з хи “гат̇ам̣ ну ко”д̇и иссарзна ваа б̣рахмунаа ваа буб̣б̣агад̇зна ваа ахзд̇уд̇о ваа ниб̣бад̣д̇од̇и жинд̇зд̇ийд̇и вад̇анд̇и. ахзд̇уд̇о ниб̣бад̣д̇иган̇кааби хи хзд̇убараамасанамзваад̇и. **барамбара**нд̇и буб̣б̣аабараббавад̣д̇им̣. **ад̣д̇хаана**нд̇и

гаалаадхиважанаṃ, даñжа бхуммадтз убаяоґаважанаṃ ḍадтаббаṃ. **вижжамаанадаñжа авижжамаанадаñжаа**ди сассадаасанґаṃ ниссааяа ‘‘бхависсаами ну ко ахаṃ анааґадамаддхаана’’нди анааґадз аддано вижжамаанадаṃ, ужчздаасанґаṃ ниссааяа ‘‘яасминжа аддабхаавз ужчзданаганкаа, ḍадо бараṃ ну ко бхависсаамий’’ди анааґадз аддано авижжамаанадаñжа ганкадийди хздтаа вудданаязна яожздаббаṃ.

**бажжубаннаṃ аддхаана**нди аддхаабажжубаннасса идхаадхиббздаддаа **‘‘бадисандхимаадиṃ гадваа’’**диаади вуддаṃ. ‘‘идаṃ гатаṃ, идаṃ гата’’нди баваддданадо гатаṃгатаа, вижигижчаа, саа асса адтийди **гатаṃгатий**. дзнааха **‘‘вижигижчий’’**ди. гаа здта жиндаа? уммаддаго вияа баалабутужжаноди бадигажжзва вудданди адхиббааяо. **даṃ** махаамаадаaяа буддаṃ. **муṇдзсу**нди муṇдзна анижчандаṃ жааґараṇагаалз на саггаади суддаṃ муṇдзсуṃ гуладхаммавасзна яатаа згажжз гуладаабасаа. раажабхаязнаади жа ваданди. **сийдибхууда**нди идаṃ мадхурагабхааваббаддияаа гаараṇаважанаṃ. ‘‘сздабхууда’’ндиби баато, удагз жирадтаанзна сздабхааваṃ бадданди адто.

**аддано каддияабхааваṃ ганкади** гаṇно вияа суудабуддасаññий, суудабуддасаññийди суурияадзвабуддасса буддасаññий. жаадияаа вибхаавияамаанааяа ‘‘аха’’нди дасса аддано бараамасанаṃ сандхааяааха ‘‘звамби сияаа ганкаа’’ди. **мануссааби жа раажаано вияаа**ди мануссааби жа гзжи згажжз раажаано вияаади адхиббааяо. **вудданаямзва** ‘‘саṇтаанаагаараṃ ниссааяаа’’диаадинаа. **здтаа**ди ‘‘гатаṃ ну космий’’ди бадз. **аббхандарз жийво**ди барабаригаббидаṃ андараддаанаṃ вадади. **соласаṃсаадийна**нди **аади**-саддзна сарийрабаримааṇаанґудта-яавабарамааṇубаримааṇадаадигз санґаṇхаади. саддабаññаддии жийвависаяаади дидтиґадигаанаṃ мадимаддаṃ, барамадтадо бана саа аддабхааваависаяааваади ааха **‘‘аддабхаавасса ааґадиґадидтаана’’**нди. яадааяаṃ ааґадо, яадта жа ґамиссади, даṃ таананди адто. **содаабанно адхиббздо** вижигижчаабахаанасса дидтаддаа. **идарзби даяо**ди сагадааґаамийаадаяо аваaридаа зва. ‘‘аяаñжа…бз… судидтаа’’ди ниббадзсадо сажжасаṃбадивздхасса жодидаддаа.

бажжаяасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

аахааравагґаваṇṇанаа нидтидаа.

### 3. дасабалавагґо

#### 1. дасабаласуддаваṇṇанаа

21. **батамаṃ дудияассзва санкзбо** батамасуддз санкзбавуддасса адтасса видтааравасзна дудияасуддасса дзсидаддаа, даñжа бана бхаґаваа батамасуддаṃ санкзбадо дзсзси, дудияаṃ дадо видтаарадо. батамаṃ ваа саṃкиддаружийнаṃ буґґалаанаṃ ажжхаасаязна санкзбадо дзсзси, дудияаṃ бана аддано ружияаа дадо видтаарадо. сийхасамаанавуддигаа хи буддхаа бхаґавандо, дз аддано ружияаа гатзндаа аддано таамаṃ дассзндаава гатзнди, дасмаа дудияасуддавасзна жздта адтаваṇṇанаṃ гариссаама, дасмиṃ саṃваṇṇидз батамаṃ саṃваṇṇидамзва ходийди адхиббааяо.

дасабаласуддаваṇṇанаа нидтидаа.

#### 2. дудияадасабаласуддаваṇṇанаа

22. **дадтаа**ди дудияасуддз. **дасахи балзхий**ди дасахи анаññасаадхаараṇзхи ñааṇабалзхи, даани датааґадассзва баланийди датааґадабаланийди вужжанди. гаамаñжа даани згажжаанаṃ саавагаанамби уббажжанди, яаадисаани бана буддхаанаṃ таанаадтаанаñааṇаадийни уббажжанди, на даадисаани дадаññзсаṃ гадаажиби уббажжандийди. **хадтигулаанусаарзнаа**ди вагкамаанахадтигулаанусаарзна. **гааḷаавага**нди гуласаддаабзгкааяа набуṃсаганиддзсо. зса наяо сзсзсуби. **багадихадтигула**нди ґирижаранадижараванажараадиббабхздаа ґожарияагааḷааваганаамаа саббааби балзна баагадигаа хадтижаади. **дасаннаṃ бурисаана**нди таамамажжхимаанаṃ дасаннаṃ бурисаанаṃ. згасса датааґадасса гааяабаланди аанздваа саṃбандхо. **згассаа**ди жа датаа хздтаагатааяаṃ ааґададдаа дзсанаасодзна вуддаṃ. **наараяанасанґхаадабала**нди здта наараа вужжанди расмияо, даа бахуу наанаавидхаа идо уббажжандийди **наараяанаṃ,** важираṃ, дасмаа наараяанасанґхаадабаланди важирасанґхаадабаланди адто. **датааґадасса гааяабала**нди датааґадасса баагадигагааяабалаṃ. **санґахаṃ на ґажчади** аддано балаабхаавадо, дадо звасса **баахирагадаа лаамагадаа жа**. дадубхаяаṃ

банасса гаараṇзна д̇ассздуṃ **“зд̇ан̃хи ниссааяаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇аṃ. **ан̃н̃а**нд̇и гааяаḅаладо̇ ан̃н̃аṃ д̇адо̇ висуṃязва. **д̣̇асасу таанзсу** д̇асасу н̃аад̇аḅḅадтаанзсу. яаатѓаавабадивзд̇хадо̇ саяан̃жа агамбаяаṃ, бугѓалан̃жа д̇аṃсаманѓиṃ нзяязсу адхиḅалаṃ гародийд̇и ааха **“агамбанадтзна убадтѓамбханадтзна жаа”**д̇и.

**таанан̃жа таанадо̇**д̇и гаараṇан̃жа гаараṇадо. гаараṇан̃хи яасмаа палаṃ д̇идтад̇и д̇ад̇ааяад̇д̇авуд̇д̇ид̇ааяа уббажж̇ад̇и жзва бавад̇д̇ад̇и жа, д̇асмаа ‘‘таана’’нд̇и вужжад̇и. вибарияааязна **адтаана**нд̇и агаараṇаṃ вздид̇аḅḅаṃ. д̇ад̇убхаяаṃ бхаѓаваа язна н̃ааṇзна яз яз д̇хаммаа язсаṃ язсаṃ д̇хаммаанаṃ хзд̇уу бажжаяаа уббаад̇ааяа, д̇аṃ д̇аṃ таанаṃ, яз яз д̇хаммаа язсаṃ язсаṃ д̇хаммаанаṃ на хзд̇уу на бажжаяаа уббаад̇ааяа, д̇аṃ д̇аṃ адтаананд̇и бажж̇аанаад̇и. д̇аṃ санд̇хааяааха **“таанан̃жа…бз… ж̇аананаṃ зга”**нд̇и. **гаммасамаад̇аанаана**нд̇и гаммаṃ самаад̇ияид̇ваа гад̇ааナаṃ гусалаагусалагаммаанаṃ, гамман̃н̃зва ваа гаммасамаад̇аанаṃ. **таанасо хзд̇усо**д̇и бажжаяадо̇ жа хзд̇удо̇ жа. д̇ад̇ѓа ѓад̇иубад̇хигаалабаяоѓаа вибаагасса таанаṃ, гаммаṃ хзд̇у. **саḅḅадтѓаѓааминийбадибад̇аажж̇аанана**нд̇и саḅḅаѓад̇иѓааминияаа аѓад̇иѓааминияаа жа бадибад̇ааяа маѓѓасса ж̇аананаṃ, ḅахуусуби мануссзсу згамзва бааṇаṃ хананд̇зсу ‘‘имасса жзд̇анаа нираяаѓааминий бхависсад̇и, имасса д̇иражчаанаяониѓааминий’’д̇и иминаа наязна згавад̇ѓусмимби гусалаагусалажзд̇анаасанкаад̇аанаṃ бадибад̇д̇ийнаṃ авибарийд̇адо̇ сабхааважж̇аананаṃ .
**анзгад̇хаад̇унаанаад̇хаад̇улогажж̇аанана**нд̇и жагкуд̇хаад̇уаад̇ийхи гаамад̇хаад̇уаад̇ийхи ваа ḅахуд̇хаад̇уно, д̇аасаṃязва д̇хаад̇уунаṃ вибарийд̇ад̇ааяа наанаббагаарад̇хаад̇уно канд̇хааяад̇анад̇хаад̇улогасса ж̇аананаṃ. **барасад̇д̇аана**нд̇и барзсаṃ сад̇д̇аанаṃ.
**наанаад̇химуд̇д̇игад̇аажж̇аанана**нд̇и хийнаад̇ийхи ад̇химуд̇д̇ийхи наанаад̇химуд̇д̇игабхаавасса ж̇аананаṃ. **д̇зсаṃязваа**д̇и барасад̇д̇ааанаṃязва. **инд̇рияабаробарияад̇д̇ажж̇аанана**нд̇и сад̇д̇хаад̇ийнаṃ инд̇рияаанаṃ барабхаавасса абарабхаавасса вуд̇д̇хияаа жзва хаанияаа жа ж̇аананаṃ.
**жхаанавимогкасамаад̇хисамаабад̇д̇ийна**нд̇и батамаад̇ийнаṃ жад̇уннаṃ жхаанаанаṃ, ‘‘руубий руубаани бассад̇ий’’д̇иаад̇ийнаṃ адтаннаṃ вимогкаанаṃ, савид̇аггасавижаараад̇ийнаṃ д̇иṇṇаṃ самаад̇хийнаṃ, батамажж̇хаанасамаабад̇д̇иаад̇ийнан̃жа наваннаṃ анубуḅḅасамаабад̇д̇ийнаṃ.
**саṃгилзсавод̇аанавудтаанажж̇аанана**нд̇и хаанабхааѓияасса, висзсабхааѓияасса ‘‘вод̇аанамби вудтаанаṃ, д̇амхаа д̇амхаа самаад̇химхаа вудтаанамби вудтаана’’нд̇и (вибха. 828) зваṃ вуд̇д̇абаѓуṇажж̇хаанасса жзва бхаванѓапаласамаабад̇д̇ийнан̃жа ж̇аананаṃ. хзд̇тимаṃ хзд̇тиман̃хи баѓуṇажж̇хаанаṃ убаримасса убаримасса бад̇ад̇таанаṃ ход̇и, д̇асмаа вод̇аанамби ‘‘вудтаана’’нд̇и вужжад̇и. бхаванѓзна бана саḅḅажхаанзхи вудтаанаṃ ход̇и. паласамаабад̇д̇ияаа нирод̇хасамаабад̇д̇ид̇о̇ вудтаанамзва санд̇хааяа ‘‘д̇амхаа д̇амхаа самаад̇химхаа вудтаана’’нд̇и вуд̇д̇аṃ.
**буḅḅзниваасажж̇аанана**нд̇и буḅḅзниваасаануссад̇ин̃ааṇзна нивудтагканд̇хаанаṃ ж̇аананаṃ.
**жуд̇уубабаад̇ажж̇аанана**нд̇и сад̇д̇аанаṃ жуд̇ияаа убабад̇д̇ияаа жа яаатѓаавад̇о ж̇аананаṃ. аяамзд̇ѓа санкзбо, вид̇ѓаарo бана **висуд̇д̇химаѓѓз** вуд̇д̇анаязнзва вздид̇аḅḅо. **аасавагкаяажж̇аананаṃ** аасавагкаяан̃ааṇаṃ, маѓѓан̃ааṇанд̇и ад̇ѓо. яад̇ѓа банзд̇аани вид̇ѓаарадо ааѓад̇аани саṃваṇṇид̇аани, д̇аани д̇ассзнд̇о **“абхид̇хаммз банаа”**д̇иаад̇имааха.

ḅяаамохабхаяавасзна сараṇабариязсанаṃ саараж̇ж̇анаṃ саарад̇о, ḅяаамохабхаяаṃ. виѓад̇о саарад̇о зд̇ассаад̇и висаарад̇о, д̇асса бхааво **взсааражж̇аṃ**. д̇аṃ бана н̃ааṇасамбад̇аṃ бахаанасамбад̇аṃ д̇зсанаависзсасамбад̇аṃ кзмаṃ ниссааяа бавад̇д̇аṃ жад̇уḅḅид̇хаṃ бажжавзгкаṇаан̃ааṇаṃ. д̇знааха **“жад̇уусу таанзсуу”**д̇иаад̇и. **жад̇уусуу**д̇и барабариѓаббид̇зсу вад̇ѓуусу. барабариѓаббид̇зсу ваа вад̇ѓумад̇д̇зсу жод̇анаагаараṇзсу. **саммаасамḅуд̇д̇хасса д̇з бадиж̇аанадо̇**д̇и ‘‘ахаṃ саммаасамḅуд̇д̇хо’’д̇и зваṃ бадиж̇аананд̇зна д̇аяаа. **имз д̇хаммаа**д̇и ‘‘ид̇аṃ бан̃жамаṃ арияасажжаṃ, аяаṃ чадто убаад̇аанагканд̇хо, ид̇аṃ д̇зрасамаṃ аяад̇ана’’нд̇и вздид̇аḅḅаа имз д̇хаммаа. **анабхисамḅуд̇д̇хаа** аббад̇ивид̇д̇хад̇д̇аад̇и.

**д̇ад̇раа**д̇и д̇асмиṃ анабхисамḅуд̇д̇хад̇хаммасанкаад̇з жод̇анаавад̇ѓусмиṃ. **гожий**д̇и самаṇаад̇ийхи ан̃н̃о ваа яо гожи. **саха д̇хаммзнаа**д̇и саха хзд̇унаа. ‘‘д̇хаммабад̇исамбхид̇аа’’д̇иаад̇ийсу вияа хзд̇убарияааяо ид̇ха **д̇хамма**-сад̇д̇о. **хзд̇уу**д̇и жа уббад̇д̇исаад̇ханахзд̇у вздид̇аḅḅо, на гаараго самбаабаго ваа. **нимид̇д̇а**нд̇и гаараṇаṃ, д̇аṃ банзд̇ѓа жод̇анаавад̇ѓумзва. **на саманубассаами** саммаасамḅуд̇д̇хабхаавад̇о. **кзмаббад̇д̇о**д̇и акзмаббад̇д̇аруубааяа жод̇анааяа анубад̇д̇аваṃ бад̇д̇о нижжалабхааваббад̇д̇о. **взсааражж̇аббад̇д̇о**д̇и висаарад̇абхааваббад̇д̇о. сзсзсуби зсзва наяо. аяаṃ бана висзсо – **имз аасаваа**д̇и гаамаасаваад̇ийсу имз наама аасаваа на баригкийṇаад̇и аасавагкаяаважанзнзд̇ѓа саḅḅагилзсаббахаанаṃ вуд̇д̇аṃ. на хи со гилзсо ад̇ѓи, яо саḅḅасо аасавзсу кийṇзсу наббахийязяяа. **анд̇арааяигаа**д̇и анд̇арааяагараа, саѓѓавимогкаад̇хиѓамасса анд̇арааяагараад̇и ад̇ѓо. д̇хаммо хи яо саṃгилзсад̇о нияяаад̇и, со ‘‘нияяааниго’’д̇и вуд̇д̇о. д̇хаммз нияяанд̇з

д̇ам̣саман̇г̇ийбуг̇г̇ало нияяаанигод̇и вохарид̇о ход̇ийд̇и д̇асса бадигкибанд̇о **“со на нияяаад̇ий”**д̇и ааха. гат̇ам̣ бана д̣зсанаад̇хаммо нияяаад̇ийд̇и вужжад̇и? нияяаанад̇т̇асамаад̇хаананад̇о, со абхзд̇обажаарзна ‘‘нияяаад̇ий’’д̇и вуд̇д̇о. ат̇а ваа ‘‘д̇хаммо д̣зсид̇о’’д̇и арияад̇хаммасса ад̇хиббзд̇ад̇д̇аа на гожи вирод̇хо.

усабхасса ид̇анд̇и **аасабхам̣,** асанд̇асанадтзна аасабхам̣ вияаад̇и **аасабхам̣,** сздтадтаанам̣ саб̣б̣ан̃н̃уд̇ам̣. аасабхадтаанадтааяид̇аая **аасабхаа** наама **буб̣б̣аб̣уд̇д̇хаа**. саб̣б̣ан̃н̃уд̇абад̇ижж̇аананавасзна абхимукам̣ г̇ажчанд̇и, жад̇ассо ваа барисаа убасан̇г̇аманд̇ийд̇и **аасабхаа**. жад̇ассоби хи барисаа б̣уд̇д̇хаабхимукаа звам̣ д̇идтанд̇и, на д̇идтанд̇и бараммукаа. **ид̇амбий**д̇и ‘‘усабхо’’д̇и ид̇амби бад̇ам̣. **д̇ассаа**д̇и нисабхасса. язсам̣ б̣алуббаад̇аавадтаанаанам̣ васзна усабхасса аасабхаṇтаанам̣ ижчид̇ам̣, д̇ад̇о саад̇исаяаанам̣ зва д̇зсам̣ васзна аасабхаṇтаанам̣ ход̇ийд̇и д̇адтаб̣б̣ам̣. яам̣ гин̃жи логз убамам̣ наама б̣уд̇д̇хаг̇уṇаанам̣ нид̇ассанабхаавзна вужжад̇и, саб̣б̣ам̣ д̇ам̣ нихийнамзва. **д̇идтамаано жаа**д̇и ад̇идтанд̇оби д̇идтамаано зва бад̇ижж̇аанаад̇и наама. **убаг̇ажчад̇ий**д̇и анужж̇аанаад̇и.

**адта ко имаа**д̇и ид̇ам̣ взсааражж̇ан̃ааṇасса б̣алад̇ассанам̣. ят̇аа хи б̣яад̇д̇ам̣ барисам̣ ажж̇хог̇аахзд̇ваа вин̃н̃уунам̣ жид̇д̇ам̣ аараад̇ханасамад̇т̇ааяа гат̇ааяа д̇хаммагат̇игасса чзгабхааво бан̃н̃аайад̇и, звам̣ имаа адта барисаа бад̇ваа сад̇т̇у взсааражж̇ан̃ааṇасса б̣алам̣ баагад̇ам̣ ход̇и. д̇зна вуд̇д̇ам̣ **“барисаасуу”**д̇и. **кад̇д̇ияабарисаа**д̇и кад̇д̇ияаанам̣ саннибад̇ид̇аанам̣ самуухо. зса наяо саб̣б̣ад̇т̇а. **маарабарисаа**д̇и маарагааяигаанам̣ саннибад̇ид̇аанам̣ самуухо. маарасад̇исаанам̣ маараанам̣ барисаад̇и маарабарисаа. саб̣б̣аа жзд̇аа барисаа уг̇г̇адтаанад̇ассанавасзна г̇ахид̇аа. мануссаа хи ‘‘зд̇т̇а раажж̇аа нисинно’’д̇и вуд̇д̇з багад̇иважанамби вад̇д̇ум̣ на саггонд̇и, гажчзхи сзд̇аа мужжанд̇и, звам̣ уг̇г̇аа кад̇д̇ияабарисаа, б̣раахмаṇаа д̇ийсу взд̇зсу гусалаа хонд̇и, г̇ахабад̇аяо наанаавохаарзсу жа агкаражинд̇аая жа гусалаа, самаṇаа сагаваад̇абараваад̇зсу гусалаа, д̇зсам̣ мажж̇хз д̇хаммагат̇аагат̇анам̣ наама ад̇ивияа бхаарияам̣. д̣зваанам̣ уг̇г̇абхаавз вад̇д̇аб̣б̣амзва над̇т̇и. амануссод̇и хи вуд̇д̇амад̇д̇з мануссаанам̣ сагаласарийрам̣ гамбад̇и, д̇зсам̣ руубам̣ д̇исвааби сад̇д̇ам̣ суд̇вааби сад̇д̇аа висан̃н̃ид̇ааби хонд̇и. звам̣ амануссабарисаа уг̇г̇аа. ид̇и жзд̇аа барисаа уг̇г̇адтаанад̇ассанавасзна вуд̇д̇аа. гасмаа банзд̇т̇а яаамаад̇ибарисаа на г̇ахид̇аад̇и? бхусам̣ гаамаабхиг̇ид̇д̇хад̇аая яонисоманасигааравирахад̇о. яаамаад̇аяо хи ул̣аарул̣аарз гаамз бад̇исзванд̇аа д̇адт̇аабхиг̇ид̇д̇хад̇аая д̇хаммассаванааяа сабхаавзна жид̇д̇амби на уббаад̇знд̇и, махааб̣од̇хисад̇д̇аанам̣ бана б̣уд̇д̇хаанан̃жа аанубхаавзна аагад̇д̇хияамаанаа гад̇аажи нзсам̣ баяирубаасанаад̇ийни гаронд̇и д̇аад̇исз махаасамаяз. д̇знзва хи вимаанавад̇т̇уд̇зсанааби д̇ам̣нимид̇д̇аа б̣ахулаа наахоси. **сздтанаад̇а**нд̇и гзнажи аббад̇ихад̇абхаавзна уд̇д̇аманаад̇ам̣. **абхийд̇анаад̇а**нд̇и взсааражж̇ааяог̇ад̇о гуд̇ожи ниб̣бхаяанаад̇ам̣. **сийханаад̇асуд̇д̇знаа**д̇и кандхияавагг̇з аагад̇зна сийханаад̇асуд̇д̇зна. **саханад̇о**д̇и каманад̇о. **хананад̇о**д̇и видхаманад̇о вид̇д̇хам̣санад̇о. **ят̇аа ваа**д̇иаад̇и ‘‘сийханаад̇асад̇исам̣ ваа наад̇ам̣ над̇ад̇ий’’д̇и сан̇кзбад̇о вуд̇д̇асса ад̇т̇асса вин̃н̃аабанам̣.

**зд̇а**нд̇и ‘‘б̣рахмажагга’’нд̇и зд̇ам̣ бад̇ам̣. **бан̃н̃аабабхаавид̇а**нд̇и жирагаалабарибхаавид̇аая баарамид̇аабан̃н̃аая вибассанаабан̃н̃аая жа уббаад̇ид̇ам̣. **гаруṇаабабхаавид̇а**нд̇и ‘‘гижчам̣ вад̇ааяам̣ лого аабанно’’д̇иаад̇инаяаббавад̇д̇аая махаагаруṇааяа уббаад̇ид̇ам̣. ят̇аа абхнигкаманад̇о бабхуд̇и махааб̣од̇хисад̇д̇аанам̣ арияамаг̇г̇аад̇хиг̇аманавирод̇хиний бад̇ибад̇д̇и над̇т̇и, звам̣ д̇усид̇абхаванад̇о нияад̇абхааваабад̇д̇ид̇о жа бадтааяаад̇и д̇уд̇ияад̇ад̇ияанаяаа жа г̇ахид̇аа. **палагкаṇз**д̇и аг̇г̇апалагкаṇз. бад̇ивзд̇ханидтад̇д̇аа арахад̇д̇амаг̇г̇ан̃ааṇам̣ важ̇ируубамад̇аазва саад̇исаяо бад̇ивзд̇ход̇и **“палагкаṇз уббаннам̣ наамаа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. д̇зна бад̇илад̇д̇хассаби д̣зсанаан̃ааṇасса гижжанибпад̇д̇и барасса б̣ужж̇ханамад̇д̇зна ход̇ийд̇и **“ан̃н̃аасигоṇд̇ан̃н̃асса сод̇аабад̇д̇и…бз… палагкаṇз бавад̇д̇анам̣ наамаа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. д̇ад̇о барам̣ бана яаава бариниб̣б̣аанаа д̣зсанаан̃ааṇаббавад̇д̇и, д̇ассзва бавад̇д̇ид̇асса д̇хаммажаггасса таананд̇и взд̇ид̇аб̣б̣ам̣ бавад̇д̇ид̇ажаггасса жаггавад̇д̇ино жаггарад̇анасса таанам̣ вияа. **убхаяамбий**д̇и **би**-сад̇д̇зна логияад̣зсанаан̃ааṇасса ид̇арзна анан̃н̃асаад̇хаараṇад̇аавасзна самаанад̇ам̣ самбиṇдзд̇и. ураси жж̇аад̇ад̇аая урасо самбхууд̇анд̇и **орасам̣** н̃ааṇам̣.

**ид̇и рууба**нд̇и зд̇т̇а **ид̇и**-сад̇д̇о анавасзсад̇о руубасса саруубанид̇ассанад̇т̇од̇и д̇асса **“ид̇ам̣ рууба”**нд̇и зд̇зна саад̇хаараṇад̇о жа саруубанид̇ассанамааха. **зд̇д̇агам̣ рууба**нд̇и зд̇зна анавасзсад̇о ‘‘ид̇о уд̇д̇хам̣ руубам̣ над̇т̇ий’’д̇и нимид̇д̇асса ан̃н̃асса абхаавам̣. ид̇аани д̇амад̇т̇ам̣ вид̇т̇аарад̇о д̇ассзд̇ум̣ ‘‘руббанасабхааван̃жзваа’’д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. д̇ад̇т̇а **руббанам̣** сийд̇аад̇ивирод̇хибажжаяасамаваая висад̇исуббад̇д̇и. **аад̇и**-сад̇д̇зна ажж̇хад̇д̇игаб̣аахираад̇ибхзд̇ам̣ сан̇г̇аṇхаад̇и. **лагкаṇа…бз… васзнаа**д̇и гагкал̣ад̇д̇аад̇илагкаṇавасзна санд̇хаараṇаад̇ирасавасзна самбад̇ижчанаад̇ибажжубадтаанавасзна бхууд̇ад̇д̇аяаад̇ибад̇адтаанавасзна жа. **звам̣ бариг̇г̇ахид̇ассаа**д̇и звам̣ саад̇хаараṇад̇о жа лагкаṇаад̇ид̇о жа бариг̇г̇ахид̇асса. **авижж̇аасамуд̇аяаа**д̇и авижж̇аая уббаад̇аа, ад̇т̇ибхааваад̇и ад̇т̇о. нирод̇хавирод̇хий хи ад̇т̇ибхааво ход̇и, д̇асмаа нирод̇хз асад̇и ад̇т̇ибхааво ход̇и, д̇асмаа буримабхавз сид̇д̇хаая авижж̇аая сад̇и имасмим̣ бхавз руубасса самуд̇аяо руубасса уббаад̇о ход̇ийд̇и ад̇т̇о.

**д̇аṇхаасамуд̇аяаа гаммасамуд̇аяаа**ди здт̇ааби зсзва наяо. авижж̇аад̇ийхи жа д̇ийхи ад̇ийд̇агаалигад̇д̇аа д̇зсаṃ сахагаарийгаараṇабхуудаṃ убаад̇аанамби ġахид̇амзваад̇и вздид̇аḅḅаṃ. бавад̇д̇ибажжаязсу гаḅаḷийгаараааахаарасса ḅалавад̇ааяа, со зва ġахид̇о, ‘‘аахаарасамуд̇аяаа’’д̇и бана ġахид̇зна бавад̇д̇ибажжаяад̇аамад̇д̇зна уд̇ужид̇д̇ааниби ġахид̇аанзва хонд̇ийд̇и д̇ваад̇асасамудтаанигаṃ руубасса бажжаяад̇о д̇ассанамби бхавид̇аḅḅамзваад̇и д̇адтаḅḅаṃ. **ниḅḅад̇д̇илагкаṇа**нд̇иаад̇инаа гаалавасзна уд̇аяад̇ассанамааха. д̇адт̇а бхуудавасзна маġġз уд̇аяаṃ бассид̇ваа тид̇о идха санд̇ад̇ивасзна ануггамзна каṇавасзна бассад̇и. **авижж̇ааниродхаа руубаниродхо**д̇и аġġамаġġаṇааṇзна авижж̇аааяа ануббаад̇аниродхад̇о анааġад̇асса ануббаад̇аниродхо ход̇и бажжаяаабхаавз абхаавад̇о. **бажжаяаниродхзнаа**д̇и авижж̇аасаṅкаад̇асса бажжаяасса ниродхабхаавзна. **д̇аṇхааниродхаа**д̇и здт̇ааби зсзва наяо. **аахаараниродхаа**д̇и бавад̇д̇ибажжаяасса гаḅаḷийгаараахаарасса абхааваа. **руубаниродхаа**д̇и д̇аṃсамудтаанаруубасса абхаав о ход̇и. сзсаṃ хздтаа вуд̇д̇анаяаанусаарзна вздид̇аḅḅаṃ. **вибариṇаамалагкаṇа**нд̇и бхавагаалавасзна хздудваяад̇ассанаṃ. д̇асмаа д̇аṃ бад̇адтаанавасзна баġзва бассид̇ваа тид̇о идха санд̇ад̇ивасзна д̇исваа ануггамзна каṇавасзна бассад̇и.

ид̇и **взд̇анаа**д̇иаад̇ийсуби вуд̇д̇анаязна ад̇т̇о вздид̇аḅḅо. **сукаад̇ибхзд̇а**нд̇и сукад̇угкаад̇угкамасукаад̇ивибхааġаṃ. **руубасаññаад̇ибхзд̇а**нд̇и руубасаññаа, сад̇д̇а… ġанд̇ха… раса… подтаḅḅа … дхаммасаññаад̇ивибхааġаṃ. **пассаад̇ибхзд̇а**нд̇и пассажзд̇анаамана сигаараад̇ивибхааġаṃ. **лагкаṇа…бз… васзнаа**д̇и идтаанубхаваналагкаṇаад̇илагкаṇавасзна идтаагаарасамбхоġарасаад̇ирасавасзна гааяигаассаад̇аад̇ибажжубадтаанавасзна идтаараммаṇаад̇ибад̇адтаанавасзна. ‘‘пудто вздзд̇и, пудто саñжаанаад̇и, пудто жздзд̇ий’’д̇и (саṃ. ни. 4.93) важанад̇о д̇ийсу взд̇анаад̇ийсу кандхзсу **пассасамуд̇аяаад̇и вад̇д̇аḅḅаṃ**. виññааṇаббажжаяаа наамарууба’’нд̇и важанад̇о **виññааṇагкандхз наамаруубасамуд̇аяаа**д̇и вад̇д̇аḅḅаṃ. **д̇зсаṃ язва васзнаа**д̇и ‘‘авижж̇ааниродхо взд̇анааниродхо’’д̇иаад̇инаа д̇зсаṃязва авижж̇аад̇ийнаṃ васзна яожзд̇аḅḅаṃ.

убаад̇аанагкандхаанаṃ самуд̇аяад̇т̇аṅġамавасзна д̇ид̇т̇ияаанаṃ ависаяоби саббад̇зсо сийханаад̇о д̇ассид̇о. ид̇аани ниббад̇зсо ануломабад̇иломавасзна саṅкзбад̇о вид̇т̇аарад̇о бажжаяаагаараависаяо анаññасаад̇хаараṇо д̇ассийяад̇ийд̇и ааха, **‘‘аяамби абаро сийханаад̇о’’**д̇и. **д̇ассаа**д̇и ‘‘имасмиṃ сад̇ий’’д̇иаад̇инаа саṅкзбад̇о вуд̇д̇абад̇ижжасамуббаад̇абаaḷияаа. здт̇а жа ‘‘имасмиṃ сад̇и ид̇аṃ ход̇и, имасса ниродхаа ид̇аṃ ниружжхд̇ий’’д̇и авижж̇аад̇ийнаṃ бхаавз саṅкаараад̇ийнаṃ бхаавасса, авижж̇аад̇ийнаṃ ниродхз саṅкаараад̇ийнаṃ ниродхасса гат̇анзна буримасмиṃ бажжаяалагкаṇз нияамо д̇ассид̇о ‘‘имасмиṃ сад̇и зва, наасад̇и, имасса уббаад̇аа зва, наануббаад̇аа, ниродхаа зва, нааниродхаа’’д̇и. д̇знзд̇аṃ лагкаṇаṃ анд̇оġад̇ханияамаṃ идха бад̇ижжасамуббаад̇асса вуд̇д̇анд̇и д̇адтаḅḅаṃ. ниродход̇и жа авижж̇аад̇ийнаṃ вираааġаа виġамзна ааяад̇иṃ ануббаад̇о аббавад̇д̇и. д̇ат̇аа хи вуд̇д̇аṃ ‘‘авижж̇аааяа д̇взва асзсавираааġаниродхаа’’д̇иаад̇и. ниродхавиродхий жа уббаад̇о, язна со уббаад̇аниродхавибхааġзна вуд̇д̇о ‘‘имасса ниродхаа ид̇аṃ ниружжхад̇ий’’д̇и. д̇знзд̇аṃ д̇ассзд̇и ‘‘асад̇и ниродхз уббаад̇о наама, со жзд̇т̇а ад̇т̇ибхааво д̇и вужжад̇ий’’д̇и. ‘‘имасмиṃ сад̇и ид̇аṃ ход̇ий’’д̇и ид̇амзва хи лагкаṇаṃ. барияааяанд̇арзна ‘‘имасса уббаад̇аа ид̇аṃ уббажж̇ад̇ий’’д̇и вад̇анд̇зна барзна буримаṃ висзсид̇аṃ ход̇и. д̇асмаа на вад̇д̇амаанаṃязва сандхааяа ‘‘имасмиṃ сад̇ий’’д̇и вуд̇д̇аṃ, ат̇а ко маġġзна аниружж̇ханасабхааваñжаад̇и виññааяад̇и. яасмаа жа ‘‘имасмиṃ асад̇и ид̇аṃ на ход̇и, имасса ниродхаа ид̇аṃ ниружж̇хад̇ий’’д̇и д̇видхааби уд̇д̇идтасса лагкаṇасса нид̇д̇зсаṃ вад̇анд̇зна бхаġавад̇аа ‘‘авижж̇аааяа д̇взва асзсавираааġаниродхаа саṅкаараниродхо’’д̇иаад̇инаа ниродхова вуд̇д̇о, д̇асмаа над̇т̇ибхаавоби ниродхо зваад̇и над̇т̇ибхааваавируд̇д̇хо ад̇т̇ибхааво аниродход̇и д̇ассид̇аṃ ход̇и. д̇зна аниродхасаṅкаад̇зна ад̇т̇ибхаавзна уббаад̇аṃ висзсзд̇и. д̇ад̇о идха на гзвалаṃ ад̇т̇ибхаавамад̇д̇аṃ уббаад̇од̇и ад̇т̇о ад̇хиббздо, ат̇а ко аниродхасаṅкаад̇о ад̇т̇ибхааво жаад̇и аяамад̇т̇о вибхаавид̇о ход̇и. звамзд̇аṃ лагкаṇад̇ваяаважанаṃ аññамаññаṃ висзсанависзсид̇аḅḅабхаавзна саад̇т̇аганд̇и вздид̇аḅḅаṃ. го банааяаṃ аниродхо наама, яо ‘‘ад̇т̇ибхаава о, уббаад̇о’’д̇и жа вуд̇д̇од̇и? аббахийнабхааво жа аниḅḅад̇д̇ид̇апалабхаавзна палуббаад̇анаарахад̇аа жаад̇и аяамзд̇т̇а саṅкзбо. вид̇т̇ааро бана барамад̇т̇ад̇ийбанияаṃ **уд̇аанадтагат̇ааяаṃ** (уд̇аа. адта. 1). вуд̇д̇анаязна вздид̇аḅḅо.

**баñжагкандхавибхажж̇анаад̇ивасзнаа**д̇и баñжаннаṃ убаад̇аанагкандхаанаṃ д̇ваад̇асабад̇игасса бажжаяаагаарасса вибхажж̇анавасзна. имасминхи д̇асаḅаласуд̇д̇з дхаммасса д̇зсид̇аагааро баñжагкандхабажжаяаагаарамад̇д̇о. д̇знааха **‘‘баñжагкандхабажжаяаагаарадхаммо’’**д̇и. аажарияамудтияаа агараṇзна вибхууд̇о, со бана ад̇т̇ад̇о жа сад̇д̇ад̇о жа бихид̇о хздтаамукажж̇аад̇о ваа на ход̇ийд̇и ааха **‘‘анигужж̇ид̇о’’**д̇и. **вивад̇о**д̇и вибхаавид̇о. д̇знааха **‘‘виварид̇ваа табид̇о’’**д̇и . **багаасид̇о**д̇и ñааṇобхаасзна обхаасид̇о аад̇ийбид̇од̇и ааха **‘‘д̇ийбид̇о жод̇ид̇о’’**д̇и. **д̇ад̇т̇а д̇ад̇т̇а** чиннабхиннадтаанз. **сиḅḅид̇аġаṇтид̇а**нд̇и ваагаṃ ġахзд̇ваа сиḅḅид̇аṃ, сиḅḅид̇уṃ асаггуṇзяяадтаанз

ваагзна ґаṇтидан̃жа. чиннабилодигаабхаавзна виґаḍабилодиго ḍхаммо, ḍасса чиннабилодигасса бадиломаḍаа чиннабхиннаḍаабхаавзнаади ḍассзнḍо **“на хзḍт̆аа”**ḍиааḍимааха. ниваасанабаарубанаṃ **баригг̆ахаṇаṃ**. саяаṃ бадибхаанаṃ **габбзḍваа. ваддхзнḍаа** аḍḍано самаяаṃ. **самаṇагажавара**нḍи самаṇавзсаḍхаараṇавасзна самаṇабадируубаḍаая самаṇаанаṃ гажаварабхуудаṃ. аḍḍано руубабаваḍḍияаа гараṇḍаṃ гужчидаṃ ḍхуḍḍаṃ вааḍи баваḍḍзḍийḍи гаараṇḍаво, ḍуссийло. ḍаṃ **гаараṇḍаваṃ. ниḍḍхаматаа**ḍи нийхараṭа. **гасамбу**нḍи самаṇагасадаṃ. **абагассатаа**ḍи абагаḍḍхаṭа нанḍи аḍт̆о. **балаабз**ḍи балаабасаḍисз. ḍатаа хи ḍаṇḍуласаарарахиḍо ḍхан̃н̃абадируубаго т̆усамаḍḍаго балаабоḍи вужжаḍи, звaṃ сийлааḍисаарарахиḍо самаṇабадируубаго балаабо вияааḍи балаабо, ḍуссийло. ḍз **балаабз. ваахзтаа**ḍи абанзт̆а. **баḍиссаḍаа**ḍи ḅааḷхасаḍиḍаая баḍиссаḍаа хотааḍи.

**саḍḍхаая баḅбажиḍзнаа**ḍи раажуубаḍḍаваадийхи анубаḍḍуḍзна ‘‘зван̃хи ḍаṃ одиṇṇаṃ жааḍиааḍисаṃсаарабхаяаṃ вижиниссаамий’’ḍи ваḍданиссараṇаḍт̆аṃ аагаḍаая саḍḍхаая васзна баḅбажиḍзна. **аажаарагулабуḍḍо**ḍи аажаарзна абхижааḍо. ḍзнааха **“яаḍо гуḍожий”**ḍиааḍи. **жааḍигулабуḍḍо**ḍи жааḍисамбаḍḍияаа абхижааḍо. вин̃н̃уббасаḍт̆аани анг̆аани саммаабаḍхаанияанг̆абхаавзна, гааяз жа жийвиḍз жа нирабзгкабхаавзна вийрияаṃ аарабханḍасса ḍатаабаваḍḍавийрияавасзна **“ḍажо згаṃ анг̆а”**нḍи вуḍḍаṃ. зса наяо сзсзсуби. **навасу таанзсу самаадхааḍаḅба**нḍи ‘‘гаалавасзна бан̃жасу, ирияаабатавасзна жаḍуусуу’’ḍи звaṃ навасу таанзсу вийрияаṃ самаадхааḍаḅбаṃ баваḍḍзḍаḅбаṃ.

**со ḍугкаṃ вихараḍий**ḍи гусийḍабугг̆ало нияяаанигасаасанз вийрияаарамбхасса агараṇзна сааман̃н̃аḍт̆асса ануббаḍḍияаа ḍугкаṃ вихараḍи. сагаṃ ваа аḍт̆аṃ **саḍаḍт̆аṃ** га-гаарасса ḍа-гаараṃ гаḍваа . гусийḍасса аḍт̆абарихааяанаṃ мууладо баḍтаая ḍассзḍуṃ **“ча ḍваарааний”**ḍиааḍи вуḍḍаṃ. нисажжаавасзна бийтамаḍḍанаḍо **бийтамаḍḍано,** нирассанаважанаṃ ḍасса, гассажибаḍт̆асса аḍхаараṇаḍо гзвалаṃ бийтабхаарабхуудоḍи аḍхиббааяо. ан̃н̃аḍт̆а бана ‘‘макамаḍḍано’’ḍи вужжаḍи, ḍаḍт̆а ḍаанамижчаая барзсаṃ макаṃ бассанḍоḍи аḍт̆о. **лаṇḍабуураго**ḍи гужчибуураṃ бхун̃жиḍваа важжагуḍибуураго.

‘‘аараḍḍхавийрияо’’ḍиааḍийсу ‘‘гусийḍо бугг̆ало’’ḍи зḍт̆а вуḍḍавибарияааязна аḍт̆о взḍиḍаḅбо, аасийсаая васзна т̆омиḍо. **аараḍḍхавийрияз**ḍи багг̆ахиḍавийрияз. **бахиḍаḍḍз**ḍи ниḅбаанаṃ баḍибзсиḍажиḍḍз. зḍзна саавагаанаṃ саммаабаḍибаḍḍиṃ саḍт̆уванḍанаанисаṃсан̃жа ḍассзси.

**хийнзнаа**ḍи ваḍданиссиḍзна ḍхаммзна. ḍзнааха **“хийнаая саḍḍхаая̄аа”**ḍиааḍи. **агг̆знаа**ḍи сзḍтзна виваḍданиссиḍзна ḍхаммзна, ийсагамби гаḍагаалусияавиґаḍаḍтзна маṇḍаḍтзна жа басаннамби сураaḍи на бааḍаḅбаṃ. **саасана**нḍи барияаḍḍибаḍибаḍḍибаḍивзḍхалагкаṇаṃ саасанаṃ. **басаннаṃ** виґаḍаḍосамалаḍḍаа басааḍанияаḍḍаа жа. **бааḍаḅбан̃жа** баḍḍзна вияа сукзна барибхун̃жиḍаḅбаḍо ḍужжариḍасаḅбагилзсагасаавамалабанг̆аḍосарахиḍаḍḍаа жа.

маṇḍабхууḍаа ḅоḍхибагкияаḍхаммаḍзсанааби **ḍзсанаамаṇḍо**. ḍасса згассзва бана ḍзсанаамаṇḍасса баḍигг̆аахагаа суббаḍибаннаа ḍосарахиḍаа жаḍассо барисаа **баḍигг̆ахамаṇḍо**. магг̆аḅрахмажарияаṃ ḍагг̆аḍигаḍḍаа сагалоби ḅоḍхибагкияаḍхаммараасi **ḅрахмажарияамаṇḍо**. ḍзнааха **“гаḍамо ḍзсанаамаṇḍо”**ḍиааḍи. ḍаḍт̆а **вин̃н̃ааḍааро**ḍи сажжаанаṃ абхисамзḍаавино. ḍатаа хи ааḍиḍо ‘‘жаḍуннаṃ арияасажжаанаṃ аажигкаṇаа’’ḍиааḍи вуḍḍаṃ. буḅбабхаагз ‘‘аḍт̆и аяаṃ лого’’ḍиааḍинаа иḍхалогабаралогагаḍасаммосавиг̆амзна баваḍḍо аḍхимогкова **аḍхимогкамаṇḍо. чаḍḍзḍваа** самужчзḍавасзна вижахиḍваа. жаḍубхуумагасса саḍḍхинḍрияасса аḍхимогкамаṇḍзна маṇḍабхууḍаṃ аḍхимогкаṃ. **ааḍи**-саḍḍзна ‘‘багг̆ахамаṇḍо вийрияинḍрияаṃ госажжагасаḍа’’нḍиааḍиṃ бааḷисзсаṃ санг̆аṇхааḍи. **зḍт̆аа**ḍи зḍасмиṃ саасанз, ‘‘маṇḍасми’’нḍи ваа важанз. **гаараṇаважанаṃ,** ḍзна ‘‘саḍт̆аа саммукийбхууḍо’’ḍи саммукабхааванааяо̆ нираасанг̆апалааваходи ḍассзḍи. ḍзнааха **“асаммукаа”**ḍиааḍи. **бамааṇа**нḍи ануруубаṃ бхзсажжасса бамааṇаṃ. **угг̆амана**нḍи бхзсажжасса ваманаṃ вирзжанаṃ, ḍасса ваа васзна ḍосаḍхааḍуунаṃ ваманаṃ вирзжанаṃ. **звамзваа**ḍи яатаа бхзсажжамаṇḍаṃ взжжасаммукаа нираасанг̆аа биванḍи, звамзва ‘‘саḍт̆аа саммукийбхууḍо’’ḍи нираасанг̆аа вийрияаṃ гаḍваа, маṇḍабзяяа саасанаṃ биватааḍи яожанаа. абхин̃н̃аасамаабаḍḍибаḍилаабхзна **саанисаṃсаа**. магг̆апалааḍхиг̆аманзна **саваḍḍхи** . **бараḍт̆а**нḍи аḍḍано ḍиḍтаанугаḍиаабаḍḍияаа, ḍатаа саммаабаḍибажжанḍаанаṃ барзсаṃ аḍт̆анḍи звамзḍт̆а аḍт̆о ḍаḍтаḅбо.

ḍуḍияаḍасаḅаласуḍḍаваṇṇанаа ниḍтиḍаа.

## 3. убанисасуд̍д̍аван̣н̣анаа

**23**. **ж̇аанад̍о бассад̍о**д̍и зд̍т̍а д̣ассанам̣ бан̃н̃аажагкунаава д̣ассанам̣ ад̍хиббзд̍ам̣, на мам̣сажагкунаад̍и ааха **“д̣̍взби бад̣̍аани згад̍т̍ааний”**д̍и. **звам̣ санд̍збий**д̍и бад̣̍ад̍ваяасса згад̍т̍ад̍д̍зби н̃аан̣алагкан̣ан̃аан̣аббабхаавависаяассса д̣ат̍аад̣ассанабхааваавирод̍ханаад̍и ад̍т̍о. д̍знааха **“ж̇аананалагкан̣ан̃хи н̃аан̣а”**нд̍иаад̍и. **н̃аан̣аббабхаава**нд̍и н̃аан̣аанубхаавзна н̃аан̣агижжависаяобхаасанд̍и ад̍т̍о. д̍знааха **“н̃аан̣зна виваддз д̣̍хаммз бассад̍ий”**д̍и. **ж̇аанад̍о бассад̍о**д̍и жа ж̇аананад̣ассанамуксна буг̍г̍алаад̍хидтаанаа д̍зсанаа бавад̍д̍аад̍и ааха – **“н̃аан̣алагкан̣ам̣ убаад̣̍ааяаа”**д̍иаад̍и. **ж̇аанад̍о**д̍и ваа буб̣б̣абхааг̍ан̃аан̣зна ж̇аанад̍о, абарабхааг̍зна н̃аан̣зна **бассад̍о.** **ж̇аанад̍о**д̍и ваа вад̍ваа на ж̇аананам̣ ануссаваагаарабаривид̍аггамад̍д̍авасзна ид̍хаад̍хиббзд̍ам̣, ат̍а ко руубаани вияа жагкувин̃н̃аан̣зна руубаад̍ийни д̍зсан̃жа самуд̍аяаад̍игз бажжагкз гад̍ваа д̣ассананд̍и вибхаавзд̍ум̣ **“бассад̍о”**д̍и вуд̍д̍анд̍и звам̣ ваа зд̍т̍а ад̍т̍о.

**аасаваанам̣ каяа**нд̍и аасаваанам̣ ажжанд̍аббахаанам̣. со бана д̍зсам̣ ануббаад̍анирод̍хо саб̣б̣зна саб̣б̣ам̣ абхааво зваад̍и ааха **“асамуббаад̍о кийн̣аагааро над̍т̍ибхааво”**д̍и. аасавагкаяасад̍д̍асса кийн̣аагарааад̍ийсу ааг̍ад̍адтаанам̣ д̣ассзд̍ум̣ **“аасаваанам̣ каяаа”**д̍иаад̍и вуд̍д̍ам̣. **ужу̇маг̍г̍аанусаарино**д̍и гилзсаван̇гагааяаван̇гаад̍ийнам̣ бахаанзна ужу̇бхуудз савибассанаахздтимамаг̍г̍ад̍хаммз ануссаранд̍асса. яад̍зва хисса баригкийн̣ам̣. **каяасмим̣ батамам̣ н̃аан̣ам̣** ‘‘д̍ад̍о ан̃н̃аа ананд̍араа’’д̍и каяасан̇каад̍з аг̍г̍амаг̍г̍з д̍аббарияабаннамзва н̃аан̣ам̣ батамам̣ уббажж̇ад̍и, д̍ад̍ананд̍арам̣ бана ан̃н̃аа арахад̍д̍анд̍и. яад̍иби г̍аат̍ааяа ‘‘каяасмим̣’’ижжзва вуд̍д̍ам̣, самужчзд̍авасзна бана ‘‘аасавз кийн̣з маг̍г̍о каяо’’д̍и вужжад̍ийд̍и ааха ‘‘маг̍г̍о аасавагкаяод̍и вуд̍д̍о’’д̍и. **саман̣о**д̍и самид̍абаабо ад̍хиббзд̍о, со бана кийн̣аасаво ход̍ийд̍и. **“аасаваанам̣ каяаа”**д̍и ид̍ха палам̣, барияааязна бана аасавагкаяо маг̍г̍о, д̍зна бад̍д̍аб̣б̣ад̍о палам̣. зд̍знзва ниб̣б̣аанассаби аасавагкаяабхааво вуд̍д̍од̍и взд̣̍ид̍аб̣б̣о.

ж̇аанад̍о зва бассад̍о зваад̍и звамзд̍т̍а нияамо ижчид̍о, на ан̃н̃ат̍аа висзсаабхаавад̍о анидтаабанноваад̍и д̍асса нияамасса палам̣ д̣ассзд̍ум̣ **“но аж̇аанад̍о но абассад̍о”д̍и вуд̍д̍а**нд̍и ааха **“яо бана на ж̇аанаад̍и, на бассад̍и, д̍асса но вад̣̍аамийд̍и ад̍т̍о”**д̍и. иминаа канд̍хаанам̣ барин̃н̃аа аасавагкаяасса зганд̍игагааран̣анд̍и д̣ассзд̍и. **зд̍знаа**д̍и ‘‘но аж̇аанад̍о, но абассад̍о’’д̍и зд̍зна важанзна. **д̍з бад̍игкид̍д̍аа**д̍и гз бана д̍зд̍и? ‘‘б̣аалз жа бан̣д̍ид̍з жа санд̍хаавид̍ваа сам̣сарид̍ваа д̣укассанд̍ам̣ гариссанд̍и (д̣ий. ни. 1.168; ма. ни. 2.228) ахзд̍уу аббажжаяаа сад̍д̍аа висуж̇жханд̍ий’’д̍и (д̣ий. ни. 1.168; ма. ни. 2.101, 227) звамаад̍иваад̍аа. д̍зсу гзжи абхиж̇аад̍исан̇ганд̍имад̍д̍зна сам̣саарасуд̍д̍хим̣ бад̍иж̇аананд̍и, ан̃н̃з иссарабаж̇аабад̍игааран̣аад̍ивасзна. д̍аяид̍ам̣ саб̣б̣ам̣ сам̣саараад̍ийхийд̍и зд̍т̍зва сан̇г̍ахид̍анд̍и д̣адтаб̣б̣ам̣. **буримзна бад̣̍ад̍ваязнаа**д̍и ‘‘ж̇аанад̍о бассад̍о’’д̍и иминаа бад̣̍ад̍ваязна. **убааяо вуд̍д̍о** ‘‘аасавагкаяаа’’д̍и ад̍хигаарад̍о. **иминаа**д̍и ‘‘но аж̇аанад̍о, но абассад̍о’’д̍и иминаа бад̣̍ад̍ваязна. анубааяо ход̍и зса аасаваанам̣ каяасса, яад̍ид̍ам̣ бан̃жаннам̣ канд̍хаанам̣ абарин̃н̃аад̍и ‘‘ж̇аанад̍о бассад̍о’’д̍и иминаава анияамаважанзна анубааяабад̍исзд̍хоби ад̍т̍ад̍о б̣од̍хид̍о ход̍ийд̍и. д̍амзва хи ад̍т̍ад̍о б̣од̍хид̍абхаавам̣ вибхаавзд̍ум̣ звам̣ сам̣ван̣н̣анаа гад̍аад̍и д̣адтаб̣б̣ам̣.

**д̍аб̣б̣ажж̇аад̍иго**д̍и д̍аб̣б̣аруубо. со хи **“д̣̍раб̣яо”**д̍и вужжад̍и ‘‘д̣̍раб̣яам̣ винассад̍и наад̣̍раб̣яа’’нд̍иаад̍ийсу. **д̍аб̣б̣ажж̇аад̍иго** ваа саарасабхааво, сааруббасийлаажаарод̍и ад̍т̍о. яат̍ааха ‘‘на ко д̍аб̣б̣а д̍аб̣б̣аа звам̣ ниб̣б̣зтзнд̍ий’’д̍и (баараа. 384). **вад̍д̍асийсз тад̍ваа**д̍и вад̍д̍ам̣ уд̍д̍амам̣ д̍хурам̣ гад̍ваа. яо хи барисуд̍д̍хаажийво гаад̍ум̣ аж̇аананд̍аанам̣ саб̣рахмажаарийнам̣ ад̍д̍ано ваа вассаваад̍аад̍ибад̍иб̣ааханадт̍ам̣ чад̍д̍аад̍ийни гарод̍и, со вад̍д̍асийсз тад̍ваа гарод̍и наама. **бад̣̍адтаанам̣ на ход̍ий**д̍и на вад̍д̍аб̣б̣ам̣ наат̍агаран̣ад̍хаммабхаавзна маг̍г̍апалаад̍хиг̍амасса убаниссаяабхаавад̍о. вуд̍д̍ан̃хи ‘‘яаани д̍аани саб̣рахмажаарийнам̣ ужжааважаани гижжагаран̣ийяаани, д̍ад̍т̍а д̍агко ход̍ий’’д̍иаад̍и (д̣ий. ни. 3.345). **звам̣ ж̇аанад̍о**д̍и звам̣ взж̇ж̇агаммаад̍ийнам̣ ж̇аананахзд̍у мижчааж̇ийвабажжаяаа гаамаасаваад̍аяо аасаваа ваддханд̍иязва, на бахийяанд̍и. ‘‘звам̣ ко…бз… аасаваанам̣ каяо ход̍ий’’д̍и имаая бааḷияаа арахад̍д̍ассзва г̍ахан̣ам̣ яуд̍д̍ам̣ палаг̍г̍ахан̣зна хзд̍уно авуд̍д̍асид̣д̍хад̍д̍аа. д̍знааха **“аасаваанам̣ каяанд̍з ж̇аад̣̍ад̍д̍аа”**д̍и.

ааг̍аманам̣ ааг̍амо, д̍ам̣ аавахад̍ийд̍и **ааг̍аманийяаа,** буб̣б̣абхааг̍абад̍ибад̣аа. **каяасми**нд̍и бхаавзнабхаавалагкан̣з бхуммам̣, **каяз**д̍и бана висаяз. д̍знааха **“аасавагкаяасан̇каад̍з”**д̍и. убанисийд̍ад̍и палам̣ зд̍т̍аад̍и гааран̣ам̣ **убанисаа. арахад̍д̍апалавимуд̍д̍и** уггадтанид̣д̍зсад̍о. **саа**д̍и вимуд̍д̍и. **ассаа**д̍и бажжавзгкан̣ан̃аан̣асса. манасмим̣ вивадданиссид̍з бана ананд̍арууубаниссаяааби бажжаяаа самбхаванд̍ийд̍и **“лаб̣бхамаанавасзна бажжаяабхааво взд̣̍ид̍аб̣б̣о”**д̍и вуд̍д̍ам̣.

виражж̇ад̣и асзсасаӈ̇каарад̇о зд̇знаад̣и **вирааг̇о,** магг̇о. ниб̣б̣инд̣ад̣и зд̣аайаад̣и **ниб̣б̣ид̇аа,** б̣алававибассанаа. д̇знааха **“зд̇знаа”**д̣иаад̣и. бад̣исаӈ̇каанубассанааби мужжид̣угамйад̇аабагкигаа зваад̣и ад̇хиббаайазна **“жад̇уннаṃ н̃аан̣аанаṃ ад̇хиважана”**нд̣и вуд̣д̇аṃ. ‘‘йаава магг̇аамагг̇ан̃аан̣ад̇ассанависуд̣д̇хи, д̇аава д̇арун̣авибассанаа’’д̣и хи важанад̇о убаггилзсавимуд̣д̇аууд̇айаб̣б̣айан̃аан̣ад̇о бараṃ б̣алававибассанаа. руубааруубад̇хаммаанаṃ висзсабхуууд̇о сааман̃н̃абхуууд̇о жа йо йо сабхааво йат̇аасабхааво, д̇асса жаананаṃ **йат̇аасабхааважаананаṃ**. д̣ад̇зва **д̇ассанаṃ**. бажжагкагаран̣адт̇зна н̃аад̇абарин̃н̃аа д̣ийран̣абарин̃н̃аа жа г̇ахид̇аа ход̣и. д̇знааха **“д̇арун̣авибассана”**нд̣иаад̣и. **саӈ̇каарабарижчзд̇зн̃аан̣а**нд̣и наамаруубабаригг̇ахан̃аан̣аṃ вад̇ад̣и. **гаӈ̇каавид̇аран̣аṃ** бажжайабаригг̇ахо д̇хаммадтид̣ин̃аан̣анд̣иби вужжад̣и. найавибассанааад̣игаṃ анубассанаан̃аан̣аṃ **саммасанаṃ. магг̇аамагг̇зн̃аан̣а**нд̣и магг̇аамагг̇аṃ вавадт̇абзд̇ваа тид̇аṃ н̃аан̣аṃ. со хи баад̇агажжхаанасамаад̇хи д̇арун̣авибассанааайа бажжайо ход̣и. ‘‘самаахид̇о йат̇аабхууд̇аṃ бажаанаад̣и бассад̣ий’’д̣и (саṃ. ни. 3.5.; 4.99; 5.1071) хи вуд̣д̇аṃ.

**буб̣б̣абхааг̇асука**нд̣и убажаараж̇жхаанасахид̇асукаṃ. **д̇арат̇а бад̣иббассад̣д̇хий**д̣и гаамажчанд̇аад̣игилзсад̇арат̇асса бад̣ибассамбханаṃ. ‘‘сукаṃбаахаṃ, бхигкавз, саубанисаṃ вад̇аамий’’д̣и зд̇т̇а ад̇хиббзд̇асукаṃ д̣ассзд̇уṃ **“аббанаабуб̣б̣абхааг̇асса сукассаа”**д̣и вуд̣д̇аṃ. ‘‘бассад̣д̇хагаайо сукаṃ вздзд̣ий’’д̣и (д̣ий. ни. 1.466;3.359; а.ни. 1.3.96) вуд̣д̇ааббанаасукасса бассад̣д̇хийаа бажжайад̣д̇з вад̣д̇аб̣б̣амзва над̇т̇и. **сука**нд̣и зд̇т̇ааби зсзва найо. **б̣алавабийд̣ий**д̣и паран̣алагкан̣аббад̣д̇аа бийд̣и. д̇аад̣исаа хи вид̇аггавижаарасукасамаад̇хийхи лад̣д̇хаббажжайаа нийваран̣аṃ вигкамбханд̣ий д̇аṃнимид̣д̇аṃ д̇арат̇аṃ барил̣аахаṃ бад̣ибассамбхзд̣и. д̇знааха **“саа хи д̇арат̇аббассад̣д̇хийаа бажжайо ход̣ий”**д̣и. **д̣уб̣б̣алабийд̣ий**д̣и д̇арун̣абийд̣и. д̇знааха **“саа хи б̣алавабийд̣ийаа бажжайо ход̣ий”**д̣и. **сад̣д̇хаа**д̣и рад̇анад̣д̇айагун̣аанаṃ гаммапаласса жа сад̣д̇аханавасзна бавад̣д̇о ад̇химогко, саа бана йасмаа ад̣д̇ано висайз бунаббунаṃ уббажжад̣и, на згаваарамзва, д̇асмаа ааха **“абараабараṃ уббажжанасад̣д̇хаа”**д̣и. йасмаа сад̣д̇ахандо сад̣д̇хзйайавадт̇усмиṃ бамуд̇ид̇о ход̣и, д̇асмаа ааха **“саа хи д̣уб̣б̣алабийд̣ийаа бажжайо ход̣ий”**д̣и. д̣угкад̣угкаад̣ибхзд̇асса саб̣б̣ассаби д̣угкасса вад̣д̣ад̣угканд̇ог̇ад̇хад̣д̇аа д̇асса жа ид̇хаад̇хиббзд̇ад̣д̇аа вуд̣д̇аṃ **“д̣угканд̣и вад̣д̣ад̣угка”**нд̣и. жараамаран̣ад̣угканд̣и гзжи, согаад̣айо жаад̣и абарз. д̇ад̣убхайассаби саӈг̇аӈханад̇о батамо звадт̇о йуд̣д̇о. йасмаа д̣угкаббад̣д̇о гаммасса палаани сад̣д̇ахад̣и, рад̇анад̣д̇айз жа басаад̇аṃ уббаад̇зд̣и, д̇асмаа вуд̣д̇аṃ **“д̇ан̃хи абараабарасад̣д̇хааайа бажжайо ход̣ий”**д̣и. йасмаа ‘‘аажарийаанаṃ санд̣игз д̇хаммаṃ суд̇ваа бавад̣д̣ид̣угка’’нд̣и жинд̇айад̇о ‘‘зганд̇ад̇о айаṃ д̇хаммо имасса д̣угкасса самад̣иггамааайа ход̣ий’’д̣и сад̣д̇хаа уббажжад̣и. д̇знааха ‘‘д̇хаммаṃ суд̇ваа д̇ат̇аагад̇з сад̣д̇хаṃ бад̣илабхад̣ий’’д̣иаад̣и (д̣ий. ни. 1.191). **савигаараа**д̣и уббаад̇авигаарзна савигаараа **канд̇хажаад̣и** жаайанадтзна. жаад̣ийаа бана асад̣и д̣ад̣т̇а д̣ад̣т̇а бхавз над̇т̇и д̣угкасса самбхавод̣и ааха **“саа хи вад̣д̣ад̣угкасса бажжайо”**д̣и. **гаммабхаво**д̣и гаммабхавааад̣иго д̣ивид̇хоби гаммабхаво. со хи убабад̣д̇ибхавасса бажжайо. звамаад̣иṃ санд̇хааайаааха **“зд̇знубаайазнаа”**д̣и. **сзсабад̣аний**д̣и убаад̣аанаад̣ибад̣аани. ануломан̃аан̣аṃ саӈ̇каарубзгкаабагкигад̣д̇аа ниб̣б̣аанагг̇ахан̣зна г̇ахид̇аṃ, г̇од̇рабхун̃аан̣аṃ батамамагг̇асса ааважжанаṃ. со хи д̇зна вибассанааайа гин̃жи гин̃жи висзсадтаанаṃ гайирад̣ийд̣и д̇аṃ анаамасид̇ваа ниб̣б̣ид̣уубанисо вирааг̇од̣и ‘‘вирааг̇о’’ижжзва вуд̣д̇аṃ.

гзна уд̇агзна вид̇аарайид̇ваа г̇ад̇абад̇зсод̣и гад̇ваа **ганд̇аро. нид̇амб̣о**д̣иби уд̇агасса. йат̇аа ниннаṃ уд̇агаṃ бавад̣д̇ад̣и, д̇ат̇аа нивад̣д̇анабхаавзна **над̣ийгун̃чод̣иби вужжад̣и**. хзманд̇аг̇имхаууд̣увасзна адта маасз бавад̣д̇о бат̇авийвиварод̣и гад̇ваа **бад̇аро**. куд̣д̇игаа уд̇агаваахинийо саакаа вийаад̣и **саакаа** , куд̣д̇агаа соб̣бхаа гусуб̣бхаа о-гаарасса у-гаараṃ гад̇ваа. **звамзва ко**д̣иаад̣и ‘‘сзйат̇ааби, бхигкавз’’д̣иаад̣инаа убанийд̇аайа убамааайа убамзйазна саṃсанд̇ананд̣и, д̇аṃ йож̇зд̇ваа д̣ассзд̇уṃ **“авижжаа баб̣б̣ад̇од̣и д̣адтаб̣б̣аа”**д̣иаад̣и вуд̣д̇аṃ. д̣ад̇т̇а авижжаа жа санд̇аанавасзна жираṃд̇анагаалаббавад̣д̇анад̇о бажуражанзхи д̣уббажаханад̇о ‘‘баб̣б̣ад̇о’’д̣и вуд̣д̇аа. логад̣д̇айаабхиб̣йаабанад̇о абхисанд̇анад̇о жа абхисаӈ̇каараа мзгхасад̣исаа. абхисаӈ̇каараа мзгход̣и д̣адтаб̣б̣аад̣и аанзд̇ваа самб̣андхо. д̇ат̇аа сзсабад̣ад̇ваазби. вин̃н̃аан̣аад̣иваддаṃ анубавад̣д̇ид̇о барамбарабажжайад̇о жа ганд̇араад̣исад̣исаа. вимуд̣д̇и згарасад̣д̇аа, хаанивуд̣д̇хиабхаавад̇о жа сааг̇арасад̣исаад̣и убамаасаṃсанд̇анаṃ.

д̣ад̇т̇а йасмаа буримасид̣д̇хааайа авижжааайа сад̣и абхисаӈ̇каараа, наасад̣и, д̇асмаа д̇з убарибаб̣б̣ад̇з бавад̣д̇аа вийа хонд̣ийд̣и вуд̣д̇аṃ **“авижжаа…бз… вассанаṃ вздид̇аб̣б̣а”**нд̣и. **ассуд̇аваа хий**д̣иаад̣и вуд̣д̇ассзва ад̇т̇асса самадт̇анаṃ. **д̇ан̣хааайа абхилаасаṃ гад̇ваа**д̣и зд̇зна саб̣б̣ассаби абхисаӈ̇кааравудтид̇зманадт̇аṃ д̣ийбзд̣и. д̇ан̣хаа хи ‘‘снзхо’’д̣и вуд̣д̇аа. андимабхавигасса анд̇абхаваниб̣б̣ад̣д̇аго абхисаӈ̇кааро ниб̣б̣аанаṃ на бад̣д̇о, д̣ад̇анд̇асса бхааг̇асса ниб̣б̣аанаṃ аахажжа тид̇о вийа ход̣ийд̣и **“махаасамуд̣д̇аṃ аахажжа тид̇агаало вийаа”**д̣и убамаанид̇ассанаṃ гад̇аṃ.

**вин̃н̃аан̣аад̣иваддам̣ буурзд̇вааби** иминааби хи анд̇имабхавигассзва вин̃н̃аан̣аббавад̇д̇и д̣ассид̇аа. саа хи буурид̇аад̇и вад̇д̇аб̣б̣аа д̇ад̇о барам̣ вин̃н̃аан̣аад̣иваддассзва абхаавад̇о. ж̇аад̇асса буг̇г̇аласса ж̇аад̇ибажжаяаваддад̣угкавзд̣анааяа д̇хаммассаванам̣ ижчид̇аб̣б̣ам̣, д̇ам̣ бана яад̣иби имасмим̣ суд̇д̇з на аагад̇ам̣, суд̇д̇анд̇арзсу бана аагад̇амзваад̇и д̇ад̇о аахаридваа д̇ам̣ вад̇д̇аб̣банд̇и д̣ассзнд̇о **“б̣уд̇д̇хаважанам̣ банаа”**д̇иаад̣имааха. д̇аяид̇ам̣ саавагаб̣од̇хисад̇д̇аанам̣ васзнааяам̣ д̇зсанаад̇и гад̇ваа вуд̇д̇ам̣. ид̇арзсам̣ бана васзна вужжамаанам̣ суд̇д̇анд̇араг̇г̇ахан̣адт̇ам̣ баяож̇анам̣ надт̇ийд̇и **“яаа хий”**д̇иаад̣имааха. **баал̣ияаа васзна г̇ахид̇амзваа**д̇и санкзбад̇о вуд̇д̇аадт̇асса видт̇аарад̇о д̣ассанам̣. **ниб̣б̣ад̇д̇ий**д̇и ниб̣б̣ад̇д̇амаанаа канд̇хаа г̇ахид̇аад̇и aаха **“савигаараа”**д̇и. анижжад̇аалагкан̣аад̣ид̇ийбанад̇о **лагкан̣аахадам̣. гаммаагамма**нд̇и винижчаяам̣. **нижж̇ада**нд̇и ниг̇г̇умб̣ам̣, суд̇д̇ханд̇и адт̇о. **бат̇авийгасин̣аад̣ийсу гаммам̣ аарабхад̣ий**д̇иаад̇и баал̣ияам̣ саматт̇абуб̣б̣анг̇амаа вибассанаа д̣ассид̇аад̇и гад̇ваа вуд̇д̇ам̣ . зван̃хи баамож̇ж̇аад̣ид̇ассанам̣ самбхавад̇ийд̇и. **д̣звассаа**д̇и мзгхасса. гасмаа банзд̇т̇а ‘‘кийн̣аасавасса…бз… тид̇агаало взд̣ид̇аб̣б̣о’’д̇и вуд̇д̇ам̣, нану буб̣б̣з д̣звадтаанияо абхисанкааро вуд̇д̇о, на абхисанкааро кийн̣аасавод̇и? наая̄ам̣ д̣осо, гаараṇуубажаарзна паласса вуд̇д̇ад̇д̇аа. абхисанкаарамуулаго хи канд̇хасанд̇аано канд̇хасанд̇аанз жа ужчиннасам̣яогз кийн̣аасавасаман̃н̃аад̇и.

убанисасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**4. ан̃н̃ад̣ид̇т̇ияасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**24**. **со**д̇и саарибуд̇д̇адт̇зро. яад̣и на д̇аава бавидто, гасмаа ‘‘баависий’’д̇и вуд̇д̇анд̇и aаха **“бависиссаамий”**д̇иаад̇и. д̇зна авассамбхаавини бхуудз вияа убажааро ход̇ийд̇и д̣ассзд̇и. ид̇аани д̇амадт̇ам̣ убамааяа вибхаавзнд̇о **“ят̇аа ги”**нд̇иаад̣имааха. **ад̣иббаг̇оязва нигканд̇ад̣ивасо**д̇и багад̇ияаа бхигкаажаран̣авзлааяа ад̣ивияа баад̇о зва вихаарад̇о нигканд̇ад̣ивасабхааг̇о. **зд̇ад̣ахосий**д̇и зд̇ам̣ ‘‘ад̣иббаг̇о ко’’д̇иаад̣игам̣ жинд̇анам̣ ахоси. **д̣агкин̣ад̇ваарассаа**д̇и раажаг̇аханаг̇арз д̣агкин̣ад̇ваарасса взл̣уванасса жа анд̇араа ахоси, д̇асмаа ‘‘д̇знубасанг̇амисса’’нд̇и жинд̇анаа ахосийд̇и ад̇хиббааяо. **гим̣ ваад̣ий**д̇и жад̇уусу ваад̇зсу гад̇арам̣ ваад̇ам̣ вад̇аси. **гимагкааяий**д̇и д̇ассзва взважанам̣. гим̣ вад̇ад̣ийд̇и бана жад̇д̇ааро ваад̇з саамаṇ̃н̃ад̇о г̇ахзд̇ваа набум̣сагалинг̇зна вад̇ад̇и ят̇аа гим̣ д̇з ж̇аад̇алинг̇ам̣. саб̣б̣анааман̃хзд̇ам̣, яад̣ид̇ам̣ набум̣сагалинг̇ам̣. вад̇ад̇и зд̇знаад̇и **ваад̇о,** д̣ассанам̣. д̇ам̣ санд̇хааяааха ‘‘гим̣ зд̇т̇а…бз… д̣ассананд̇и бужчанд̇ий’’д̇и. ‘‘д̇хаммабад̇исамбхид̇аа’’д̇иаад̣ийсу вияа **д̇хамма**-сад̇д̇о хзд̇уадт̇од̇и aаха **“яам̣ вуд̇д̇ам̣ гаараṇам̣, д̣асса анугаараṇа”**нд̇и. ваад̇асса важанасса ануббад̇д̇и **ваад̣аббавад̇д̇и**.

**ид̇ам̣ важана**нд̇и ‘‘згамид̇ааха’’нд̇иаад̣иважанам̣. **саа**д̇и ‘‘згз саман̣аб̣раахман̣аа гаммаваад̇аа’’д̇и звам̣ бавад̇д̇агат̇аа. ажчарам̣ анг̇улиподанам̣ арахад̣ийд̇и **ажчарияам̣. аб̣бхуд̇а**нд̇и нируд̇д̇инаязна бад̇асид̇д̇хи д̣адтаб̣б̣аа. **саб̣б̣аваад̇аана**нд̇и саб̣б̣зсам̣ жад̇уб̣б̣ид̇хаваад̇аанам̣. батамо хзд̇т̇а сассад̇аваад̇о, д̣уд̇ияо ужчзд̇аваад̇о, д̇ад̇ияо згажжасассад̇аваад̇о, жад̇удт̇о ад̇хижжасамуббаннаваад̇о, д̇зсам̣ саб̣б̣зсам̣ бад̣игкзбад̇о бад̣игкзбагаараṇам̣ вуд̇д̇ам̣. бад̣ижжасамуббаад̇агид̇д̇анам̣ ваа бажуражанан̃аан̣асса алаб̣бханзяябад̣идтад̇аааяа **г̇амбхийран̃жзва,** д̇ат̇аа авабхаасанад̇о жзд̇аси убадтаанад̇о **г̇амбхийраавабхаасан̃жа гаронд̇о. д̣ад̇зва бад̇а**нд̇и пассабад̇ам̣язва аад̣ибхууд̇ам̣ г̇ахзд̇ваа.

ан̃н̃ад̣ид̇т̇ияасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**5. бхуумиж̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**25**. **буримасуд̇д̇з**д̇и ананд̇арз буримз суд̇д̇з. **вуд̇д̇анаязнзва взд̣ид̇аб̣б̣а**нд̇и бад̇ад̇т̇з д̇ад̇о висидтам̣ анид̇д̇исид̇ваа ид̇арам̣ адт̇ад̇о вибхаавзд̇ум̣ **“аяам̣ бана висзсо”**д̇иаад̣имааха. **на гзвалам̣ пассабажжаяаа уббажж̇ад̇и,** ат̇а ко пассасса сахагаарийгаараṇабхууд̇аан̃н̃абажжаяаа жа уббажж̇ад̇ийд̇и. **гааязнаа**д̇и жобанагааязна, гааяавин̃н̃ад̇д̇ияаад̇и адт̇о. саа хи гаамам̣ бадтаанз аагад̇зсу жад̇увийсад̇ияаа бажжаязсу гзнажи бажжаязна жзд̇анааяа бажжаяо на ход̇и. яасмаа бана гааяз сад̇и зва гааяагаммам̣ наама ход̇и, наасад̇и, д̇асмаа саа д̇ассаа саамаг̇г̇ияабхаавзна ижчид̇аб̣б̣аад̇и вуд̇д̇ам̣ **“гааязнаби гарияамаанам̣ гарийяад̣ий”**д̇и. д̇знааха бхаг̇аваа ‘‘гааяз ваа, хаананд̇а, сад̇и гааяасан̃жзд̇анаахзд̇у уббажж̇ад̇и ажж̇хад̇д̇ам̣ сукам̣ д̣угка’’нд̇и. **ваажааяабий**д̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо. **манасаа**д̇и баад̇убхууд̇зна манасаа, на манамад̇д̇знаад̇и. **ад̇д̇анаа** барзхи ануссаахид̇зна. **барзнаа**д̇и барзна ануссаахзна. **самбажаанзнаа**д̇и н̃аан̣асамбаяуд̇д̇ажид̇д̇авасзна бажаананд̇зна. **асамбажаанзнаа**д̇и д̇ат̇аа на самбажаананд̇зна. **д̣ассаа**д̇и сукад̣угкасса. **гааяасан̃жзд̇анаахзд̇уу**д̇и

гааяагамманимиддам̣, гааяигасса гаммасса гададдаа убажидададдаади адто. зса наяо сзсасан̃жзданаасуби. уддхажжасахагадажзданаа баваддияам̣ вибаагам̣ дздиязваади **“вийсади жзданаа лаббхандий”**ди вуддам̣. **датаа важийдваарз**ди здта ‘‘гаамааважарагусалаагусалавасзна вийсади жзданаа лаббхандий’’ди идам̣ датаа-саддзна убасам̣харади. **руубааруубажзданаахий**ди руубааважараарyубааважарагусалажзданаахи. **даббажжаяам̣** яатаараханди адхиббаяо. **дааби жзданаа**ди яатаавуддаа згуунавийсади жзданаа авижжаабажжаяаа хонди гусалаанамби багзва идараадхидтахидаавижжассзва уббажжанадо, аннатаа ануббажжанадо. **яатаавуддажзданаабхзда**нди яатаавуддам̣ гааяажзданаадивибхаагам̣. **барзхи ануссаахидо** сарасзнзва баваддамаано. **барзхи гаарияамаано**ди барзхи уссаахидо худваа гаяирамаано. **жаанандобий**ди ануссаваадивасзна жаанандоби. **гаммамзва жаанандо**ди дадаа адданаа гарияамаанагаммамзва жаанандо.

**жадуусуу**ди ‘‘саамам̣ ваа барз ваа самбажаано ваа асамбажаано ваа’’ди звам̣ вуддзсу жадуусу таанзсу. яатаавуддз згуунавийсадижзданаадхаммз асанкаарigaсасанкаарigaбхаавзна самбажаанагадаасамбажаанагадабхаавзна жадуугун̣з гадваа вуддам̣ **“часаддади двзсадаа жзданаадхаммаа”**ди. язсам̣ сахажаадагоди лаббхади, дзсамби убанissaяагоди лаббхадзваади **“убаниssaяагодияаа анубадидаа”**диижжзва вуддаа. **дзди** яатаавуддаа саббзби дхаммаа. **со гааяо на ходий**ди здта басаадагааяоби гахздаббо. дзнааха **“яасмим̣ гааяз садий”**диаади. **со гааяо на ходий**ди со гааяо бажжаяанироdхзна на ходи. **ваажаа**ди саддаваажаа. **мано**ди яам̣ гин̃жи виннаан̣ам̣. идаани гаммавасзнзва яожздум̣ **“абижаа”**диаади вуддам̣. **зсва наяо** ‘‘ваажааби двaарабхуудаа маноби двaарабхуудо’’ди. кийн̣аасавасса гатам̣ гааяо на ходи, на дасса гааяагаммаадхидтаананди адхиббааяо. **авибаагадда**ди авибаагадхаммаддаади адто. гааяо на ходийди вуддам̣ агаммагаран̣абхаавадо.

**да**нди гаммам̣. **кздддам̣ на ходий**ди дасса дугкасса авируханадтаанаддаа. вируханадтаанаадаяо бяадирзгавасзна вуддаа. дзнааха **“на ходий”**ди. **гааран̣адтзнаа**ди аадхаарабхуудагааран̣абхаавзна. **сан̃жзданаамуулага**нди сан̃жзданаанимиддам̣. **вирухана адийнам̣ адтаана**нди ‘‘вирухана дтзнаа’’диаадинаа вуддаанам̣ адтаанам̣. иминаа вируханаадибхаавзна взданаа ‘‘сукадугкавзданаа’’ди гатидаа, наяидха жздталагкан̣ам̣ сукадугкам̣ ниббаяожагасса сукасса дугкасса жа адхиббздаддаа. убзгкаавзданаабздта сукасан̣хасабхаававибаагабхуудаа взданаава.

бхуумижасуддаван̣н̣анаа нидтидаа.

## 6. убаваан̣асуддаван̣н̣анаа

**26**. **ваддадугкамзва гатидам̣** идарадугкассаби вибаагасса сангахханадо.

убаваан̣асуддаван̣н̣анаа нидтидаа.

## 7. бажжаяасуддаван̣н̣анаа

**27**. **бадибаадияаа**ди бадибаадияаа табанзна. жадусажжаяожанам̣ дассздум̣ **барияосаана…бз…аади вуддам̣. дугкасажжавасзнаа**ди барин̃н̃зяябхааваавасзна. жараамаран̣аабадзсзна хи бан̃жубаадаанагкандхаа вуддаа, дз жасса аддано паласса бажжаяаа на хонди. дам̣ сандхааяа вуддам̣ **“бажжаяам̣ жаанаадий”**ди. винзяяажжхаасаяавасзна хздта дзсанаа баваддаа. **самбанно**ди саманнаагадо. **аагадо**ди убагадо, адхигадоди адто. **бассадий**ди бажжавзгкан̣ан̃аан̣зна бажжагкадо бассади, маггабан̃н̃аая звам̣ асаммохабадивздхавасзна бассади. **маггаан̃аан̣знзва,** на палан̃аан̣зна. **дхаммасодам̣ самаабанно**ди арияадхаммасодам̣ саммадзва аабанно баддо. анаяз наирияанадо, аяз жа ирияанадо, садзвагзна жа логзна ‘‘саран̣а’’нди агаран̣ийядо арияабагкам̣ бхажандо **бутужжанабхуумим̣ адиггандо. ниббздхигабан̃н̃аяаа**ди жадуннам̣ арияасажжаанам̣ ниббижжханагабан̃н̃аая. **аахажжа дидтади** маггагкан̣з, палагкан̣з бана аахажжа тидо наама.

бажжаяасуддаван̣н̣анаа нидтидаа.

## 8. бхигкусуддаван̣н̣анаа

**28**. **уддаанамзва** саббасова саддамз аагаданаяаддаа, винзяяажжхаасаяавасзна хи идам̣ суддам̣ садтаараа ан̃н̃асмим̣ аасанз дзсидам̣, барисааяа виваддзна саадтигаади садту дзсанаа аагадаади аяам̣ бадиггаахагаадхийнаа ходийди дхаммагаарaвзна сангахам̣ аароbзндиязва.

бхигкусудд̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

### 9. самаṅаб̣раахмаṅасудд̇аваṅṅанаа

**29**. **агкарабхааṅагаана**нди агкараружийнаṃ. убасаг̇г̇зна бад̇аваддханамби ружжанди. д̇знааха **“д̇з хий”**диаад̇и.

самаṅаб̣раахмаṅасудд̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

### 10. д̣уд̇ияасамаṅаб̣раахмаṅасудд̇аваṅṅанаа

**30**. **д̣вийсу судд̇зсуу**д̇и навамад̇асамасудд̇зсу.

д̣уд̇ияасамаṅаб̣раахмаṅасудд̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

д̣асаб̣алаваг̇г̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

## 4. гаḷаараканд̇д̇ияаваг̇г̇о

### 1. бхууд̇асудд̇аваṅṅанаа

**31**. **аж̇ид̇амааṅавзнаа**д̇и соḷасасу б̣ааварияаб̣раахмаṅабарижаарагзсу ‘‘аж̇ид̇о’’д̇и ладд̇ханаамзна мааṅавзна. саṅкаа вужжад̇и бан̄н̄аа, саṅкаад̇аа барин̄н̄аад̇аа д̣хаммаа язсаṃ д̇з **саṅкаад̇ад̇хаммаа,** бад̇ивидд̇хасажжаа кийṅаасаваа. сзгкаа бана вибаагасса абарин̄н̄аад̇адд̇аа ‘‘саṅкаад̇ад̇хаммаа’’д̇и на вужжанди. сзгкад̇хаммасаманнааг̇амзна д̇з **сзгкаа**. д̇з бана гаамаṃ буг̇г̇алабад̇илаабхавасзна анзгасахассаава хонд̇и, жад̇умаг̇г̇ахзд̇тимапаладд̇аяасса бана васзна д̣аṃсамаṅг̇ид̇аасаамаñн̄зна на садд̇ажа̇над̇о удд̇ханд̇и ааха **“садд̇а ж̇анз”**д̇и нияамзд̣ваа висзсзд̇и. саṃгилзсаваж̇ж̇аṃ, д̣ад̇о ваа ад̣д̣аанаṃ вияа винзяяалогаṃ нибаад̇и рагкад̇ийд̇и нибаго, д̣асса бхааво **нзбаггаṃ,** н̄ааṅанд̇и ааха **“нзбаггаṃ вужжад̇и бан̄н̄аа, д̇ааяа саманнааг̇ад̇ад̇д̇аа нибаго”**д̇и.

‘‘го ну ко имасса бан̄хасса ад̇т̇о’’д̇и жинд̇знд̇о бан̄хааяа ганкад̇и наама. ‘‘гат̇аṃ б̣яаагарамаано ну ко сад̇т̇у аж̇ж̇хаасаяаṃ на вирод̇хзмий’’д̇и жинд̇знд̇о аж̇ж̇хаасаяаṃ ганкад̇и наама. суж̇аананийяад̇т̇абарижчзд̇аṃ гад̇ваа жинд̇анаа хзд̇т̇а ‘‘ганкаа’’д̇и ад̇хиббзд̇аа, на вижигижчаад̇и. бахийнавижигижчо хи махаат̇зро ааяасмад̇о ассаж̇имахаат̇зрасса санд̇игзязва, вижинанабхууд̇аṃ гуггужжасад̇исаṃ банзд̇аṃ виймаṃсанамадд̇анд̇и д̣ад̇таб̣б̣аṃ. **бад̇д̇аṃ аад̇ааяа жаранд̇о**д̇и баб̣б̣аж̇ид̇абхаавалагкаṅаṃ. д̇хаммасзнаабад̇ибхаавзна ваа мама бад̇д̇ад̇хаммад̇зсанааваараṃ аад̇ааяа жаранд̇од̇и звaṃ ваа зд̇т̇а ад̇т̇о д̣ад̇таб̣б̣о.

**ж̇аад̇а**нд̇и яат̇аарахаṃ бажжаяад̇о уббаннаṃ, саṅкад̇анд̇и ад̇т̇о. **бан̄хаб̣яаагараṅаṃ убад̇таасий**д̇и бан̄хасса б̣яаагараṅад̇аа бад̇ибхааси. ‘‘саммаббан̄н̄ааяа бассад̇ий’’д̇и баато, адтагат̇ааяаṃ бана ‘‘саммаббан̄н̄ааяа бассад̇о’’д̇и бад̇аṃ удд̇харид̣ваа ‘‘бассанд̇ассаа’’д̇и ад̇т̇о вудд̇о. д̣аṃ ‘‘бхууд̇анд̇и… бз… бад̇ибанно ход̇ий’’д̇и имааяа бааḷияаа на самзд̇и, д̣асмаа яат̇аад̇ассид̇абаато зва яудд̇о. **яаава арахадд̇амаг̇г̇аа ниб̣б̣ид̇аад̇ийнаṃ ад̇т̇ааяаа**д̇и самид̇аабзгкад̇хаммавасаа бад̇аṃ вад̇анд̇и. **аахаарасамбхава**нд̇и бажжаяахзд̇уг̇аṃ. **сзгкабад̇ибад̇аа гат̇ид̇аа** ‘‘ниб̣б̣ид̇ааяа вирааг̇ааяа нирод̇хааяа бад̇ибанно ход̇ий’’д̇и важанад̇о. зса наяо нирод̇хаваарзби. **ниб̣б̣ид̇аа**д̇и гараṅз бажжад̇д̇аважанаṃ, **вирааг̇аа нирод̇хаа**д̇и гараṅз ниссаггаважананд̇и ааха **“саб̣б̣аани гаараṅаважанааний”**д̇и. **анубаад̇аа**д̇и анубаад̇ааяа. **бхууд̇амид̇анд̇иаад̇имааха** саб̣б̣асудд̇аṃ аахажжабхаасид̇аṃ ж̇инаважанамзва гаронд̇о.

бхууд̇асудд̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

### 2. гаḷаарасудд̇аваṅṅанаа

**32**. **д̇асса т̇зрасса наамаṃ** ж̇аад̇исамуд̇ааг̇ад̇аṃ. **нивадд̇о**д̇и буб̣б̣з ваддасод̇асса бад̇исод̇аṃ г̇анд̇уṃ аарадд̇хо, д̇аṃ ависаханд̇о анусод̇амзва г̇ажчанд̇о, д̇ад̇о нивадд̇о бариглзсавид̇хамз асаṃсад̇то вияудд̇о ход̇и. зд̇т̇а ж̇зд̇анаад̇и ваа ассаасо. хийнааяаавадд̇анаṃ наама гаамзсу саабзгкад̇ааяа, д̇ад̇т̇а жа нирабзгкад̇аа д̇ад̇ияамаг̇г̇аад̇хиг̇амзнаад̇и д̇ассзнд̇о **“д̇ааяо маг̇г̇з”**д̇иаад̇имааха.

**саавагабаарамийн̃аан̣ам̣** т̇зрасса арахад̇д̇аад̇хиг̇амзна нибпаннам̣, д̇асмаа д̇асса д̇ам̣ убаримагодияаа ассаасо вуд̇д̇о. **уг̇гхаадид̇аа**д̇и вивадаа, вуубасамид̇аад̇и ад̇т̇о. **д̇ад̇т̇аа**д̇и арахад̇д̇аббад̇д̇ияам̣. **вижигижчаабхаава**нд̇и ниб̣б̣змад̇игадам̣.

**на звам̣ б̣яаагад̇аа**д̇и ‘‘кийн̣аа ж̇аад̇ий’’д̇иаад̇игаа звам̣ уд̇д̇аанагам̣ на б̣яаагадаа, барияааязна бана б̣яаагадаа. **гзнажий**д̇и гзнажиби гаарaн̣зна. **звам̣** уд̇д̇аанагам̣ **б̣яаагарисса**д̇и.

**д̇асса бажжаяасса каяаа**д̇и д̇асса гаммабхавасан̇каад̇асса бажжаяасса авиж̇ж̇аaяа сахагаарид̇аaяам̣ сан̇г̇ахид̇асса каяаа ануббаад̇аа ниродхаа. **кийн̣асми**нд̇и кийн̣з. ануббаад̇аниродхзна нируд̇д̇хз **ж̇аад̇ияаа** яат̇аавуд̇д̇з **бажжаяз. ж̇аад̇исан̇каад̇ам̣ палам̣ кийн̣ам̣** анубба д̇д̇идхаммад̇ам̣ аабаад̇ид̇анд̇и. **вид̇ид̇ам̣** н̃аад̇ам̣. аажаанаад̇и жад̇усажжам̣ хздтимамаг̇г̇зхи н̃аад̇ам̣ анад̇иггамид̇ваава бад̇ивиж̇жхад̇ийд̇и **ан̃н̃аа** аг̇г̇амаг̇г̇о. д̇ад̇убажаарзна аг̇г̇апалам̣ идха ‘‘ан̃н̃аа’’ наама. **бажжаяо**д̇и бхавуубабад̇д̇ияаа бажжаяо бад̇ижжасамуббаад̇о.

**мз**д̇и маяаа. **ан̃н̃ааси** аагаараг̇г̇ахан̣зна жид̇д̇аажаарам̣ ж̇аанаад̇и. **д̇зна**д̇и бхаг̇авад̇аа. **б̣яаагаран̣ам̣ анумод̇ид̇ам̣** бан̃хаб̣яаагаран̣асса висаяагад̇абхаавад̇о.

**аяамасса висаяо**д̇и аяам̣ взд̇анаа асса саарибуд̇д̇ад̇т̇зрасса свисаяо д̇ад̇т̇а висаяабхаавзна бавад̇д̇ад̇д̇аа. **гин̃жаабий**д̇и гин̃жааби сукаа взд̇анаа тид̇исукаа д̇угкаа взд̇анаа вибарин̣аамасукаа, ад̇угкамасукаа взд̇анаа н̃аан̣асукаа. **вибарин̣аамагодияаа**д̇и анижжабхаавзна **саб̣баава** взд̇анаа **д̇угкаа наама** . сукабад̇игкзбад̇оби хи сукабийд̇ияаа паран̣ад̇аaяа сукаад̇и д̇игкамад̇д̇зна вибарин̣аамад̇угкаад̇и вибарин̣аамад̇о абхаавaад̇хиг̇амзна суканирод̇хагкан̣амад̇д̇зна. д̇ат̇аа хи вуд̇д̇ам̣ **бабан̃жасууд̇анияам̣** ‘‘сукааяа взд̇анааяа ад̇т̇ибхааво сука’’нд̇и. сукагаамо д̇угкам̣ д̇ид̇игкад̇и. абарин̃н̃аад̇авад̇т̇угаанан̃хи сукавзд̇анубарамо д̇угкад̇о убадтаад̇и, д̇асмааяамад̇т̇о вияог̇зна д̇ийбзд̇аб̣б̣о. ‘‘д̇угкаа вибарин̣аамасукаа’’д̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо. д̇ат̇аажааха **бабан̃жасууд̇анияам̣** ‘‘д̇угкааяа взд̇анааяа над̇т̇ибхааво сука’’нд̇и. д̇угкавзд̇анубарамо хи вуд̇д̇аанам̣ сукад̇о убадтаад̇и звaад̇и вад̇анд̇и. д̇асса яог̇асса вуубасамзна ‘‘ахо сукам̣ ж̇аад̇а’’нд̇и маж̇жхад̇д̇авзд̇анааяа ж̇аананабхааво яаат̇аавад̇о аваб̣уж̇жханам̣ сукам̣. ад̇угкамасукааби взд̇анаа виж̇аананд̇асса сукам̣ ход̇и д̇асса сукумад̇аaяа вин̃н̃зяяабхаавад̇о. яат̇аа руубааруубад̇хаммаанам̣ салагкан̣ад̇о сааман̃н̃алагкан̣ад̇о жа саммад̇зва аваб̣од̇хо барамам̣ сукам̣. д̇знааха –

> ‘‘яад̇о яад̇о саммасад̇и, канд̇хаанам̣ уд̇аяаб̣б̣аяам̣;
> лабхад̇ий бийд̇ибаамож̇ж̇ам̣, амад̇ам̣ д̇ам̣ виж̇аанад̇а’’нд̇и. (д̇ха. ба. 374);

**ан̃н̃аан̣ад̇угкаа**д̇и аж̇аананабхааво ад̇угкамасукаавзд̇анааяа д̇угкам̣. саммаа вибхааг̇аж̇аананасабхааво н̃аан̣асса самбхаво. н̃аан̣асамбаяуд̇д̇аа хи н̃аан̣уубаниссаяаа ад̇угкамасукаа взд̇анаа басад̇т̇аагаараа, яад̇о саа идтаа жзва идтапалаа жаад̇и. аж̇аананабхаавод̇и зд̇т̇а вуд̇д̇авибарияааязна ад̇т̇о взд̇ид̇аб̣б̣о. ‘‘д̇угканд̇и вид̇ид̇о’’д̇и баал̣и, адтагат̇аaяам̣ бана вид̇ид̇анд̇и бад̇уд̇д̇хааро гад̇о, д̇ам̣ ад̇т̇ад̇ассанамад̇д̇анд̇и д̇адтаб̣б̣ам̣.

**взд̇анаабарижчзд̇аж̇аананз**д̇и ‘‘д̇иссо имаа взд̇анаа’’д̇и звам̣ барижчзд̇ад̇о ж̇аананз. **ан̃н̃аасий**д̇и гад̇аа ан̃н̃ааси? имасмим̣ д̇зсанаагаалзд̇и вад̇анд̇и, бад̇ивзд̇хагаалзд̇и бана яуд̇д̇ам̣. яат̇аабад̇ивид̇д̇хаа хи взд̇анаа идха т̇зрзна д̇зсид̇аад̇и. **иминаа гааран̣знаа**д̇и ‘‘яад̇анижжам̣ д̇ам̣ д̇угка’’нд̇и взд̇анаанам̣ анижжад̇аaяа д̇угкабхааважаананасан̇каад̇зна гааран̣зна. д̇ам̣нимид̇д̇ам̣ хисса взд̇анаасу д̇ан̣хаа на уббаж̇ж̇ад̇и. **ад̇иббабан̃жо**д̇и ад̇ивид̇т̇ааро. **д̇угкасмим̣** анд̇ог̇ад̇хам̣ д̇угкабарияаабаннад̇д̇аа. **д̇угка**нд̇и саб̣б̣ам̣ взд̇аяид̇ам̣ д̇угкам̣ сан̇каарад̇угкабхаавад̇о. **н̃аад̇амад̇д̇з**д̇и яаат̇аавад̇о аваб̣уж̇жханамад̇д̇з. **д̇ан̣хаа на д̇идтад̇ий**д̇и на сан̣д̇идтад̇и наббавад̇д̇ад̇и.

**гат̇ам̣ вимогкаа**д̇и аж̇жхад̇д̇абахид̇д̇хаабхзд̇зсу вимуд̇д̇аа. хзд̇умхи жзд̇ам̣ниссаггаважананд̇и хзд̇уад̇т̇зна гаран̣аважанзна ад̇т̇амааха **‘‘гад̇арзна вимогкзнаа’’**д̇и. гаран̣ад̇т̇зби ваа зд̇ам̣ ниссаггаважананд̇и д̇ат̇аа вуд̇д̇ам̣. **абхинивзсо**д̇и вибассанаарамбхо. **бахид̇д̇хаад̇хаммааби д̇адтаб̣бааязва** саб̣бассаби барин̃н̃зяяасса барижаанид̇аб̣бад̇о. **н̃аан̣ам̣** бавад̇д̇зд̇ваа. **д̇з**д̇и аж̇жхад̇д̇асан̇каарз. **вавад̇т̇абзд̇ваа**д̇и салагкан̣ад̇о барижчинд̇ид̇ваа. **бахид̇д̇хаа од̇аарзд̇ий**д̇и б̣ахид̇д̇хаасан̇каарзсу н̃аан̣ам̣ од̇аарзд̇и. **аж̇жхад̇д̇ам̣ од̇аарзд̇ий**д̇и аж̇жхад̇д̇асан̇каарз саммасад̇и. **д̇ад̇ра** д̇асмим̣ жад̇уггз. **д̇зсам̣ вавад̇т̇аанагаалз**д̇и д̇зсам̣ аж̇жхад̇д̇асан̇каараанам̣ вибассанаагаалз.

**саб̣б̣убаад̇аанагкаяаа**д̇и саб̣б̣асо убаад̇аанаанаṃ каяаа. гаамаṃ д̇идтисийлаб̣б̣ад̇аад̇д̇аваад̇убаад̇аанаани батамамаг̇г̇знзва кийяанд̇и, гаамубаад̇аанаṃ бана аг̇г̇амаг̇г̇знаад̇и д̇асса васзна "саб̣б̣убаад̇аанагкаяаа"д̇и вад̇анд̇о т̇зро ад̇д̇ано арахад̇д̇абад̇д̇иṃ б̣яаагарод̇и. д̇знааха **"аасаваа наанус̇савандий"**д̇и. **сад̇о**д̇и иминаа сад̇ивзбуллаб̣б̣ад̇д̇иṃ д̇ассзд̇и. **жагкуд̇о руубз саванд̇ий**д̇и жагкувин̃н̃ааṇавийт̇ияаṃ д̇ад̇анут̇ад̇амановин̃н̃ааṇавийт̇ияан̃жа руубаараммаṇаа аасаваа бавад̇д̇анд̇ийд̇и. гин̃жааби д̇ад̇т̇а гусалаад̇ийнамби бавад̇д̇и ад̇т̇и, гаамаасаваад̇аяо зва ваṇад̇о яуусаṃ вияа баг̇г̇хараṇагаасужибхаавзна санд̇анд̇и, д̇ат̇аа сзсаваарзсу. д̇знааха **"зва"**нд̇иаад̇и, д̇асмаа д̇з зва "аасаваа"д̇и вужжанд̇и. д̇ад̇т̇а хи баг̇г̇хараṇагаасужимхи нируḷхо аасавасад̇д̇о. "ад̇д̇аанаṃ нааважаанаамий"д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа **"омаанабахаанаṃ гат̇ид̇а"**нд̇и ааха. д̇зна аасавзсу самуд̇аяубалагкаṇаṃ гат̇ид̇анд̇и д̇ад̇таб̣б̣аṃ. на хи сзяямаанаад̇иб̣б̣ахаанзна винаа хийнамаанаṃязва бажахад̇и. **бажаананаа**д̇и "наабараṃ ид̇т̇ад̇д̇аяаа"д̇и вуд̇д̇абажаананасамбанно ход̇ийд̇и.

**саруубабхзд̇ад̇обий**д̇и "жад̇д̇ааро"д̇и зваṃ баримааṇабарижчзд̇ад̇оби. ид̇аṃ бхаг̇аваа д̇ассзнд̇о аахаад̇и самб̣анд̇хо. **ид̇а**нд̇и жа "аяамби ко"д̇иаад̇иважанаṃ санд̇хааяааха.

**асамбхиннаая зваа**д̇и ят̇аанисиннаая зва, авудтид̇ааяа зваад̇и ад̇т̇о. **буг̇г̇алат̇оманад̇т̇а**нд̇и д̇зсанаагусалаанаṃ аананд̇ад̇т̇зраад̇ийнаṃ буг̇г̇алаанаṃ басаṃсанад̇т̇аṃ уггаṃсанад̇т̇аṃ. **д̇хаммат̇оманад̇т̇а**нд̇и бад̇ибад̇д̇ид̇хаммасса басаṃсанад̇т̇аṃ. **д̇збий**д̇и аананд̇ад̇т̇зраад̇аяо бхигкууби. **д̇хаммабад̇иг̇г̇аахагаа** бхигкуу. **ад̇т̇з**д̇и сийлаад̇иад̇т̇з. **д̇хаммз**д̇и бааḷид̇хаммз.

**ассаа**д̇и бхаг̇авад̇о. **аанубхаавам гариссад̇и** "д̇ивасан̃жзби бхаг̇аваа"д̇иаад̇инаа. **на**нд̇и саарибуд̇д̇ад̇т̇зраṃ. **ахамби д̇ат̇зва т̇омзссаами** "саа хи бхигкуу"д̇иаад̇инаа. **зваṃ жинд̇зсий**д̇и зваṃ вагкамаанзна д̇хаммад̇ааяаад̇ад̇зсанааяа жинд̇ид̇аагаарзна жинд̇зси. д̇знааха **"ят̇аа"**д̇иаад̇и. **згажжхаасаяааяаа**д̇и самаанаад̇хиб̣б̣ааяаааяа. **мад̇ияаа**д̇и ба̃н̃н̃ааяа. **аяаṃ д̇зсанаа аг̇г̇аа**д̇и бхаг̇аваа д̇хаммасзнаабад̇иṃ г̇уṇад̇о зваṃ баг̇г̇аṇхаад̇ийд̇и гад̇ваа вуд̇д̇аṃ.

**багаасзд̇ваа**д̇и г̇уṇад̇о баагад̇аṃ ба̃н̃н̃аад̇аṃ гад̇ваа саб̣б̣асаавагзхи сздтабхаавз **табзд̇угаамо. жид̇д̇аг̇ад̇ияаа** жид̇д̇авасзна гааяасса бариṇааманзна "аяаṃ гааяо ид̇аṃ жид̇д̇аṃ вияа ход̇уу"д̇и гааясамаанаг̇ад̇игад̇д̇аад̇хидтаанзна. гат̇аṃ бана гааяо д̇анд̇хаб̣б̣авад̇д̇иго лахубаривад̇д̇зна жид̇д̇зна самаанаг̇ад̇иго ход̇ийд̇и? на саб̣б̣ат̇аа самаанаг̇ад̇иго. ят̇зва хи гааяавасзна жид̇д̇авибариṇааманз жид̇д̇аṃ саб̣б̣ат̇аа гааязна самаанаг̇ад̇игаṃ ход̇и. на хи д̇ад̇аа жид̇д̇аṃ сабхаавасид̇д̇хзна ад̇д̇ано каṇзна авад̇д̇ид̇ваа д̇анд̇хавуд̇д̇игасса руубад̇хаммасса каṇзна вад̇д̇ид̇уṃ саггод̇и, "ид̇аṃ жид̇д̇аṃ аяаṃ гааяо вияа ход̇уу"д̇и банаад̇хидтаанзна д̇анд̇хаг̇ад̇игасса гааясса анувад̇д̇анад̇о яаава ижчид̇адтаанаб̣б̣ад̇д̇и ход̇и, д̇аава гааяаг̇ад̇иануломзнзва худ̇ваа санд̇аанавасзна бавад̇д̇амаанаṃ жид̇д̇аṃ гааяаг̇ад̇ияаа бариṇаамид̇аṃ наама ход̇и, зваṃ "аяаṃ гааяо ид̇аṃ жид̇д̇аṃ вияа ход̇уу"д̇и ад̇хидтаанзна баг̇зва сукалахуса̃н̃н̃ааяа самбаад̇ид̇ад̇д̇аа абхаавид̇ид̇д̇хибаад̇аанаṃ вияа д̇анд̇хаṃ авад̇д̇ид̇ваа ят̇аа лахуг̇ад̇ибаяажид̇д̇аваарзхзва ижчид̇адтаанаб̣б̣ад̇и ход̇и, зваṃ бавад̇д̇аруубад̇аа ви̃н̃н̃ааяад̇ийд̇и.

**ад̇хиб̣б̣ааяаануруубамзва** д̇асса бхаг̇авад̇о т̇оманааяа гад̇ад̇д̇аа. **ид̇аṃ наама** ад̇т̇ажаад̇аṃ бхаг̇аваа **бужчиссад̇ий**д̇и буб̣б̣з маяаа **авид̇ид̇аṃ** абассаṃ. **аасаяажаананад̇т̇а**нд̇и "зваṃ б̣яаагарондзна сад̇т̇у ажжхаасаяо г̇ахид̇о ход̇ий"д̇и зваṃ сад̇т̇у ажжхаасаяажаананад̇т̇аṃ. **д̇уд̇ияаṃ ба̃нхаṃ бужчанд̇о** бхаг̇аваа **батамаṃ ба̃нхаṃ анумод̇и** д̇уд̇ияаṃ ба̃нхаṃ бужчанд̇знзва батамаба̃нхависсажжанасса самбад̇ижчид̇абхаавад̇о.

**зд̇аṃ ахосий**д̇и зд̇аṃ баривид̇агганаṃ ахоси. **ассаа**д̇и гаḷаарагад̇д̇ияасса бхигкуно. д̇хаммз д̇ахад̇ийд̇и **д̇хаммад̇хаад̇у,** саавагабаарамий̃н̃ааṇаṃ, саавагависаяз д̇хаммз д̇ахад̇и яаат̇аавад̇о ажид̇з гад̇ваа табзд̇ийд̇и ад̇т̇о. д̇знааха **"д̇хаммад̇хаад̇уу"**д̇иаад̇и. **саб̣б̣а̃н̃нуд̇а̃н̃н̃ааṇаг̇ад̇игамзва** висаяз. **г̇ожарад̇хаммз**д̇и г̇ожарабхуудз н̃зяяад̇хаммз.

гаḷаарасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 3. ̃н̃ааṇавад̇т̇усуд̇д̇аваṇṇанаа

**33. ̃н̃ааṇамзва ̃н̃ааṇавад̇т̇у** самбад̇д̇ийнаṃ гаараṇабхаавад̇о. **жад̇уусуу**д̇и жад̇усажжасса б̣од̇ханавасзна вуд̇д̇зсу жад̇уусу ̃н̃ааṇзсу. **батама**нд̇и "жараамараṇз ̃н̃ааṇа"нд̇и зваṃ вуд̇д̇аṃ ̃н̃ааṇаṃ, язна д̇хаараṇабарижаяаманасигаарвасзна бавад̇д̇аṃ саб̣б̣аṃ г̇аṇхи. саннижаяа̃н̃ааṇамаяаṃ

**саванамаяам̣** наамад̇взва взд̣ид̇аб̣бам̣. сабхаавад̇о бажжаяад̇о жасса бариґґан̣хананаан̣ам̣ **саммасанан̃аан̣ам̣**д̇взва взд̣ид̇аб̣бам̣. ж̇араамаран̣асийсзна жзд̇ґа ж̇араамаран̣аванд̇ова д̇хаммаа ґахид̇аа. **бадивзд̇хан̃аан̣а**нд̇и асаммохад̇о бадивиж̇жханан̃аан̣ам̣. **иминаа д̇хаммзнаа**д̇и хзд̣умхи гаран̣аважанам̣. имасса хи д̇хаммасса ад̇хиґамахзд̣у аяам̣ арияо ад̇ийд̇аанааґад̇з наязнаби жад̣усажжад̇хаммз абхисамб̣уж̇жхад̇и. маґґан̃аан̣амзва бана ад̇ийд̇аанааґад̇з наяанасад̇исам̣ гад̇ваа д̣ассзд̣ум̣ **“маґґан̃аан̣ад̇хаммзна ваа”**д̇и д̣удияавигаббо вуд̇д̇о. зван̃хи ‘‘агаалига’’нд̇и самад̇ґид̇ам̣ ход̇и.

**н̃аан̣ажагкунаа д̣идтзнаа**д̇и д̇хаммажагкубхууд̇зна н̃аан̣ажагкунаа асаммохабадивзд̇хавасзна бажжагкад̇о д̣идтзна. **бан̃н̃аая вид̣ид̇знаа**д̇и маґґабан̃н̃аая д̣ад̇зва вид̣ид̇зна. яасмаа д̣аґаа д̣идтам̣ вид̣ид̇ам̣ саб̣басо бад̇д̇ам̣ махааубааяо ход̇и, д̣асмаа вуд̇д̇ам̣ **“барияоґаалхзнаа”**д̇и. **д̣идтзнаа**д̇и ваа д̣ассанзна, д̇хаммам̣ бассид̇ваа тид̇знаад̇и ад̇ґо. **вид̣ид̇знаа**д̇и жад̇д̇аари сажжаани вид̣ид̇ваа баагад̇аани гад̇ваа тид̇зна. **агаалигзнаа**д̇и на гаалан̇д̇аравибаагад̇ааяинаа. **бад̇д̇знаа**д̇и жад̇д̇аари сажжаани бад̇ваа тид̇ад̇д̇аа д̇хаммам̣ бад̇д̇зна. **барияоґаалхзнаа**д̇и жад̣усажжад̇хаммз барияоґаахид̇ваа тид̇зна. **ад̇ийд̇аанааґад̇з наяам̣ нзд̇ий**д̇и ад̇ийд̇з жа анааґад̇з жа наяам̣ нзд̇и харад̇и бзсзд̇и. ид̇ам̣ бана бажжавзгкан̣ан̃аан̣асса гижжам̣, сад̇ґаараа бана маґґан̃аан̣ам̣ ад̇ийд̇аанааґад̇з наяанасад̇исам̣ гад̇ам̣ д̣ам̣муулагад̇д̇аа. ад̇ийд̇амаґґасса хи бажжавзгкан̣ам̣ наама ход̇и, д̣асмаа маґґан̃аан̣ам̣ наяанасад̇исам̣ гад̇ам̣ наама ход̇и, бажжавзгкан̣ан̃аан̣зна бана наяам̣ нзд̇и. д̇знааха **“зд̇ґа жаа”**д̇иаад̇и. яаґаа бана д̇зна наяам̣ нзд̇и. д̣ам̣ аагаарам̣ д̣ассзд̣ум̣ **“яз ко гзжий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. зд̇ґа жа наяанубб̣аад̇анам̣ наяан̃аан̣ассзва бавад̇д̇ивисзсо. д̇зна вуд̇д̇ам̣ ‘‘бажжавзгкан̣ан̃аан̣асса гижжа’’нд̇и. гин̃жааби ‘‘иминаад̇и маґґан̃аан̣ад̇хаммзна ваа’’д̇и вуд̇д̇ам̣, д̣увид̇хам̣ бана маґґапалан̃аан̣ам̣ саммасанан̃аан̣абажжавзгкан̣ааяа муулагааран̣ам̣, на наяанассаад̇и д̣увид̇хзна н̃аан̣ад̇хаммзнаад̇и на на яуж̇жад̇и. д̣аґаа жад̣усажжад̇хаммасса н̃аад̇ад̇д̇аа маґґапаласан̇каад̇асса ваа д̇хаммасса сажжабадивзд̇хасамбаяоґам̣ ґад̇ад̇д̇аа ‘‘наяанам̣ ход̣уу’’д̇и д̇зна ‘‘иминаа д̇хаммзнаа’’д̇и н̃аан̣асса висаяабхаавзна н̃аан̣асамбаяоґзна д̣ад̣ан̃аад̇знаад̇и жа ад̇ґо на на яуж̇жад̇и. **ануаяз**д̇и д̇хамман̃аан̣асса ануруубавасзна аяз б̣уж̇жханан̃аан̣з д̣идтаанам̣ ад̇идтаанаяанад̇о ад̇идтасса д̣идтад̇ааяа н̃аабанад̇о жа. д̇знааха **“д̇хамман̃аан̣асса ануґаманз н̃аан̣а”**нд̇и. **кийн̣аасавасса сзгкабхууми** наама аґґамаґґагкан̣о . гасмаа банзд̇ам̣ звам̣ вуд̇д̇анд̇и жз? ‘‘звам̣ ж̇араамаран̣ам̣ баж̇аанаад̇ий’’д̇иаад̇инаа вад̇д̇амаанавасзна д̣зсанааяа бавад̇д̇ад̇д̇аа.

н̃аан̣авад̇ґусуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 4. д̣уд̣ияан̃аан̣авад̇ґусуд̇д̇аван̣н̣анаа

34. **сад̇д̇арий**д̇и д̣а-гаарасса ра-гаараад̇зсам̣ вуд̇д̇ам̣. сад̇д̇ад̇исад̇д̇зна ваа самаанад̇ґо сад̇д̇арисад̇д̇о. б̣ян̃ж̇анаруживасзна б̣ян̃ж̇анам̣ бхан̣анд̇ийд̇и **б̣ян̃ж̇анабхаан̣агаа**. д̇знааха ‘‘б̣ахуб̣ян̃ж̇анам̣ гад̇ваа’’д̇иаад̇и. д̇идтад̇и д̣ад̇ґа палам̣ д̣ад̣ааяад̇д̇авуд̇д̇ид̇ааяаад̇и тид̇и, бажжуббанналагкан̣асса д̇хаммасса тид̇и д̇хаммадтид̇и. аґа ваа д̇хаммод̇и гааран̣ам̣, бажжаяод̇и ад̇ґо. д̇хаммасса яо тид̇исабхааво, сова д̇хаммад̇о ан̃н̃о над̇ґийд̇и д̇хаммадтид̇и, бажжаяо. д̣ад̇ґа н̃аан̣ам̣ **д̇хаммадтид̇ин̃аан̣ам̣**. д̇знааха ааяасмаа д̇хаммасзнаабад̇и – ‘‘бажжаяабариґґахз бан̃н̃аа д̇хаммадтид̇ин̃аан̣а’’нд̇и (бад̇и. ма. маад̇игаа 4). д̣аґаа жааха **“бажжаяаагаарз н̃аан̣а”**нд̇иаад̇и. д̣ад̇ґа **д̇хаммаана**нд̇и бажжаяуббаннад̇хаммаанам̣. **бавад̇д̇идтид̇игааран̣ад̇д̇аа**д̇и бавад̇д̇исан̇каад̇ааяа тид̇ияаа гааран̣ад̇д̇аа. ‘‘ж̇аад̇ибажжаяаа ж̇араамаран̣а’’нд̇иаад̇инаа ад̇д̇хад̇д̇аяз анваяаб̣яад̇ирзгавасзна бавад̇д̇ияаа **жаб̣бид̇хасса н̃аан̣асса. каяо** наама винаасо, сова бхзд̇од̇и. **вираж̇ж̇анам̣** балуж̇жанам̣. **ниружжханам̣** анд̇арад̇хаанам̣. **зга̇сми**нд̇и ж̇араамаран̣аад̇ийсу згзгасмим̣. б̣уб̣бз ‘‘яаґаабхууд̇ан̃аан̣а’’нд̇и д̣арун̣авибассанам̣ ааха. д̣асмаа ид̇хааби д̇хаммадтид̇ин̃аан̣ам̣ вибассанаад̇и ґахзд̇ваа **“вибассанаабад̇ивибассанаа гаґид̇аа”**д̇и вуд̇д̇ам̣.

д̣уд̣ияан̃аан̣авад̇ґусуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 5. авиж̇ж̇аабажжаяасуд̇д̇аван̣н̣анаа

35. **д̇зсанам̣ осаабзсий**д̇и яаґаарад̇д̇хагаґам̣ табзси. д̣ад̇ґа нисиннасса д̣идтиґад̇игасса лад̇д̇хияаа бхинд̇анавасзна убари гаґзд̣угаамо. б̣уд̇д̇хаанан̃хи д̇зсанааваарам̣ бажчинд̇аабзд̇ваа бужчид̣ум̣ самад̇ґо наама гожи над̇ґи. д̇знааха **“д̣идтиґад̇игасса огаасад̇ааанад̇ґа”**нд̇и. **д̣уббан̃хо зсо** сад̇д̇уубаладд̇хияаа бужчид̇ад̇д̇аа . **сад̇д̇уубалад̇д̇хиваад̇абад̇знаа**д̇и ‘‘сад̇д̇о ж̇ийво убалаб̣бхад̇ий’’д̇и звам̣ бавад̇д̇ад̇идтид̇ийбагабад̇авасзна. вад̇анд̇и зд̇знаад̇и **ваад̇о**. д̇идти-сад̇д̇о бана д̇ваяасанґахид̇о,

ḃрахмажарияваасо бана барамадт̇адо арияамаг̇г̇абхааванаади ааха **“арияамаг̇г̇аваасо”**ди. **аяаṃ ḋидтий**ди анаñ̃з сарийражийваади ḋидти. ‘‘жийво’’ди жа жийвидамзва ваḋанди. **ваддa**нди ḋувидхаṃ ваддаṃ. **ниродхзндо**ди анубадидидхаммадаṃ аабаадзндо. **самужчинданд**оди аббаваддияаṃ баабанзна убажчиндандо. ḋадзадаṃ маг̇г̇зна ниродхзḋаḃбаṃ ваддаṃ нируж̇жхадийди яож̇анаа. ‘‘аяаṃ саддо винаасаṃ абхаавaṃ бадваа саḃбасо ужчиж̇ж̇адий’’ди звaṃ ужчзд̇адидтияаа г̇ахидаагаарасса **самбхавз** сажжабхаавз **сади. на ходий**ди саадт̇аго на ходи.

**г̇ажчадий**ди сарийрадо нигкамидваа г̇ажчади. **виваддзндо**ди аббаваддиṃ гарондоди адт̇о. **виваддздуṃ на саггоди** нижжасса аббаваддиṃ баабздуṃ асаггуṇзяяаддаа. мижчаадидти саммаадидтиṃ виж̇жхади асамаахидабуг̇г̇аласзванавасзна дат̇аа бавадидуṃ аббадаанавасзна жа баж̇ахидаḃбаабаж̇аханавасзна саммаадидтиṃ виж̇жхади. **висуугамиваа**ди гаṇдаго вияа. на гзвалаṃ анануваддагова, ат̇а ко виродхоби ‘‘**нижжа**’’ндиаадинаа баваддaнадхаммадааяа виñ̃аабанадо. вируубаṃ ḃийбхажчаṃ пандидаṃ **вибпандидаṃ**. баṇṇабубпапалабаллавааnaṃ авадт̇убхуудо даало зва даалаавадт̇у ‘‘асивз сиваа’’ди вохааро вияа. гзжи бана ‘‘даалавадт̇угадааний’’ди батанди, авадт̇убхуудадааяа даало вияа гадааниййди адт̇о. дзнааха **“мадт̇агажчиннадаало вияаа”**ди. **ануабхаава**нди винаасаṃ.

авиж̇ж̇аабажжаясуддаваṇṇанаа нидтидаа.

### 6. ḋудияаавиж̇ж̇аабажжаясуддаваṇṇанаа

36. **иди ваа**ди звaṃ ваа. ж̇араамараṇасса жзва ж̇араамараṇасаамигасса жа каṇавасзна **яо вадзяяа. ависаараḋадхаадуго** бужчидуṃ ажчзгадааяа маṅгубхаавзна ж̇аадо. дзнааха **“бужчидуṃ на саггодий”**ди.

ḋудияаавиж̇ж̇аабажжаясуддаваṇṇанаа нидтидаа.

### 7. надумхасуддаваṇṇанаа

37. **на дýмхаага**нди гааяасса анаддaнияабхаавадассанамзва банздaнди яаа дасса анаддaнияадаа, даṃ дассздуṃ **“аддaни хий”**диаади вуддaṃ. яади на аддaнияаṃ, барагияаṃ наама сияаади, дамби надт̇ийди дассзндо **“нааби аñ̃зса”**нди ааха. **наяидaṃ бураaṇагаммамзваа**ди ‘‘идaṃ гааяо’’ди вуддасарийраṃ бураaṇагаммамзва на ходи. на хи гааяо вздaнаасабхаaво. **бажжаяавохаарзнаа**ди гаараṇобажаарзна. **абхисаṅкада**ндиаади набуṃсагалинг̇аважанаṃ. **бурималинг̇асабхааг̇адааяаа**ди ‘‘бураaṇамидaṃ гамма’’нди звaṃ вуддабуриманабуṃсагалинг̇асабхааг̇адааяа. аñ̃амаñ̃аабхимукзхи самзжжа бажжаязхи гадо абхисаṅкадоди ааха **“бажжаязхи гадоди дадтаḃбо”**ди. **абхисаñ̃ждаяида**нди дат̇аа абхисаṅкададдасаṅкаадзна абхимукабхаавзна ждаяидaṃ багаббидaṃ, бавaддиданди адт̇о. **ждaнаавадт̇уго**ди ждaнаахздуго. **вздaнияа**нди вздaнааяа хидaṃ вадт̇аараммаṇабхаавзна вздaнааяа бажжаябхаавадо. дзнааха **“вздaнияавадт̇уу”**ди.

надумхасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

### 8. ждaнаасуддаваṇṇанаа

38. **яañ̃жаа**ди здт̇а **жа**-саддо адтаанз. дзна ждaнааяа вияа багаббаанаанусаяаанамби виñ̃ааṇасса тидияаа вагкамаанаṃязва ависидтаṃ аараммаṇабхаавaṃ ж̇одзди. гаамаṃ дийсуби бадзсу ‘‘баваддзди’’ижжзва адт̇о вуддо, ваддaнадт̇о бана ждaнаадийнаṃ яат̇ааггамаṃ ждаяанабагаббанаанусаяанаруубо висидтадто дадтаḃбо. **дзбхуумагагусалаагусалаждaнаа г̇ахидаа** гаммавиñ̃ааṇасса бажжаяанидхааараṇамздaнди. **даṇхаадидтигаббаа г̇ахидаа** яат̇аараханди адхиббааяо. адтасуби хи лобхасахаг̇адажидздзсу даṇхаагаббо, дадт̇а жадуусвзва дидтигаббоди. гаамаṃ анусаяаа логияагусалаждaнаасуби анусзндиязва, агусалзсу бана бавaдди баагадаади **“дваадасаннаṃ ждaнаана”**нди вуддaṃ. **сахаж̇аадагодияаа**ди идaṃ бажжуббаннааби гаамараaг̇аадаяо анусаяаава вужжанди даṃсадисадааяаади вуддaṃ. на хи гаалабхздзна лагкаṇаббабхздо адт̇ийди. анааг̇адаа зва хи гаамараaг̇аадаяо ниббарияааяадо ‘‘анусаяаа’’ди ваддаḃбадaṃ араханди. бажжаяуббанно ваддадийди ааха ‘‘аараммаṇаṃ бажжаяо’’ди. **гаммавиñ̃ааṇасса тидадт̇а**нди гаммавиñ̃ааṇассзва бавaддияаа. **дасмиṃ бажжаяз садий**ди дасмиṃ ждaнаабагаббанаанусаяасаñ̃идз бажжаяз сади **бадидтаа виñ̃ааṇасса ходи**. сандаанз паладаанасамадт̇адааязва ходийди **“бадидтаа ходи, дасмиṃ**

**бадидтидз”**ди вудд̇ам̣. саннидтаабагажзд̇анаавасзна **вирулхзди**. бадидтидзди хи иминаа гаммасса гад̇абхааво вудд̇о, ‘‘вирулхз’’ди иминаа убажид̇абхааво. дзнааха **“гаммам̣ ж̇аваабздваа”**д̇иаади. д̇адт̇а бурзд̇арам̣ уббаннаахи гаммажзд̇анаахи лад̇д̇хабажжаяад̇д̇аа ḅалабба̣д̇д̇аая саннидтаабагажзд̇анаая гаммавин̃н̃аан̣ам̣ лад̇д̇хабадидтам̣ вирулхамуулан̃жа ход̇ийди вудд̇ам̣ **“ниббад̇д̇амуулз ж̇аадз”**ди. д̇ат̇аа хи саннидтаабагажзд̇анаа вибаагам̣ д̇зндам̣ анандарз ж̇аад̇ивасзна д̇зди убабаж̇ж̇авзд̇анийяагамманди.

**д̇збхуумагажзд̇анааяаа**ди д̇збхуумагагусалаагусалажзд̇анааяа. **аббавад̇д̇анагкан̣о**ди ид̇ха бавад̇д̇анагкан̣о ж̇ааяамаанагкан̣о. на ж̇ааяамаанагкан̣о **аббавад̇д̇анагкан̣о** на гзвалам̣ бханг̇агкан̣о аббахийнаанусаяасса ад̇хиббзд̇ад̇д̇аа. **аббахийнагодияаа**ди асамужчиннабхаавзна. д̇ад̇ид̇ам̣ д̇збхуумагагусалаагусалажзд̇анаасу аббавад̇д̇амаанаасу анусаяаанам̣ сахаж̇аад̇агодиаад̇инаа бавад̇д̇и наама над̇т̇и, вибаагаад̇ийсу аббахийнагодияаа бавад̇д̇ад̇и гаронд̇асса абхаавад̇од̇и имамадт̇ам̣ санд̇хааяа вудд̇ам̣. **аваарид̇ад̇д̇аа**ди бадибагкзди аваарид̇аб̣бад̇д̇аа. **бажжаяова ход̇и** вин̃н̃аан̣асса тидияаа.

батамад̇уд̇ияавааарзхи ваддам̣ д̇ассзд̇ваа д̇ад̇ияавааарз **“но жз”**д̇иаад̇инаа виваддам̣ д̇ассид̇анди **“батамабад̇з д̇збхуумагагусалаагусалажзд̇анаа нивад̇д̇аа”**д̇иаад̇и вудд̇ам̣. д̇адт̇а **нивад̇д̇аа**ди агаран̣ад̇о аббавад̇д̇ияаа абаг̇ад̇аа. д̇ан̣хаад̇идтияо нивад̇д̇аад̇и яож̇анаа. **вудд̇аббагаарзсуу**ди ‘‘д̇збхуумагавибаагзсуу’’д̇иаад̇инаа вудд̇аббагаарзсу.

**здт̇аа**ди имасмим̣ суд̇д̇з. здт̇а жзд̇анаабагаббанаанам̣ бавад̇д̇анавасзна д̇хаммабарижчзд̇о д̇ассид̇од̇и ‘‘жзд̇зд̇ийд̇и д̇збхуумагагусалаагусалажзд̇анаа г̇ахид̇аа’’д̇иаад̇инаяо ид̇хзва ход̇ийди д̇ассид̇о. **жад̇ассо**ди бадигхад̇ваяамохамууласамааг̇ад̇аа жад̇ассо агусалажзд̇анаа. **жад̇уусу агусалажзд̇анаасуу**ди яат̇аавудд̇аасу зва жад̇уусу агусалажзд̇анаасу, ид̇араа бана ‘‘на багаббзд̇ий’’ди иминаа бадигкзбзна нивад̇д̇аад̇и. **суд̇д̇з ааг̇ад̇ам̣ ваарзд̇ваа**ди ‘‘но жа багаббзд̇ий’’ди звам̣ бадигкзбавасзна суд̇д̇з ааг̇ад̇ам̣ важж̇зд̇ваа. ‘‘на багаббзд̇ий’’ди хи иминаа адтасу лобхасахаг̇ад̇ажид̇д̇зсу сахаж̇аад̇агодияаа бавад̇д̇аанусаяо нивад̇д̇ид̇о д̇зсам̣ жид̇д̇аанам̣ аббавад̇д̇анад̇о, д̇асмаа д̇ам̣ таанам̣ табзд̇ваад̇и адт̇о. **буримасад̇исова** буриманаязсу вудд̇анаязна г̇ахзд̇аб̣бо д̇хаммабарижчзд̇ад̇д̇аа.

**д̇ад̇аббадидтидз**ди самаасабхаавад̇о вибхад̇д̇илобо, санд̇хивасзна д̇а-гаараг̇амо, д̇асса аббадидтид̇ам̣ д̇ад̇аббадидтид̇ам̣, д̇асмим̣ д̇ад̇аббадидтидзди звамздт̇а самаасабад̇асид̇д̇хи д̇адтаб̣баа. **здт̇аа**ди зд̇асмим̣ д̇ад̇ияавааарз арахад̇д̇амагг̇асса гижжам̣ гат̇ид̇ам̣ саб̣басо анусаяаниб̣бад̇д̇ибхзд̇анад̇о. **кийн̣аасавасса гижжагаран̣анд̇ибиби** вад̇д̇ум̣ ваддад̇и саб̣басо взд̇анаад̇ийнам̣ бадигкзбабхаавад̇о. **нава логуд̇д̇арад̇хаммаад̇иби вад̇д̇ум̣ ваддад̇и** магг̇абадибаадияаа анусаяасамугг̇хааданад̇о магг̇аанандараани палаани, д̇ад̇убхаяаарамман̣ан̃жа ниб̣баананди. **вин̃н̃аан̣ассаа**ди гаммавин̃н̃аан̣асса. бунаб̣бхавасийсзна анандарабхавасанг̇ахид̇ам̣ наамаруубам̣ бадисанд̇хивин̃н̃аан̣амзва ваа г̇ахид̇анди ааха **“бунаб̣бхавасса жа анд̇арз зго санд̇хий”**ди. **бхаваж̇аад̇ийна**нди здт̇а ‘‘д̇уд̇ияабхавасса д̇ад̇ияабхавз ж̇аад̇ияаа’’ди звам̣ барамбаравасзна г̇ахзд̇аб̣бам̣. ааяад̇им̣ бунаб̣бхаваабхиниб̣бад̇д̇иг̇ахан̣зна бана наанандарияад̇о гаммабхаво г̇ахид̇о, ж̇аад̇ихзд̇упаласид̇д̇хибздт̇а вудд̇аа зваад̇и взд̇ид̇аб̣бам̣. здт̇а жа ‘‘но жз, бхигкавз, жзд̇зд̇и но жа багаббзд̇и, ат̇а ко анусзд̇ий’’ди звам̣ бхаг̇авад̇аа д̇уд̇ияанаяз буб̣бабхааг̇з бхаваниб̣бад̇д̇агагусалаагусалааяууханам̣, багаббанан̃жа винааби бхавзсу д̇идтаад̇ийнавасса яог̇ино анусаяабажжаяаа вибассанаажзд̇анааби бадисанд̇хиж̇анагаа ход̇ийди д̇ассанадт̇ам̣ гусалаагусаласса аббавад̇д̇и жзби, д̇ад̇аа виж̇ж̇амаанад̇збхуумагавибаагаад̇ид̇хаммзсу аббахийнагодияаа анусаяид̇агилзсаббажжаяаа бхававаж̇ж̇асса гаммавин̃н̃аан̣асса бадидтид̇ад̇аа ход̇ийди д̇ассанадт̇ан̃жа вудд̇о. ‘‘на жзд̇зд̇и багаббзд̇и анусзд̇ий’’ди аяам̣ наяо на г̇ахид̇о жзд̇анам̣ винаа багаббанасса абхаавад̇о.

жзд̇анаасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**9. д̇уд̇ияажзд̇анаасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

39. **вин̃н̃аан̣анаамаруубаанам̣ анд̇арз зго санд̇хий**ди хзд̇упаласанд̇хи вин̃н̃аан̣агг̇ахан̣зна гаммавин̃н̃аан̣асса г̇ахид̇ад̇д̇аа. наамаруубам̣ бана вибааганаамаруубамзваад̇и баагад̇амзва. сзсам̣ сувин̃н̃зяямзва.

ḍudiyaжзḍanaasudḍ̇avaṇṇanaa nidtiḍaa.

## 10. ḍaḍiyaжзḍanaasudḍ̇avaṇṇanaa

**40**. **ruubaadiййsu** часу аараммаṇзsu. ḍзna жзḍṫa bhavadḍ̇ayaṃ saнġaṇhaadi чaḷaarammaṇabariyaabannadḍ̇aa. ḍassзva bhavadḍ̇ayassa badṫanaa baṇidhaanaadivasзna **naḍi** naama. **aaġaḍimxi ġaḍiй**ḍi baжжubadtaanavasзna abhimukaṃ ġaḍi bavadḍ̇i зḍasmaadi aaġaḍi, gammaaḍinimiḍḍ̇aṃ. ḍasmiṃ badisandhivinññaaṇassa ġaḍi bavadḍ̇i niḅbadḍ̇i xoḍi. ḍзnaaxa **"aaġaḍз"**ḍiaadi. **жuḍuubabaadо**ḍi жavanaṃ жuḍi, maraṇaṃ. ubabaжжanaṃ niḅbadḍ̇i, ubabaadо. жuḍiḍо ubabaadо bunarubbaadо. ḍзnaaxa **"зvaṃ vinññaaṇassaa"**ḍiaadi. **iḍо**ḍi niḅbadḍ̇abhavadо. **ḍaḍṫaa**ḍi bunaḅbhavasaнkaadз aayaadibhavз. **зgova sandhiй**ḍi зgo xзḍubalasandhi зva gaṫiḍо.

ḍaḍiyaжзḍanaasudḍ̇avaṇṇanaa nidtiḍaa.

gaḷaarakadḍ̇iyavaġġavaṇṇanaa nidtiḍaa.

## 5. ġaxabaḍivaġġo

## 1. baññavзrabhayasudḍ̇avaṇṇanaa

**41**. **yaḍо**ḍi yasmiṃ gaalз. ayaññi **ḍо**-saḍḍ̇о ḍaa-saḍḍ̇о viya iḍxa gaalavisayo. ḍзnaaxa **"yaḍaa"**ḍi. **bhayavзraжзḍanaayo**ḍi bhaayiḍaḅbadtзna bhayaṃ, vзrabasavanadtзna vзranḍi жa laḍḍ̇xanaamaa жзḍanaayo. baaṇaadibaadaaḍayo xi yassa bavadḍ̇anḍi, yaññжa udḍ̇issa bavadḍ̇iyanḍi, ubhayз sabhayabhзravaadi ḍз зva bhaayiḍaḅbabhayavзraжanagaavaadi. soḍassa ariyamaġġassa aaḍiḍо badtaaya baḍibadḍ̇iaḍhiġamo soḍaabadḍ̇i , ḍaḍaḍṫaaya ḍaḍṫa baḍidtiḍassa жa aнġaani **soḍaabadḍ̇iyaнġaani,** ḍaḍubhayaṃ sandhaayaaaxa **"ḍuvidhaṃ soḍaabadḍ̇iyaa aнġa"**nḍi, soḍaabadḍ̇iaḍṫaṃ aнġanḍi aḍṫо. **yaṃ buḅbabhaaġз**ḍi yaṃ sayaṃ soḍaabadḍ̇imaġġapalabadilaabhaḍо buḅbabhaaġз ḍaḍaḍṫaaya saṃvadḍ̇aḍi. giṃ bana ḍanḍi aaxa ''sabburisasaṃsзvo''ḍiaadi. sabburisaanaṃ ḅuḍḍ̇haadiйnaṃ ariyaññaaṇasaññaaṇaжaaḍaa bayirubaasanaa, **saḍḍ̇hammassavanaṃ** жaḍusaжжaḍhammassavanaṃ, yoniso ubaayзna aniжжaadiḍо manasi garaṇaṃ **yoniso manasigaaro,** ussuggaabзnḍзna ḍhammassa niḅbaanassa anuḍhammabaḍibaжжanaṃ **ḍhammaanuḍhammabaḍibadḍ̇iй**ḍi зḍaani soḍaabadḍ̇iyaa aнġaani. aḍtagaṫaayaṃ bana soḍaabadḍ̇iaнġanḍi baḍaṃ abзgiḍvaa **"зvaṃ aaġaḍa"**nḍi vuḍḍ̇aṃ. **ṫiḍassa** buġġalassa **aнġaṃ**. soḍaabanno aнġiйyaaḍi ññaayaaḍi зḍзnaaḍi **soḍaabannassa aнġanḍi**bi vuжжaḍi. **iḍaṃ** baжчaa vuḍḍ̇aṃ aнġaṃ. ḍosxi aaragaaḍi **ariyo**ḍi aaxa **"niḍḍ̇oso"**ḍi. gaṫaṃ aviжжaa saнkaaraanaṃ baжжayoḍiaadinaa gзnaжibi anubaarambhiyadḍ̇aa **nirubaarambho**. ññaaṇaṃ sandhaaya ''niḍḍ̇oso''ḍi vuḍḍ̇aṃ, baḍiжжasamubbaaḍaṃ sandhaaya ''nirubaarambho''ḍi vaḍanḍi. ubhayaṃbi bana sandhaaya ubhayaṃ vuḍḍ̇anḍi abarз. **baḍiжжasamubbaadо** зḍṫa aḍhiḅbзḍо. ḍaṫaa xi vuḍḍ̇aṃ **"abaraabaraṃ ubbannaaya vibassanaabaññaaya"**ḍi. na xi maġġaññaaṇaṃ vibassanaabaññaaḍi. sammaa ubaayadḍ̇aa ḍassa baḍiжжasamubbannз yaaṫaavaḍо ññaayaaḍiйḍi **ññaayo,** baḍiжжasamubbaadо. ññaaṇaṃ bana ññaayaaḍi so зḍзnaaḍi **ññaayo**.

**ḍaḍṫaa**ḍi nirayз. **maġġasoḍa**nḍi maġġassa soḍaṃ. **aabanno**ḍi aḍhiġaḍо. abaayзsu ubbaжжanasaнkaaḍо vinibaaḍaḍhammo зḍassaaḍi vinibaaḍaḍhammo, na vinibaaḍaḍhammo **avinibaaḍaḍhammo**. baraṃ ayanaнḍi aḍiviya savisayз ayiḍaḅbaṃ ḅuжжxiḍaḅbaṃ. yзsaññi ḍhaaḍuunaṃ ġaḍiaḍṫo, ḅuḍḍ̇hibi ḍзsaṃ aḍṫo. ḍзnaaxa **"avassaṃ abhisaṃḅuжжxanago"**ḍi.

**baaṇaaḍibaaḍagammagaaraṇaa**ḍi baaṇaaḍibaaḍasaнkaaḍassa baabagammassa garaṇaxзḍu. **vзraṃ** vuжжaḍi virodxo, ḍaḍзva bhaayiḍaḅbaḍо **bhaya**nḍi aaxa **"bhayaṃ vзranḍi aḍṫaḍо зga"**nḍi. **iḍaṃ baaxiraṃ vзraṃ naama** ḍassa vзrassa muulabhuuḍaḍо vзragaarabuġġalaḍо ḅaxibhaavadḍ̇aa. ḍзnзva xi ḍassa vзragaarabuġġalassa ubbannaṃ vзraṃ sandhaaya **"iḍaṃ aжжxaḍḍ̇igavзraṃ naamaa"**ḍi vuḍḍ̇aṃ, ḍannissiḍassa vзrassa muulabhuuḍaa vзragaarabuġġalaжзḍanaa ubbaжжaḍi baxariḍuṃ asamaḍṫassabiйḍi aḍhiḅbaayo. na xi нзrayigaa nirayabaalзsu baḍibaxariḍuṃ saggonḍi. **nirayabaalassa жзḍanaa ubbaжжaḍiй**ḍi зḍзna ''aḍṫi niraẏз nirayabaalaa''ḍi ḍassзḍi. **yaṃ banзḍaṃ ḅaaxiravзra**nḍi yamiḍaṃ ḍiḍtaḍhammigaṃ sambaraayigaññжa ḅaaxiraṃ vзraṃ. **buġġalavзranḍi vuḍḍ̇aṃ** aḍḍ̇agiжжaṃ saaḍhзḍuṃ asaggonḍо гзvalaṃ barabuġġalз ubbannamadḍ̇aṃ vзranḍi gaḍvaa. **aḍṫaḍо зgamзva** ''жзḍasiga''nḍi visзsзḍvaa vuḍḍ̇aḍḍ̇aa. **зsabaḍзsuu**ḍi ''aḍinnaaḍaanabaжжayaa''ḍiaadinaa

ааґадэсу сэсагодтаасэсу. **адт̇о бхаґґо**ди адт̇о дхаṃсидо . **адхиґадэнаа**ди маґґна адхиґадэна. ‘‘абхиґадэнаа’’диби баато, адхивуддэнаади адт̇о. дэнааха **“ажалаббасаадэнаа”**ди.

бан̃жавзрабхаяасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**2. дудияабан̃жавзрабхаяасуддаваṇṇанаа**

**42**. **бхигкуунаṃ гат̇идабхаавамаддамзва висзсо**ди здэна яаа садт̇аараа згажжаанаṃ дэсидадэсанаа, буна дадан̃н̃эсаṃ взнзяяадамагусалзна гааландарз дэнзва дэсидаа, саа дхаммасаṃґаахагзхи ‘‘маа но садт̇удэсанаа самбадиґґахаṃ винаа нассадуу’’ди висуṃ санґахаṃ ааробидаади дассзди.

дудияабан̃жавзрабхаяасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**3. дугкасуддаваṇṇанаа**

**43**. самудаяанаṃ **самудаяо,** самудзди здамхаади **самудаяо,** звaṃ убхиннаṃ самудаяаанамадт̇адоби бхздо вздидаббо. бажжаяаава **бажжаяасамудаяо**. аараддхавибассаго ‘‘иман̃жа иман̃жа бажжаяасаамаґґиṃ бадижжа имз дхаммаа каṇз каṇз уббажжандий’’ди бассандо **“бажжаяасамудаяаṃ бассандоби бхигку каṇигасамудаяаṃ бассадий”**ди вуддо бажжаяадассанамукзна ниббаддигкаṇасса дассанадо. со бана каṇз каṇз санкаараанаṃ ниббаддиṃ бассидуṃ аараддхо ‘‘имзхи наама бажжаязхи ниббаддадий’’ди бассади. ‘‘со каṇигасамудаяаṃ бассандо бажжаяаṃ бассадий’’ди ваданди. яасмаа бана бажжаядо санкаараанаṃ удаяаṃ бассандо каṇадо дэсаṃ удаяадассанаṃ ходи, каṇадо здэсаṃ удаяаṃ бассадо баґзва бажжаяаанаṃ суґґахидаддаа бажжаядо дассанаṃ суқзна ижжхади, дасмаа вуддаṃ **“бажжаяасамудаяаṃ бассандобий”**диаади. адт̇анґамадассанзби зсзва наяо. **ажжандадт̇анґамо**ди аббаваддн ниродхо ниббааṇанди. **бхздадт̇анґамо**ди каṇиганиродхо. дадубхаяаṃ буббабхааґз уґґахабарибужчаадивасзна бассандо ан̃н̃адарасса дассанз идарадассанамби сиддхамзва ходи, буббабхааґз жа аараммаṇавасзна каядо ваяасаммасанаадигаалз бхздадт̇анґамаṃ бассандо адирзгавасзна ануссаваадидо ажжандаṃ адт̇анґамаṃ бассади. маґґагкаṇз банаараммаṇадо ажжандаадт̇анґамаṃ бассади, асаммохадо идарамби бассади. даṃ сандхааяаааха **“ажжандадт̇анґамаṃ бассандобий”**диаади. **самудаяадт̇анґамаṃ ниббаддибхзда**нди самудаяасанкаадаṃ ниббаддиṃ адт̇анґамасанкаадаṃ бхздан̃жа. **ниссаяавасзнаа**ди жагкусса саннизсаяавасзна бажжаяаṃ гадваа. **аараммаṇавасзнаа**ди руубз аараммаṇаṃ гадваа. яаṃ банздт̇а ваддаббаṃ, даṃ **мадхубиṇдигасуддадийгааяаṃ** вуддаṇаязна вздидаббаṃ. **диṇṇаṃ санґади пассо**ди ‘‘жагку руубаани вин̃н̃ааṇа’’нди имзсаṃ диṇṇаṃ санґади самааґамз ниббадди пассоди вуддоди ааха **“диṇṇаṃ санґадияаа пассо”**ди. диṇṇанди жа баагадабажжаяавасзна вуддаṃ, дадан̃н̃збн бана манасигаараадаяо пассабажжаяаа хондиязва. **зва**нди даṇхаадийнаṃ асзсавирааґаниродхаггамзна. **бхиннаṃ ходий**ди ануббааданиродхзна нируддхаṃ ходи. дзнааха **“аббадисандхияа”**нди.

дугкасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**4. логасуддаваṇṇанаа**

**44**. **аяамздт̇а висзсо**ди ‘‘аяаṃ логассаа’’ди самудаяадт̇анґамаанаṃ висзсадассанаṃ. **здт̇а** жадудт̇асуддз дадияасуддадо **висзсо**.

логасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**5. н̃аадигасуддаваṇṇанаа**

**45**. ан̃н̃аман̃н̃аṃ двиннаṃ н̃аадийнаṃ ґаамо н̃аадигоди вуддоди ааха **“двиннаṃ н̃аадагаанаṃ ґаамз”**ди. ґин̃жагаа вужжанди идтагаа, ґин̃жагаахи зва гадо аавасат̇о **ґин̃жагаавасат̇о**. со гира ааваасо яат̇аа судхаабаригаммзна баяожанаṃ надт̇и, звaṃ идтагаахи зва жинидваа чаадздваа гадо. даадисан̃хи чаданаṃ сандхааяа бхаґавадаа идтагаачаданаṃ анун̃н̃аадаṃ. дзна вуддаṃ **“идтагаахи гадз махаабаасаадз”**ди. дадт̇а дваарабандхагаваадапалагаадийни бана даарумаяааниязва. барияааяади аддано палаṃ бариґґахздваа ваддадийди барияааяо, гаараṇанди ааха **“дхаммабарияааяанди дхаммагаараṇа”**нди, барияаддидхаммабхуудаṃ висзсаадхиґамасса хздунди адт̇о. убзжжа суяяади

здт̇аади убассудийди вуд̇д̇аṃ **“убассуд̇ийд̇и убассуд̇идтаана”**нди. **ад̇д̇ано гамма**нди яад̇адт̇аṃ д̇адт̇а г̇ад̇о, д̇аṃ баривзṇасамаж̇ж̇анагирияаṃ. **бахааяаа**д̇и агад̇ваа. зваṃ махадт̇ан̃хи вимуд̇д̇аая̇ад̇анасийсз тад̇ваа суṇанд̇асса махад̇о адт̇ааяа саṃвад̇д̇ади. **зган̇г̇аṇаṃ ахосий**ди саб̣б̣аṃ вивадаṃ ахоси. д̇ийсу хи бхавзсу сан̇каараг̇ад̇аṃ бажжаяуббаннавасзна манасигарод̇о бхаг̇авад̇о гин̃жи асзсзд̇ваа саб̣б̣амби д̇аṃ н̃ааṇамукз аабаат̇аṃ убаг̇ажчи. д̇зна вуд̇д̇аṃ **“яаавабхаваг̇г̇аа зган̇г̇аṇаṃ ахосий”**д̇и. д̇анд̇ивасзна д̇амадт̇аṃ ваажааяа нижчаарзнд̇о **“важасаа саж̇ж̇хааяаṃ гаронд̇о”**д̇и вуд̇д̇о. бажжаяабажжаяуббаннавасзна жа адт̇аṃ аахарид̇ваа д̇зсаṃ нирод̇хзна виваддасса аахад̇ад̇д̇аа **“ят̇г̇аанусанд̇хинаа”**д̇и вуд̇д̇аṃ. **ад̇д̇аса** н̃ааṇажагкунаа.

манасаа саж̇ж̇хааяаṃ гаронд̇о **“д̇уṇхийбхууд̇ова багуṇаṃ гаронд̇о”**д̇и вуд̇д̇о. **бад̇аанубад̇а**нди бад̇ан̃жа анубад̇ан̃жа. буриман̃хи бад̇аṃ наама, д̇ад̇ананд̇араṃ анубад̇аṃ. **гхадзд̇ваа** саṃб̣андхаṃ гад̇ваа авижчинд̇ид̇ваа. **барияаабуṇаад̇ий**д̇и аж̇ж̇хаяади. **аад̇хаарабд̇ад̇д̇а**нди аад̇хааарм жид̇д̇асанд̇аанаббад̇д̇аṃ аббамудтаṃ г̇ад̇ад̇д̇аа аад̇хаарабд̇ад̇д̇аṃ наама. **гаараṇаниссид̇о**д̇и логуд̇д̇арад̇хаммасса гаараṇасанниссид̇о. **аад̇иб̣рахмажарияаго**д̇и аад̇иб̣рахмажарияаṃ, д̇ад̇зва **аад̇иб̣рахмажарияагаṃ**. д̇хаммабарияаая̇аабзгкааяа буллин̇г̇аниддзсо. **д̇ийсуби имзсуу**д̇и д̇ад̇ияажад̇уд̇т̇абан̃жамзсу д̇ийсу суд̇д̇зсу.

н̃аад̇игасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**6. ан̃н̃ад̇араб̣раахмаṇасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**46**. **наамавасзнаа**д̇и г̇од̇д̇анаамавасзна жа гид̇д̇ивасзна жа абаагадо, д̇асмаа ‘‘ж̇аад̇ивасзна б̣раахмаṇо’’д̇и вуд̇д̇аṃ.

ан̃н̃ад̇араб̣раахмаṇасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**7. ж̇ааṇуссоṇисуд̇д̇аваṇṇанаа**

**47**. **зваṃлад̇д̇ханаамо**д̇и ‘‘ж̇ааṇуссоṇий’’д̇и зваṃлад̇д̇ханаамо ран̃н̃о санд̇игаа ад̇хиг̇ад̇анаамо.

ж̇ааṇуссоṇисуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**8. логааяад̇игасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**48**. ааяад̇иṃ хид̇аṃ д̇зна лого на яад̇ад̇и на ийхад̇ийд̇и логааяад̇аṃ. на хи д̇аṃ лад̇д̇хиṃ ниссааяа сад̇д̇аа бун̃н̃агирияааяа жид̇д̇амби уббаад̇знд̇и, гуд̇о баяог̇о, д̇аṃ здасса адт̇и, д̇адт̇а ваа нияуд̇д̇од̇и **логааяад̇иго**. батамасад̇д̇о аад̇иадт̇аваажагад̇д̇аа ж̇зд̇тавзважанод̇и ааха **“батамаṃ логааяад̇а”**нди. саад̇хаараṇаваж̇анобӣ логасад̇д̇о висидтависаяо ид̇хаад̇хиббзд̇од̇и ааха **“б̣аалабут̇уж̇ж̇аналогассаа”**д̇и. ид̇д̇арабхаавзна лагуṇд̇агабхаавзна д̇асса вибулаад̇ибхаавзна б̣аалаанаṃ убадтаанамад̇д̇анд̇и д̇ассзнд̇о **“ааяад̇аṃ маханд̇а”**нд̇иаад̇имааха. **барид̇д̇а**нд̇и гуд̇д̇агаṃ. **згасабхаава**нд̇и згаṃ сабхаавам. авибариṇаамад̇хаммад̇ааяаад̇и ааха **“нижжасабхаавамзваад̇и бужчад̇ий”**д̇и. **буримасабхаавзна наанаасабхаава**нд̇и буримасабхаавад̇о бхиннасабхаавам. **бажчаа на ход̇ий**д̇и бажчаа гин̃жи на ход̇и саб̣б̣асо самужчиж̇ж̇анад̇о. д̇знааха **“ужчзд̇аṃ санд̇хааяа бужчад̇ий”**д̇и. **згад̇д̇а**нд̇и саб̣б̣агаалаṃ ад̇д̇асамбхаваṃ. д̇ат̇аа жзва г̇ахаṇзна **д̇взби** ваад̇аа **сассад̇ад̇идтияо** хонд̇и. **над̇т̇и** на ход̇и. **бут̇уд̇д̇аṃ** наанаасабхаавам, згаруубаṃ на ход̇ийд̇и ваа г̇ахаṇзна **д̇взби** ваад̇аа **ужчзд̇ад̇идтияо**д̇и.

логааяад̇игасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**9. арияасаавагасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**49**. **саṃсаяуббад̇д̇и аагаарад̇ассана**нд̇и ‘‘гасмиṃ сад̇и гиṃ ход̇ий’’д̇и гаараṇасса паласса жа бажжаамасанзна винаа гзвалаṃ ид̇аббажжаяад̇ааяа саṃсаяасса уббаж̇ж̇анаагаарад̇ассанаṃ. **самуд̇ааяа**д̇и самуд̇зд̇ийд̇и адт̇од̇и ааха **“уббаж̇ж̇ад̇ий”**д̇и.

арияасаавагасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 10. д̣уд̣ияаарияасаавагасуд̣д̣аваṇṇанаа

**50**. **д̣взби наяаа згад̇о вуд̣д̣аа**д̣и ид̣аṃ ‘‘виñ̃ñаанз сад̣и наамаруубаṃ ходи̇й’’д̣иаад̣инаа навамз вуд̣д̣асса наясса ‘‘авиж̇ж̇аая сад̣и саṅкаараа хонд̣ий’’д̣иаад̣инаа д̣асамз вуд̣д̣анаяз анд̇ог̇адхад̣д̣аа. **наанад̣д̣а**нд̣и буримад̇о навамад̇о д̣асамасса наанад̣д̣аṃ.

д̣уд̣ияаарияасаавагасуд̣д̣аваṇṇанаа нидтид̣аа.

г̇ахабад̣ивагг̇аваṇṇанаа нидтид̣аа.

## 6. д̣угкавагг̇о

## 1. баривиймаṃсанасуд̣д̣аваṇṇанаа

**51**. **убабаригкамаано**д̣и бавад̣д̣ибавад̣д̣ихзд̣уṃ, нивад̣д̣инивад̣д̣ихзд̣уñ̃жа барид̣улзнд̇о. гуд̇о банзд̣анд̣и? ‘‘саммаа д̣угкагкаяаа’’д̣и важанад̇о. на хи саḇḇад̣угкабаривиймаṃсаṃ винаа саммаа д̣угкагкаяо самбхавад̣и. **гасмаа**д̣иаад̣инаа ж̇араамараṇассзва г̇аханз гаараṇаṃ бужчад̣и. ж̇аад̣иаад̣ийнамби бавад̣д̣и д̣угкабхаавинийд̣и адхиббаяо. яасмаа ж̇араамараṇз г̇ахид̣з сад̣и ж̇аад̣иби г̇ахид̣аа ход̣и, д̣ассаа абхаавз ж̇араамараṇассзва абхаавад̇о. зса наяо бхаваад̣ийсуби. зваṃ яаава ж̇аад̣идхаммо ж̇араамараṇз г̇ахид̣з г̇ахид̣ова ход̣и, ж̇араамараṇабад̣зсна д̣аḇбигаараванд̇о саḇḇз д̣збхуумагаа саṅкаараа г̇ахид̣аад̣и звамби ж̇араамараṇагг̇аханзна саḇбамби вад̣д̣ад̣угкаṃ г̇ахид̣амзва ход̣и. д̣знааха **‘‘д̣асмиṃ г̇ахид̣з саḇбад̣угкасса г̇ахид̣ад̣д̣аа’’**д̣и. **анзгавидха**нд̣и ḇахувидхаṃ ḇахугод̣таасаṃ. ‘‘анзга’’нд̣и ваа баато . **анзга**нд̣и ḇахулаважанаṃ. **вид̣ха**нд̣и каṇд̣ижжабаалижжаад̣ивасзна вибарийд̣агод̣таасаṃ. **наанаббагаарага**нд̣и д̣ад̇о зва наанаббагаараṃ. **нхад̣ваа тид̣аṃ бурисаṃ вияаа**д̣и ḇаалаанаṃ ад̣д̣абхаавасса субхаагаарзна убад̣таанаṃ санд̣хааяааха.

**‘‘саарубба бхаавзнаа’’**д̣и вуд̣д̣аṃ, гиṃ саḇбад̣аа саарубба бхаавзнаад̣и ааха **‘‘ниггилзсад̣аая барисуд̣д̣хад̣ааяаа’’**д̣и. на хи д̣ассзсаа асаṅкад̣ад̣аад̣ибхаавзна сад̣исаа. **бад̣ибанно**д̣и бад̣имуко абхисаṅкаарамуко худ̣ваа банно адхиг̇ад̇о. **ануг̇ад̣а**нд̣и анужчавигабхаавзна г̇ад̣аṃ, яад̣аа жа ниḇḇаанасса адхиг̇амо ход̣и, зваṃ д̣ад̣анурууубабхаавзна г̇ад̣аṃ. зд̣̇а жа баал̣ияаṃ ‘‘баж̇аанаад̣ий’’д̣и буḇḇабхааг̇авасзна баж̇аананаа вуд̣д̣аа, ‘‘д̣ад̣аа бад̣ибанно жа ходи̇й’’д̣и нияад̣авасзна. ‘‘абарабхааг̇авасзнаа’’д̣и абарз. гзжи бана ‘‘яад̣аа бад̣ибаннасса ж̇араамараṇаṃ нируж̇жхад̣и, д̣ад̣аа бад̣ибанно’’д̣и вад̣анд̣и. бад̣авиймаṃсанаа буḇḇабхааг̇авасзна вздид̣аḇбаа, на магг̇агкаṇавасзна. **саṅкааранирод̣хааяаа**д̣и зд̣̇а наяид̣аṃ авиж̇ж̇аабажжаяасаṅкаарагг̇ахаṇаṃ, ад̣̇а ко саṅкад̣асаṅкаарагг̇ахаṇанд̣и ааха **‘‘саṅкаарад̣угкасса нирод̣хад̣д̣ааяаа’’**д̣и. д̣знааха **‘‘зд̣д̣аавад̣аа яаава арахад̣д̣аа д̣зсанаа гад̣̇ид̣аа’’**д̣и.

‘‘бажжад̣д̣аṃ язва баринибḇааяад̣ий’’д̣иаад̣инаа **арахад̣д̣апалабажжавзгкаṇаṃ,** ‘‘со суканñ̃жа взд̣анаṃ взд̣аяад̣ий’’д̣иаад̣инаа **сад̣ад̣авихааранñ̃жа д̣ассзд̣ваа д̣зсанаа** саḇбад̣аава вад̣д̣ад̣зсанаад̇о **нивад̣д̣зд̣аḇбаа сияаа. авиж̇ж̇аагад̇од̣и** зд̣̇а **ид̣и**-сад̣д̇о аад̣иад̣̇о, д̣зна звамаад̣игаṃ ид̣аṃ вад̣д̣авивад̣д̣агад̣анаṃ буна г̇аṇхаад̣и. бугг̇аласад̣д̇о ид̣араасаṃ д̣виннаṃ багад̣ийнаṃ ваажагод̣и д̣ад̇о висзсзд̣ваа г̇аханз батамабагад̣имзва д̣ассзнд̇о ‘‘бурисабугг̇ало’’д̣и авожаад̣и ааха **‘‘бурисоязва бугг̇ало’’**д̣и. **убхаязнаа**д̣и бурисабугг̇алагг̇аханзна. саммуд̣ияаа авиж̇ж̇амаанааяа гад̣̇аа д̣зсанаа **саммуд̣игад̣̇аа**. барамад̣̇асса гад̣̇аа д̣зсанаа **барамад̣̇агад̣̇аа. д̣ад̣̇аа**д̣и саммуд̣ибарамад̣̇агад̣̇аасу, на саммуд̣ибарамад̣̇зсу. д̣знааха **‘‘зваṃ бавад̣д̣аа саммуд̣игад̣̇аа наамаа’’**д̣иаад̣и. д̣ад̣рид̣аṃ саммуд̣ибарамад̣̇аанаṃ лагкаṇаṃ – яасмиṃ бхиннз ḇуд̣д̣хияаа ваа авааявавиниḇбхогз гад̣з на д̣аṃсаманñ̃ñаа, саа гхад̣абад̣аад̣иббабхзд̣аа саммуд̣и, д̣аḇбибарияааяад̇о барамад̣̇о. на хи гагкал̣апусанаад̣исабхаавз аяаṃ наяо лаḇбхад̣и. д̣ад̣̇а руубаад̣идхаммаṃ самуухасанд̣аанавасзна бавад̣д̣амаанаṃ убаад̣ааяа ‘‘сад̣д̇о’’д̣иаад̣и вохаарод̣и ааха **‘‘сад̣д̇о наро…бз… саммуд̣игад̣̇аа наамаа’’**д̣и . яасмаа руубаад̣аяо барамад̣̇адхаммаа ‘‘канд̣хаа д̣хаад̣уяо’’д̣иаад̣инаа вужжанд̣и, на вохаарамад̣д̣аṃ, д̣асмаа **‘‘канд̣хаа…бз… барамад̣̇агад̣̇аа наамаа’’**д̣и вуд̣д̣аṃ. нану канд̣хагад̣̇ааби саммуд̣игад̣̇аава, саммуд̣и хи саṅгзд̇о канд̣хад̣то раасад̣то ваа год̣таасад̣то ваад̣и? сажжамзд̣аṃ, аяаṃ бана канд̣хасаманñ̃ñаа пассаад̣ийсу д̣аж̇ж̇аабанñ̃над̣д̣и вияа барамад̣̇асаннисаяаа д̣асса аасаннад̣араа бугг̇аласаманñ̃ñаад̣аяо вияа на д̣уурзд̣и барамад̣̇асаṅг̇ахад̣аа вуд̣д̣аа. канд̣хасийсзна ваа д̣ад̣убаад̣аанаа сабхаавадхаммаа зва г̇ахид̣аа. нану жа саḇбзби сабхаавадхаммаа саммуд̣имукзнзва д̣зсанаṃ аароханд̣и, на саммукзнаад̣и саḇбааби д̣зсанаа саммуд̣ид̣зсанаава сияаад̣и? наяид̣амзваṃ д̣зсзд̣аḇбадхаммавибхааг̇зна д̣зсанаавибхааг̇асса адхиббзд̣ад̣д̣аа, на жа сад̣д̇о гзнажи

бавад̇д̇инимид̇д̇зна винаа адт̇ам̣ багаасзд̇ийд̇и. д̇знааха **“барамадт̇ам̣ гат̇знд̇ааби саммуд̇им̣ амун̃жид̇ваава гат̇знд̇ий”**д̇и. **сажжамзва** авибарийд̇амзва **гат̇знд̇и**.

**саммуд̇ий**д̇и саман̃н̃аа. барамо уд̇д̇амо адт̇од̇и барамадт̇о, д̣хаммаанам̣ яат̇аабхууд̇асабхааво. д̇ам̣ **барамадт̇ам̣, саммуд̇и** бана логасса сан̇гзд̇амад̇д̇асид̇д̣хаа. яад̇и звам̣ гат̇ам̣ саммуд̇игат̇ааяа сажжад̇аад̇и ааха **“логасаммуд̇игаарaн̣а”**нд̇и логасаман̃н̃ам̣ ниссааяа бавад̇д̇анад̇о. логасаман̃н̃ааяа хи абхинивзсанам̣ винаа бан̃н̃аабанаа згажжасса суд̇асса сааванаа вияа, на мусаа анад̇иггамид̇аб̣б̣ад̇о д̇ассаа. д̇знааха бхаг̇аваа ‘‘ж̇анабад̣анируд̇д̇им̣ наабхинивзсзяяа, саман̃н̃ам̣ наад̇ид̇хаавзяяаа’’д̇и. **д̣хаммаанам̣** сабхаавад̣хаммаанам̣. **бхууд̇алагкан̣ам̣** бхаавасса лагкан̣ам̣ д̣ийбзнд̇ийд̇и гад̇ваа.

**д̇зрасажзд̇анаабхзд̇а**нд̇и адтагаамааважарагусалажзд̇анаабан̃жаруубааважарагусалажзд̇анаабхзд̇ам̣. ад̇д̇ано сан̇д̇аанасса бунанад̇о бужж̇абхавапаласса абхисан̇каран̣ад̇о **бун̃н̃аабхисан̇каарам̣. гаммабун̃н̃знаа**д̇и гаммабхууд̇зна. **вибаагабун̃н̃знаа**д̇и вибаагасан̇каад̇зна. бун̃н̃апаламби хи уд̇д̣арабад̇алобзна ‘‘бун̃н̃а’’нд̇и вужжад̇и ‘‘звамид̇ам̣ бун̃н̃ам̣ бавад̣дхад̇ий’’д̇иаад̇ийсу вияа. ‘‘абун̃н̃уубаг̇ам̣ ход̇и вин̃н̃аан̣а’’нд̇и ид̇ам̣ ‘‘бун̃н̃уубаг̇ам̣ ход̇и вин̃н̃аан̣а’’нд̇и зд̇т̇а вуд̇д̇анаяамзваад̇и на уд̇д̣хад̇ам̣. абун̃н̃апалам̣ уд̇д̣арабад̇алобзна ‘‘абун̃н̃а’’нд̇и вужжад̇и. **сан̇каара**нд̇и сан̇каарасса г̇ахид̇ад̇д̇аа ‘‘авижж̇ааг̇ад̇ояа’’нд̇и иминаа сан̇каарасса бажжаяо г̇ахид̇о, ‘‘бун̃н̃уубаг̇ам̣ ход̇и вин̃н̃аан̣а’’нд̇иаад̇инаа бажжаяуббаннам̣ вин̃н̃аан̣ам̣. д̇асмин̃жа г̇ахид̇з наамаруубаад̇и саб̣б̣ам̣ г̇ахид̇амзва ход̇и. д̇знааха **“д̣ваад̇асабад̇иго бажжаяаагааро г̇ахид̇ова ход̇ий”**д̇и.

**вижж̇аа**д̇и арахад̇д̇амагг̇ан̃аан̣ам̣ уггадтанид̇д̇зсзна. д̇ассаа хи уббаад̇аа саб̣б̣асо авижж̇аа бахийнаа ход̇и. **батамамзваа**д̇и ид̇ам̣ авижж̇аабахаанавижж̇уббаад̇аанам̣ самаанагаалад̇аад̇ассанам̣. д̇знааха **“яат̇аа банаа”**д̇иаад̇и. **бад̣ийбужж̇алзнаа**д̇и бад̣ийбужж̇аланахзд̇унаа сахзва. **вижж̇уббаад̇аа**д̇и вижж̇уббаад̇ахзд̇у, звам̣ сад̇ийби самагаалад̇д̇зд̇и ад̣хиббааяо. **на г̇ан̣хаад̇ий**д̇и ‘‘зд̇ам̣ мамаа’’д̇иаад̇инаа на г̇ан̣хаад̇и. **на д̣ан̣хааяад̇и на бхааяад̇и** д̇ан̣хаавуд̇д̇ино абхааваа, д̇ад̇о зва бхаяавадт̇уно жа абхааваа.

**г̇илид̇ваа баринидтаабзд̇ваа**д̇и г̇илид̇ваа вияа ан̃н̃асса ависаяам̣ вияа гаран̣зна баринидтаабзд̇ваа. саамисасукасса анзгад̣угкаануб̣андхабхаавад̇о, сукаабхинанд̇асса д̣угкахзд̇убхаавад̇о жа **сукам̣ абхинанд̇анд̇оязва д̣угкам̣ абхинанд̇ад̇и наама** агг̇исанд̇аабасукам̣ ижчанд̇о д̣хуумад̣угкаанун̃н̃аад̇о вияа. **д̣угкам̣ бад̇ваа сукам̣ бадт̇анад̇о**д̇и зд̇т̇а д̣уб̣б̣алаг̇ахан̣игаад̇аяо нид̇ассанабхаавзна взд̇ид̇аб̣б̣аа. д̇з хи яаава сааяанхасамаяааби абхуд̇ваа сааяамаасаад̇ийни гаронд̇о жигхажчаад̇им̣ уббаад̇зд̇ваа бхун̃ж̇анаад̇ийни гаронд̇и. сукасса вибарин̣аамад̣угкад̇о сукам̣ абхинанд̇анд̇о д̣угкам̣ абхинанд̇ад̇и наамаад̇и яож̇анаа. гзжи бана д̣угкасса абхаавад̇о вибарин̣аамасукад̇о д̇ам̣ сукам̣ абхинанд̇анд̇о д̣угкам̣ абхинанд̇ад̇ийд̇и вад̇анд̇и. д̇ам̣ на, на хи д̇аад̇исам̣ суканимид̇д̇ам̣ гожи д̣угкам̣ абхинанд̇анд̇о д̣ид̇то, д̣угкахзд̇ум̣ бана саамисам̣ сукам̣ абхинанд̇анд̇о д̣ид̇то. д̣угкахзд̇ум̣ саамисам̣ сукам̣ абхинанд̇анд̇о адт̇ад̇о д̣угкам̣ абхинанд̇ад̇и наамаад̇и вуд̇д̇оваааяамадт̇о. гааяод̇и бан̃жад̇ваарагааяо, со барияанд̇о авасаанам̣ зд̇ассаад̇и **гааяабарияанд̇игам̣**. д̇знааха **“яаава бан̃жад̣ваарагааяо бавад̇д̇ад̇и, д̇аава бавад̇д̇а”**нд̇и. **жийвид̇абарияанд̇ига**нд̇и зд̇т̇ааби зсзва наяо.

**бажчаа уббажж̇ид̇ваа батамам̣ нируж̇жхад̇ий**д̇и згасмим̣ ад̇д̇абхаавз манод̣ваарагавзд̇анаад̇о бажчаа уббажж̇ид̇ваа д̇ад̇о батамам̣ нируж̇жхад̇и, д̇ад̇о зва сид̇д̣хамадт̇ам̣ саруубзнзва д̇ассзд̇ум̣ **“манод̣ваарагавзд̇анаа батамам̣ уббажж̇ид̇ваа бажчаа нируж̇жхад̇ий”**д̇и вуд̇д̇ам̣. ид̇аани д̇амзва сан̇кзбзна вуд̇д̇ам̣ виварид̇ум̣ **“саа хий”**д̇иаад̇имааха. яаава д̇зд̇д̇им̣саваассааби **батамаваяо. бан̣н̣аасаваассагаалз**д̇и батамаваяад̇о яаава бан̃н̃аасаваассагаалаа, д̇аава **тид̇аа ход̇ий**д̇и вуддхихаанияо анубаг̇анд̇ваа саруубзнзва тид̇аа ход̇и. **манд̇аа**д̇и муд̇угаа ад̇икин̣аа. **д̣ад̣аа**д̇и асийд̇инавуд̇иваассагаалз. д̇ат̇аа жирабаривид̇аггзби. **бхагг̇аа** нид̇д̇зж̇аа бхагг̇авибхагг̇аа д̣уб̣б̣алаа. **хад̣аяагод̇им̣язваа**д̇и жагкаад̣ивадт̇уусу авад̇д̇зд̇ваа д̇зсам̣ кийн̣ад̇д̇аа год̇ибхуууд̇ам̣ хад̣аяавадт̇ум̣язва. **яаава зсаа** взд̇анаа вад̇д̇ад̇и.

**ваабияаа**д̇и махаад̇ал̣аагзна. **бан̃жауд̇агамагг̇асамбанна**нд̇и бан̃жахи уд̇агасса бависананигкаманамагг̇зхи яуд̇д̇ам̣. **д̇ад̇о д̇ад̇о виссанд̇амаанам̣** саб̣б̣асо бун̣н̣ад̇д̇аа.

**батамам̣ д̇звз вассанд̇з**д̇иаад̇и убамаасам̣санд̇анам̣. **имам̣ взд̇анам̣ санд̣хааяаа**д̇и имам̣ яат̇аавуд̇д̇ам̣ барияосаанаббад̇д̇ам̣ манод̣ваарагавзд̇анам̣ санд̣хааяа.

**гааяасса бхздаа**ди аддабхаавасса винаасадо. ‘‘уддхаṃ жийвидабарияаадаанаа’’ди баали, адтагатаайаṃ бана жийвидабарияаадаанаа уддханди бадуддхааро гадо. баралогавасзна **агандваа**. вздана анаṃ сийдибхаа во наама санкаарадаратабарилаахабхаа во, со банааяаṃ аббаваддивасзнаади ааха **“бавадди…бз… бхависсандий”**ди. **дхаадусарийраний**ди адтиганталасанкаададхаадусарийраани. сарийрзгадзсз хи сарийрасаманнаа.

**гумбхагаарабаагаа**ди гумбхагаарабаагадо. здта бажжадиййди бааго, бажанадтаанаṃ. дадзва баажанавасзна аавасанди здтаади ааваасо, дасмаа гумбхагаараавaасадо. авигадавуубасамаṃ санкаридаṃ гумбхаṃ уддхаридваа табзндо чааригааяа сади бидхаанавасзна табзди. датаа табанаṃ бана сандхаааяа вуддаṃ **“бадисиссзяяаа”**ди. гумбхасса бадзсабхуудадаааяа аабаддхаа аваяаваа **“гумбхагабаалааний”**ди адхиббздаани, на чиннабхиннаани. аваяавамукзна хи самудааяо вуддо. дадта габааласамудааяо хи гхадо. дзнааха **“мукаваддияаа згабаддхааний”**ди. **авасиссзяяу**нди ваннависзсаунхабхааваабагадаа гхадагаараанзва дидтзяяунди. **аадидда…бз… даяо бхаваа дадтаббаа** згаадасахи аггийхи аадиддабхаавадо. яатаа гумбхагааро гумбхагаараавaасаṃ аадиддаṃ бажжавзгкади, зваṃ аараддхавибассагобзса бхаваддаяаṃ раагаадийхи аадидданди ааха **“гумбхагааро вияа яогааважаро”**ди. **нийхараṇадандаго вияа арахаддамаггаṇааṇаṃ** бхаваддаяабаагадо нийхараṇадо. **само бхуумибхааго вияа ниббаанадалаṃ** саббависамаа нивадданадо.

‘‘аадаананигкзбанадо, ваяовуддхадтангамадо, аахаарамаяадо, удумаяадо, жиддасамудтаанадо, гаммажадо, дхаммадааруубадо’’ди (висуддхи. 2.706) имзхи саддахи аагаарзхи саммасандо **руубасаддагаṃ** вибассади наама. ‘‘галаабадо, яамагадо, каṇигадо, бадибаадидо, дидтиуггхааданадо, маанасамуггхаададо, нигандибарияаадаанадо’’ди (висуддхи. 2.717) имзхи саддахи аагаарзхи саммасандо **арyубасаддагаṃ** вибассади наама, дасмаа яатаавуддаṃ имаṃ **руубасаддагаṃ арyубасаддаганжа** нийхаридваа **вибассандасса**. яадиби арахадо аддабхааво саббабхавзхиби уддхадо, яаава бана анубаадисзсабариниббаанаṃ на баабуṇаади, даава дасмимби сугадибхавз тидояздваади ваддаббадаṃ лаббхадийди **“жадуухи абааязхи аддабхааваṃ уддхаридваа”**ижжзва вуддаṃ. дзнааха **“кийṇаасаво банаа”**диаади. датаа жа вагкади ‘‘анубаадисзсаааяа ниббаанадхаадуяаа бариниббудасса ваддавуубасамо вздидаббо’’ди. **на бариниббаади** анубаадисзсаааяа ниббаанадхаадуяаади адхиббааяо, саубаадисзсаааяа бана ниббаанадхаадуяаа бариниббаанаṃ арахаддаббаддиязва. абхисанкаарахздудо хздта барилаахавуубасамасса убасамабхаавзна адхиббздаддаа унхагумбханиббаананидассанамби на вируджжхади. **анубаадиннагасарийраний**ди удусамудтаанигаруубагалаабз ваданди. **бхигкавзди** здта **иди**-саддо аадиадто. **идаṃ бана** важанаṃ. **ануяогаароба надта**нди гааяабарияандигаṃ вздана ṃ вздаяамаано кийṇаасаво аби ну буннаабхисанкаараадигаммаṃ гарзяяаади банхаṃ гаадуṃ. ата ваа **ануяогаароба надта**нди ‘‘аби ну ко кийṇаасаво бхигку буннаабхисанкaараṃ ваа абхисанкарзяяаа’’диаадинаа ануяогаṃ ааробздуṃ вуддаṃ, на даава яатааараддхадзсанаṃ нидтаабздунди адто.

бадисандхивиннааṇз сиддхз дасмиṃ бхавз уббажжанаарахаанаṃ виннааṇaанаṃ сияаа самбхаво, наасадийди вуддаṃ **“виннааṇаṃ банн aаязтаади бадисандхивиннааṇаṃ баннааязтаа”**ди. саббасо санкаарзсу асандзсу бадисандхивиннааṇаṃ аби ну ко баннааязяяа. дасминхи абаннааяамаанз саббаṃ виннааṇаṃ на баннааязяяа. **тзраана**нди ‘‘бхигкавз’’ди аалабидадтзраанаṃ . банха**бяаагараṇаṃ самбахаṃсади** дасса саббаннуданнааṇзна саṃсанданадо. **аббаннааṇа**нди аббаннааяанаṃ. **ааdи**-саддзна виннааṇз асади наамаруубасса аббаннааṇанди звамаадиṃ санrаṇхаади. **саннидтаанасанкаада**нди саддаханаагаарзна баваддасаннидтаанасанкаадаṃ. **адхимогка**нди нижчаяаагаарави могкаṃ саддхаавимогканжа. дзнааха баалияаṃ ‘‘саддахата мздаṃ, бхигкавз’’ди. саддхаасахиданхи нижчаяаагаарави могкаṃ сандхаааяааха **“саннидтаанасанкаадаṃ адхимогка”**нди. **андо**ди барияндо. баридо чижжади здтаади **барижчздо**.

баривиймаṃсанасуддавaṇнанаа нидтидаа.

## 2. убаадаанасуддаваṇнанаа

**52**. аараммаṇаадибхаавзна саṃваддaнадо убаадаананаṃ хидаани убаадааниyaани, дзсу **убаадааниязсу**. дзнааха **“жадуннаṃ убаадаананаṃ бажжаязсуу”**ди. **ассаадаṃ анубассандассаа**ди асаадздаббаṃ мижчаанaаṇзна анубассадо. **дадаахааро**ди соласа ваа вийсаṃ диṃсаṃ жаддаалийсаṃ баннаасаṃ ваа аахааро бажжаяо здассаади дадаахааро. **аггигкандхо вияа даяо бхаваа** згаадасахи

аг̇г̇ийхи аад̇ид̇д̇абхаавад̇о зд̇ад̇зва бхавад̇д̇аяам̣. **аг̇г̇и…бз… бут̇уж̇ж̇ано** аг̇г̇игкандхасад̇исасса бхавад̇д̇аяасса барибандханад̇о.

**гаммадтаанассаа**д̇и вибассанаагаммадтаанасса. д̇знааха **“д̇збхуумагад̇хаммзсуу”**д̇и. **д̇хаммабаасаад̇а**нд̇и логуд̇д̇арад̇хаммабаасаад̇ам̣. со хи ажжуг̇г̇ад̇адтзна ‘‘баасаад̇о’’д̇и вужжад̇и. **сад̇ибадтаанамахаавийт̇ияам̣** палагкан̣з бавад̇д̇аяаад̇и.

убаад̇аанасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3-4. сам̣яож̇анасуд̇д̇ад̇ваяаван̣н̣анаа

**53-54**. махандавад̇д̇аббандхаобаммабхаавзна д̇злабад̇ийбасса аахад̇ад̇д̇аа **“маханд̇ан̃жа вад̇д̇игабаалам̣ г̇ахзд̇ваа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **буриманаязнзваа**д̇и буримасмим̣ убаад̇аанияасуд̇д̇з вуд̇д̇анаязнзва. д̇ат̇аа винзд̇аб̣баанам̣ буг̇г̇алаанам̣ аж̇жхаасаяавасзна хи имзсам̣ суд̇д̇аанам̣ звам̣ важанам̣ звам̣ д̇зсанаа. зса наяо ид̇о барзсуби.

сам̣яож̇анасуд̇д̇ад̇ваяаван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 5-6. махаарукгасуд̇д̇ад̇ваяаван̣н̣анаа

**55-56**. **ож̇ам̣ абхихарант̇ий**д̇и расахаран̣ияо вияа бурисасса сарийрз рукгамуулаани рукгасса бат̇авийаабoрасз убари ааробзнд̇и. д̇зсам̣ д̇ат̇аа ааробанам̣ **“ож̇ааяаа”**д̇иаад̇инаа вибхаавзд̇и. хад̇т̇асад̇уб̣б̣зд̇хамассаад̇и **хад̇т̇асад̇уб̣б̣зд̇хо,** хад̇т̇асад̇ам̣ уб̣б̣ид̇д̇хассаби. **зд̇т̇аа**д̇и зд̇иссам̣ вад̇д̇агат̇ааяам̣. **гаммааро̄хана**нд̇и гаммабаж̇жаяо.

буна **зд̇т̇аа**д̇и зд̇иссам̣ вивад̇д̇агат̇ааяам̣. вад̇д̇ад̇укгам̣ наасзд̇угаамасса д̇алхам̣ уббаннасам̣взг̇ан̃аан̣ам̣ сандхаая **“гуд̇д̇аало вияаа”**д̇и ааха. д̇ад̇о ниб̣бад̇д̇ид̇ан̃аан̣ам̣ самаадхибаж̇чияаа тид̇ам̣ ниссаая бавад̇д̇зд̇аб̣бавибассанаарамбхан̃аан̣ам̣. **рукгаж̇чзд̇анапарасу вияаа**д̇и звам̣бхууд̇асса вибассанаа зганд̇ад̇о вад̇д̇аж̇чзд̇ааяа ход̇иязваад̇и ааха **“рукгасса…бз… манасигаронд̇асса бан̃н̃аа”**д̇и. д̇ад̇т̇а **гаммадтаана**нд̇и вибассанаагаммадтаанам̣. д̇ам̣ жад̇уб̣бид̇хававад̇т̇аанавасзна вийсад̇и бат̇авийгодтаасаа, д̇ваад̇аса аабогодтаасаа, жад̇д̇ааро д̇зж̇огодтаасаа, ча вааяогодтаасаад̇и **д̇взжад̇д̇аалийсааяа годтаасзсу. вин̃н̃аан̣асса жаа**д̇и **ид̇и**-сад̇д̇о аад̇иад̇т̇о багаарад̇т̇о жа. д̇зна бхууд̇арyубаани вин̃н̃аан̣асамбаяуд̇д̇ад̇хаммз жа сан̇г̇ан̣хаад̇и. сад̇д̇асу саббааязсу яасса алабханд̇асса гаммадтаанам̣ вибхууд̇ам̣ худ̇ваа на убадтаад̇и, д̇ам̣ сандхааяааха **“ан̃н̃ад̇арам̣ саббааяа”**нд̇и. сзсам̣ сувин̃н̃зяямзва.

махаарукгасуд̇д̇ад̇ваяаван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 7. д̇арун̣арукгасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**57-59**. **балимаж̇ж̇зяяаа**д̇и аллагаран̣авасзна баридо баал̣им̣ бандхзяяа. д̇ат̇аа гаронд̇о яасмаа жа д̇ад̇т̇а д̇ин̣аг̇аж̇чаад̇ийнам̣ муулаcанд̇аанаг̇г̇ахан̣зна д̇ам̣ таанам̣ сод̇хзд̇и наама, д̇асмаа вуд̇д̇ам̣ **“сод̇хзяяаа”**д̇и. **бам̣су**нд̇и асса бавад̇д̇хагаарагам̣, ааг̇анд̇угам̣ бам̣сунд̇и ад̇т̇о. **д̇ад̇зяяаа**д̇и багкибзяяа. д̇знааха **“т̇ад̇д̇ха”**нд̇иаад̇и. **вуд̇д̇анаязнзваа**д̇и ‘‘рукгам̣ наасзд̇угаамо бурисо вияаа’’д̇иаад̇инаа бан̃жамасуд̇д̇з вуд̇д̇анаязна. адтаманавамаани уд̇д̇аанад̇т̇аанзва вуд̇д̇анаяад̇д̇аа.

д̇арун̣арукгасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 10. нид̇аанасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**60**. **б̣ахуважанавасзнаа**д̇и гуруу наама ж̇аанабад̇ино раж̇агумаараа, д̇зсам̣ нивaасо зго̄би ж̇анабад̇о рул̣хийвасзна **“гуруу”д̇и звам̣ б̣ахуважанавасзна**. яад̇т̇а бхаг̇авад̇о васаногаасабхууд̇о гожи вихааро на ход̇и, д̇ад̇т̇а гзвалам̣ г̇ожарaг̇аамагид̇д̇анам̣ нид̇аанагат̇ааяа багад̇и яат̇аа ‘‘саггзсу вихарад̇и д̇звад̇ахам̣ наама сагяаанам̣ ниг̇амо’’д̇и. ‘‘ааяасмаа’’д̇и ваа ‘‘д̇зваанам̣ бияо’’д̇и ваа бхаванд̇и ваа бияасамуд̇аахааро зсод̇и ааха **“ааяасмаад̇и бияаважанамзд̇а”**нд̇и. д̇аяид̇ам̣ бияаважанам̣ г̇аарававасзна вужжад̇ийд̇и ааха **“г̇аруважанамзд̇а”**нд̇и. ад̇ид̇уурам̣ аж̇жаасаннам̣ ад̇исаммукаа

ад̇ибажчад̇о убариваад̇о уннад̇аббад̣̇зсод̇и имз ча **нисаж̇ж̇ад̣̇осаа**.
нийлабийд̇алохид̇од̇аад̇аман̃ж̇идтабабхассаравасзна **чаб̣б̣ан̣н̣аанам̣**.

**гуласан̇г̇ахадт̇аайаа**д̇и гулаануд̣д̇аяд̇аавасзна гулаануг̇г̇ан̣ханадт̇аайа. **сахассабхан̣д̇игам̣ нигкибанд̇о вияа** бхигкаабад̇иг̇г̇ан̣ханзна д̣̇зсам̣ абхиваад̇анаад̇исамбад̇ижчанзна жа бун̃н̃аабхисанд̇асса ж̇ананзна. **бад̇исаммаж̇ж̇идвааа**д̇и анд̇зваасигзхи саммадтадтаанам̣ саггажжагаарид̇аайа буна саммаж̇ж̇идваа. **убхаянд̇ад̇о бадтаайа маж̇ж̇ха**нд̇и аад̇ид̇о бадтаайа взд̇анам̣, ж̇араамаран̣ад̇о бадтаайа жа взд̇анам̣ баабзд̇ваа саммасанамааха. **д̇игкад̣д̇у**нд̇и ‘‘аад̇ид̇о бадтаайа анд̇а’’нд̇иаад̇инаа вуд̣д̇ажад̇ураагаарубасам̣хид̇з д̇аяо ваарз. д̇зна д̇ваад̇асагкад̣д̇ум̣ саммасанамааха. амхаагам̣ бхаг̇авад̇аа г̇амбхийрабхаавзнзва гат̇ид̇ад̣д̇аа сзсаб̣уд̣д̇хзхиби звамзва гат̇ид̇од̇и д̇хамманваяз тад̇ваа вуд̣д̇ам̣ **‘‘саб̣б̣аб̣уд̣д̇хзхи…бз… гат̇ид̇о’’**д̇и.

**бамаан̣аад̇иггамз**д̇и абаримаан̣адт̇з ‘‘яааван̃жид̇ам̣ д̇зна бхаг̇авад̇аа’’д̇иаад̇ийсу (д̣ий. ни. 1.3) вияа. ад̇ирзгабхааважод̇ано хи яам̣ яаава-сад̣д̣о. д̇знааха **‘‘ад̇иг̇амбхийрод̇и адт̇о’’**д̇и. **авабхаасад̇и** кааяад̇и убадтаад̇и н̃аан̣асса. д̇ат̇аа убадтаанан̃хи санд̇хааяа **‘‘д̣̇иссад̇ий’’**д̇и вуд̣д̇ам̣. нану зса бад̇ижжасамуббаад̇о зганд̇аг̇амбхийрова, ат̇а гасмаа г̇амбхийраавабхаасад̇аа жод̇ид̇аад̇и? сажжамзд̇ам̣, зганд̇аг̇амбхийрад̇аад̇ассанадт̇амзва банасса г̇амбхийраавабхаасаг̇г̇ахан̣ам̣, д̇асмаа ан̃н̃адт̇а лаб̣бхамаанам̣ жаад̇угод̇игам̣ б̣яад̇ирзгамукзна нид̇ассзд̇ваа д̇амзвасса зганд̇аг̇амбхийрад̇ам̣ вибхаавзд̇ум̣ **‘‘згам̣ хий’’**д̇иаад̇и вуд̣д̇ам̣. **зд̇ам̣ надт̇ий**д̇и аг̇амбхийро аг̇амбхийраавабхаасо жаад̇и зд̇ам̣ д̣̇ваяам̣ надт̇и. д̇зна яат̇аад̇ассид̇з жаад̇угод̇игз бажчимаа згагод̇и лаб̣бхад̇ийд̇и д̣̇ассзд̇и. д̇знааха **‘‘аяам̣ хий’’**д̇иаад̇и.

язхи г̇амбхийрабхаавзхи бад̇ижжасамуббаад̇о ‘‘г̇амбхийро’’д̇и вуж̇жад̇и, д̇з жад̇уухи убамаахи уллин̇г̇знд̇о **‘‘бхаваг̇г̇аг̇г̇ахан̣аайаа’’**д̇иаад̇имааха. яат̇аа бхаваг̇г̇аг̇г̇ахан̣адт̇ам̣ хадт̇ам̣ басаарзд̇ваа г̇ахзд̇ум̣ на саггаа д̣̇уурабхаавад̇о, звам̣ сан̇каараад̇ийнам̣ авиж̇ж̇аад̇ибажжаяасамбхууд̇асамуд̇ааг̇ад̇адт̇о багад̇ин̃аан̣зна г̇ахзд̇ум̣ на саггаа. яат̇аа синзрум̣ бхинд̇ид̇ваа мин̃ж̇ам̣ баб̣бад̇арасам̣ баагад̇игабурисзна нийхарид̇ум̣ на саггаа, звам̣ бад̇ижжасамуббаад̇аг̇ад̇з д̇хаммадт̇аад̇игз багад̇ин̃аан̣зна бхинд̇ид̇ваа вибхаж̇ж̇а бад̇ивиж̇ж̇ханавасзна ж̇аанид̇ум̣ на саггаа. яат̇аа махаасамуд̣д̇ам̣ багад̇ибурисасса б̣аахуд̇ваяавасзна баарам̣ д̇арид̇ум̣ на саггаа. звам̣ взбулладтзна махаасамуд̣д̇асад̇исам̣ бад̇ижжасамуббаад̇ам̣ багад̇ин̃аан̣зна д̣̇зсанаавасзна барихарид̇ум̣ на саггаа. яат̇аа бат̇авим̣ бариваад̣д̣зд̇ваа баагад̇игабурисасса бат̇авож̇ам̣ г̇ахзд̇ум̣ на саггаа, звам̣ идт̇ам̣ авиж̇ж̇аад̇аяо сан̇каараад̇ийнам̣ бажжаяаа хонд̇ийд̇и д̇зсам̣ бад̇ижжасамуббаад̇асабхааво баагад̇иган̃аан̣зна нийхарид̇ваа г̇ахзд̇ум̣ на саггод̇и, звам̣ жад̇уб̣б̣ид̇хаг̇амбхийрад̇аавасзна жад̇ассо убамаа яож̇зд̇аб̣б̣аа. баагад̇иган̃аан̣авасзна жаааяамадт̇аяож̇анаа гад̇аа д̣̇идтасаж̇жаанам̣ д̇адт̇а бад̇ивзд̇хасаб̣бхаавад̇о, д̇ат̇ааби яасмаа саавагаанам̣ бажжзгаб̣уд̣д̇хаанан̃ж̇а д̇адт̇а саббад̣̇зсамзва н̃аан̣ам̣, б̣уд̣д̇хаанам̣язва ниббад̣̇зсам̣. д̇асмаа вуд̣д̇ам̣ **‘‘б̣уд̣д̇хависаяам̣ бан̃ха’’**нд̇и.

**маа**д̇и бад̇исзд̇хз нибаад̇о. свааяам̣ ‘‘уд̣д̇аанагуд̣д̇аанаго вияа кааяад̇ий’’д̇и важанам̣ санд̇хааяа вуд̣д̇од̇и аахa **‘‘маа бхан̣ийд̇и адт̇о’’**д̇и. **уссаад̣̇знд̇о**д̇и бан̃н̃аавасзна угг̇ам̣санд̇од̇и адт̇о. **абасаад̣̇знд̇о**д̇и ниб̣бхажчанд̇о, нигг̇ан̣ханд̇од̇и адт̇о. **д̣̇знаа**д̇и махаабан̃н̃абхаавзна.

**д̇адт̇аа**д̇и т̇зрасса сад̇иби уд̣д̇аанабхаавз бад̇ижжасамуббаад̇асса ан̃н̃зсам̣ г̇амбхийрабхаавз. **субхож̇анарасабудтассаа**д̇и сунд̇арзна бхож̇анарасзна босид̇асса. **гад̇аяог̇ассаа**д̇и ниб̣б̣уд̣д̇хабаяог̇з гад̇абарижаяасса. **маллабаасаан̣а**нд̇и маллзхи махааб̣алзхзва кибид̇аб̣б̣абаасаан̣ам̣. **гухим̣ имасса бхаарияадтаана**нд̇и гасмим̣ бассз имасса баасаан̣асса г̇арудаарабад̣̇зсод̇и д̇асса саллахугабхаавам̣ д̣ийбзнд̇о вад̇ад̇и.

**д̇имирабин̇г̇алзнзва д̣ийбзнд̇и** д̇асса махаавибпаарабхаавад̇о. д̇знааха **‘‘д̇асса гираа’’**д̇иаад̇и. **баггут̇ад̇ий**д̇и баггут̇анд̇ам̣ вияа бариваад̣д̇ад̇и баридо вад̣д̇ад̇и. лагкан̣аважанан̃хзд̇ам̣. бидтияам̣ сагалигаадтигаа бидтибад̣д̇ам̣. **гааяуубабаннассаа**д̇и махад̇аа гааязна убзд̇асса, махаагааяассаад̇и адт̇о. **бин̃ча ваддий**д̇и бин̃ча галаабо. **субан̣н̣аваад̇а**нд̇и наагаг̇г̇ахан̣аад̇ийсу багкабабпод̇анавасзна уббаж̇ж̇анагаваад̇ам̣.

‘‘буб̣б̣уубаниссаяасамбад̣д̇ияаа’’д̇иаад̇инаа уд̣д̇идтагаараан̣аани видт̇аарад̇о виварид̇ум̣ **‘‘ид̇о гираа’’**д̇иаад̇и вуд̣д̇ам̣. д̇адт̇а **ид̇о**д̇и ид̇о бхад̣д̇агаббад̇о. **сад̇асахассимз**д̇и сад̇асахассамз. **хам̣савад̇ий наама наг̇арам̣ ахоси** ж̇аад̇анаг̇арам̣. **д̇хурабад̣д̇ааний**д̇и б̣аахирабад̣д̇аани, яаани д̣ийгхад̇амаани.

**ганидтабхаад̇аа**д̇и взмаад̇игабхаад̇аа ганидто яат̇аа амхаагам̣ бхаг̇авад̣о нанд̣адт̇зро. б̣уд̣д̇хаананх̃и саход̣араа бхаад̇аро наама на ход̇и. д̇адт̇а ж̇здтаа д̇аава нуббаж̇ж̇анд̇и, ганидтаанам̣ бана асамбхаво зва. **бхог̇а**нд̇и вибхавам̣. **убасанд̣о**д̇и жоражанид̇асан̇кобхавуубасамзна убасанд̣о ж̇анабад̣о.

**д̣вз саадагз нивaасзд̇вaa**д̇и саадагад̣ваяамзва ад̇д̇ано гааяабарихаарияам̣ гад̇ваа, ид̇арам̣ саб̣б̣асамбхаарам̣ ад̇д̇анаа можзд̇ваа.

**бад̇д̇агг̇ахан̣адт̇а**нд̇и андобагкид̇д̇аун̣хабхож̇анад̇д̇аа бад̇д̇асса абараабарам̣ хадт̇з барива д̇д̇знд̇асса сукзна бад̇д̇агг̇ахан̣адт̇ам̣. **уд̇д̇арисаадага**нд̇и ад̇д̇ано уд̇д̇арияам̣ саадагам̣. **зд̇аани баагададтаанаанийй**д̇и зд̇аани яат̇аавуд̇д̇аани бхаг̇авад̣о д̣зсанааяа баагадаани б̣уд̣д̇хз б̣уд̣д̇хасаавагз жа уд̣д̣исса т̇зрасса бун̃н̃агаран̣адтаанаани, бажжзгаб̣уд̣д̇хам̣ бана б̣одхисад̇д̇ан̃жа уд̣д̣исса т̇зрасса бун̃н̃агаран̣адтаанаани б̣ахуунияз ва.

**бадисанд̇хим̣ г̇ахзд̇ваа**д̇и амхаагам̣ б̣одхисад̇д̇асса бадисанд̇хигг̇ахан̣ад̣ивасзязва бадисанд̇хим̣ г̇ахзд̇ваа.

**угг̇аханам̣** баал̣ияаа угг̇ан̣хaнам̣, **саванам̣** адт̇асаванам̣, **барибужчанам̣** г̇ан̣тидтаанзсу адт̇абарибужчанам̣, **д̇хааран̣ам̣** баал̣ияаа баал̣иадт̇асса жа жид̇д̇з табанам̣. саб̣б̣ан̃жзд̇ам̣ ид̇ха бадижжасамуббаад̇авасзна вздид̇аб̣б̣ам̣, саб̣б̣ассаби б̣уд̣д̇хаважанасса васзнаад̇ибивaддад̇и. **сод̇аабаннааанан̃жа…бз… убадтаад̇и** д̇адт̇а саммохавиг̇амзна ‘‘яам̣ гин̃жи самуд̇аяад̇хаммам̣, саб̣б̣ам̣ д̇ам̣ ниродхад̇хамма’’нд̇и ад̇д̇абажжагкавасзна убадтаанад̣о . **наамаруубабарижчзд̣о**д̇и саха бажжаязна наамаруубасса барижчиж̇ж̇а аваб̣одхо. **жад̇уухий**д̇и д̇хаммаг̇амбхийраад̇ийхи жад̇уухи г̇амбхийрад̇аахи саб̣б̣ааби **г̇амбхийрад̇аа**.

саавагзхи д̣зсид̇аа д̣зсанааби бана сад̇т̇у зва д̣зсанаад̇и aaха **‘‘маяаа д̣иннанаяз тад̇ваа’’**д̇и. ‘‘сзгкзна наама ниб̣б̣аанам̣ саб̣б̣аагаарзна бадивид̇д̇хам̣ на ход̇ий’’д̇и на д̇асса г̇амбхийрад̇аад̇и д̇асса г̇амбхийрасса убаад̇аанасса г̇амбхийрад̇аа вияа судту д̣идтаа наама ход̇и. д̇асмаа aaха **‘‘ид̇ам̣ ниб̣б̣аанамзва г̇амбхийрам̣, бажжаяаагааро бана уд̇д̇аанаго ж̇аад̣о’’**д̇и. ниб̣б̣аананх̃и саб̣б̣зби асзгкаа саб̣б̣асо бадивиж̇ж̇ханд̇и ниббад̇зсад̇д̇аа, бажжаяаагаарам̣ бана саммаасамб̣уд̣д̇хааязва анавасзсад̣о бадивиж̇ж̇ханд̇и, на ид̇арз. д̇асмаа бажжаяавасзна ‘‘ид̇ам̣ абарад̇д̇ха’’нд̇и вуд̇д̇ам̣ т̇зрам̣ абасаад̣знд̇зна. д̇амзва хисса анавасзсад̣о бадивзд̇хаабхаавам̣ вибхаавзд̇ум̣ **‘‘ат̇а гасмаа’’**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. асад̇иби д̇хаммад̣о бхзд̇з сам̣яож̇анадт̇аанусаяадт̇авасзна бана д̇зсам̣ лаб̣бхамаанабхзд̇ам̣ г̇ахзд̇ваа **‘‘имз жад̇д̇ааро гилзсз’’**д̇и вуд̇д̇ам̣. ан̃н̃о хи д̇зсам̣ б̣анд̇ханадт̇о, ан̃н̃о т̇аамаг̇аманадтод̇и. зса наяо сзсзсуби. ид̇и имзсам̣ гилзсаанам̣ аббахийнад̇д̇аа д̇ат̇ааруубам̣ убаниссаяасамбад̇ам̣ абхааваяад̇ова ануд̇д̇аанамзва д̇хаммам̣ уд̇д̇ааананд̇и на вад̇д̇аб̣б̣амзваад̇и ад̇хиббааяо. **жад̇д̇аари адта сол̣аса ваа асан̇кязяяааний**д̇и ид̇ам̣ махааб̣одхисад̇д̇аанам̣ санд̇аанз б̣одхибарибаажагад̇хаммаанам̣ д̇игкамаж̇ж̇химамуд̣убхаавасид̇д̇хагаалависзсад̇ассанам̣, д̇ан̃жа ко махаабхинийхаарад̣о бадтааяаад̇и вад̇анд̇и. **зд̇зхий**д̇и яат̇аавуд̇д̇аб̣уд̣д̇хасаавагаагг̇асаавагабажжзгаб̣уд̣д̇хасаммаасамб̣уд̣д̇хаанам̣ висзсаад̇хиг̇амзхи. **бажжанийга**нд̇и бадиггуулам̣ вируд̇д̇хам̣. саб̣б̣ат̇аа бажжаяаагаарабадивзд̇хо наама саммаасамб̣одхияаад̇хиг̇амо зваад̇и вуд̇д̇ам̣ **‘‘бажжаяаагаарам̣ бадивиж̇ж̇хид̇ум̣ вааяманд̇ассзваа’’**д̇и. **навахи аагаарзхий**д̇и уббаад̇аад̇ийхи навахи бажжаяаагаарзхи. вуд̇д̇анх̃зд̇ам̣ **бадисамбхид̇ааяам̣** (бади. ма. 1.45) –

‘‘авиж̇ж̇аасан̇кaараанам̣ уббаад̇адтид̇и жа бавад̇д̇адтид̇и жа нимид̇д̇адтид̇и жа ааяууханадтид̇и жа сам̣яог̇адтид̇и жа балиб̣одхадтид̇и жа самуд̇аяадтид̇и жа хзд̇удтид̇и жа бажжаяадтид̇и жа, имзхи навахаагаарзхи авиж̇ж̇аа бажжаяо, сан̇кaараа бажжаяасамуббаннаа’’д̇иаад̇и.

д̇адт̇а **навахаагаарзхий**д̇и навахи бажжаяабхаавуубаг̇аманзхи аагаарзхи. уббаж̇ж̇ад̇и зд̇асмаа паланд̇и **уббаад̣о,** палуббад̇д̇ияаа гааран̣абхааво. сад̇и жа авиж̇ж̇ааяа сан̇кaараа уббаж̇ж̇анд̇и, наасад̇и, д̇асмаа авиж̇ж̇аа сан̇кaараанам̣ уббаад̣о ход̇и. д̇ат̇аа авиж̇ж̇ааяа сад̇и сан̇кaараа бавад̇д̇анд̇и жа нимияанд̇и жа. яат̇аа жа бхаваад̇ийсу кибанд̇и, звам̣ д̇зсам̣ авиж̇ж̇аа бажжаяо ход̇и, д̇ат̇аа ааяууханд̇и палуббад̇д̇ияаа гхадзнд̇и сам̣яуж̇ж̇анд̇и ад̇д̇ано палзна. яасмим̣ санд̇аанз саяам̣ уббаннаа, д̇ам̣ балиб̣унд̇ханд̇и бажжаяанд̇арасамаваааяз уд̇аяанд̇и уббаж̇ж̇анд̇и, хинод̇и жа сан̇кaараанам̣ гааран̣абхаавам̣ убаг̇ажчад̇и. бадижжа авиж̇ж̇ам̣ сан̇кaараа аянд̇и бавад̇д̇анд̇ийд̇и звам̣ авиж̇ж̇ааяа сан̇кaараанам̣ гааран̣абхаавуубаг̇аманависзсаа уббаад̇аад̇аяо вздид̇аб̣б̣аад̇и. **уббаад̇адтид̇ий**д̇и жа д̇идтад̇и зд̇знаад̇и тид̇и, гааран̣ам̣. уббаад̣о зва тид̇и уббаад̇атид̇и. зса наяо сзсзсуби. ид̇ан̃жа

бажжаяаагаарад̇ассанам̣ яат̇аа буримзхи махааḅод̇химуулз бавад̇д̇ид̇ам̣, д̇ат̇аа амхаагам̣ бхаг̇авад̇ааби бавад̇д̇ид̇анд̇и ажчарияавзг̇аабхихад̇аа д̣асасахассилогад̇хааду санг̇амби самбагамбийд̇и д̣ассзнд̇о **“д̣идтамад̇д̇з”**д̇иаад̣имааха.

**зд̇асса д̇хаммассаа**д̇и зд̇асса бадижжасамуббаад̇асан̃н̃ид̇асса д̇хаммасса. со бана яасмаа адт̇ад̇о хзд̇уббабхаваанам̣ хзд̇у. д̇знааха **“зд̇асса бажжаяад̇хаммассаа”**д̇и . ж̇аад̇иаад̇ийнам̣ ж̇араамараṇабажжаяад̇ааяаад̇и адт̇о. наамаруубабарижчзд̇о д̣асса жа бажжаяабариг̇г̇ахо на батамаабхинивзсамад̇д̇зна ход̇и, ат̇а ко д̣адт̇а абараабарам̣ н̃ааṇуббад̇д̇исан̃н̃ид̇зна ану ану ḅуж̇жханзна. д̣ад̇убхаяаḅхаавам̣ бана д̣ассзнд̇о **“н̃аад̇абарин̃н̃аавасзна ананугḅуж̇жханаа”**д̇и аааха. нижжасан̃н̃аад̇ийнам̣ баж̇аханавасзна бавад̇д̇амаанаа вибассанаад̇хаммз бад̇ивиж̇жхад̇и зва наама ход̇и бад̇ибагкавигкамбханзна д̣игкависад̇абхааваабад̇д̇ид̇о, д̣ад̣ад̇хидтаанабхуудаа жа д̇ийраṇабарин̃н̃аа арияамаг̇г̇о жа барин̃н̃аабахаанаабхисамаяавасзна бавад̇д̇ияаа д̇ийраṇаббахаанабарин̃н̃аасанг̇ахо жаад̇и д̣ад̇убхаяабад̇ивзд̇хаабхаавам̣ д̣ассзнд̇о **“д̇ийраṇаббахаанабарин̃н̃аавасзна аббад̇ивиж̇жханаа”**д̇и аааха. д̇анд̇ам̣ вужжад̇и бадавийнанадт̇ам̣ д̇анд̇аваааязд̇и д̇анд̇ам̣ ааван̃чид̇ваа басаарид̇асуд̇д̇аваддид̇ам̣ нийяад̇ийд̇и гад̇ваа, д̇ам̣ бана д̇анд̇аагуладааяа нид̇ассанабхаавзна аагуламзва г̇ахид̇анд̇и аааха **“д̇анд̇ам̣ вияа аагулаж̇аад̇аа”**д̇и. санг̇збад̇о вуд̇д̇амадт̇ам̣ видт̇аарад̇о д̣ассзнд̇о **“яат̇аа наамаа”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **самаанзд̇у**нд̇и буḅḅзнаабарам̣ самам̣ гад̇ваа аанзд̇ум̣, ависамам̣ уж̇ум̣ гаад̇унд̇и адт̇о. д̇анд̇амзва ваа аагулам̣ д̇анд̇аагулам̣, д̇анд̇аагулам̣ вияа ж̇аад̇аа бхуудаа **д̇анд̇аагулагаж̇аад̇аа**. маж̇жхимам̣ бад̇ибад̇ам̣ анубаг̇анд̇ваа анд̇ад̇ваяабагканд̇зна бажжаяаагаарз калид̇ваа аагулаḅяаагулаа хонд̇и, д̇знзва анд̇ад̇ваяабагканд̇зна д̣ам̣д̣ам̣д̇идтигг̇аахавасзна бариḅбхаманд̇аа уж̇угам̣ д̇хаммадтид̇ид̇анд̇ам̣ бад̇ивиж̇жхид̇ум̣ на ж̇аананд̇и. д̇знааха **“на саггонд̇и бажжаяаагаарам̣ уж̇ум̣ гаад̇у”**нд̇и. **д̇вз ḅод̇хисад̇д̇з**д̇и бажжзгаḅод̇хисад̇д̇амахааḅод̇хисад̇д̇з. **ад̇д̇ано д̇хаммад̇ааяаа**д̇и ад̇д̇ано сабхаавзна, баробад̇зсзна винаад̇и адт̇о. **д̣адт̇а д̣адт̇а г̇у̣лагаж̇аад̇а**нд̇и д̇асмим̣ д̇асмим̣ таанз ж̇аад̇аг̇у̣лагам̣ биṇд̇исуд̇д̇ам̣. д̇ад̇о зва **г̇аṇтиḅад̇д̇ха**нд̇и вуд̇д̇ам̣. **бажжаязсу багкалид̇ваа**д̇и анижжад̇угкаанад̇д̇аад̇исабхаавзсу бажжаяад̇хаммзсу нижжаад̇ибхаававасзна багкалид̇ваа. **бажжаяз уж̇ум̣ гаад̇ум̣ асаггонд̇о**д̇и д̣ассзва нижжаад̇иг̇аахассаависсаж̇ж̇анад̇о бажжаяад̇хамманимид̇д̇ам̣ ад̇д̇ано д̣ассанам̣ уж̇ум̣ гаад̇ум̣ асаггонд̇о ид̇ам̣сажжаабхинивзсагааяаг̇ант̇авасзна г̇аṇтигаж̇аад̇аа хонд̇ийд̇и аааха **“д̣ваасадти…бз… г̇аṇтиḅад̇д̇хаа”**д̇и.

**яз хи гзжи** самаṇаа ваа ḅраахмаṇаа ваа сассад̇ад̇идтиаад̇и **д̇идтияо ниссид̇аа** аллийнаа, винанад̇о гулаад̇и ид̇т̇илинг̇авасзна лад̇д̇ханаамасса д̇анд̇аваааяасса г̇аṇтигам̣ наама аагулабхаавзна аг̇г̇ад̇о ваа муулад̇о ваа д̇увин̃н̃зяяаавааяавам̣ калид̇аḅанд̇хасуд̇д̇анд̇и аааха **“гулааг̇аṇтигам̣ вуж̇жад̇и бзсагааараган̃ж̇ияасуд̇д̇а”**нд̇и. **сагуṇигаа**д̇и ваддажаадагасагуṇигаа. саа хи ругкасаакаасу оламḅанагулаавагаа ход̇и. д̇ан̃хи саа гулаавагам̣ д̇ад̇о д̇ад̇о д̇иṇахийраад̇игз аанзд̇ваа д̇ат̇аа д̇ат̇аа винанд̇хад̇и, яат̇аа д̇зсам̣ бзсагааараган̃ж̇ияасуд̇д̇ам̣ вияа аг̇г̇зна ваа аг̇г̇ам̣, муулзна ваа муулам̣ самаанзд̇ум̣ вивзжзд̇ум̣ ваа на саггаа. д̇знааха **“яат̇аа”**д̇иаад̇и. **д̣ад̇убхаяамбий**д̇и гулааг̇аṇтиганд̇и вуд̇д̇ам̣ ган̃ж̇ияасуд̇д̇ам̣ гулааваган̃ж̇а. **буриманаязнзваа**д̇и ‘‘звамзва сад̇д̇аа’’д̇иаад̇инаа буḅḅз вуд̇д̇анаязнзва.

гаамам̣ мун̃ж̇абаḅḅаж̇ад̇иṇаани яат̇ааж̇аад̇ааниби д̇ийгхабхаавзна бад̇ид̇ваа аран̃н̃адтаанз ан̃н̃аман̃н̃ам̣ винанд̇хид̇ваа аагулаани худ̇ваа д̇идтанд̇и, д̣аани бана д̇ат̇аа д̇уḅḅивзжияаани яат̇аа раж̇ж̇убхуудаанийд̇и д̣ассзд̇ум̣ **“яат̇аа хий”**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. сзсамзд̇т̇а хзд̇таа вуд̇д̇анаяамзва.

**абааяо**д̇и аязна сукзна, сукахзд̇унаа ваа вирахид̇о. **д̇угкасса г̇ад̇ибхаавад̇о**д̇и абааяигасса д̇угкасса бавад̇д̇идтаанабхаавад̇о. **сукасамуссаяад̇о**д̇и ‘‘аḅбхуд̇аяад̇о винибад̇ид̇ад̇д̇аа’’д̇и вируубам̣ нибад̇ид̇ад̇д̇аа яат̇аа д̇знад̇д̇абхаавзна сукасамуссаяо на ход̇и, звам̣ нибад̇ид̇ад̇д̇аа. **ид̇аро**д̇и сам̣саарo нану ‘‘абааяа’’нд̇иаад̇инаа вуд̇д̇оби сам̣саарo зваад̇и? сажжамзд̇ам̣, нираяаад̇ийнам̣ бана ад̇химад̇д̇ад̇угкабхаавад̇ассанадт̇ам̣ абааяаад̇игг̇ахаṇам̣ г̇оḅалиḅад̇д̇ан̃аазна аяамад̇т̇о вэд̇ид̇аḅḅо. **кандхаанан̃ж̇а бад̇ибаад̇ий**д̇и бан̃жаннам̣ кандхаанам̣ хзд̇упалабхаавзна абараабаруббад̇д̇и. **аḅбхожчиннам̣ вад̇д̇амаанаа**д̇и авижчзд̇зна бавад̇д̇амаанаа.

**д̇ам̣ саḅḅамбий**д̇и д̇ам̣ ‘‘абааяа’’нд̇иаад̇инаа вуд̇д̇ам̣ саḅḅам̣ абааяад̇угкан̃ж̇зва ваддад̇угкан̃ж̇а. **махаасамуд̇д̇з ваад̇агкид̇д̇аа нааваа вияаа**д̇и ид̇ам̣ бариḅбхаманадтаанасса махантабхаавад̇ассанадт̇ан̃ж̇зва бариḅбхаманасса анавад̇д̇ид̇ад̇ассанадт̇ан̃ж̇а вэд̇ид̇аḅḅам̣. сзсам̣ вуд̇д̇анаяамзва.

нид̇аанасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

д̣угкаваг̇г̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**7. махааваг̇г̇о**

**1. ассуд̇аваасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**61**. **“ассуд̇аваа”**д̇и сод̇ад̇вааραанусаарзна убадхаарид̇ам̣, убадхаараан̣ам̣ ваа суд̇ам̣ асса адт̇ийд̇и суд̇аваа, д̇аббадигкзбзна на суд̇аваад̇и ассуд̇аваа. ваа-сад̣д̣о жааяам̣ басам̣саайам̣, ад̇исаяасса ваа б̣од̇ханаго, д̇асмаа яасса басам̣сид̇ам̣, ад̇исаязна ваа суд̇ам̣ адт̇и, со ‘‘суд̇аваа’’д̇и сам̣гилзсавид̣д̣хам̣санасамадт̇о барияад̇д̇ид̇хаммабарижаяо ‘‘д̇ам̣ суд̇ваа д̇ат̇ад̇д̇аая бад̇ибад̇д̇и жа суд̇аваа’’д̇и иминаа бад̇зна багаасид̇о. ат̇а ваа сод̇аб̣б̣аяуд̇д̇ам̣ суд̇ваа гад̇д̇аб̣б̣анибпад̇д̇им̣ сун̣ийд̇и суд̇аваа. д̇аббадигкзбзна на суд̇аваад̇и ассуд̇аваа. д̇знааху бораан̣аа ‘‘аат̇амаад̇хит̇амаабхааваа, н̃зяяо ассуд̇аваа ид̇ий’’д̇и. д̇ат̇аа жааха ‘‘кандхад̇хаад̇у…бз… винижчаяарахид̇о’’д̇и. д̇адт̇а ваажуг̇г̇ад̇агараан̣ам̣ **уг̇г̇ахо,** д̇адт̇а барибужчанам̣ **барибужчаа,** гусалзхи саха жод̇анаабарихараан̣авасзна винижчаяасса гаараан̣ам̣ **винижчаяо. бут̇уунан**д̇и б̣ахуунам̣. **гилзсаад̣ийнам̣** гилзсаабхисан̇каараанам̣ вид̇т̇аарзд̇аб̣б̣ам̣ бад̇исамбхид̇аамаг̇г̇анид̇д̇зсзсу (махаани. 51, 94) аат̇ад̇анаязна. **андхабут̇уж̇ж̇ано г̇ахид̇о** ‘‘наалам̣ ниб̣б̣инд̇ид̇у’’нд̇иаад̇иважанад̇о. аасаннабаж̇жагкаваажий **ид̇ам̣**-сад̇д̇од̇и аах̇а **“имасминд̇и бажжуббаннабаж̇жагкагаая̣ам̣ д̇ассзд̇ий”**д̇и. жад̇уусу махаабхуусзсу нияуд̇д̇од̇и **жаад̇умахаабхууд̇иго**. яат̇аа бана махаамад̇д̇игаая ниб̣бад̇д̇ам̣ мад̇д̇игаамаяам̣, звамаяам̣ жад̇уухи махаабхуусзхи ниб̣бад̇д̇о **“жад̇умахаабхууд̇амаяо”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **ниб̣б̣инд̇зяяаа**д̇и ниб̣б̣инд̇анамби аабаж̇ж̇зяяа. ниб̣б̣инд̇анаа наама угган̣танаа анабхирад̇ибхаавад̇од̇и вуд̇д̇ам̣ **“уггантзяяаа”**д̇и. **виражж̇зяяаа**д̇и вийд̇араат̇о бхавзяяа. д̇знааха **“на ражж̇зяяаа”**д̇и. **вимужжзяяаа**д̇и ид̇ха бана аж̇жанд̇аая вимужжанам̣ ад̇хиббзд̇анд̇и аах̇а **“мужжид̇угаамо бхавзяяаа”**д̇и. жад̇уухи жа руубаж̇анагабаж̇жаязхи аат̇ад̇о жаяод̇и, **аажаяо,** вуд̇д̇хи. жаяад̇о абаггамод̇и **абажаяо,** барихаани. **аад̇аана**нд̇и г̇ахан̣ам̣, бад̇исандхияаа ниб̣бад̇д̇и. **бхзд̇од̇и** кандхаанам̣ бхзд̇о. со хи галзварасса нигкзбод̇и вуд̇д̇од̇и аах̇а **“нигкзбананд̇и бхзд̇о”**д̇и.

**бан̃н̃аая̣нд̇ий**д̇и багаарад̇о н̃аая̣нд̇и. **руубам̣ бариг̇г̇ахзд̇ум̣** бариг̇г̇ан̣ханавасзнаби руубам̣ ааламб̣ид̇ум̣. **аяуд̇д̇аруубам̣ гад̇ваа** д̇ан̣хаад̇ийхи бариг̇г̇ахзд̇ум̣ аруубам̣ бариг̇г̇ан̣хид̇ум̣ яуд̇д̇аруубам̣ гарод̇и д̇зсам̣ бхигкуунам̣ саббааяабхаавад̇о. д̇знааха **“гасмаа”**д̇иаад̇и. **ниггад̇д̇хандо**д̇и д̇ад̇о г̇аахад̇о нийхарандо.

**манааяад̇анассзва наамам̣,** на самаад̇хибан̃н̃ад̇д̇ийнам̣ ‘‘жид̇д̇ам̣ бан̃н̃ан̃жа бхаавая̣ам̣ (сам̣. ни. 1.23, 192; бзд̇аго. 22; ми. ба. 1.9.9), жид̇д̇о г̇ахабад̇ий’’д̇иаад̇ийсу (д̇ха. ба. адта. 74) вияа. жид̇д̇ийгаад̇аб̣б̣абхууд̇ам̣ вадт̇у зд̇ассаад̇и жид̇д̇авадт̇у, д̇асса бхаава **жид̇д̇авадт̇уд̇аа,** д̇зна гаараан̣зна жид̇д̇абхаавамааха. **жид̇д̇аг̇ожарад̇ааяаа**д̇и жид̇д̇авижид̇д̇ависаяад̇ааяа. **самбаяуд̇д̇ад̇хаммажид̇д̇ад̇ааяаа**д̇и раат̇аад̇исад̇д̇хаад̇исамбаяуд̇д̇ад̇хаммавасзна жид̇д̇асабхаавад̇д̇аа. д̇зна жид̇д̇ад̇ааяа жид̇д̇ад̇д̇амааха. **виж̇аананадтзнаа**д̇и б̣уж̇жханадтзна. **аж̇жхосид̇а**нд̇и аж̇жхосаабхууд̇ааяа д̇ан̣хааяа г̇ахид̇ам̣. д̇знааха **“д̇ан̣хааяаа”**д̇иаад̇и. **бараамасид̇ваа**д̇и д̇хаммасабхаавам̣ анижжад̇аад̇им̣ ад̇иггамид̇ваа барад̇о нижжаад̇ид̇о аамасид̇ваа. **адтасад̇а**нд̇и адтаад̇хигам̣ сад̇ам̣. **нава маанаа**д̇и сзяяасса ‘‘сзяяохамасмий’’д̇иаад̇инаа аат̇ад̇аа нававид̇хамаанаа. б̣рахмаж̇аалз аат̇ад̇аа сассад̇аваад̇ад̇аяо **д̇ваасадтид̇идтияо. зва**нд̇и вуд̇д̇аагаарзна. яасмаа д̇ан̣хаамаанад̇идтиг̇г̇аахавасзна бут̇уж̇ж̇анзна д̇алхаг̇г̇аахам̣ г̇ахид̇ам̣, д̇асмаа со д̇адт̇а **ниб̣б̣инд̇ид̇ум̣** ниб̣бид̇аан̃аан̣ам̣ уббаад̇зд̇ум̣ **на самад̇т̇о**.

**бхигкавз**д̇и зд̇т̇а **ид̇и**-сад̇д̇о аад̇иад̇т̇о, д̇зна ‘‘вара’’нд̇и звамаад̇игам̣ сан̇г̇ан̣хаад̇и. ид̇ам̣ анусандхиважанам̣ **“гасмаа аахаа”**д̇и гат̇зд̇угаамад̇ааяа гаараан̣ам̣ бужчад̇и. д̇знааха **“батамам̣ хий”**д̇иаад̇и. ассуд̇авад̇аа бут̇уж̇ж̇анзна. **д̇знаа**д̇и бхаг̇авад̇аа. **аяуд̇д̇аруубам̣ гад̇ам̣** ‘‘ниб̣б̣инд̇зяяаа’’д̇иаад̇инаа аад̇ийнавасса вибхаавид̇ад̇д̇аа. аруубз бана д̇ат̇аа аад̇ийнавасса авибхаавид̇ад̇д̇аа вуд̇д̇ам̣ **“аруубам̣** бариг̇г̇ахзд̇ум̣ **яуд̇д̇арууба”**нд̇и, яуд̇д̇аруубам̣ вияа гад̇анд̇и ад̇хиббааяо. **г̇аахо**д̇и д̇ан̣хаамаанад̇идтиг̇г̇аахо. **“нигкамид̇ваа аруубам̣ г̇ад̇о”**д̇и ид̇ам̣ бхаг̇авад̇аа аад̇ийнавам̣ д̇ассзд̇ваа руубз г̇аахо бад̇игкид̇д̇о, на аруубз, д̇асмаа ‘‘гаад̇аб̣б̣о ну ко со д̇адт̇аа’’д̇и мижчаат̇ан̣хандаанам̣ со д̇ад̇о руубад̇о нигкамид̇ваа аруубам̣ г̇ад̇о вияа ход̇ийд̇и гад̇ваа вуд̇д̇ам̣. **д̇идтамаана**нд̇и д̇идтанд̇ам̣. ‘‘аабаж̇ж̇ид̇ваа вияа ход̇ий’’д̇и сабхаавзна бавад̇д̇амаанам̣ **“батамаваяз”**д̇иаад̇инаа руубасса бхзд̇ам̣ ваяаад̇ийхи вибхаж̇ид̇ваа д̇ассзд̇и.

**баад̣асса уд̣д̇харан̣з**д̇и яат̇аа табид̇асса баад̣асса угкибанз. **ад̇ихаран̣а**нд̇и яат̇аауд̣д̇хад̇ам̣ яат̇аадтид̇адтаанам̣ ад̇иггамидв̇аа харан̣ам̣. **вийд̇ихаран̣а**нд̇и уд̣д̇хад̇о баад̇о яат̇аадтид̇ам̣ баад̇ам̣ яат̇аа на гхаддзд̇и, звам̣ т̇огам̣ бассад̇о барин̣аамзд̇ваа харан̣ам̣. **воссажж̇ана**нд̇и дат̇аа барабаад̇ам̣ вийд̇исаарзд̇ваа бхуумияам̣ нигкибанадт̇ам̣ авоссажж̇анам̣. **саннигкзбана**нд̇и воссажж̇зд̇ваа бхуумияам̣ самам̣ нигкибанам̣ табанам̣. **санниружж̇хана**нд̇и нигкид̣д̇асса саб̣б̣асо ниружж̇ханам̣ уббийл̣анам̣. **д̇адт̇а д̇адт̇зваа**д̇и д̇асмим̣ д̇асмим̣ батамаваяаад̇игз зва. авад̇хааран̣зна д̇зсам̣ годтаасанд̇арасан̇гаманаабхаавамааха. **од̇хий**д̇и бхааво, **баб̣б̣а**нд̇и сандхи. батамаваяаад̇аяо зва хзд̇т̇а од̇хи баб̣б̣анд̇и жа ад̇хиббзд̇аа. **бадабадааяанд̇аа**д̇и ‘‘бадабадаа’’ид̇и гаронд̇аа вияа, д̇зна нзсам̣ баваддигкан̣асса ид̣д̇арад̇ам̣ д̇ассзд̇и. **зд̇а**нд̇и зд̇ам̣ руубад̇хаммаанам̣ яат̇аавуд̣д̇ам̣ д̇адт̇а д̇адт̇зва бхижж̇анам̣ звам̣ вуд̣д̇аббагаарамзва. **ваддиббад̇зса**нд̇и ваддияаа булагам̣ б̣арахам̣. д̇ан̃хи ваддияаа булагам̣ анад̇иггамидв̇аава саа д̣ийбажж̇аалаа бхижж̇ад̇и. **бавзн̣исамб̣анд̇хавасзнаа**д̇и сандад̇ивасзна.

**рад̣д̇и**нд̇и рад̣д̇ияам̣. бхуммадт̇з хзд̇ам̣ убаяог̇аважанам̣. **звам̣ бана ад̇т̇о на г̇ахзд̇аб̣б̣о** анубб̣аннасса нирод̇хаабхаавад̇о. **буримабавзн̣ид̇о**д̇и руубз вуд̣д̇абавзн̣ид̇о. **анзгаани жид̣д̇агод̇исад̇асахассаани уббажж̇анд̇ий**д̇и вуд̣д̇амадт̇ам̣ т̇зраваад̇зна д̣ийбзд̇ум̣ **‘‘вуд̣д̇амби жзд̇а’’**нд̇иаад̇и вуд̣д̇ам̣. **ад̣д̣хажуул̣а**нд̇и т̇огзна уунам̣ убад̣д̣хам̣, д̇асса бана убад̣д̣хам̣ ад̇хигаарад̇о ваахасад̇ассаад̇и вин̃н̃аая д̇и. ‘‘ад̣д̣хажуд̣д̇аса’’нд̇и гзжи, ‘‘ад̣д̣хажад̇уд̇т̇а’’нд̇и абарз. ‘‘саад̇хигам̣ д̣ияад̣д̣хасад̇ам̣ ваахаа’’д̇и д̇ал̣хам̣ гад̇ваа вад̇анд̇ийд̇и виймам̣сид̇аб̣б̣ам̣. жад̇унаал̣иго д̣умб̣о. махааран̃н̃ад̇аая бавад̣д̇хам̣ ванам̣ **бавана**нд̇и ааха **‘‘бавансзд̇и махааванз’’**д̇и. **д̇а**нд̇и батамам̣ г̇ахид̇асаакам̣. **аяамадт̇о**д̇и аяам̣ бхуумим̣ анод̇арид̇ваа тид̇асаакааяа зва г̇ахан̣асан̇каад̇о ад̇т̇о. зд̇ад̇адт̇амзва хи бхаг̇аваа ‘‘аран̃н̃з’’д̇и вад̇вааби ‘‘баванз’’д̇и ааха.

**аран̃н̃амахааванам̣ вияаа**д̇и аран̃н̃адтаанз б̣рахааран̃н̃з вияа. **аарамман̣олам̣б̣ана**нд̇и аарамман̣асса авалам̣б̣анам̣. **на вад̣д̇аб̣б̣ам̣** аарамман̣абажжаязна винаа ануббажж̇анад̇о. **згаж̇аад̇ияа**нд̇и руубаад̇инийлаад̇изгасабхаавам̣. ‘‘д̇иссад̇и, бхигкавз, имасса жаад̇умахаабхуудигасса гааяасса аажаяоби абажаяобий’’д̇и вад̇анд̇зна **руубад̇о нийхарид̇ваа аруубз г̇аахо бад̇идтаабид̇о** наама, ‘‘варам̣, бхигкавз, ассуд̇аваа бут̇ужж̇ано’’д̇иаад̇им̣ вад̇анд̇зна **аруубад̇о нийхарид̇ваа руубз** г̇аахо бад̇идтаабид̇о наама.

**на**нд̇и г̇аахам̣. **убхаяад̇о**д̇и руубад̇о жа аруубад̇о жа. **харисcаамий**д̇и нийхариссаами. **бариваддзд̇ваа**д̇и манд̇ам̣ ж̇аббидваа. **ган̣н̣з д̇хумзд̇ваа**д̇и ган̣н̣з д̇хамзд̇ваа. **ассаа**д̇и висасса. **нимматзд̇ваа**д̇и ниммад̣д̇идваа, нийхаридваад̇и ад̇хиббааяо.

**маг̇г̇о**д̇и логуд̣д̇арамаг̇г̇о. ‘‘ниб̣б̣инд̇а’’нд̇и иминаа б̣алававибассанаа гат̇ид̇аа.

ассуд̇аваасуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 2. д̣уд̇ияаассуд̇аваасуд̣д̇аван̣н̣анаа

**62**. бажжаяабхаавзна сукавзд̇анааяа хид̇анд̇и **сукавзд̇анияам̣**. д̇знааха **‘‘сукавзд̇анааяа бажжаяа’’**нд̇и. бажжаяабхаа во жа убанисcаяагод̇ияаа, на сахаж̇аад̇агод̇ияаа. д̇знааха ‘‘нану жаа’’д̇иаад̇и. **ж̇аванавзд̇анааяаа**д̇и ж̇аванажид̣д̇асахаг̇ад̇аая взд̇анааяа. **д̇ам̣ санд̇хааяаа**д̇и д̇ам̣ убанисcаяабажжаяад̇ам̣ сандхааяа. **зд̇а**нд̇и зд̇ам̣ ‘‘сукавзд̇анааяа бажжаяа’’нд̇и важанам̣ вуд̣д̇ам̣. **зсва наяо**д̇и иминаа ‘‘нану жа сод̇асампассо сукавзд̇анааяа бажжаяо на ход̇ий’’д̇и звамаад̇им̣ ад̇ид̇исад̇и. со сампассо ж̇аад̇и уббад̣д̇идтаанам̣ зд̇ассаад̇и **д̇ажж̇аад̇игам̣,** взд̇аяид̇ам̣. д̇ам̣ бана яасмаа д̇асса пассасса анужчавигамзва ход̇и, д̇асмаа **д̇ассаарубб̣ам̣ д̇асса пассасса анурууб̣анд̇и жа ад̇т̇о** вуд̣д̇о. **вуд̣д̇анаязнаа**д̇и ‘‘сукавзд̇анааяа бажжаяо’’д̇иаад̇инаа вуд̣д̇авид̇хиану саарзна. ад̇хараарар̣ан̣ияам̣ уд̣д̇араарар̣ан̣ияаа манд̇анавасзна гхад̣д̣анам̣ ива сан̇гхад̣д̣анам̣ пассзна яуг̇аг̇г̇аахо, д̇асса бана гхад̣д̣анасса нирант̇араббавад̣д̇ияаа бин̣д̣ид̇абхаа во ид̇ха самод̇хаанам̣, на гзсан̃жи д̇виннам̣ д̣ин̣н̣ам̣ ваа сахаавадтаананд̇и вуд̣д̇ам̣ **‘‘сан̇гхад̣д̣анасамбин̣д̣анзнаад̇и ад̇т̇о’’**д̇и. **аг̇г̇ижун̣н̣о**д̇и вибпулин̇г̇ам̣. **вад̇т̇уу**д̇и жагкаад̇ивадт̇у висаяасан̇гхад̣д̣анад̇о. лаббхамаанова д̇хаммо сан̇гхад̣д̣анам̣ вияа г̇аяхад̇ийд̇и вуд̣д̇ам̣ **‘‘сан̇гхад̣д̣анам̣ вияа пассо’’**д̇и. **усмаад̇хаад̇у вияа взд̇анаа** д̣угкасабхааваддаа.

д̣уд̇ияаассуд̇аваасуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 3. буд̣д̇амам̣суубамасуд̣д̇аван̣н̣анаа

**63**. **вудд̇анаяамзваа**д̇и хздтаа аахааравагг̇асса батамасуддз вудд̇анаяамзва. **лаабхасаггаарзнаа**д̇и лаабхасаггаарасанк̇аад̇ааяа адтуббадд̇ияаад̇и гзжи. лаабхасаггаарз ваа адтуббадд̇ияаад̇и абарз. яо хи лаабхасаггаараниимидд̇ам̣ бажжаязсу г̇здхзна бхигкуунам̣ абажжавзгкид̇абарибхого̇ ж̇аадо̇, д̇ам̣ адтуббадд̇им̣ гадв̇аа бхаг̇аваа имам̣ д̣зсанам̣ нигкиби. **яамагамахаамзгхо**д̇и хздтаа оламб̣анаубариугг̇аманавасзна сад̇абадаласахассабадало яуг̇ал̣амахаамзгхо.

**д̇идтанд̇и жзва** бхаг̇авад̇и гадт̇ажи ниб̣ад̣дхаваасам̣ васандз, жааригамби г̇ажчандз ануб̣андханд̇и жа. бхигкуунамби язбхуяязна габбасад̇асахассам̣ д̇адо̇ бхияяоби бууридад̣аанабаарамисан̃жаяаддаа д̇ад̣аа махаалаабхасаггааро уббажж̇ад̇иийд̇и вудд̇ам̣ **“звам̣ бхигкусанг̇хассабий”**д̇и. **саггадо̇**д̇и саггаараббадд̇о. **г̇аругадо̇**д̇и г̇аругааараббадд̇о. **маанидо̇**д̇и б̣ахумадо̇ манасаа бияааяидо̇ жа. **буужидо̇**д̇и маалаад̣ибууж̇аааяа жзва жад̇убажжаяаабхибууж̇аааяа жа буужидо̇. **абажидо̇**д̇и абажааяанаббадд̇о. яасса хи жадд̇ааро бажжаяз саггадв̇аа суабхисанк̇адз бан̣ийд̇абан̣ийдз убанзнд̇и, со саггадо̇. яасмим̣ г̇арубхаавам̣ бажжубадтабздв̇аа д̣знд̇и, со г̇аругадо̇. яам̣ манасаа бияааянд̇и б̣ахуман̃н̃анд̇и, со б̣ахумадо̇. яасса саб̣б̣амзд̇ам̣ бууж̇аавасзна гаронд̇и, со буужидо̇. яасса абхиваад̣анабажжудтаанан̃ж̇алигаммаад̣ивасзна бараманибажжагаарам̣ гаронд̇и, со абажидо̇. бхаг̇авад̇и бхигкусанг̇хз жа лого звам̣ бадибанно. д̇зна вудд̇ам̣ ‘‘д̇зна ко бана самаязна…бз… баригкаараана’’нд̇и (уд̣аа. 14; сам̣. ни. 2.70). **лаабхагг̇аяасагг̇аббадд̇а**нд̇и лаабхасса жа яасасса жа агг̇ам̣ уггам̣сам̣ бадд̇ам̣.

**батамаахааравáн̣н̣анаа**

**ассаа**д̇и бхаг̇авадо̇. дхаммасабхааважиндаавасзна бавадд̇ам̣ саходд̇аббан̃аан̣ам̣ **дхаммасам̣взго̇**. дхувабадисзванадтаанан̃хзд̇ам̣ садд̇аанам̣, яад̣ид̇ам̣ аахаарабарибхого̇, д̇асмаа на д̇адт̇а абажжавзгкан̣амадд̇зна баараажж̇игам̣ бан̃н̃абзд̇ум̣ саггаад̇и адхиббааяо. **аахаараа**д̇и ‘‘бажжаяаа’’д̇иаад̇инаа буб̣б̣з аахаарзсу вудд̇авидхим̣ сандхаааяа ааха **“аахаараа”**д̇иаад̇и. ид̇аани д̇адт̇а гадд̇аб̣б̣ам̣ адт̇аван̣н̣анам̣ сандхаааяа **“хздтаа вудд̇адт̇амзваа”**д̇и вудд̇ам̣.

**аад̣иийнава**нд̇и д̣осам̣. **ж̇ааяаа**д̇и бхарияаа. **бад̇ий**д̇и бхадд̇аа. абзгкаасад̣д̇аа жздз бид̇аабудд̇асад̣д̇аа вияа, баал̣ияам̣ бана аа-гаарасса рассадд̇ам̣ саанунаасиган̃жа гадв̇аа вудд̇ам̣ **“ж̇ааяамбад̇игаа”**д̇и. саммаа палам̣ вахад̇иийд̇и самб̣алам̣, сукааваханд̇и адт̇о. д̇ат̇аа хи д̇ам̣ ‘‘батз хид̇анд̇и баатзяяа’’нд̇и вужжад̇и. магг̇асса ганд̇аарабарияаабаннадд̇аа вудд̇ам̣ **“ганд̇аарабхууд̇ам̣ магг̇а”**нд̇и. д̣уллабхад̇аааяа д̇ам̣ уд̣агам̣ д̇адт̇а д̇аарздиийд̇и ганд̇аарам̣, нируд̇агам̣ махааванам̣. рул̣хийвасзна ид̇арамби махааванам̣ д̇ат̇аа вужжад̇иийд̇и ааха **“жорагандаара”**нд̇иаад̇и. барараажж̇уунам̣ взриаад̣иийнан̃жа васзна саббадибхаяамби аран̃н̃ам̣ здт̇зва санг̇ахам̣ г̇ажчад̇иийд̇и вудд̇ам̣ **“бан̃жавидха”**нд̇и.

**гханагханадтаанадо̇**д̇и мам̣сасса б̣ахалаб̣ахалам̣ т̇уулат̇уулам̣ худв̇аа тид̇адтаанадо̇. ‘‘д̇аад̣исан̃хи мам̣сам̣ г̇ахздв̇аа сугкаабид̇ам̣ **валлуурам̣**. суулз аавунидв̇аа баггамам̣сам̣ **сууламам̣сам̣. вирал̣ажчааяаааяам̣ нисийд̇им̣су** г̇андум̣ асамадт̇о худв̇аа. **г̇овад̇агуггуравад̇ад̣звад̇ааяааажанаад̣иийхий**д̇и г̇овад̇агуггуравад̇аад̣ивад̇ажаран̣зхи жзва д̣звад̇ааяааажанаад̣иийхи бан̣идхигаммзхи жа махандам̣ д̣угкам̣ анубхууд̇ам̣.

яасмаа бана саасанз саммаабадибажж̇анд̇асса бхигкуно аахаарабарибхог̇асса обаммабхаавзна д̇зсам̣ ж̇ааяамбад̇игаанам̣ будд̇амам̣сабарибхого̇ идха бхаг̇авад̇аа аанийдо̇, д̇асмаасса наанаагаарзхи обаммадд̇ам̣ вибхаавзд̇ум̣ **“д̇зсам̣ со будд̇амам̣саахааро”**д̇иаад̇и аарад̣дхам̣. д̇адт̇а **саж̇аад̣имам̣сад̇ааяаа**д̇и самаанаж̇аад̣игамам̣сабхаавзна, мануссамам̣сабхаавзнаад̇и адт̇о. масуссамам̣сан̃хи гулаббасуд̇амануссаанам̣ амануун̃н̃ам̣ ход̇и абарижид̇абхаавадо̇ г̇аараяхабхаавадо̇ жа, д̇адо̇ зва н̃аад̣иаад̣имам̣сад̇ааяаад̣иаад̇и вудд̇ам̣. д̇арун̣амам̣сад̇ааяаад̣иаад̇и бана сабхаавадо̇ анабхисанк̇аарадо̇ жа аманун̃н̃аад̇и гадв̇аа вудд̇ам̣. **адхуубид̇ад̇ааяаа**д̇и адхуубид̇абхаавадо̇. **мажж̇хадд̇абхаавзязва тид̇аа**. д̇адо̇ зва **нижчанд̇араааг̇абарибхогз тид̇аа**д̇и вудд̇ам̣ гандаарадо̇ нидт̇аран̣аж̇жхаасаяад̇аааяа. ид̇аани яз жа дз анабанийд̇аахааро, на яаавад̣адт̇абарибхого̇ виг̇адамажчзрамалад̇аа саммохаабхааво ааяадим̣ д̇адт̇а бадт̇анаабхааво саннидхигаараабхааво абарижжаж̇анамад̇адт̇аабхааво ахийл̣анаа авиваад̣абарибхого̇ жаад̇и убамааяам̣ лаб̣бхамаанаа багаарависзсаа, дз д̇ат̇аа нийхаридв̇аа убамзяяз яож̇здв̇аа д̣ассзд̇ум̣ **“на адтинхааружамманиссид̇адтаанааний”**д̇иаад̇и вудд̇ам̣. **д̇ам̣ гаааран̣а**нд̇и д̇ам̣ дзсам̣ ж̇ааяамбад̇иийнам̣ яааваддзва ганд̇ааранидт̇аран̣адт̇аааяа будд̇амам̣сабарибхог̇асанк̇аад̇ам̣ гааран̣ам̣.

**ниссанд̇абаад̇игуляад̇ам̣ бажжавзгканд̇оби** габ̣ал̣ийгаараахаарам̣ баривиймам̣сад̇и. **ятаг̇аа д̇з ж̇ааяамбад̇игаа**д̇иаад̇иби обаммасам̣санд̇анам̣. ‘‘барибхун̃ж̇ид̇аб̣бо аахааро’’д̇и бад̇ам̣ аанзд̇ваа самб̣андхид̇аб̣бам̣. зса наяо ид̇о барзсуби. **абад̇игкибид̇ваа**д̇и анабанзд̇ваа. **ваддагзна вияа гуггудзна вияа жаа**д̇и висад̇исууд̇аахарарн̣ам̣. **од̇хим̣ ад̇ассзд̇ваа**д̇и махандаг̇г̇ахан̣авасзна од̇хим̣ агад̇ваа. **сийхзна вияаа**д̇и сад̇исууд̇аахаран̣ам̣. со гира сабад̇аанамзва каад̇ад̇и.

аг̇ад̇хид̇аамужчид̇аад̇ибхаавзна барибхун̃ж̇ид̇аб̣бад̇о **‘‘амажчарааяид̇ваа’’**д̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. аб̣бханд̇арз ад̇д̇аа наама ад̇т̇ийд̇и д̣идти **ад̣д̣уубалад̣д̣хи,** д̇ам̣сахаг̇ад̇зна саммохзна ад̇д̇аа аахаарам̣ барибхун̃ж̇ад̇ийд̇и. **сад̇исамбаж̇ан̃н̃авасзнабий**д̇и ‘‘асид̇з бийд̇з кааяид̇з саяяид̇з самбаж̇аанагаарий ход̇ий’’д̇и зд̇т̇а вуд̇д̇асад̇исамбаж̇ан̃н̃авасзнаби.

‘‘ахо вад̇а маяам̣…бз… лабхзяяа’’нд̇и бад̇т̇анам̣ ваа, ‘‘хияяо вияа…бз… на лад̣д̣ха’’нд̇и анусожанам̣ ваа агад̇ваад̇и яож̇анаа.

‘‘саннид̇хим̣ на агам̣су, бхуумияам̣ ваа никан̣им̣су, аг̇г̇инаа ваа жхаабаяим̣суу’’д̇и на-гаарам̣ аанзд̇ваа яож̇анаа. звам̣ саб̣б̣ад̇т̇а.

бин̣д̣абаад̇ам̣ ваа ахийл̣знд̇зна д̣ааяагам̣ ваа ахийл̣знд̇зна барибхун̃ж̇ид̇аб̣бод̇и яож̇анаа. **са бад̣д̇абаан̣ий**д̇и со бад̇д̇ахад̇т̇о. **нааваж̇ааниямаа**д̇и на аваж̇ааниямаа. **ад̇иман̃н̃ад̇ий**д̇и ад̇иггамид̇ваа ман̃н̃ад̇и, аваж̇аанаад̇ийд̇и ад̇т̇о.

‘‘д̇ийхи барин̃н̃аахи барин̃н̃аад̇з’’д̇и вад̇ваа д̇аахи габ̣ал̣ийгаараахаарасса бариж̇аананавид̇хим̣ д̣ассзнд̇о **‘‘гат̇а’’**нд̇иаад̇имааха. д̇ад̇т̇а **савад̇т̇угавасзнаа**д̇и сасамбхаараваcзна, сабхаавад̇о бана руубаахаран̣ам̣ ож̇амад̇д̇ам̣ ход̇и. ид̇ан̃хи габ̣ал̣ийгаараахаарасса лагкан̣ам̣. гаамам̣ расаарамман̣ам̣ ж̇ивхаабасаад̇з бад̇ихан̃н̃ад̇и, д̇зна бана авинаабхаавад̇о самбад̇д̇ависаяаг̇аахид̇ааяа жа ж̇ивхаабасаад̇асса **‘‘ож̇адтамагаруубам̣ гад̇т̇а бад̇ихан̃н̃ад̇ий’’**д̇и вуд̇д̇ам̣. **д̇ассаа**д̇и ж̇ивхаабасаад̇асса . **имз д̇хаммаа**д̇и имз ятаг̇аавуд̇д̇абхууд̇убаад̇ааяад̇хаммаа. **д̇а**нд̇и руубакандхам̣. **баригг̇ан̣хад̇о**д̇и баригг̇ан̣ханд̇асса. **уббаннаа пассабан̃жамагаа д̇хаммаа**д̇и саб̣б̣зби яз ятаг̇аанид̇д̇хаарид̇аа, д̇зхи сахаббавад̇д̇аава саб̣б̣зби имз. **сарасалагкан̣ад̇о**д̇и ад̇д̇ано гижжад̇о лагкан̣ад̇о жа. **д̇зсам̣** наамаруубабхаавзна вавад̇т̇абид̇аанам̣ бан̃жаннам̣ кандхаанам̣ бажжаяо вин̃н̃аан̣ам̣. ‘‘д̇асса сан̇кaараа д̇зсам̣ авиж̇ж̇аа’’д̇и звам̣ уд̇д̇хам̣ аароханавасзна **бажжаяам̣**. ад̇хоороханавасзна бана сал̣ааяад̇анаад̇игз **бариязсанд̇о ануломабад̇иломам̣ бад̇ижжасамуббаад̇ам̣ бассад̇и**. сал̣ааяад̇анаад̇ааяоби хи руубааруубад̇хаммаанам̣ ятаг̇аарахам̣ бажжаяабхаавзна вавад̇т̇абзд̇аб̣б̣аад̇и. **яаатаг̇аавад̇о д̣идтад̇д̇аа**д̇и ‘‘ид̇ам̣ руубам̣, зд̇д̇агам̣ руубам̣, на ид̇о бхияяо, ид̇ам̣ наамам̣, зд̇д̇агам̣ наамам̣, на ид̇о бхияяо’’д̇и жа ятаг̇аабхууд̇ам̣ д̣идтад̇д̇аа. анижжаанубассанаа, д̣угкаанубассанаа, анад̇д̇аанубассанаа, ниб̣б̣ид̇аанубассанаа, вираагг̇аанубассанаа, нирод̇хаанубассанаа, бад̇иниссагг̇аанубассанаад̇и имаасам̣ **сад̇д̇аннам̣ анубассанаанам̣ васзна. со**д̇и габ̣ал̣ийгаараахааро. **д̇илагкан̣а…бз… сан̇каад̇ааяаа**д̇и анижжад̇аад̇ийнам̣ д̇ин̣н̣ам̣ лагкан̣аанам̣ бад̇ивиж̇ж̇ханавасзна лагкан̣аванд̇асаммасанавасзна жа бавад̇д̇ан̃аан̣асан̇каад̇ааяа. **барин̃н̃аад̇о ход̇и** анавасзсад̇о наамаруубасса н̃аад̇ад̇д̇аа д̇аббарияаабаннад̇д̇аа жа аахаарасса. д̇знааха **‘‘д̇асмим̣ язваа’’**д̇иаад̇и. **чанд̇араагг̇аавагад̣д̣ханзнаа**д̇и чанд̣араагг̇асса бажахаанзна.

бан̃жа гаамаг̇ун̣аа гааран̣абхууд̇аа зд̇асса ад̇т̇ийд̇и **бан̃жагаамаг̇ун̣иго**. д̇знааха **‘‘бан̃жагаамаг̇ун̣асамбхаво’’**д̇и. згиссаа д̇ан̣хааяа барин̃н̃аа **згабарин̃н̃аа**. саб̣б̣асса бан̃жагаамаг̇ун̣игасса раагг̇асса барин̃н̃аа, **саб̣б̣абарин̃н̃аа**. д̇ад̣убхаяассаби муулабхууд̇асса аахаарасса барин̃н̃аа **муулабарин̃н̃аа**. ид̇аани имаа д̇иссоби барин̃н̃ааяо вибхааг̇зна д̣ассзд̇ум̣ **‘‘яо бхигкуу’’**д̇иаад̇и аарад̣д̣хам̣. **ж̇ивхаад̇ваарз зграсад̇ан̣хам̣ бариж̇аанаад̇ий**д̇и ж̇ивхааяа расам̣ сааяид̇ваа ид̇и бад̇исан̃жигкад̇и ‘‘яо яамзд̇т̇а расо, со вад̇т̇угаамавасзна ож̇адтамагаруубам̣ ход̇и ж̇ивхааяад̇анам̣ басаад̇о. со гим̣ ниссид̇о? жад̇умахаабхууд̇аниссид̇о. д̇ам̣сахаж̇аад̇о ван̣н̣о г̇анд̇хо расо ож̇аа жийвид̇инд̣рияанд̇и имз д̇хаммаа руубагандхо наама. яо д̇асмим̣ расз ассаад̇о, аяам̣ расад̇ан̣хаа. д̇ам̣сахаг̇ад̇аа пассаад̇аяо д̇хаммаа жад̇д̇ааро аруубагандхаа’’д̇иаад̇ивасзна. саб̣б̣ам̣ ад̇тагатаг̇ааяам̣ аагад̇авасзна взд̣ид̇аб̣б̣ам̣. д̇знааха **‘‘д̇зна бан̃жагаамаг̇ун̣иго раагг̇о барин̃н̃аад̇ова ход̇ий’’**д̇и. д̇ад̇т̇а **д̇знаа**д̇и яо бхигку ж̇ивхаад̇ваарз расад̇ан̣хам̣ бариж̇аанаад̇и, д̇зна. гатаг̇ам̣ бана згасмим̣ д̣ваарз д̇ан̣хам̣ бариж̇аанад̇о бан̃жасу д̣ваарзсу раагг̇о барин̃н̃аад̇о ход̇ийд̇и аах̣а **‘‘гасмаа’’**д̇иаад̇и. **д̇ассааязваа**д̇и д̇ан̣хааяа зва д̇ан̣хаасааман̃н̃ад̇о згад̇д̇анаяавасзна вуд̇д̇ам̣. **д̇ад̇т̇аа**д̇и бан̃жасу д̣ваарзсу. **уббаж̇ж̇анад̇о**д̇и руубараагг̇аад̇ибхаавзна уббаж̇ж̇анад̇о. лобхо зва хи д̇ан̣хааяанадтзна ‘‘д̇ан̣хаа’’д̇иби, раж̇ж̇анадтзна ‘‘раагг̇о’’д̇иби вужжад̇и. д̇знааха **‘‘сааязва хий’’**д̇иаад̇и. ид̇аани вуд̇д̇амзвад̇т̇ам̣

**“яатًа”**диаадинаа убамааяа самбиндзди. **банжамагг̇з ханадо**ди банжасу магг̇зсу санжариддам гарондзна магг̇агаамино ханандо ‘‘магг̇з ханадо’’ди вуддо.

сабяанжанз биндабаадасанннидз бхаддасамуухз манунннз руубз руубасаддаадаяо лаббханди, дадта банжагаамагунараагасса самбхавам дассздум **“гата”**ндиаади вуддам. **садисамбажаннзна бариггахздваа**ди саббабхаагиязна гаммадтаанабарибаалагзна бариггахздваа. **нижчандараагабарибхогзнаа**ди магг̇аадхигамасиддхзна нижчандараагабарибхогзна барибхуддз. **со**ди гаамагуниго рааго.

**дасмим садийди** габалийгаараахаарз сади. **дассаа**ди банжагаамагунигараагасса. **уббаддидо**ди уббажжанадо. на хи аахаараалаабхзна жигхажчаадуббаляабарздасса гаамабарибхогижчаа самбхаваді. **убанижжхаанажиддан**нди раагавасзна аннаманнам ологанажиддам.

**надти дам самяожана**нди банжавидхамби уддхамбхаагияасамяожанам сандхаааяа вуддам. дзнааха **“дзна раагзна…бз… надтий”**ди. **дзнаа**ди гаамараагзна. **зддагзнаа**ди яатаавуддаааяа дзсанааяа. **гатздум ваддадий**ди имам батамаахаарагатам гатзндзна дхаммагатигзна.

батамаахааравааннанаа нидтидаа.

**дудияаахааравааннанаа**

**дудияз**ди дудияз аахаарз. **уддаалидажаммаа**ди уббаадидажаммаа, саббасо абанийдажаммаади адто. **на саггоди** дуббалабхаавадо, датаа хи идтий ‘‘абалаа’’ди вужжади. **силаагуддаадийна**нди **аади**-саддзна идтагагуддамаддигаагуддаадийнам сангахо. **уннанаабхий**ди маггадагам. **сарабуу**ди гхарагolигаа . **ужжаалингабаанагаа** наама ломасаа баанагаа. **аагаасаниссидаа**ди аагаасажаарино. **лунжидваа**ди уббаадздваа.

**диссо бариннаа**ди хздтаа вуддаа наадабариннаадаяо диссо бариннаа. **даммуулагаддаа**ди пассамуулагаддаа. **дзсанаа яаава арахаддаа гатидаа** саббасо взданаасу бариннаадаасу гилзсаанам лзсассаби абхаавадо.

дудияаахааравааннанаа нидтидаа.

**дадияаахааравааннанаа**

**ангаарагаасу**нди ангаарараасим. **пунандий**ди аддано убари саяамзва аагирандийди адто. дзнааха ‘‘нараа рудандаа баридаддхагаддаа’’ди. **нараа**ди бурисаади адто, на мануссаа. **бхаяанхи мам виндадий**ди бхаяасса васзна гарондо бхаяам лабхади наама. **сандарамаанова**ди судту дарамаано зва худваа. борисам вужжади бурисаббамаанам, дасмаа **адирзгаборисаа** бурисаббамаанадо адхигаа. дзнааха **“банжараданаббамаанаа”**ди. **ассаа**ди гаасуяаа. **дадабхаавз**ди дзсам жаалаадхуумаанам абхаавз. **аарагаавассаа**ди аарагаа зва асса.

**ангаарагаасу вияа** дзбхуумагаваддам згаадасаннам агг̇ийнам васзна махаабарилаахадо. **живи… бз… бутужжано** дзхи агг̇ийхи дахидаббадо. **двз бала…бз… гаммам** анижчандассзва дасса ваддадугкз бааданадо. ааяуухануубагаддханаанам гаалабхздо на жиндздаббо згандабхаавино паласса нибпаадидаддаади ааха **“гаммам хий”**диаади.

**пассз вудданаязнзваа**ди дадта ‘‘пассо санкаарагкандхо’’ди вуддам, идха ‘‘маносанжзданаа санкаарагкандхо’’ди ваддаббам. сзсам **вудданаяамзваа**ди. ‘‘данхаабажжаяаа убаадаанам, убаадаанабажжаяаа бхаво’’ди важанадо маносанжзданааяа данхаа муулагаарананди ааха **“данхаамуулагаддаа маносанжзданааяаа”**ди. дзнааха **“на хий”**диаади. гзжи бана яасмаа маносанжзданааяа палабхуудам взданам бадижжа данхаа уббажжади, дасмаа звам вудданди ваданди.

дадияаахааравааннанаа нидтидаа.

**жадудтаахааравааннанаа**

анидтабаабанавасзна д̇амсаман̇г̇ийбуг̇г̇алам̣ ааг̇ажчадийд̇и аагу̇, баабам̣, д̇ам̣ жарад̇и сийлзнаад̇и **аагу̇жаарий**. д̇знааха **“баабажаари”**нд̇и.

**раажа̇а вияа гаммам̣** барамиссарабхаавадо̇. **аагу̇жаарий бурисо вияа…бз… буту̇жжа̇но** д̇угкавадту̇бхаавадо̇. аад̇иннаббахаараван̣аани **д̇ийн̣и сад̇д̇исад̇аани вияа** буту̇жжа̇насса аад̇урамаанамахаад̇угкабад̇идтам̣ бад̇исандхивин̃н̃аан̣ам̣. д̇знааха **сад̇д̇и…бз… д̇угка**нд̇и.

**д̇аммуулагад̇д̇аа**д̇и бад̇исандхивин̃н̃аан̣амуулагад̇д̇аа ид̇о барам̣ бавад̇д̇анаамаруубасса.

жад̇удт̇аахаараван̣н̣анаа нидтид̇аа.

буд̇д̇амамсуубамасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**4. ад̇т̇ирааг̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**64**. жад̇удт̇з **со**д̇и лобхо. **ран̃жа̇навасзнаа**д̇и ран̇г̇ажа̇ад̇ам̣ вияа д̇асса жид̇д̇асса ануран̃жа̇навасзна. **нанд̇анавасзнаа**д̇и саббийд̇игад̇ааяа аараммаа̣насса абхинанд̇анавасзна. **д̇ан̣хааяанавасзнаа**д̇и висаяагад̇д̇угаамад̇ааяа васзна. зго зва хи лобхо бавад̇д̇иаагаараvасзна д̇ат̇аа вуд̇д̇о. **бад̇идтид̇а**нд̇и лад̇д̇хасабхаавам̣. **д̇ад̇т̇аа**д̇и ваддз. аахаарзд̇и гзжи. **вин̃н̃аан̣а**нд̇и абхисан̇кааравин̃н̃аан̣ам̣. **виру̣лха**нд̇и паланиб̣бад̇д̇ияаа виру̣лхиббад̇д̇ам̣. д̇знааха **“гаммам̣ жа̇ваабзд̇ваа”**д̇иаад̇и. д̇ад̇т̇а **жа̇ваабзд̇ваа**д̇и палам̣ г̇аахаабзд̇ваа. абхисан̇кааравин̃н̃аан̣ан̃хи ад̇д̇анаа сахажа̇ад̇аанам̣ сахажа̇ад̇аад̇ибажжаязхи жзва аахаарабажжаязна жа бажжаяо худваа д̇асса ад̇д̇ано палуббаад̇анз саамад̇т̇ияад̇д̇аа виру̣лхиббад̇д̇ам̣. д̇знааха ‘‘гаммам̣ санд̇аанз лад̇д̇хабхаавам̣ виру̣лхиббад̇д̇ан̃жасса ходий’’д̇и. ваддагат̇аа зсаад̇и гад̇ваа **“яад̇т̇аад̇и д̇збхуумагаваддз бхумма”**нд̇и вуд̇д̇ам̣. **саб̣бад̇т̇аа**д̇и саб̣бзсу. **буримабад̇з зд̇ам̣ бхумма**нд̇и ‘‘яад̇т̇а д̇ад̇т̇аа’’д̇и ааг̇ад̇ам̣ зд̇ам̣ бхуммаважанам̣ буримасмим̣ буримасмим̣ бад̇з висаяабхуудз. д̇ан̃хи аараб̣бха зд̇ам̣ ‘‘яад̇т̇а д̇ад̇т̇аа’’д̇и бхуммаважанам̣ вуд̇д̇ам̣. **имасмим̣ вибаагаваддз**д̇и бажжуббаннз вибаагаваддз. аяяад̇им̣ ваддахзд̇угз сан̇каарз санд̇хааяа вуд̇д̇ам̣ ‘‘яад̇т̇а ад̇т̇и аяяад̇им̣ бунаб̣бхаваабхиниб̣бад̇д̇ий’’д̇и важанад̇о . **бунаб̣бхаваабхиниб̣бад̇д̇ий**д̇и жа бад̇исандхи ад̇хиббзд̇аад̇и вуд̇д̇ам̣ ‘‘яад̇т̇а ад̇т̇и аяяад̇им̣ бунаб̣бхаваабхиниб̣бад̇д̇и, ад̇т̇и д̇ад̇т̇а аяяад̇им̣ жа̇ад̇ижа̇раамараа̣на’’нд̇и. **жа̇аад̇ий**д̇и жзд̇т̇а маад̇угужчид̇о нигкаманам̣ ад̇хиббзд̇ам̣. **яасмим̣ таанз**д̇и яасмим̣ гааран̣з сад̇и.

гааран̣ан̃жзд̇т̇а сан̇каараа вздид̇аб̣баа. д̇з хи аяяад̇им̣ бунаб̣бхаваабхиниб̣бад̇д̇ияаа хзд̇уу, д̇ан̣хааавижжа̇аяо, гаалаг̇ад̇иаад̇аяо жа гаммасса самбхаараа. гзжи бана гилзсаваддагаммаг̇ад̇игаалаа жаад̇и ад̇хиббаязна ‘‘гаалаг̇ад̇иаад̇аяо жа гаммасса самбхаараа’’д̇и вад̇анд̇и. д̇амд̇амбхавабад̇т̇анааяа д̇ат̇аа д̇ат̇аа г̇ад̇о д̇ивид̇хо бхавова **д̇збхуумагаваддам̣**. д̇знааха ‘‘яад̇т̇аад̇и д̇збхуумагаваддз’’д̇и. д̇ат̇аа жааха **“сасамбхаарагагаммам̣ бхавзсу руубам̣ самудтаабзд̇ий”**д̇и. **рууба**нд̇и ад̇д̇абхаавам̣.

**сан̇кибид̇ваа**д̇и д̇ийсу агад̇ваа вин̃н̃аан̣зна згасан̇кзбам̣ гад̇ваад̇и ад̇т̇о. **зго санд̇хий**д̇и зго хзд̇упаласандхи. **вибаагавид̇хи**нд̇и са̣лааяад̇анаад̇игам̣ взд̇анаавасаанам̣ вибаагавид̇хим̣. ‘‘наамаруубзна сад̇д̇хи’’нд̇и бад̇ам̣ аанзд̇ваа самб̣андхо. **наамаруубзнаа**д̇и ваа сахаяог̇з гаран̣аважанам̣. ид̇ха **зго санд̇хий**д̇и зго хзд̇упаласандхи. **аяяад̇ибхавассаа**д̇и аяяад̇им̣ убабад̇д̇ибхавасса. д̇зна жзд̇т̇а зго сандхи хзд̇упаласандхи вздид̇аб̣бо.

**кийн̣аасавасса** аг̇г̇амаг̇г̇аад̇хиг̇аманад̇ова бавад̇д̇агаммасса маг̇г̇зна сахааяавзгалласса гад̇ад̇д̇аа авижжа̇маанам̣. **суурияарасмисама**нд̇и д̇ад̇о зва вуд̇д̇анаязнзва аббад̇идтид̇асуурияарасмисамам̣. **саа**д̇и расми. **гаяяаад̇аяо**д̇и гаяяад̇вааараад̇аяо. **гад̇агамма**нд̇и бажжаязхи гад̇абхаавам̣ убаад̇ааяа вуд̇д̇ам̣, на гаммалагкан̣абад̇д̇ад̇о. д̇знааха **“гусалаагусалам̣ наама на ходий”**д̇и. **гирияамад̇д̇з**д̇и авибаагад̇хаммад̇д̇аа гаяигаад̇ибаяог̇амад̇д̇з тад̇ваа. **авибаагам̣ ход̇и** д̇зсам̣ авибаагад̇хаммад̇д̇аа.

ад̇т̇ирааг̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**5. наг̇арасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**65**. бан̃жамасуд̇д̇з ‘‘буб̣б̣зва мз, бхигкавз, самб̣од̇хаа’’д̇иаад̇и хздтаа сам̣ван̣н̣ид̇амзваад̇и авуд̇д̇амзва сам̣ван̣н̣зд̇ум̣ **“наамаруубз ко сад̇ий”**д̇и аарад̇д̇хо . д̇ад̇т̇а д̇ваад̇асабад̇игз бад̇ижжасамуббаад̇з имасмим̣ суд̇д̇з яаани д̇вз бад̇аани аг̇г̇ахид̇аани, нзсам̣ аг̇г̇ахан̣з гааран̣ам̣

бужчид̇ваа виссаж̇ж̇з̇дугаамо д̇зсам̣ г̇ахзд̇аб̣б̣агаараṇам̣ д̇аава д̇ассзнд̇о **“зд̇т̇аа”**д̇иаад̇имааха. бажжагкабхуудам̣ бажжуббаннам̣ бхавам̣ батамам̣ г̇ахзд̇ваа д̇ад̇анандарам̣ анаагад̇асса ‘‘д̇уд̇ияа’’нд̇и г̇ахаṇз ад̇ийд̇о д̇ад̇ияо ходийд̇и ааха **“авиж̇ж̇аасан̇каараа хи д̇ад̇ияо бхаво”**д̇и. нану жзд̇т̇а анаагад̇асса бхавасса г̇ахаṇам̣ на самбхавад̇и бажжуббаннабхававасзна абхинивзсасса ж̇од̇ид̇ад̇д̇аад̇и? сажжамзд̇ам̣, гаараṇз бана г̇ахид̇з палам̣ г̇ахид̇амзва ходийд̇и д̇ат̇аа вуд̇д̇анд̇и д̇адтаб̣б̣ам̣. абижзд̇т̇а анаагад̇о ад̇д̇хаа адт̇ад̇о сан̇г̇ахид̇о зва яад̇о ‘‘наамаруубабажжаяаа са̤лааяад̇ана’’нд̇иаад̇инаа анаагад̇ад̇д̇хасам̣г̇аахид̇аа д̇зсанаа бавад̇д̇аа, жад̇увогаараваcзна вин̃н̃ааṇабажжаяаа наамамд̇и висзсо ад̇т̇и. д̇асмаа **“бан̃жавогаараваcзнаа”**д̇и вуд̇д̇ам̣. **д̇зхий**д̇и авиж̇ж̇аасан̇каарзхи аараммаṇабхууд̇зхи. **аяам̣ вибассанаа**д̇и ад̇д̇хаабажжуббаннаваcзна уд̇ааяаб̣б̣аяам̣ бассанд̇асса бавад̇д̇авибассанаа. **на гхад̇ийяад̇ий**д̇и на самиж̇ж̇хад̇и. **махаа…бз… абхинивидто**д̇и на гхаданз гаараṇамааха, хзд̇таа г̇ахид̇ад̇д̇аа баад̇иязггам̣ саммасанийяам̣ на ходийд̇и ад̇хиббаао.

**ад̇идтзсуу**д̇и анаваб̣уд̇д̇хзсу. жад̇усажжасса ануб̣од̇хзна на бхавид̇аб̣б̣анд̇и ааха **“на саггаа б̣уд̇д̇хзна бхавид̇у”**нд̇и. **иминаа**д̇и махаасад̇д̇зна. **д̇з**д̇и авиж̇ж̇аасан̇каараа. **бхаваубаад̇аанад̇аṇхаавасзнаа**д̇и бхавауба̤ад̇аанад̇аṇхаад̇ассанаваcзна. **д̇идтаава** ‘‘д̇ам̣сахаг̇ад̇аа’’д̇и самаанаяог̇агкамад̇д̇аа. **на барабхааг̇ам̣ канзяяа** ад̇д̇анаа ижчид̇асса г̇ахид̇ад̇д̇аа барабхаагз ан̃н̃асса абхаавад̇о жа. д̇знааха **“гассажи над̇т̇ид̇ааяаа”**д̇и. **бад̇иниввад̇д̇зсий**д̇и бад̇исам̣хари. бад̇иниввад̇д̇анз бана гаараṇам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“д̇ад̇зд̇а”**нд̇иаад̇и вуд̇д̇ам̣. **абхиннадтаана**нд̇и акаṇид̇адтаанам̣.

**бажжаяад̇о**д̇и хзд̇уд̇о, сан̇каарад̇од̇и ад̇т̇о. ‘‘гимхи ну ко сад̇и ж̇араамараṇам̣ ходий’’д̇иаад̇инаа хзд̇убарамбараваcзна палабарамбарааяа гид̇д̇амаанааяа, гимхи ну ко сад̇и вин̃н̃ааṇам̣ ходийд̇и жа виж̇ааараṇааяа сан̇каарз ко сад̇и вин̃н̃ааṇасса висзсад̇о гаараṇабхууд̇о сан̇кааро аг̇г̇ахид̇о, д̇ад̇о вин̃н̃ааṇам̣ бад̇иниввад̇д̇ад̇и наама, на саб̣б̣абажжаяад̇о. д̇знзваaха ‘‘наамаруубз ко сад̇и вин̃н̃ааṇам̣ ходий’’д̇и. гим̣ наама хзд̇т̇а сахаж̇аад̇аад̇иваcзнзва бажжаяабхуудам̣ ад̇хиббзд̇ам̣, на гаммуубаниссаяаваcзна бажжуббаннаваcзна абхинивзсасса ж̇од̇ид̇ад̇д̇аа. **аараммаṇад̇о**д̇и авиж̇ж̇аасан̇каарасан̇каад̇аааараммаṇад̇о, ад̇ийд̇абхавасан̇каад̇аааараммаṇад̇о. ад̇ийд̇ад̇д̇хабарияаабаннаа хи авиж̇ж̇аасан̇каараа. д̇ад̇о бад̇иниввад̇д̇амаанам̣ вин̃н̃ааṇам̣ ад̇ийд̇абхавоби бад̇иниввад̇д̇ад̇и наама. **убхаямбий**д̇и бад̇исанд̇хивин̃н̃ааṇам̣ вибассанаавин̃н̃ааṇамби. **наамаруубам̣ на ад̇иггамад̇ий**д̇и бажжаяабхуудам̣ аараммаṇабхууд̇ан̃жа наамаруубам̣ на ад̇иггамад̇и д̇зна винаа авад̇д̇анад̇о. д̇знааха **“наамаруубад̇о барам̣ на г̇ажчад̇ий”**д̇и. **вин̃н̃ааṇз наамаруубасса бажжаяз ходд̇з**д̇и бад̇исанд̇хивин̃н̃ааṇз наамаруубасса бажжаяз ходд̇з. **наамаруубз вин̃н̃ааṇасса бажжаяз ходд̇з**д̇и наамаруубз бад̇исанд̇хивин̃н̃ааṇасса бажжаяз ходд̇з. жад̇увогаарабан̃жавогаарабхававаcзна яат̇аарахам̣ яож̇анаа вздид̇аб̣б̣аа. **д̇вийсуби ан̃н̃аман̃н̃ам̣ бажжаязсу ходд̇зсуу**д̇и бана бан̃жавогаарабхававаcзна. **зд̇д̇агзнаа**д̇и звам̣ вин̃н̃ааṇанаамаруубаанам̣ ан̃н̃аман̃н̃ам̣ убад̇т̇амбхаваcзна бавад̇д̇ияаа. **ж̇аязт̇а ваа убабаж̇ж̇зт̇а ваа**д̇и ‘‘сад̇д̇о ж̇ааяад̇и убабаж̇ж̇ад̇ий’’д̇и саман̃н̃аа ход̇и вин̃н̃ааṇанаамаруубавинимуд̇д̇асса сад̇д̇абан̃н̃ад̇д̇ияаа убаад̇аанабхууд̇асса д̇хаммасса абхаавад̇о. д̇знааха **“ид̇о хий”**д̇иаад̇и. **зд̇ад̇з ваа**д̇и ‘‘вин̃н̃ааṇам̣ наамарууба’’нд̇и зд̇ам̣ д̇ваяамзва.

**абараабаражуд̇ибад̇исанд̇хийхий**д̇и абараабаражуд̇ибад̇исанд̇хид̇ийбагзхи ‘‘жавад̇и, убабаж̇ж̇ад̇ий’’д̇и д̇вийхи бад̇зхи. **бан̃жа бад̇ааний**д̇и ‘‘ж̇ааязт̇а ваа’’д̇иаад̇ийни бан̃жа бад̇аани. нану д̇ад̇т̇а батамад̇ад̇иязхи жад̇уд̇т̇абан̃жамаани ад̇т̇ад̇о абхиннааний̇д̇и? сажжам̣, вин̃н̃ааṇанаамаруубаанам̣ абараабаруббад̇д̇ид̇ассанад̇т̇ам̣ звам̣ вуд̇д̇ам̣. д̇знааха **“абараабаражуд̇ибад̇исанд̇хийхий”**д̇и. **зд̇д̇аавад̇аа**д̇и вуд̇д̇амзвад̇т̇анд̇и яо ‘‘зд̇д̇аавад̇аа’’д̇и бад̇зна буб̣б̣з вуд̇д̇о, д̇амзва яат̇аавуд̇д̇амад̇т̇ам̣ ‘‘яад̇ид̇а’’нд̇иаад̇инаа нияяаад̇знд̇о буна вад̇ваа. **ануломабажжаяаагаараваcзнаа**д̇и бажжаяад̇хаммад̇ассанабуб̣б̣агабажжаяуббаннад̇хаммад̇ассанаваcзна. бажжаяад̇хаммаанан̃хи ад̇д̇ано бажжаяуббаннасса бажжаяабхааво ид̇аббажжаяад̇аа бажжаяаагааро, со жа ‘‘авиж̇ж̇аабажжаяаа сан̇каараа’’д̇иаад̇инаа вуд̇д̇о сан̇каарубад̇д̇ияаа ануломанад̇о ануломабажжаяаагааро, д̇асса ваcзна.

**аабад̇о**д̇и барикааг̇ад̇ауд̇агад̇о. д̇ваарасамбад̇д̇ияаа д̇ад̇т̇а васанд̇аанам̣ бавзсананиг̇г̇аманапаасуд̇ааяа убабхог̇абарибхог̇авад̇т̇усамбад̇д̇ияаа сарийражид̇д̇асукад̇ааяа наг̇арасса манун̃н̃ад̇аад̇и вуд̇д̇ам̣ **“саманд̇аа …бз… рамаṇийяа”**нд̇и. буб̣б̣з сун̃н̃абхааваcзна аран̃н̃асад̇исам̣ худ̇ваа тид̇ам̣ ж̇анаваасам̣ гарондз наг̇арасса лагкаṇаббад̇д̇ам̣ ходийд̇и вуд̇д̇ам̣ **“д̇ам̣ абарзна самаязна ид̇д̇хан̃жзва асса пийд̇ан̃жаа”**д̇и.

‘‘буб̣б̣зва ко банасса гааяагаммам̣ важийгаммам̣ аажийво жа субарисуд̇д̇хо’’д̇и важанад̇о д̇ийхи вираад̇ийхи сад̇д̇хим̣ буб̣б̣абхааг̇амаг̇г̇оби адтан̇г̇игавохаарам̣ лад̇д̇хум̣ арахад̇ийд̇и вуд̇д̇ам̣ **“адтан̇г̇игасса вибассанаамаг̇г̇ассаа”**д̇и. **вибассанааяа жин̃ṇанд̇з**д̇и вибассанааяа сан̃жарид̇ад̇ааяа

д̇ад̇т̇а д̇ад̇т̇а д̇аая вибассанааяа д̇ийрид̇з бариязсид̇з. **логуд̇д̇арамаг̇г̇ад̇ассана**нд̇и анумаанаад̇ивасзна логуд̇д̇арамаг̇г̇асса д̣ассанаṃ. д̣ат̇аа хи ниḅḅаананаг̇арасса д̣ассанаṃ д̣адтаḅḅаṃ. **д̣идтагаало**д̇и ад̇хиг̇амавасзна д̣идтагаало. маг̇г̇апалавасзна уббаннаа **баробаṇṇааса** анаважж̇ад̇хаммаа, бажжавзгкаṇан̃ааṇаṃ бана д̇зсаṃ вавад̇т̇аабагаṃ. яаабзд̇ваад̇и **жараабзд̇ваа**.

**авад̇д̇амаанагадтзнаа**д̇и ḅуд̇д̇хасун̃н̃з логз гассажи сан̇д̇аанз аббавад̇д̇анад̇ова уббаад̇аад̇ивасзна вад̇д̇амаанавасзна. д̣ат̇аа хи бхаг̇аваа ‘‘ануббаннасса маг̇г̇асса уббаад̇зд̇аа, асан̃ж̇аад̇асса сан̃ж̇анзд̇аа’’д̇иаад̇игзхи т̇омид̇о. буḅḅагзхи махзсийхи бад̇ибанно хи арияамаг̇г̇о ид̇арзхи анд̇араа гзхижи аваḷан̃ж̇ид̇од̇и вуд̇д̇аṃ **‘‘аваḷан̃ж̇анадтзна бурааṇамаг̇г̇о’’**д̇и. **жхаанассаад̇знаа**д̇и жхаанасуксзна жхаанабийд̇ияаа. **субхигкаṃ** баṇийд̇ад̇хаммаамад̇ад̇аая д̇ид̇д̇иаавахаṃ. **бубпид̇аṃ** убасобхид̇аṃ. **яаава д̣асасахассажаггаваа̣лз**д̇и вуд̇д̇аṃ ‘‘згиссаа логад̇хаад̇уяаа’’д̇и барижчиннаḅуд̇д̇хакзд̇д̇ад̇д̇аа. д̇асса ад̇т̇ид̇аая хи барижчзд̇о ад̇т̇и. **зд̇асмиṃ анд̇арз**д̇и зд̇асмиṃ огаасз.

нагарасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 6. саммасасуд̇д̇аваṇṇанаа

**66**. чадтз **ассаа**д̇и бхаг̇авад̇о. саṇхасукумад̇хаммабарид̇ийбанад̇о **сукумаа**. д̇ийхи лагкаṇзхи ан̇гияад̇д̇аа **д̇илагкаṇаахад̇аа,** анижжаад̇илагкаṇабарид̇ийбинийд̇и ад̇т̇о. арияад̇хаммаад̇хиг̇амасса убаниссаяабхуууд̇зна хзд̇унаа **сахзд̇угаа**. д̇ихзд̇угабад̇исанд̇хибан̃н̃аая баад̇ихаарияабан̃н̃аая жа ад̇т̇ид̇аая **бан̃н̃авант̇о** на гзвалаṃ ажж̇хад̇д̇игаан̇гасамбад̇д̇иязва, ḅаахиран̇гасамбад̇д̇иби нзсамад̇т̇ийд̇и д̇ассзд̇уṃ **‘‘синид̇д̇хааний’’**д̇иаад̇и вуд̇д̇аṃ. **аḅбханд̇ара**нд̇и ажж̇хад̇д̇аṃ. **бажжаяасаммасана**нд̇и бажжаяуббаннаанаṃ бажжаяавиймаṃсаṃ.

аарамбхаануруубаа анусанд̇хи **яат̇аанусанд̇хи. на г̇ад̇аа**д̇и на самбад̇д̇аа. **асамбхиннабад̇а**нд̇и авомиссагабад̇аṃ, ан̃н̃ад̇т̇а звaṃ анааг̇ад̇аṃ ваагянд̇и ад̇т̇о. д̇знааха **‘‘ан̃н̃ад̇т̇а хи звaṃ вуд̇д̇аṃ наама над̇т̇ий’’**д̇и. **зва**нд̇и ‘‘д̇знахаанан̇д̇аа’’д̇и згаважанаṃ, ‘‘суṇаат̇а манаси гарот̇аа’’д̇и ḅахуважанаṃ гад̇ваа **вуд̇д̇аṃ наама над̇т̇ий**д̇и ад̇т̇о. гзжи бана ‘‘д̇знахаанан̇д̇аа’’д̇и ид̇хааби ḅахуважанамзва гад̇ваа батанд̇и ‘‘саад̇ху ануруд̇д̇хаа’’д̇иаад̇ийсу вияа. **убад̇хийд̇и ад̇хиббзд̇аṃ** убад̇хийяад̇и зд̇т̇а д̇угканд̇и. **уббажж̇ад̇и** уббаад̇агкаṇаṃ уд̇аяаṃ бад̇илабхад̇и ‘‘баагад̇абхааво тид̇иго, ад̇д̇алаабхо уд̇аяо’’д̇и. **нивисад̇и** нивзсаṃ огаасаṃ бад̇илабхад̇и. згаваарамзва хи уббаннамад̇д̇асса д̇хаммасса д̇уḅḅаладд̇зна огаасз вияа бад̇идтаханаṃ над̇т̇и, бунаббунаṃ ааpаммаṇз бавад̇д̇амаанаṃ нивидтаṃ бад̇идтид̇аṃ наама ход̇и. д̇знааха **‘‘нивисад̇ийд̇и бунаббунаṃ бавад̇д̇ивасзна бад̇идтахад̇ий’’**д̇и.

**бияасабхаава**нд̇и бияааяид̇аḅḅаж̇аад̇игаṃ. **мад̇хурасабхаава**нд̇и идтаж̇аад̇игаṃ. **абхинивидтаа**д̇и д̇аṇхаабхинивзсзна од̇иṇṇаа. **самбад̇д̇ияа**нд̇и бхавасамбад̇д̇ияаṃ. **нимид̇д̇аг̇г̇ахаṇаанусаарзнаа**д̇и бад̇иḅимбаг̇г̇ахаṇаанусаарзна. гаṇṇасса чид̇д̇абад̇зсаṃ **раж̇ад̇анааḷигаṃ вияа,** гаṇṇаḅад̇д̇хаṃ бана бааман̇г̇асуд̇д̇аṃ вияа. д̇ун̇г̇аа ужжаа д̇ийгхаа наасигаа **д̇ун̇г̇анаасаа**. звaṃ лад̇д̇хавохаараṃ ад̇д̇ано **гхаанаṃ**. ‘‘лад̇д̇хавохараа’’д̇и ваа баато. д̇асмиṃ сад̇и д̇ун̇г̇аа наасаа язсаṃ д̇з д̇ун̇г̇анаасаа. звaṃ лад̇д̇хавохараа сад̇д̇аа ад̇д̇ано гхаананд̇и яож̇анаа ваṇṇасаṇтаанад̇о **рад̇д̇агамḅалабад̇алаṃ вияа**. сампассад̇о **муд̇усинид̇д̇хаṃ** гижжад̇о **синид̇д̇хамад̇хурарасад̇аṃ. саалаладти**нд̇и саалагканд̇хаṃ.

**ад̇д̇асаṃсуу**д̇и бассиṃсу. **звaṃ вуд̇д̇а**нд̇и ‘‘гаṃсз’’д̇и звaṃ вуд̇д̇аṃ ад̇хидтаанавохаарзна.

**самбад̇д̇и**нд̇и ваṇṇаад̇иг̇уṇаṃ. **аад̇ийнава**нд̇и мараṇаг̇г̇ад̇ад̇о.

**сад̇д̇убаанийязнаа**д̇и сад̇д̇уṃ багкибид̇ваа аалолид̇абаанийязна. **жад̇д̇аари баанаани вияа жад̇д̇ааро маг̇г̇аа** д̇аṇхаабибаасаавуубасаманад̇о.

саммасасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 7. наḷагалаабийсуд̇д̇аваṇṇанаа

**67**. сад̇д̇амз **гасмаа бужчад̇ий**д̇и махаагодтигад̇т̇зро саяаṃ д̇ад̇т̇а ниггаṅко самаано гасмаа бужчад̇ийд̇и ад̇хиббааяо. **ажж̇хаасаяаж̇аананад̇т̇а**нд̇и ид̇амби д̇асса махаасаавагасса баражид̇д̇аж̇аананзна аббаад̇ихийраṃ сияаа, д̇зна д̇аṃ абарид̇уссанд̇о **‘‘абижаа’’**д̇иаад̇имааха. д̇ад̇т̇а **д̇вз аг̇г̇асаавагаа**д̇и сийлаад̇иг̇уṇзхи уд̇д̇амасаавагаад̇и ад̇т̇о, на хи махаагодтигад̇т̇зро

аґґ̇асаавагалагкаṅаббадд̇о, ат̇а ко махаасаавагалагкаṅаббадд̇о. **ид̇аанзва ко маяа**нд̇иаад̇и хздтаа бажжаяуббаннаṃ анаалоḷзнд̇зна д̇ассзд̇ваа д̇зсанаа аахадаа, на аññамаññабажжаяад̇аавасзна, ид̇ха бана язнаад̇хиббааязна д̇аṃ аалоḷзд̇ваа нивадд̇зд̇ваа гат̇ид̇аṃ махаат̇зрзна, д̇амзвасса ад̇хиббааяаṃ д̇знзва багаасзд̇угаамо махаагодтигадт̇зро ааха ‘‘ид̇аанзва ко маяа’’нд̇иаад̇и. д̇знаaха **“ид̇аṃ т̇зро”**д̇иаад̇и.

**зд̇д̇агз таанз**д̇и ‘‘гиṃ ну ко аавусо’’д̇иаад̇инаа батамаарамбхад̇о бадтааяа яаава ‘‘нирод̇хо ход̇ий’’д̇и бад̇аṃ, зд̇д̇агз таанз. авижж̇аасаṅкаарз аґґахзд̇ваа ‘‘наамаруубабажжаяаа виññааṅа’’нд̇и д̇зсанааяа бавадд̇ад̇д̇аа **“бажжаяуббаннабаñжавогаарабхававасзна д̇зсанаа гат̇ид̇аа”**д̇и вуд̇д̇аṃ. ‘‘палз ґахид̇з гаараṅаṃ ґахид̇амзваа’’д̇и виññааṅз ґахид̇з саṅкаараа, д̇зсаñжа гаараṅабхууд̇аа авижж̇аа ґахид̇аа зва ход̇ийд̇и вуд̇д̇аṃ **“хздтаа виссажж̇ид̇зсу д̇ваад̇асасу бад̇зсуу”**д̇и. **згзгасми**нд̇и згзгасмиṃ бад̇з. **д̇иṅṅаṃ д̇иṅṅаṃ васнаа**д̇и ‘‘нирод̇хааяа д̇хаммаṃ д̇зсзси, нирод̇хааяа бадибанно ход̇и, нирод̇хаа анубаад̇аавинимуд̇д̇о ход̇ий’’д̇и звамаагад̇аанаṃ д̇иṅṅаṃ д̇иṅṅаṃ ваараанаṃ васна. ‘‘адтаарасахи вад̇т̇уухий’’д̇иаад̇ийсу (махаава. 468) вияа ид̇ха вад̇т̇усад̇д̇о гаараṅабарияааяод̇и ааха **“чад̇д̇иṃсаа яа гаараṅзхий”**д̇и. **батамо** анумод̇анаавид̇хи. **д̇хаммагат̇игагуṅо**д̇и вибассанаависаяо абхзд̇обажаарзна вуд̇д̇о. сзсад̇ваязсуби зсва наяо. **д̇уд̇ияо** анумод̇анаа, **д̇ад̇ияаṃ** анумод̇ананд̇и абхид̇хзяяаанурyубаṃ вад̇д̇аббаṃ. **д̇зсанаасамбад̇д̇и гат̇ид̇аа** ‘‘ниббид̇аа яа…бз… д̇хаммаṃ д̇зсзд̇ий’’д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа. **сзгкабхууми** гат̇ид̇аа ‘‘ниббид̇аа яа…бз… бадибанно ход̇ий’’д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа. **асзгкабхууми** гат̇ид̇аа ‘‘ниббид̇аа …бз… анубаад̇аавимуд̇д̇о ход̇ий’’д̇и вуд̇д̇ад̇д̇аа.

наḷагалаабийсуд̇д̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

## 8. госамбисуд̇д̇аваṅṅанаа

**68**. адтамз **барасса сад̇д̇ахид̇ваа**д̇и барасса важанаṃ сад̇д̇ахид̇ваа. д̇знааха **“яаṃ зса бхаṅад̇и, д̇аṃ бхууд̇анд̇и ґаṅхаад̇ий”**д̇и. барабад̇д̇ияо хи зсо баранзяяабуд̇д̇хиго. **яаṃ гаараṅа**нд̇и яаṃ ад̇д̇анаа жинд̇ид̇авадт̇у. **ружжад̇ий**д̇и ‘‘звамзд̇аṃ бхависсад̇и, на аññат̇аа’’д̇и ад̇д̇ано мад̇ияаа жинд̇знд̇асса ружжад̇и. **ружияаа ґаṅхаад̇ий**д̇и барабад̇д̇ияо ахуд̇ваа саяамзва д̇ат̇аа рожзнд̇о ґаṅхаад̇и. **ануссаво**д̇и ‘‘ану ану суд̇а’’нд̇и **зваṃ** жирагаалагад̇аа яа ануссуд̇ияаа лаббхамаанаṃ ‘‘гат̇амид̇аṃ сияаа, гасмаа бхууд̇амзд̇а’’нд̇и ануссавзна ґаṅхаад̇и. **вид̇аггаяад̇о**д̇и ‘‘звамзд̇аṃ сияаа’’д̇и баригаббзнд̇асса. **згаṃ гаараṅаṃ убадтаад̇ий**д̇и яат̇аабаригаббид̇авадт̇у жид̇д̇асса убадтаад̇и. **аагаарабаривид̇аггзнаа**д̇и ад̇д̇анаа габбид̇аагаарзнаа д̇аṃ **ґаṅхаад̇и. згаа д̇идти уббажж̇ад̇ий**д̇и ‘‘яат̇аабаригаббид̇аṃ гиñжи адт̇аṃ звамзд̇аṃ, наа ññат̇аа’’д̇и абхинивисанд̇асса зго абхинивзсо уббажж̇ад̇и. **яааяассаа**д̇и яааяа д̇идтияаа асса буґґаласса. **нижж̇хааяанд̇ассаа**д̇и бажжагкаṃ вияа нирyубзд̇ваа жинд̇знд̇асса. **камад̇ий**д̇и д̇ат̇аа ґахаṅагкамо ход̇и. д̇знааха **“со…бз… ґаṅхаад̇ий”**д̇и. **зд̇аани**йд̇и сад̇д̇хаад̇ийни. д̇аани хи сад̇д̇хзяяаанаṃ вадт̇уунаṃ ґахаṅахзд̇убхааваḋо ‘‘гаараṅаанийʼ’д̇и вуд̇д̇аани. **бхаванирод̇хо ниббаана**нд̇и наваvид̇хоби бхаво нируж̇жхад̇и зд̇т̇а зд̇асмиṃ ад̇хиґад̇зд̇и бхаванирод̇хо, ниббаанаṃ. свааяаṃ бхаво баñжагканд̇хасаṅґахо д̇аббинимуд̇д̇о над̇т̇ийд̇и ааха **“баñжагканд̇ханирод̇хо ниббаана”**нд̇и. **бхаванирод̇хо ниббаанаṃ наамаа**д̇и ‘‘ниббаанаṃ наама бхаванирод̇хо’’д̇и зса баñхо сзгкзхиби ж̇аанид̇аббо, на асзгкзхзва. **имаṃ таана**нд̇и имаṃ яаат̇аавагаараṅаṃ.

**судту д̇идта**нд̇и ‘‘бхаванирод̇хо ниббаана’’нд̇и маяаа судту яаат̇аавад̇о д̇идтаṃ, бхавасса бийḷанасаṅкад̇асанд̇аабавибариṅаамадтаанаṃ, бхаванирод̇хасса жа ниссараṅавивзгаасаṅкад̇аамад̇адтаанаṃ яат̇аабхууд̇аṃ саммаббаññааяа д̇идтад̇д̇аа. анааґаамипалз тид̇о хи анааґаамимаґґз тид̇о зва наама убаримаґґасса анад̇хиґад̇ад̇д̇аад̇и вуд̇д̇аṃ **“анааґаамимаґґз тид̇ад̇д̇аа”**д̇и. ниббаанаṃ аараббха бавадд̇амби т̇зрассзд̇аṃ ñааṅаṃ ‘‘ниббаанаṃ бажжавзгкад̇ий’’д̇и вуд̇д̇аñааṅаṃ вияа на ход̇ийд̇и вуд̇д̇аṃ **“згуунавийсад̇ияаа…бз… бажжавзгкаṅаñааṅа”**нд̇и. зд̇зна зд̇аṃ ниббаанабажжавзгкаṅаа вияа на ход̇и саббад̇зсабхаавад̇од̇и д̇ассзд̇и. зваñжа гад̇ваа ид̇ха уд̇абааннид̇ассанамби самад̇т̇ид̇анд̇и д̇адтаббаṃ. **бажжавзгкаṅаñааṅзнаа**д̇и авасзсагилзсаанаṃ, ниббаанассзва ваа бажжавзгкаṅаñааṅзна. **убари арахад̇д̇апаласамаяо**д̇и убари сиж̇жханад̇о арахад̇д̇абадилаабхо д̇ат̇аа **ад̇т̇и**. ‘‘язнаахаṃ д̇аṃ бариязсад̇о ниббаанаṃ сажчигариссаамий’’д̇и **ж̇аанаад̇и**.

госамбисуд̇д̇аваṅṅанаа нидтид̇аа.

## 9. убаяанд̇исуд̇д̇аваṅṅанаа

**69**. навамз **уḍ̇агаваддханасамаяз**ḍи саḅ̇баḍивасзсу махаасамуḍḍ̇асса анḍо махандȧжандȧгандȧмаṇибаḅ̇баḍаанаṃ жуṇхасампассзна бахаḍаḍḍаа жалаабхисанḍанавасзна уḍагасса ваддханасамаяз. **убари ġажчанḍо**ḍи багаḍияаа уḍагасса ḍидтадтаанасса ḍаḍо убари ġажчанḍоḍи аḍт̇о. **убари яаабзḍийи**ḍи уḍагаṃ ḍаḍт̇а убаруубари ваддхзḍи. ḍат̇аабхууḍо жа ḍаṃ ḅруухзнḍо буурзнḍоḍи вужжаḍийди ааха **"ваддхзḍи буурзḍийди аḍт̇о"**ḍи. яасмаа бажжаяаḍхаммаа аḍḍано паласамавааябажжаяз хонḍз ḍасса убари тиḍо вияа хоḍи ḍасса аḍḍано васз ваḍḍаабанаḍо, ḍасмаа вуḍḍаṃ **"авижжаа убари ġажчанḍий"**ḍи. бажжаяабхаавзна хи саа ḍат̇аа вужжаḍи. ḍзнааха **"саṅкаараанаṃ бажжаяо бхавиḍуṃ саггуṇанḍий"**ḍи. **абаġажчанḍо** яааяанḍо. ḍзнааха **"осаранḍо"**ḍи, аваддханḍо барихийяамааноḍи аḍт̇о.

убаяанḍисуḍḍаваṇṇанаа нидтиḍаа.

### 10. сусимасуḍḍаваṇṇанаа

**70**. ḍасамз **ġаругаḍо**ḍи ġарубхаавахзḍуунаṃ уḍḍамаġуṇаанаṃ маḍт̇агаббаḍḍияаа анаññасаадхаараṇзна ġаругаарзна ġаругаḍо. **мааниḍо**ḍи саммаабаḍибаḍḍияаа мааниḍо. ḍаая хи виññуунаṃ манаабаḍааḍи ааха **"манзна бияааяиḍо"**ḍи. **жаḍубажжаяабуужааяа жа буужиḍо**ḍи иḍаṃ аḍт̇аважанаṃ. яаḍаḍт̇аṃ саṃġийдиgаарзхи "ḍзна ко бана самаязна бхаġаваа саггаḍо хоḍий"ḍиааḍинаа имасса суḍḍасса ниḍаанаṃ нигкиḍḍаṃ, ḍасса аḍт̇асса уллинġавасзна вуḍḍанḍи ḍаḍтаḅ̇баṃ. зса наяо сзсабаḍзсуби. **аṃсагуудаḍо**ḍи уḍḍараасанġзна убхо аṃсагуудз баḍижчааḍзḍваа тиḍаа ḍагкиṇааṃсагуудаḍо, убхаяаḍо ваа абанзнḍи. барижиḍаġант̇авасзна **баṇḍиḍабариḅ̇баажаго,** яаḍо бажчаа висзсабхааġий жааḍо. вижиḍḍанаяааяа ḍхаммагат̇ааяа гат̇анаḍо **"гависздто"**ḍи аахаṃсу.

**ḍзжуссаḍо**ḍи махааḍзжо. бурзбхаḍḍагижжааḍийнаṃ нияаḍабхаавзна **нияамаманууяуḍḍо. вибассанаалагкаṇамхий**ḍи ñааṇаṃ ḍаḍт̇а гат̇иḍаṃ. **ḍхамма**нḍи ḍассаṃ ḍассаṃ барисааяаṃ т̇зрасса асаммукаа ḍзсиḍаṃ ḍхаммаṃ. **аахариḍваа гат̇зḍи** ḍат̇аа варасса ḍиннаḍḍаа.

гиñжааби сусимо буураṇааḍаяо вияа саḍт̇убаḍиñño на хоḍи, ḍиḍт̇иязхи бана "аяаṃ ḅраахмаṇабаḅ̇бажиḍо баññаваа взḍанġагусало"ḍи ġаṇаажарияадтаанз табиḍо, ḍат̇аа жасса самбхаавиḍо. ḍзна вуḍḍаṃ **"ахаṃ саḍт̇ааḍи баḍижаананḍо"**ḍи, на сассаḍаḍидтигаḍḍаа. ḍат̇аа хзса бхаġаваḍо саммукаа убаġанḍуṃ асагки.

**аññааḍи арахаḍḍасса наамаṃ** аññинḍрияасса жиṇṇанḍз баваḍḍаḍḍаа. **ḍаṃ баваḍḍи**нḍи яаṃ аññабяаагараṇаṃ вуḍḍаṃ, ḍаṃ суḍваа. **асса** сусимасса, **барамаббамааṇа**нḍи уḍḍамагоḍи. **аажарияамудтий**ḍи аажарияасса мудтигаḍаḍхаммо.

**анġасанḍаḍааяаа**ḍи нийвараṇааḍийнаṃ бажжанийгаḍхаммаанаṃ виḍуурабхаавзна жхаананġаанаṃ вуубасанḍаḍаааяа. ниḅ̇буḍасаḅ̇баḍарат̇абарилаахаḍаааяа хи ḍзсаṃ жхаанаанаṃ баṇийḍаḍарабхааво. **ааргамманасанḍаḍааяаа**ḍи руубабаḍибхааġавиġамзна саṇхасукумааḍибхааваббаḍḍасса аараммаṇасса санḍабхаавзна. яаḍаġġзна хи ḍзсаṃ бхааванааḍисаяасамбхаавиḍасаṇхасукумаббагаараани аараммаṇаани санḍаани, ḍаḍаġġзна жхаананġаанаṃ санḍаḍаа взḍиḍаḅ̇баа. **аараммаṇасанḍаḍааяа** ваа ḍаḍаараммаṇаḍхаммаанаṃ санḍаḍаа логуḍḍараḍхаммаараммаṇаахи бажжавзгкаṇаахи ḍийбзḍаḅ̇баа. **ааруббавимогкаа**ḍи аруубажжхаанасаññаавимогкаа. **баññаамаḍḍзнзва вимуḍḍаа,** на убхаḍобхааġавимуḍḍаа. ḍхаммаанаṃ тиḍаḍаа ḍаṃсабхааваḍаа ḍхаммадтиḍи, анижжаḍугкаанаḍḍаḍаа, ḍаḍт̇а ñааṇаṃ **ḍхаммадтиḍиññааṇа**нḍи ааха **"вибассанааññааṇа"**нḍи. **звамааха**ḍи "буḅ̇бз ко, сусима, ḍхаммадтиḍиññааṇаṃ, бажчаа ниḅ̇баанз ñааṇа"нḍи звамааḍи.

**винааби самааḍхи**нḍи самат̇алагкаṇаббаḍḍаṃ буримасиḍḍхаṃ винааби самааḍхинḍи вибассанааяаанигаṃ санḍхаааяа вуḍḍаṃ. **зва**нḍи вуḍḍаагаарзна. на **самааḍхиниссанḍо** анубуḅ̇бавихаараа вияа. **на самааḍхиаанисаṃсо** логияаабхиññаа вияа. **на самааḍхисса нибпаḍḍи** саḅ̇бабхаваġġаṃ вияа. вибассанааяа нибпаḍḍи маġġо ваа палаṃ вааḍи яожаṇаа.

руубааḍийсу жзḍзсу ḍиṇṇаṃ лагкаṇаанаṃ бариваḍḍанавасзна ḍзсанаа **ḍзбариваддаḍзсанаа. ануяоġаṃ ааробзнḍо**ḍи нану вуḍḍаṃ, сусима, иḍаани арахаḍḍаадхиġамзна саḅ̇басо бажжаяаагаараṃ баḍивижжхиḍваа ḍаḍт̇а виġаḍасаммохоḍи ануяоġаṃ гаронḍо. **баагаḍагараṇаḍт̇а**нḍи яат̇аа ḍваṃ, сусима, нижжхаанаго сугкавибассаго жа хуḍваа аасаваанаṃ каяасаммасанз суббаḍидтиḍо, звамзḍзби бхигкуу, ḍасмаа "аби бана ḍумхз аааясманḍо"ḍиааḍинаа на ḍз ḍаяаа ануяуñжиḍаḅ̇бааḍи.

сусимасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

махааваг̇г̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 8. самаṇаб̣раахмаṇаваг̇г̇о

### 1. ж̇араамараṇасуд̇д̇аад̣иваṇṇанаа

**71-72**. **згзгам̣** суд̇д̇ам̣ **гад̇ваа згаад̣аса суд̇д̇аани вуд̇д̇аани** авиж̇ж̇аая васзна д̣зсанааяа анаагад̣ад̣д̣аа, дат̇аанааг̇амананж̃ассаа жад̇усажжавасзна згзгасса бад̣асса уд̣д̣хадад̣д̣аа. гааманж̃а ‘‘аасавасамуд̣аяаа авиж̇ж̇аасамуд̣аяо’’д̣и адт̇зва ан̃н̃адт̇а суд̇д̇абад̣ам̣, идха бана взнзяяаж̇ж̇хаасаяавасзна д̣ат̇аа на вуд̇д̇анд̣и д̣адтаб̣б̣ам̣.

ж̇араамараṇасуд̇д̇аад̣иваṇṇанаа нидтид̇аа.

самаṇаб̣раахмаṇаваг̇г̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 9. анд̇арабзяяаалаваг̇г̇о

### 1. садт̇усуд̇д̇аад̣иваṇṇанаа

**73**. **аяам̣ садт̇аа наамаа**д̣и аяам̣ арияамаг̇г̇асса адт̇аая саасад̣и вимуд̇д̇идхаммам̣ анусаасад̣ийд̣и садт̇аа наама. адхисийлаад̣ивасзна **д̇ивидхааби сигкаа. яог̇о**д̣и бхааванаануяог̇о. **чанд̇о**д̣и нияяаанздаа **гадд̇угамяад̇аагусалажчанд̇о**. саб̣б̣ам̣ бхааванаая бариссаяам̣ сахад̣и, саб̣б̣ам̣ ваасса убагаараавахам̣ сахад̣и ваахздийд̣и **саб̣б̣асахам̣. аббад̣ивааний**д̣и на бад̣иниваддад̣ийд̣и аббад̣ивааний. анд̇арааяа саханам̣ моханаасанавийрияам̣ аад̇аббад̣и гилзсзд̣и **аад̇аббам̣**. видхинаа ийрзд̇аб̣б̣ад̇д̇аа бавад̇д̇зд̇аб̣б̣ад̇д̇аа **вийрияам̣**. сад̣ад̣ам̣ бавад̇д̇ияамаанабхааванаануяог̇агаммам̣ **саад̇ажжа**нд̣и ааха **“сад̣ад̇агирияа”**нд̣и. **д̇аад̣исамзваа**д̣и яаад̣исий сад̣и вуд̇д̇аа, д̇аад̣исамзва н̃ааṇам̣, ж̇араамараṇаад̣ивасзна жад̇усажжабаригг̇аахагам̣ н̃ааṇанд̣и адт̇о.

анд̇арабзяяаалаваг̇г̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

саарадт̇аббагаасинияаа сам̣яуд̇д̇анигаая-адтагат̇аая

нид̇аанасам̣яуд̇д̇аваṇṇанаая лийнадт̇аббагаасанаа самад̇д̇аа.

# 2. абхисамаяасам̣яуд̣д̇ам̣

## 1. накасикаасуд̣д̇аван̣н̣анаа

**74**. **сукумаа**д̣и д̣аруṇаа барид̣д̇аа гзсаг̇г̇амад̣д̇абхаавад̇о. яат̇аа гзсаа д̣ийгхасо д̣ван̇г̇уламад̣д̇аая саб̣б̣асмим̣ гаалз зд̇аббамаан̣аава, на д̇ажчинд̇анам̣, звам̣ накаг̇г̇ааби гзсаг̇г̇амад̣д̇аава, на д̇зсам̣ чинд̇анам̣ аваддханад̇о. **барад̇о**д̣и ‘‘сахассимам̣ сад̇асахассима’’нд̣и вуд̣д̇адтаанз. **абхисамзд̇ваа**д̣и бад̣ивиж̇жхид̇ваа, д̇асмаа абхисамзд̇аавино бад̣ивид̣д̇хасажжассаад̣и ад̇т̇о. гаамам̣ бурима бад̇ам̣ д̣угкагканд̇хасса ад̣ийд̇абхаавам̣ убаад̇ааяаби вад̣д̇ум̣ яуд̣д̇ам̣. бурзд̇арам̣язва бана вуд̣д̇абхаавам̣ убаад̇ааяа вуд̣д̇анд̣и д̇ассзд̇ум̣ **“буримам̣ д̣угкагканд̇ха”**нд̣иаад̣и вуд̣д̇ам̣. **буримам̣** наама бажчимам̣ абзгкид̇ваа. бурима бажчимад̇аа хи д̇ам̣ д̇ам̣ убаад̇ааяа вужжад̣ийд̣и ид̇хаад̇хиббзд̇ам̣ бурима м̣ нийхарид̇ваа д̇ассзд̇ум̣ **“гад̇амам̣ банаа”**д̣иаад̣и вуд̣д̇ам̣. ‘‘ад̣ийд̇амби баригкийн̣а’’нд̣и ид̇хаад̇хиббзд̇ам̣ баригкийн̣амзва вибхаавзд̇ум̣ **“гад̇амам̣ бана баригкийн̣а”**нд̣иаад̣и вуд̣д̇ам̣. сод̇аабаннасса д̣угкагкаяо ид̇ха жод̣ид̇од̣и д̇ам̣ д̇ассзд̇ум̣ **“батамамаг̇г̇асса абхаавид̇ад̣д̇аа уббаж̇ж̇зяяаа”**д̣и вад̇ваа ид̇аани д̇ам̣ саруубад̇о д̇ассзд̇ум̣ буна **“гад̇ама”**нд̣иаад̣и вуд̣д̇ам̣. **сад̣д̇асу ад̣д̇абхаавзсу яам̣ абааяз уббаж̇ж̇зяяа адтамам̣ бад̣исанд̇хим̣ аад̣им̣ гад̇ваа яад̇т̇а гад̇т̇ажи** абааязсу жаад̣и яам̣ д̣угкам̣ уббаж̇ж̇зяяа, д̇ам̣ саб̣б̣ам̣ баригкийн̣анд̣и д̇адтаб̣б̣ам̣. **ассаа**д̣и сод̇аабаннасса, яам̣ баримаан̣ам̣, д̇ад̇о уд̣д̇хан̃жа убабаад̇ам̣ ад̇т̇ийд̣и ад̇хиббааяо. махаа ад̇т̇о г̇ун̣о махад̇т̇о, со зд̇асса ад̇т̇ийд̣и **махад̇т̇ияо** га-гаарасса яа-гаарам̣ гад̇ваа. д̇знааха **“махад̇о ад̇т̇асса нибпаад̇аго”**д̣и.

накасикаасуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 2. богкаран̣ийсуд̣д̇аван̣н̣анаа

**75**. **уб̣б̣зд̇хзнаа**д̣и аваvзд̇хзна ад̇ход̣исад̇ааяа. д̇знааха **“г̇амбхийрад̇ааяаа”**д̣и.

богкаран̣ийсуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 3. сам̣бхзж̇ж̇ауд̇агасуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа

**76-77**. **самбхиж̇ж̇адтаанз**д̣и самбхиж̇ж̇асамод̇хаанаг̇ад̇адтаанз. **самзнд̣и** самзд̇аа хонд̣и. д̇знааха **“самааг̇ажчанд̣ий”**д̣и. баал̣ияам̣ вибхад̣д̣илобзна нид̣д̇зсод̣и д̇амад̇т̇ам̣ д̇ассзнд̇о **“д̣ийн̣и ваа”**д̣и ааха. самбхиж̇ж̇ад̣и миссийбхаавам̣ г̇ажчад̣и зд̇т̇аад̣и самбхзж̇ж̇ам̣, миссид̇адтаанам̣. д̇ад̇т̇а уд̇агам̣ **самбхзж̇ж̇ауд̇агам̣**. д̇знааха **“самбхиннадтаанз уд̇ага”**нд̣и.

сам̣бхзж̇ж̇ауд̇агасуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 4. бат̇авийсуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа

**78-84**. **жаггаваал̣аб̣б̣ханд̇арааяаа**д̣и жаггаваал̣абаб̣б̣ад̇асса анд̇ог̇ад̇хааяа.

**чадтаад̣ийсу вуд̣д̇анаязнзваа**д̣и ид̇ха чадтасуд̣д̇аад̣ийсу батамасуд̣д̇аад̣ийсу вуд̣д̇анаязнзвааад̣и ад̇т̇о вздид̇аб̣б̣о висзсаабхаавад̇о.

**барияосаанз**д̣и имасса абхисамаяасам̣яуд̣д̇асса осаанадтаанз. **ан̃н̃ад̣ид̇т̇ияасаман̣абраахман̣абариб̣б̣ааж̇агаана**нд̣и ан̃н̃ад̣ид̇т̇ияаанам̣. **г̇ун̣аад̇хиг̇амо**д̣и жхаанаабхин̃н̃аасахид̇о г̇ун̣аад̇хиг̇амо. **сад̇абхааг̇амби…бз… на убаг̇ажчад̣и** сажжабад̣ивзд̇хасса махаанубхаавад̣д̇аа. д̇знааха бхаг̇аваа бажжагкасаб̣б̣ад̇хаммо ‘‘звам̣ махаад̇хиг̇амо, бхигкавз, д̣идтисамбанно буг̇г̇ало звам̣ махаабхин̃н̃о’’д̣и.

бат̇авийсуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа нидтид̇аа.

саарад̇т̇аббагаасинияаа сам̣яуд̣д̇анигаая-адтагат̇ааяа

абхисамаяасам̣яуд̣д̇аван̣н̣анаая лийнад̇т̇аббагаасанаа самад̣д̇аа.

# 3. д̇хаад̇усаṃяуд̇д̇аṃ

### 1. наанад̇д̇аваг̇г̇о

### 1. д̇хаад̇унаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**85**. **батама**нд̇и имасмиṃ нид̇аанаваг̇г̇з саṃяуд̇д̇аанаṃ батамаṃ саṃг̇ийд̇ад̇д̇аа. **ниссад̇д̇адтасун̃н̃ад̇адтасан̇каад̇знаа**д̇и д̇хаммамад̇д̇ад̇аааяа ниссад̇д̇ад̇аасан̇каад̇зна нижжасубхасукаад̇д̇асун̃н̃ад̇адт̇асан̇каад̇зна. **сабхаавадтзнаа**д̇и яат̇аабхуууд̇асабхаавадтзна. д̇ад̇о зва сабхаавасса д̇хаараṇадтзна **д̇хаад̇ууд̇и лад̇д̇ханаамаанаṃ. наанаасабхаавo** аñн̃аман̃н̃ависад̇исад̇аа **д̇хаад̇унаанад̇д̇аṃ**. жагкусан̇каад̇о басаад̇о **жагкубасаад̇о**. со зва жагканадтзна жагку, ниссад̇д̇асун̃н̃ад̇адтзна д̇хаад̇у жаад̇и **жагкуд̇хаад̇у**. жагкубасаад̇авад̇т̇уṃ ад̇хидтаанаṃ гад̇ваа бавад̇д̇аṃ **жагкубасаад̇авад̇т̇угаṃ**. сзсабад̇зсуби зсва наяо. д̇вз самбад̇ижчанаманод̇хаад̇уяо, згаа гирияаа манод̇хаад̇ууд̇и **д̇иссо манод̇хаад̇уяо манод̇хаад̇у** ‘‘мананамад̇д̇аа д̇хаад̇уу’’д̇и гад̇ваа. **взд̇анаад̇аяо… бз… ниб̣баанан̃жа д̇хаммад̇хаад̇у** висзсасан̃н̃аабарихаарзна сааман̃н̃асан̃н̃аая бавад̇д̇анад̇о. д̇ат̇аа хзд̇з д̇хаммаа ааяад̇анад̇зсанааяа ‘‘д̇хаммааяад̇ана’’нд̇зва д̇зсид̇аа. на хи нзсаṃ руубааяад̇анаад̇ийнаṃ вияа вин̃н̃ааṇзхи аñн̃авин̃н̃ааṇзна г̇ахзд̇аб̣б̣ад̇аагаaро ад̇т̇и. **саб̣б̣амбий**д̇и часад̇д̇ад̇ивид̇хаṃ **мановин̃н̃ааṇаṃ. гаамааважараа** гаамад̇хаад̇убарияаабаннад̇д̇аа. **авасаанз д̇вз**д̇и д̇хаммад̇хаад̇умановин̃н̃ааṇад̇хаад̇уяо. аяамзд̇т̇а сан̇кзбо, вид̇т̇аaро бана **висуд̇д̇химаг̇г̇з** д̇аṃсаṃваṇṇанаасу д̇адтаб̣б̣о.

д̇хаад̇унаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 2. пассанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**86**. ж̇аад̇ибасуд̇иаараммаṇаад̇ибхзд̇зна наанаабхааво **пассо**. ж̇аад̇ибажжаяабхзд̇зна хи бажжаяуббаннасса бхзд̇о ход̇иязва. д̇хаммабарижчзд̇авасзна д̇хаад̇уд̇зсанааяаṃ д̇иссо мананамад̇д̇аа д̇хаад̇уяова манод̇хаад̇уяо. гирияаамаяасса жид̇д̇уббад̇д̇ивибхааг̇зна бажжаяуббаннасса васзна д̇хаад̇уд̇зсанааяаṃ мананадтзна д̇хаад̇уд̇аааяа сааман̃н̃ад̇о манод̇вaараaважж̇анаṃ ‘‘манод̇хаад̇уу’’д̇и ад̇хиббзд̇анд̇и вуд̇д̇аṃ **‘‘маносампассо манод̇ваарз батамаж̇аванасамбаяуд̇д̇о’’**д̇иаад̇и. **д̇асмаа**д̇и яасмаа гаамаṃ самбад̇ижчанаманод̇хаад̇уанан̇д̇араṃ уббажж̇амаано санд̇ийраṇавин̃н̃ааṇад̇хаад̇уяаа самбаяуд̇д̇о пассоби маносампассо зва наама, д̇уб̣балад̇д̇аа бана со саб̣б̣абхавзсу асамбхавад̇о жа г̇ахид̇о анавасзсад̇о г̇ахаṇаṃ на ход̇ийд̇и манод̇ваарз ж̇аванасампассо ход̇и, д̇асмаа. **аяамзд̇т̇а ад̇т̇о**д̇и аяаṃ ид̇ха ад̇хиббааяаануг̇ад̇о ад̇т̇о.

пассанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 3. нопассанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**87**. **маносампассаṃ бад̇ижжаа**д̇и манод̇ваарз батамаж̇аванасамбаяуд̇д̇о пассо маносампассо, д̇аṃ маносампассаṃ бад̇ижжа. **манод̇хаад̇уу**д̇и ааважж̇анагирияаманод̇хаад̇у. мановин̃н̃ааṇад̇хаад̇у манод̇хаад̇ууд̇и взнзяяаж̇жхаасаяавасзна вуд̇д̇аṃ. д̇знааха **‘‘манод̇ваарз…бз… звамад̇т̇о д̇адтаб̣б̣о’’**д̇и. д̇ат̇аа хи вагкад̇и ‘‘саб̣б̣аани жзд̇ааний’’д̇иаад̇и.

нопассанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 4. взд̇анаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**88**. **саб̣б̣ааби д̇асмиṃ д̇ваарз взд̇анаа вад̇д̇зяяуṃ** жагкусампассавзд̇анаа убанисcаяабажжаяабхаавид̇аа. **ниб̣бад̇д̇ипаасугад̇т̇а**нд̇и ниб̣бад̇д̇ияаа убанисcаяабхаавзна бавад̇д̇ияаа д̇ассанасукад̇т̇аṃ. **самбад̇ижчанавзд̇анамзва г̇ахзд̇уṃ ваддад̇и,** д̇ааяа г̇ахид̇ааяа ид̇араасаṃ г̇ахаṇаṃ н̃ааяааг̇ад̇амзваад̇и. **вуд̇д̇аṃ** бораaṇадтагат̇ааяаṃ. **ааважж̇анасампасса**нд̇и ааважж̇анаманосампассаṃ. анан̇д̇арyубанисcаяабхуyд̇аṃ бад̇ижжа батамаж̇аванавасзна уббажж̇ад̇ийд̇и яож̇анаа. **аяамад̇хиббааяо** убанисcаяасса ад̇хиббзд̇ад̇д̇аа.

взд̇анаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**5. д̣̇уд̇ияавзд̣̇анаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа**

**89**. **д̇ад̇ияажад̇уд̇т̇зсу вуд̇д̇анаяааваа**д̇и ‘‘но жагкусампассаṃ бад̇ижжа уббажж̇ад̇и жагкуд̇хаад̇уу’’д̇и зваṃ вуд̇д̇анаяо, жад̇уд̇т̇з ‘‘жагкуд̇хаад̇уṃ, бхигкавз, бад̇ижжа уббажж̇ад̇и жагкусампассо’’д̇иаад̇инаа вуд̇д̇анаяо жа. **згад̇о гад̇вааа**д̇и згажжхаṃ гад̇ваа д̣̇зсид̇аа. гасмаа бана д̣̇зсу суд̇д̣̇зсу зваṃ д̣̇зсанаа бавад̇д̇аад̇и ааха **“саḅḅаани жзд̇ааний”**д̇иаад̇и. бад̇исзд̇хо бана д̣̇зсаṃ взд̣̇анаанаанад̇д̇аад̇ийнаṃ пассанаанад̇д̇аад̇игасса бажжаяабхаавад̇о д̇ат̇аауббад̇д̇ияаа асамбхавад̇о. **ид̇о барзсуу**д̇и ‘‘но бариязсанаанаанад̇д̇аṃ бад̇ижжа уббажж̇ад̇и барил̣аахана анад̇д̇а’’нд̇иаад̇ийсу.

д̣̇уд̇ияавзд̣̇анаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нид̇тид̇аа.

**6. ḅаахирад̇хаад̇унаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа**

**90**. **бан̆жа д̇хаад̇уяо гаамааважараа** руубасабхаавад̇д̇аа.

ḅаахирад̇хаад̇унаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нид̇тид̇аа.

**7. сан̆н̆аанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа**

**91**. **аабаат̇з бад̇ид̇а**нд̇и жагкусса аабаат̇аг̇ад̇аṃ саад̇агавзтанаад̇исан̆н̆ид̇аṃ бхууд̇асаӈгхаад̇аṃ саммаа ниссид̇аṃ. жагкуд̇ваарз самбад̇ижчанаад̇исамбаяуд̇д̇асан̆н̆аанаṃ саӈгаббаг̇ад̇игад̇д̇аа, жагкувин̆н̆ааṇасамбаяуд̇д̇асан̆н̆ааг̇ахаṇзнзва ваа г̇ахзд̇аḅḅад̇о **“руубасан̆н̆аад̇и жагкувин̆н̆ааṇасамбаяуд̇д̇аа сан̆н̆аа”**д̇и вуд̇д̇аṃ д̇ад̇т̇а сан̆н̆ааяа зва лаḅḅханад̇о. зд̣̇знзва хи д̇аṃсамбаяуд̇д̇о саӈгаббод̇и ид̇амби саṃваṇṇид̇анд̇и д̇ад̇таḅḅаṃ. д̣̇знааха **“сан̆н̆аасаӈгаббачанд̇аа згаж̇ванаваарзби наанааж̇ванаваарзби лаḅḅханд̇ий”**д̇и. ж̇ванасамбаяуд̇д̇асса вид̇аггасса чанд̇аг̇ад̇игад̇д̇аа вуд̇д̇аṃ **“д̇ийхи жид̇д̣̇зхи самбаяуд̇д̇о саӈгаббо”**д̇и. **чанд̇игад̇ад̇тзнаа**д̇и чанд̇агараṇад̇тзна, ижчид̇ад̇тзнаад̇и ад̇т̇о. **анудаханад̇тзнаа**д̇и барид̇аханад̇тзна. саннисаяад̇аахарасаа хи раагаг̇г̇иаад̇аяо ‘‘руубз’’д̇и бана д̇асса аарамманаṇад̇ассанамзд̇аṃ. **барил̣ааахо**д̇и барил̣аахасийсзна абзгкаṃ вад̇ад̇и. д̣̇знааха **“барил̣аахз уббаннз”**д̇иаад̇и. ‘‘барил̣аахо’’д̇и д̇ал̣хажжхосаанаа ḅалаваагаараббад̇д̇аа вуд̇д̇аад̇и ааха **“барил̣аахабариязсанаа бана наанааж̇ванаваарзязва лаḅḅханд̇ий”**д̇и. д̇аасаṃ лад̇д̣̇хуубаниссаяабхаавад̇од̇и д̇ассзд̇и. **иминаа наязнаа**д̇и ‘‘уббажж̇ад̇и сан̆н̆аанаанад̇д̇а’’нд̇и зд̇т̇а вуд̇д̇анаязна ад̇т̇о взд̇ид̇аḅḅо. ‘‘руубасан̆н̆аад̇инаанаасабхааваṃ сан̆н̆аṃ бад̇ижжа гаамасаӈгаббаад̇инаанаасабхааво саӈгаббо уббажж̇ад̇ий’’д̇иаад̇инаа наязна взд̇ид̇аḅḅо.

сан̆н̆аанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нид̇тид̇аа.

**8. нобариязсанаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа**

**92**. **бад̇исзд̇хамад̇д̇амзва наанаṃ,** сзсаṃ хзд̇таа вуд̇д̇анаямзваад̇и ад̇хиббааяо.

нобариязсанаанаанад̇д̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нид̇тид̇аа.

**9. ḅаахирапассанаанад̇д̇асуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа**

**93**. **вуд̇д̇аббагаарз аараммаṇз**д̇и ‘‘аабаат̇з бад̇ид̇а’’нд̇иаад̇инаа хзд̇таа вуд̇д̇аббагаарз руубаараммаṇз. **сан̆н̆аа**д̇и руубасан̆н̆аава. аруубад̇хаммоби самаано яасмиṃ аараммаṇз бавад̇д̇ад̇и, д̇аṃ пусанд̇о вияа ход̇ийд̇и вуд̇д̇аṃ **“аараммаṇаṃ пусамаано”**д̇и. д̇аṇхааяа вад̇т̇убхууд̇аṃязва руубаараммаṇаṃ лаḅḅхад̇ийд̇и гад̇ваа ‘‘руубалаабхо’’д̇и ад̇хиббзд̇анд̇и ааха **“саха д̇аṇхааяа аараммаṇаṃ руубалаабхо”**д̇и. **саḅḅасаӈг̇аахиганаяо**д̇и згасмиṃязва аараммаṇз саḅḅзсаṃ сан̆н̆аад̇ийнаṃ д̇хаммаанаṃ уббад̇д̇ияаа саḅḅасаӈг̇аṇханавасзна д̇ассид̇анаяо. д̣̇знааха **“згасмиṃязваа”**д̇иаад̇и. **саḅḅасаӈг̇аахиганаяо**д̇и ваа д̇хувабарибхог̇авасзна ниḅад̇д̇хаараммаṇанд̇и ваа ааг̇анд̇угаараммаṇанд̇и ваа вибхааг̇аṃ агад̇ваа саḅḅасаӈг̇аахиганаяо. **абаро** наяо. **миссаго**д̇и ааг̇анд̇угаараммаṇз ниḅад̇д̇хаараммаṇз жа висаяад̇о ниḅад̇д̇хаараммаṇзна миссаго. **ниḅад̇д̇хаараммаṇз** сад̇д̇аанаṃ гилзсо манд̇о ход̇и. д̇ат̇аа хи сан̆н̆аасаӈгаббапассавзд̣̇анаава д̇ассид̇аа. **яаṃ гин̆жи вияаа**д̇и яаṃ гин̆жи ан̆н̆аман̆н̆аṃ вияа. **кобхзд̇ваа**д̇и гуд̇уухалуббаад̇анавасзна жид̇д̇аṃ кобхзд̇ваа.

**убаасигаа**д̇и д̇асса амажжабуд̇д̇асса бхарияам̣ санд̇хааяааха. **д̇асми**нд̇и ааг̇анд̇угаарамман̣з. **лаабхо** наама ‘‘лаб̣бхад̇ий’’д̇и гад̇ваа.

**уруваллияваасий**д̇и уруваллияалзн̣аваасий, уруваллиявихаараваасийд̇и вад̇анд̇и. **баал̣ияаа**д̇и ‘‘д̇хаад̇унаанад̇д̇ам̣, бхигкавз, бад̇ижжа уббажж̇ад̇ий’’д̇иаад̇инаяабавад̇д̇аая имиссаа суд̇д̇абаал̣ияаа. **бариваддзд̇ваа**д̇и мажж̇хз г̇ахид̇апассавзд̇анаабарияосаанз табанавасзна баал̣им̣ бариваддзд̇ваа. **вуд̇д̇аббагаарз**д̇иаад̇и бариваддзд̇аб̣баагаарад̇ассанам̣. д̇адт̇а **вуд̇д̇аббагаарз**д̇и аабаат̇аг̇ад̇аруубаарамман̣з. **авибхууд̇аваара**нд̇и авибхууд̇аарамман̣аваарам̣. аяамзва ваа баато. **г̇ан̣ханд̇и** гат̇знд̇и. **згаж̇аванаваарзби лаб̣бханд̇и** жирад̇аранивзсаабхааваа. **наанааж̇аванаваарзязва** д̣ал̣хад̇аранивзсад̇аая.

**94**. **д̇асамам̣ уд̇д̇аанамзва** навамз вуд̇д̇анаяад̇д̇аа. бад̇исзд̇хамад̇д̇амзва хзд̇т̇а наанад̇д̇анд̇и.

б̣аахирапассанаанад̇д̇асуд̇д̇аад̇иван̣н̣анаа нидтид̇аа.

наанад̇д̇аваг̇г̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 2. д̣уд̇ияваг̇г̇о

### 1. сад̇д̇ад̇хаад̇усуд̇д̇аван̣н̣анаа

**95**. аабхаад̇ийд̇и аабхаа, аалогабхаавзна нибпаж̇ж̇ад̇и, убадтаад̇ийд̇и ваа ад̇т̇о. со зва нижж̇ийвадтзна д̇хаад̇ууд̇и **аабхаад̇хаад̇у. аалогассаа**д̇и аалогагасин̣асса. судту, собханам̣ ваа бхаад̇ийд̇и **субхам̣**. гасин̣асахажаран̣ад̇о жхаанам̣ **субхам̣**. сзсам̣ вуд̇д̇анаяамзва. субарисуд̇д̇хаван̣н̣ам̣ **гасин̣ам̣**. аагаасаанан̃жаад̇аяоби субхаарамман̣ам̣ зваад̇и гзжи. **д̣зсанам̣ нидтаабзсий**д̇и д̣зсанам̣ уд̣д̣зсамад̇д̇з зва табзси. баал̣ияам̣ ‘‘анд̇хагаарам̣ бад̇ижжа бан̃н̃ааяад̇ий’’д̇и зд̇т̇ааби аарамман̣амзва г̇ахид̇ам̣, д̇ат̇аа ‘‘аяам̣ д̇хаад̇у асубхам̣ бад̇ижжа бан̃н̃ааяад̇ий’’д̇и зд̇т̇ааби. ят̇аа хи ид̇ха суван̣н̣ам̣ гасин̣ам̣ субханд̇и ад̇хиббзд̇ам̣, звам̣ д̣уб̣бан̣н̣ам̣ асубханд̇и.

**анд̇хагаарам̣ бад̇ижжаа**д̇и анд̇хагаарам̣ бад̇ижчаад̇агабажжаяам̣ бад̇ижжа. **бан̃н̃ааяад̇ий**д̇и баагад̇о ход̇и. д̇знааха **“анд̇хагааро хий”**д̇иаад̇и. аалогоби, анд̇хагаарзна барижчинно ход̇ийд̇и яож̇анаа. анд̇хагааро д̇аава аалогзна барижчинно ход̇у ‘‘яадт̇а аалого надт̇и, д̇адт̇а анд̇хагааро’’д̇и аалого гат̇ам̣ анд̇хагаарзна барижчинно ход̇ийд̇и аах**а “анд̇хагаарзна хи со баагад̇о ход̇ий”**д̇и. барижчзд̇алзкааяа вияа жид̇д̇аруубам̣ анд̇хагаарзна хи барид̇о барижчинно худ̇ваа бан̃н̃ааяад̇и, ят̇аа д̇ам̣ чааяаааяа аад̇або. **зсзва наяо**д̇и асубхасубхаанам̣ ан̃н̃аман̃н̃абарижчиннад̇ам̣ ад̇ид̇исид̇ваа д̇адт̇а ад̇хиббзд̇амзва д̇ассзнд̇о **“асубхз сад̇и субхам̣ бан̃н̃ааяад̇ий”**д̇и аах**а**. **звамаахаа**д̇и ‘‘асубхам̣ бад̇ижжа субхам̣ бан̃н̃ааяад̇ий’’д̇и авож̇а. ‘‘руубий руубаани бассад̇ий’’д̇иаад̇ийсу вияа уд̇д̇арабад̇алобзнааяам̣ нид̇д̇зсод̇и аах**а “руубам̣ бад̇ижжаад̇и руубааважарасамаабад̇д̇им̣ бад̇ижжаа”**д̇и. д̇ааяа хи сад̇и ад̇хиг̇ад̇аая. **руубасамад̇иггамаа ваа ход̇ий**д̇и сабхааваарамман̣аанам̣ руубаж̇жхаанаанам̣ самад̇иггамаа аагаасаанан̃жааяад̇анасамаабад̇д̇и наама ход̇ийд̇и ад̇т̇о. **зсзва наяо**д̇и иминаа ‘‘аагаасаанан̃жааяад̇анасамад̇иггамаа вин̃н̃аан̣ан̃жааяад̇анасамаабад̇д̇и наама ход̇ий’’д̇иаад̇инаа д̣взби багаарз ад̇ид̇исад̇и. **бад̇исанк̇аа**д̇и бад̇исанк̇аан̃аан̣зна. **аббавад̇д̇и**нд̇и ят̇аабарижчиннагаалам̣ аббавад̇д̇анам̣. зд̇зна кан̣анирод̇хаад̇им̣ бад̇игкибад̇и.

**гат̇ам̣ самаабад̇д̇и бад̇д̇аб̣баа**д̇и имаасу сад̇д̇асу д̇хаад̇уусу гаа багаараа сан̃н̃аасамаабад̇д̇и наанаа худ̇ваа самаабаж̇ж̇ид̇аб̣баа. д̇знааха **“гийд̇исаа самаабад̇д̇ияо”**д̇иаад̇и. **сан̃н̃аая ад̇т̇ибхаавзнаа**д̇и бад̇угижжааяа сан̃н̃аая ад̇т̇ибхаавзна. **сукумасанк̇аараанам̣** д̇адт̇а самаабад̇д̇ияам̣ авасиссад̇аая. **нирод̇ховаа**д̇и санк̇аараанам̣ нирод̇хо зва.

сад̇д̇ад̇хаад̇усуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 2. санид̣аанасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**96**. **бхааванабум̣сагамзд̇ам̣** ‘‘висамам̣ жанд̇имасуурияаа баривад̇д̇анд̇ий’’д̇иаад̇ийсу (а. ни. 4.70) вияа. **санид̣аана**нд̇и ад̇д̇ано палам̣ нид̇ад̇аад̇ийд̇и нид̇аанам̣, гааран̣анд̇и аах**а “санид̣аано саббажжаяо”**д̇и. **гаамабад̇исам̣яуд̇д̇о**д̇и гаамараагасанк̇аад̇зна гаамзна бад̇исам̣яуд̇д̇о ваа гаамабад̇иб̣ад̇д̇хо ваа. д̇аггзд̇ийд̇и **д̇агго**. абхууд̇агаарам̣ самааробзд̇ваа габбзд̇ийд̇и **санг̇аббо**.

аараммаṇз жид̇д̇аṃ аббзд̇ийд̇и **аббанаа**. висзсзна аббзд̇ийд̇и **б̣яаббанаа**. аараммаṇз жид̇д̇аṃ абхиниробзнд̇аṃ вияа бавад̇д̇ад̇ийд̇и **жзд̇асо абхиниробанаа**. мижчаа вибарийд̇о баабаго саṅг̇аббод̇и **мижчаасаṅг̇аббо**. ан̃н̃зсу жа гаамабад̣исаṃяуд̇д̇зсу вижж̇амаанзсу вид̇агго зва гаамад̇хаад̇усад̇д̇зна нирул̣хо д̣ад̇таб̣б̣о вид̇аггасса гаамабасаṅг̇аббад̇д̇исаад̣исаяад̇д̇аа. зса наяо б̣яаабаад̣ад̇хаад̇уаад̣ийсуби. **саб̣б̣зби агусалаа д̇хаммаа гаамад̇хаад̇у** хийнажж̇хаасаязхи гаамзд̇аб̣б̣ад̇хаад̇убхаавад̇о.

гилзсагаамасса аараммаṇабхаавад̇д̇аа саб̣б̣аагусаласаṃг̇аахигааяа гаамад̇хаад̇уяаа ид̇араа д̣вз саṅг̇ахзд̇ваа гат̇анаṃ **саб̣б̣асаṅг̇аахигаа**. д̇иссаннаṃ д̇хаад̇уунаṃ ан̃н̃аман̃н̃аṃ асаṅгарад̇о гат̇аа **асамбхиннаа. имаṃ** гаамааважарасан̃н̃ид̇аṃ гаамавид̇аггасан̃н̃ид̇ан̃жа **гаамад̇хаад̇уṃ. бад̣ижжаа**д̇и бажжаяабхуд̇д̇аṃ лабхид̇ваа. **д̇ийхи гаараṇзхий**д̇и д̇ийхи саарабхуд̇д̇зхи гаараṇзхи.

б̣яаабаад̣авид̇агго б̣яаабаад̇о уд̇д̇арабад̣алобзна, со зва нижж̇ийвад̇тзна сабхаавад̇хаараṇад̇тзна д̇хаад̇ууд̇и **б̣яаабаад̣ад̇хаад̇у**. б̣яаабажж̇ад̇и жид̇д̇аṃ зд̇знаад̇и **б̣яаабаад̇о,** д̣осо. б̣яаабаад̇оби д̇хаад̇ууд̇и яож̇анаа. **сахаж̇аад̣абажжаяаад̣ивасзнаа**д̇и сахаж̇аад̣аан̃н̃аман̃н̃аниссаяасамбаяуд̇д̇аад̇т̇иавиг̇ад̣абажжаяавасзна. висзсзна хи барасса ад̇д̇ано жа д̣угкаабанаṃ вихиṃсаа, саа зва д̇хаад̇у, ад̇т̇ад̇о росанаа баруубагхаад̇о, д̣ат̇аа бавад̇д̇о ваа д̣осасахаг̇ад̣ажид̇д̇уббаад̇о.

**д̣иṇаг̇аханз аран̃н̃з**д̇и д̣иṇзхи г̇аханабхууд̇з аран̃н̃з. **анаяаб̣яасана**нд̇и абааяаб̣яасанаṃ, барихараṇуубааяарахид̇аṃ вибад̇д̇инд̇и ваа ад̇т̇о. **аваддхиṃ винааса**нд̇и аваддхин̃жзва винаасан̃жаад̇и вад̇анд̇и саб̣б̣асо ваддхирахид̇аṃ. **сугкад̣иṇад̇ааяо вияа аараммаṇаṃ** гилзсаг̇г̇исаṃвад̇д̇ханад̇тзна. **д̣иṇуггаа вияа агусаласан̃н̃аа** ануд̇аханад̇тзна. **д̣иṇагад̇та…бз… сад̇д̇аа** анаяаб̣яасанаабад̇д̇ид̇о. ‘‘имз сад̇д̇аа’’д̇и хи аяонисо бад̣ибажж̇амаанаа ад̇хиббзд̇аа. д̇знааха **“яат̇аа сугкад̣иṇад̇ааяз”**д̇иаад̇и.

самад̇аабхаавад̇о самад̇аавирод̇хад̇о висамад̇аахзд̇уд̇о жа висамаа раанг̇аад̣аяод̇и аааха **“рааг̇ависамаад̣ийни ануг̇ад̇а”**нд̇и. **ижчид̇аб̣б̣аа** авассаṃбхаавинибхаавзна.

саṃгилзсад̇о нигкаманад̇тзна нзгкаммо, со зва нижж̇ийвад̇тзна д̇хаад̇ууд̇и **нзгкаммад̇хаад̇у**. свааяаṃ нзгкаммасад̇д̇о баб̣б̣ажж̇аад̣ийсу гусалавид̇аггз жа нирул̣ход̇и аааха **“нзгкаммавид̇аггоби нзгкаммад̇хаад̇уу”**д̇и. **ид̇арааби д̣вз д̇хаад̇уяо**д̇и аб̣яаабаад̣аавихиṃсаад̇хаад̇уяо вад̣ад̇и. **висуṃ д̣ийбзд̇аб̣б̣аа** саруубзна ааг̇ад̣ад̇д̇аа. **вид̇аггаад̣аяо**д̇и нзгкаммасаṅг̇аббажчанд̇абарил̣аахабариязсанаа. **яат̇аануруубаṃ** ад̇д̇ано ад̇д̇ано бажжаяаануруубаṃ. гат̇аṃ банзд̇т̇а гусалад̇хаммзсу барил̣аахо вуд̇д̇од̇и? саṅкаарабарил̣аахамад̇д̇аṃ санд̇хааязд̇аṃ вуд̇д̇аṃ, сол̣асасу аагаарзсу д̣угкасажжз санд̇аабад̇то вияа вуд̇д̇о, яасса виг̇амзна арахад̇о сийд̇ибхааваббад̇д̇и вужжад̇и.

саяаṃ на б̣яаабажж̇ад̇и, д̇зна ваа д̇аṃсаманг̇ийбуг̇г̇ало на гин̃жи б̣яаабаад̇зд̇ийд̇и **аб̣яаабаад̇о,** вихиṃсаааяа вуд̇д̇авибарияааязхи саа взд̣ид̇аб̣б̣аа. хид̇зсибхаавзна мижж̇ад̇и синияхад̇ийд̇и **мид̇д̇о,** мид̇д̇асса зсаад̇и **мзд̇д̇и,** аб̣яаабаад̇о. **мзд̇д̇ааяанаа**д̇и мзд̇д̇аагаараṇаṃ, мзд̇д̇ааяа ваа аяанаа бавад̇д̇анаа. **мзд̇д̇ааяид̇ад̇д̇а**нд̇и мзд̇д̇ааяид̇асса мзд̇д̇ааяа бавад̇д̇асса бхааво. **мзд̇д̇аажзд̇овимуд̇д̇ий**д̇и мзд̇д̇ааяанавасзна бавад̇д̇о жид̇д̇асамаад̇хи. сзсаṃ вуд̇д̇анаяамзва.

санид̇аанасуд̇д̇аваṇṇанаа нид̇тид̇аа.

**3. г̇ин̃ж̇агаавасат̇асуд̇д̇аваṇṇанаа**

**97**. **ид̇о бад̇таяааа**д̇и ‘‘д̇хаад̇уṃ, бхигкавз’’д̇и имасмаа д̣ад̣ияасуд̇д̇ад̇о бад̇таяа. яаава гаммаваг̇г̇о, д̇аава нзд̇ваа убаг̇анд̇ваа сзд̇и зд̇т̇аад̇и аасаяо, хийнаад̣ибхаавзна ад̇хийно аасаяо ажж̇хаасаяо, д̇аṃ **ажж̇хаасаяаṃ,** ад̇химуд̇д̇анд̇и ад̇т̇о. **сан̃н̃аа уббажж̇ад̣ий**д̇иаад̣ийсу хийнаад̣ибхзд̇аṃ ажж̇хаасаяаṃ бад̣ижжа хийнаад̣ибхзд̇аа сан̃н̃аа, д̇анниссаяад̣ид̇тивигаббанаа, вид̇агго жа уббажж̇ад̇и сахаж̇аад̣агод̣ияаа убаниссаяагод̣ияаа жа. **сад̇т̇аарзсуу**д̇и д̇зсаṃ сад̇т̇убад̣ин̃н̃ад̇ааяа вуд̇д̇аṃ, на сад̇т̇улагкаṇасаб̣бхаавад̇о. **асаммаасамб̣уд̇д̇хзсуу**д̇и аад̇хаарз висаяз жа бхуммаṃ згад̇о гад̇ваа вуд̇д̇анд̇и батамаṃ д̇аава д̣ассзнд̇о ‘‘маяаṃ саммаасамб̣уд̇д̇хаа’’д̇иаад̣иṃ вад̇ваа ид̇араṃ д̣ассзнд̇о ‘‘д̇зсу саммаасамб̣уд̇д̇хаа зд̇з’’д̇иаад̣имааха. д̇зсаṃ ‘‘маяаṃ саммаасамб̣уд̇д̇хаа’’д̇и уббаннад̣ид̇ти ид̇ха муулабхаавзна бужчид̇аа, ид̇араа анусаṅгид̇аад̇и **бужчад̇иязваа**д̇и саасаṅгаṃ вад̣ад̇и.

**“махад̇ий”**д̇и зд̇т̇а махаасад̇д̇о ‘‘махааж̇ано’’д̇иаад̣ийсу вияа б̣ахуад̇т̇аваажагод̇и д̣ад̇таб̣б̣о. авижж̇ааби хийнахийнад̇арахийнад̇амаад̣ибхзд̇зна б̣ахубагаараа. **д̇ассаа**д̇и д̣ид̇тияаа. гасмаа банзд̇т̇а

‘‘ядид̇ам̣ авиж̇ж̇аа д̇хаад̇уу’’д̇и авиж̇ж̇ам̣ уд̇д̇харид̇ваа ‘‘хийнам̣ д̇хаад̇ум̣ бадижжаа’’д̇и аж̇жхаасаяад̇хаад̇у нид̇д̇идтаад̇и? на ко банзд̇ам̣ звам̣ д̇адтаб̣бам̣, ‘‘ан̃н̃ам̣ уд̇д̇харид̇ваа ан̃н̃ам̣ нид̇д̇идтаа’’д̇и, яад̇о авиж̇ж̇аасийсзна аж̇жхаасаяад̇хаад̇у зва г̇ахид̇аа. авиж̇ж̇аагахид̇о хи бурисабуг̇г̇ало д̇идтаж̇жхаасаяо хийнаад̇ибхзд̇ам̣ авиж̇ж̇аад̇хаад̇ум̣ ниссааяа д̇ад̇о сан̃н̃аад̇идтиаад̇игз сан̇габбзд̇и. **бан̣ид̇хи** бадт̇анаа, саа бана д̇ат̇аа д̇ат̇аа жид̇д̇асса табанавасзна ход̇ийд̇и ааха **‘‘жид̇д̇адтабана’’**нд̇и. д̇знааха **‘‘саа банзсаа’’**д̇иаад̇и. **зд̇з**д̇и хийнабаж̇жаяаа сан̃н̃аад̇идтивид̇аггажзд̇анаа бадт̇анаа бан̣ид̇хисан̇каад̇аа хийнаа д̇хаммаа. **хийно** наама хийнад̇хаммасамааяог̇ад̇о. **саб̣б̣абад̇ааний**д̇и ‘‘бан̃н̃абзд̇ий’’д̇иаад̇ийни бад̇аани яож̇зд̇аб̣баани хийнасад̇д̇зна маж̇жхимуд̇д̇амадтаананд̇арасса асамбхавад̇о. убабаж̇ж̇анам̣ ‘‘убабад̇д̇ий’’д̇и ааха **‘‘д̇вз убабад̇д̇ияо бадилаабхо жа ниб̣бад̇д̇и жаа’’**д̇и. д̇ад̇т̇а **хийнагулаад̇ий**д̇и **аад̇и**-сад̇д̇зна хийнаруубабхог̇абарисаад̇ийнам̣ сан̇г̇ахо. **хийнад̇д̇игавасзнаа**д̇и хийнад̇д̇игз вуд̇д̇ад̇д̇игабад̇авасзнаад̇и ад̇хиббааяо. **жид̇д̇уббаад̇агкан̣з**д̇и ид̇ам̣ хийнад̇д̇игабарияаабаннаанам̣ жид̇д̇уббаад̇аанам̣ васзна д̇ад̇т̇а д̇ад̇т̇а лад̇д̇хад̇д̇аа вуд̇д̇ам̣. **бан̃жасу нийжагулзсуу**д̇и жан̣д̇аалавзнанзсаад̇арат̇агаарабуггусагулзсу. д̇ваад̇асаагусалажид̇д̇уббаад̇аанам̣ бана яо гожи бад̇илаабхо хийнод̇и яож̇анаа. сзсад̇ваязби зсзва наяо. **имасмим̣ таанз**д̇и ‘‘яааяам̣, бханд̇з, д̇идтий’’д̇иаад̇инаа аагад̇з имасмим̣ таанз. ‘‘д̇хаад̇ум̣, бхигкавз, бадижжа уббаж̇ж̇ад̇ий’’д̇иаад̇инаа аагад̇ад̇д̇аа **ниб̣бад̇д̇иязва ад̇хиббзд̇аа,** на бад̇илаабхо.

г̇ин̃ж̇агаавасат̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 4. хийнаад̇химуд̇д̇игасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**98**. **згад̇о хонд̇ий**д̇и самаанаж̇чанд̇ад̇ааяа аж̇жхаасаяад̇о згад̇о хонд̇и. **нирант̇араа хонд̇ий**д̇и д̇ааяа зва самаанаж̇чанд̇ад̇ааяа жид̇д̇зна ниб̣бисзсаа хонд̇и. ид̇ха ад̇химуд̇д̇и наама аж̇жхаасаяад̇хаад̇ууд̇и ааха **‘‘хийнаад̇химуд̇д̇игаад̇и хийнаж̇ж̇хаасаяаа’’**д̇и.

хийнаад̇химуд̇д̇игасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 5. жан̇гамасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**99**. **махаабан̃н̃зсуу**д̇и вибулабан̃н̃зсу. **на**нд̇и саарибуд̇д̇адт̇зрам̣. **канд̇хант̇ара**нд̇и канд̇хавибхааг̇ам̣, канд̇хаанам̣ ваа анд̇арам̣ висзсо адт̇ийд̇и **канд̇хант̇аро**. зса наяо сзсзсуби. **баригамма**нд̇и ид̇д̇хивид̇хаад̇хиг̇амасса буб̣б̣абхааг̇абаригамман̃жзва уд̇д̇арабаригамман̃жа. **аанисам̣са**нд̇и ид̇д̇хаанисам̣сан̃жзва аанисам̣сан̃жа. **ад̇хидтаанам̣ вигуб̣бана**нд̇и ад̇хидтаанавид̇хаанан̃жзва вигуб̣банавид̇хаанан̃жа. **вуд̇д̇анаязнзваа**д̇и ‘‘бат̇авим̣ бад̇т̇аранд̇о вияаа’’д̇иаад̇инаа.

**д̇худ̇ан̇г̇абарихаара**нд̇и д̇худ̇ан̇г̇аанам̣ барихаран̣авид̇хим̣. барихаран̣аг̇г̇ахан̣знзва самаад̇аанам̣ сид̇д̇хам̣ ход̇ийд̇и д̇ам̣ на г̇ахид̇ам̣. **аанисам̣са**нд̇и д̇ам̣д̇ам̣д̇худ̇ан̇г̇абарихаран̣з д̇адтаб̣бам̣ аанисам̣самзва. **самод̇хаана**нд̇и ‘‘зд̇д̇агаа бин̣д̇абаад̇абад̇исам̣яуд̇д̇аа, зд̇д̇агаа сзнаасанабад̇исам̣яуд̇д̇аа’’д̇и бажжаяавасзна ан̃н̃аман̃н̃ан̃жа анд̇ог̇ад̇хад̇д̇аа. **ад̇хидтаана**нд̇и ад̇хидтаанавид̇хим̣. **бхзд̇а**нд̇и уггадтаад̇ибхзд̇ан̃жзва бхиннаагааран̃жа.

**баригамма**нд̇и ‘‘д̇иб̣бажагку звам̣ уббаад̇зд̇аб̣бам̣, звам̣ висод̇хзд̇аб̣ба’’нд̇иаад̇инаа баригаммавид̇хаанам̣. **аанисам̣са**нд̇и барзсам̣ аж̇жхаасаяаануруубабааяад̇анаад̇иаанисам̣сабабхзд̇ам̣. **убаггилзса**нд̇и саад̇хааран̣ам̣ асаад̇хааран̣ам̣ д̇увид̇хам̣ убаггилзсам̣. вибассанаабхааванубаггилзсаа хи д̇иб̣бажагкусса убаггилзсаад̇и вздид̇аб̣баа.

**сан̇кзбавид̇т̇ааараг̇амбхийруд̇д̇аанавижид̇рагат̇аад̇ийсуу**д̇и сан̇кзбо вид̇т̇ааро г̇амбхийрад̇аа уд̇д̇аанад̇аа вижид̇рабхааво нзяяадт̇ад̇аа нийд̇адт̇ад̇аад̇и звамаад̇ийсу д̇хаммасса гат̇зд̇аб̣баббагаарзсу д̇ам̣ д̇ам̣ гат̇зд̇аб̣баагаарам̣.

**ид̇и**-сад̇д̇о аад̇иад̇т̇о, багаарад̇т̇о ваа. д̇зна –

‘‘аад̇имхи сийлам̣ д̇зсзяяа, (д̇ий. ни. адта. 1.190; ма. ни. адта. 1.291)
маж̇ж̇хз жид̇д̇ам̣ винид̇д̇исз;
анд̇з бан̃н̃аа гат̇зд̇аб̣баа,

зсо д̇хаммагат̇аавидхо’’д̇и. –

звам̣ гат̇зд̇аб̣баагаарам̣ сан̇г̇ан̣хаад̇и.

> ‘‘сит̇илам̣ д̇ханид̇ан̃жа д̇ийгхарассам̣, г̇аругам̣ лахуган̃жа нигг̇ахийд̇ам̣;
> сам̣бандхам̣ вавад̇т̇ид̇ам̣ вимуд̇д̇ам̣, д̇асадхаа б̣ян̃жанаб̣уд̇д̇хияаа бабхзд̇о’’д̇и. (д̇ий. ни. 1.190; ма. ни. адта. 1.291; бари. 485) –

звам̣ вуд̇д̇ам̣ д̇асавидхам̣ **б̣ян̃жанаб̣уд̇д̇хим̣. адтуббад̇д̇и**нд̇и д̇асса д̇асса суд̇д̇асса жаад̇агасса жа адтуббад̇д̇им̣. **анусанд̇хи**нд̇и бажчаанусанд̇хиаад̇ианусанд̇хим̣. **буб̣баабара**нд̇и самб̣андхам̣. **ид̇ам̣** бад̇ам̣ **звам̣ вад̇д̇аб̣б̣ам̣, ид̇ам̣** буб̣баабарам̣ **звам̣ г̇ахзд̇аб̣ба**нд̇и.

**гуласан̇г̇ан̣ханабарихаара**нд̇и лаабхуббаад̇анад̇т̇ам̣ гулаанам̣ сан̇г̇ан̣ханавидхино барихаран̣ам̣ д̇анниямид̇ам̣ згандигам̣ гуласан̇г̇ахан̣авидхим̣.

жан̇гамасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 6. саг̇аат̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**100**. ‘‘д̇хаад̇усо сам̣санд̇анд̇ий’’д̇и ид̇ам̣ ажжхаасаяад̇о саригкад̇аад̇ассанам̣, на гааязна миссийбхаавад̇ассананд̇и ааха **‘‘самуд̇д̇анд̇арз’’**д̇иаад̇и. **ниранд̇аро**д̇и ниб̣бисзсо. **сам̣сагг̇аа**д̇и бан̃жавидхасам̣сагг̇ахзд̇у. сам̣сагг̇аг̇ахан̣зна жзд̇т̇а сам̣сагг̇авад̇т̇угаа д̇ан̣хаа г̇ахид̇аа. д̇знааха **‘‘д̇ассана…бз… снзхзнаа’’**д̇и.

ванад̇и бхажад̇и сажжад̇и д̇знаад̇и ванам̣, ванат̇од̇и жа гилзсо вужжад̇ийд̇и ааха **‘‘ванат̇о жаад̇од̇и гилзсаванам̣ жаад̇а’’**нд̇и. ид̇арз сам̣сагг̇амуулагаад̇и д̇амзва бад̇игкибанд̇о ааха **‘‘ад̇ассанзнаа’’**д̇и. **саад̇хужийви**д̇и саадху суд̇у жийвий, д̇ам̣жийванасийло. д̇знааха **‘‘барисуд̇д̇хажийвид̇ам̣ жийвамаано’’**д̇и.

саг̇аат̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 7. ассад̇д̇хасам̣санд̇анасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**101**. **нирожаа**д̇и сад̇д̇хааснзхаабхаавзнаниснзхаа. д̇ад̇о зва арасабхаавзна **нирасаа. згасад̇исаа**д̇и самасамаа ниб̣бисзсаа. д̇знааха **‘‘ниранд̇араа’’**д̇и. алажжид̇аая згасиймагад̇аа **бхиннамарияад̇аа**. сад̇д̇хаа д̇зсам̣ ад̇т̇ийд̇и **сад̇д̇хаа. д̇анд̇ибаалагаа**д̇и сад̇д̇хаммад̇анд̇ияаа баалагаа. **вам̣саанурагкагаа**д̇и арияавам̣сасса анурагкагаа. **аарад̇д̇хавийрияаа**д̇и баг̇г̇ахид̇авийрияаа. яасмаа д̇аад̇исаанам̣ вийриям̣ барибун̣н̣ам̣ наама ход̇и гижжасид̇д̇хияаа, д̇асмаа вуд̇д̇ам̣ **‘‘барибун̣н̣абараггамаа’’**д̇и. **саб̣багижжабариг̇г̇аахигаяаа**д̇и жад̇уннам̣ сад̇ибадтаанаанам̣ бхааванаагижжабариг̇г̇аахигааяа.

ассад̇д̇хасам̣санд̇анасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 8-12. ассад̇д̇хамуулагасуд̇д̇аад̇иван̣н̣анаа

**102-106**. **адтамаад̇ийний**д̇и адтамам̣ навамам̣ д̇асамам̣ згаад̇асамам̣ д̇ваад̇асаманд̇и имаани бан̃жа суд̇д̇аанийд̇и згз. абарз бана нава суд̇д̇аанийд̇и ижчанд̇и. свааяамад̇т̇о адтагат̇ааяам̣ вуд̇д̇ояазва. баал̣иян̃жа гзсужи бод̇т̇агзсу ликийяад̇и.

ассад̇д̇хамуулагасуд̇д̇аад̇иван̣н̣анаа нидтид̇аа.

д̇уд̇ияваг̇г̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 3. гаммабат̇аваг̇г̇о

## 1-2. асамаахид̇асуд̇д̇аад̇иван̣н̣анаа

**107-108**. **иḋо барзсуу**ди иḋо ḋудияаваґґаḋо барзсу суḋḋзсу. **батама**нди батамаваґґз батамаṃ. гасмаа банздṫа зваṃ ḋзсанаа баваḋḋаади ааха **“зваṃ вужжамаанз”**диаади.

асамаахиḋасуḋḋаадиваṇṇанаа нидтидаа.

**3-5. баñжасигкаабаḋасуḋḋаадиваṇṇанаа**

**109-111**. **сураамзраяасаṅкааḋа**нди бидтасураадисураасаṅкааḋаṃ бубпаасаваадимзраяасаṅкааḋаñжа. мажж̇анадтзна **мажж̇аṃ. сураамзраяамажж̇аббамааḋоди вужжади** ‘‘мажж̇ади ḋзнаа’’ди гаḋваа. **ḋасмиṃ ḋидтандийди** ḋасмиṃ бамаадз бамажж̇анавасзна ḋидтандийди адṫо. сзсаṃ ḋадияажаḋудṫзсу сувиññзяямзваади.

баñжамз ḋаани баḋаани саṃваṇṇзḋуṃ **“баñжамз”**диаади аараḋḋхаṃ. ḋадṫа бааṇо наама вохаараḋо саḋḋо, барамадṫаḋо жийвидиндрияаṃ, ḋаṃ **бааṇаṃ аḋибаадзнди** адижжа анḋарзязва, адиггамма ваа садṫаадийхи абхибхавидваа баадзнди саṇигаṃ баḋидуṃ аḋаḋваа сийгхаṃ баадзндийди адṫо. гаязна ваажаая ваа **аḋиннаṃ** барасандаґаṃ. **аадияндийди** ґаṇханди. **мижчаа**ди на саммаа, ґаараяхавасзна. **мусаа**ди аḋаṫаṃ ваḋṫу. **ваḋандий**ди висаṃвааḋанавасзна ваḋанди. бияасуññагараṇаḋо **бисуṇаа,** бисаḋи ваа барз саḋḋз, хиṃсадийди адṫо. **маммажчздигаа**ди здзна барасса маммажчздавасзна зганḋапарусасаñжзданаа **парусаваажаа** наамаади ḋассзди. **абхижж̇хаа**саḋḋо луḅбханз нируḷходи ааха **“барабхаṇдз луḅбханасийлаади адṫо”**ди. **ḅяаабанна**нди ḋосавасзна вибаннаṃ. багаḋивижж̇ахανзна **буудибхууḋаṃ**. саадхуухи ґарахиḋаḅбаḋаṃ баḋḋаа ‘‘надṫи ḋинна’’ндиаадинаяаббаваḋḋаа надṫигаахздугаагирияадидти **гаммабаṫабарияаабаннаа** наама. мижчаḋḋабарияаабаннаа саḅбааби логуḋḋарамаґґабадибагкаа вибарийḋаḋидти.

**ḋзса**нди гаммабаṫаанаṃ. **вохаараḋо**ди инḋрияаḅаḋḋхаṃ убааḋаая баññаḋḋимаḋḋаḋо. **ḋиражчаанаґаḋаадийсуу**ди **аади**-саḋḋзна бздаанаṃ санґахо. баяоґаваḋṫумахандаḋаадийхи **махаасааважж̇аḋаа** дзхи бажжаязхи уббажж̇амаанааяа жзḋанааяа ḅалавабхааваḋо. яаṫаавуḋḋабажжаяавибарияааязби ḋаṃḋаṃбажжаязхи жзḋанааяа ḅалавабхаававаcзна **аббасааважж̇амахаасааважж̇аḋаа** ваа вздиḋаḅбаа. **иḋḋхимаяо**ди гаммавибаагиḋḋхимаяо ḋаатаагоданаадийнаṃ вияа.

**мзṫунасамаажаарзсуу**ди саḋаарабараḋаараґаманавасзна ḋувидхзсу мзṫунасамаажаарзсу. дзби хийнаадхимуḋḋигзхи гаḋḋаḅбаḋо гаамаа наама. **мижчаажааро**ди ґаараяхаажааро. ґаараяхаḋаа жасса зганḋанихийнаḋааяаади ааха **“зганḋаниндидо лаамагаажааро”**ди **асаḋḋхаммаадхиббааязнаа**ди асаḋḋхаммасзванаадхиббааязна. **ґоḋḋарагкидаа**ди саґоḋḋзхи рагкидаа. **ḋхаммарагкидаа**ди сахаḋхаммзхи рагкидаа. сассаамигаа наама **саарагкаа**. яассаа ґаманз ḋаṇдо табиḋо, саа **сабариḋаṇдаа**. бхарияабхаавааяа ḋханзна гийдаа **ḋханаггийдаа**. чандзна васадийди **чанḋаваасиний**. бхоґадṫаṃ васадийди **бхоґаваасиний**. бадаḋṫаṃ васадийди **бадаваасиний**. уḋагабаḋḋаṃ аамасидваа ґахидаа **оḋабаḋḋагиний**. жумḅадаṃ абанздваа ґахидаа **обхадажумḅадаа**. гарамараанийдаа **ḋхажж̇аахадаа**. ḋанкаṇигаṃ ґахидаа **мухуḋḋигаа**. абхибхавидваа вийдиггамо мижчаажааро **махаасааважж̇о,** на ḋаṫаа ḋвиннаṃ самаанажчанḋаḋаая. абхибхавидваа вийдиггаманз саḋиби маґґзнамаґґабадибаḋḋиадхиваасанз буримуббаннасзванаабхисандхибаяоґаабхааваḋо мижчаажааро на ходи абхибхуяямаанассаади ваḋанди. сзванаажиḋḋз саḋи баяоґаабхаавo аббамааṇаṃ язбхуяязна иḋṫияаа сзванаабаяоґасса абхааваḋо. ḋаṫаа саḋи бурзḋараṃ сзванаажиḋḋасса убадтаанзби ḋассаа мижчаажааро на сияаа, ḋаṫаа бурисассаби сзванаабаяоґаабхаавз. ḋасмаа аḋḋано ружияаа баваḋḋиḋасса васзна ḋаяо, ḅалаггаарзна баваḋḋиḋасса васзна ḋаяоди саḅбзби аґґахиḋаґґахаṇзна **“жаḋḋааро самбхаараа”**ди вуḋḋаṃ.

**аасзванаманḋаḋаая аа**ди яааяа агусалажзḋанааяа сампаṃ балабаḋи, ḋассаа иḋḋарагаалаḋаая баваḋḋияаа анаасзванаади бариḋуḅбалаа ходи жзḋанаа.

убасаґґавасзна аḋṫависзсаваажино ḋхааḋусаḋḋаади **абхижж̇хаая аḋий**ди баḋасса **барабхаṇдаабхимукий**диаадиадṫо вуḋḋо. **ḋанниннаḋааяаа**ди ḋасмиṃ барабхаṇдз луḅбханавасзна ниннаḋааяа. абхибуḅбо жхз-саḋḋо луḅбханз нируḷходи ḋадтаḅбо. яасса бхаṇдаṃ абхижж̇хааяади, ḋасса аббаґуṇаḋааяа **аббасааважж̇аа,** махааґуṇаḋааяа **махаасааважж̇аа**диаадинаа наязна ḋадṫа аббасааважж̇амахаасааважж̇авибхааґо вздиḋаḅбо. дзнааха **“аḋиннааḋаанаṃ вияаа”**диаади. **аḋḋано бариṇааманаṃ** жиḋḋзнзваади ḋадтаḅбаṃ.

**хид̇асукам̣ б̣яаабаад̇аяад̇ий**д̇и яо нам̣ уббаад̇зд̇и, яасса уббаад̇зд̇и, д̇асса сад̇и самавааяз хид̇асукам̣ винаасзд̇и. **ахо вад̇аа**д̇и иминаа ят̇аа абхижж̇хаанз вадт̇уно згандад̇о ад̇д̇ано бариṇааманам̣ д̇ассидам̣ , звамидхааби вадт̇уно ‘‘ахо вад̇аа’’д̇и иминаа барасса винаасажиндаая згандад̇о нияамид̇абхаавам̣ д̇ассзд̇и. званх̃и нзсам̣ д̇ааруṇаббавад̇д̇ияаа гаммабат̇аббавад̇д̇и.

**ят̇аабхужжаг̇ахаṇаабхаавзнаа**д̇и ят̇аад̇ажчаг̇ахаṇасса абхаавзна анижжаад̇исабхаавасса нижжаад̇ид̇о г̇ахаṇзна. **мижчаа бассад̇ий**д̇и вид̇ат̇ам̣ бассад̇и. **сампаббалаабо вияаа**д̇и иминаа аасзванасса аббамахандад̇аахи мижчаад̇идтияаа аббасааважж̇амахаасааважж̇ад̇аа. **вадт̇уно**д̇и г̇ахид̇авадт̇уно. **г̇ахид̇аагааравибарийд̇ад̇аа**д̇и мижчаад̇идтияаа г̇ахид̇аагаарасса вибарийд̇ад̇аа. **д̇ат̇аабхаавзнаа**д̇и ад̇д̇ано г̇ахид̇аагаарзнзва д̇ассаа д̇идтияаа, г̇ахид̇асса ваа вадт̇уно **убадтаанам̣** ‘‘звамзд̇ам̣, на ид̇о ан̃н̃ат̇аа’’д̇и.

**д̇хаммад̇о**д̇и сабхаавад̇о. **годтаасад̇о**д̇и жид̇д̇анг̇агодтаасад̇о, яам̣годтаасаа хонд̇и, д̇ад̇од̇и адт̇о. **жзд̇анаад̇хаммаавааа**д̇и жзд̇анаасабхааваа зва. **бад̇ибаад̇ияаа сад̇д̇аа**д̇и зд̇т̇а нану жзд̇анаа абхид̇хаммз гаммабат̇зсу на вуд̇д̇аад̇и бад̇ибаад̇ияаа сад̇д̇аннам̣ гаммабат̇абхаавo на яуд̇д̇од̇и? на, аважанасса ан̃н̃ахзд̇угад̇д̇аа. на хи д̇адт̇а жзд̇анааяа агаммабат̇ад̇д̇аа гаммабат̇араасимхи аважанам̣, гад̇аажи бана гаммабат̇о ход̇и, на саб̣бад̇аад̇и гаммабат̇абхаавасса анияад̇ад̇д̇аа аважанам̣. яад̇аа, банасса гаммабат̇абхааво ход̇и, д̇ад̇аа гаммабат̇араасисанг̇ахо на ниваарид̇о. зд̇т̇ааха – яад̇и жзд̇анааяа саб̣бад̇аа гаммабат̇абхааваабхаавад̇о анияад̇о гаммабат̇абхааво д̇и гаммабат̇араасимхи аважанам̣, нану абхижж̇хаад̇ийнамби гаммабат̇абхаавам̣ аббад̇д̇аанам̣ адт̇ид̇ааяа анияад̇о гаммабат̇абхаавод̇и д̇зсамби гаммабат̇араасимхи аважанам̣ аабажж̇ад̇ийд̇и? наабажж̇ад̇и, гаммабат̇ад̇аад̇ам̣сабхааг̇ад̇аахи д̇зсам̣ д̇ад̇т̇а вуд̇д̇ад̇д̇аа. яад̇и звам̣ жзд̇анааби д̇адт̇а вад̇д̇аб̣баа сияаа? сажжамзд̇ам̣. саа бана баа ṇаад̇ибаад̇аад̇игаад̇и баагад̇о д̇ассаа гаммабат̇абхаавод̇и на вуд̇д̇аа сияаа. жзд̇анааяа хи ‘‘жзд̇анаахам̣, бхигкавз, гаммам̣ вад̇аами (а. ни. 6.63; гат̇аа. 539) д̇ивид̇хаа, бхигкавз, гааяасан̃жзд̇анаа агусалам̣ гааягамма’’нд̇иаад̇иважанад̇о (гат̇аа. 539) гаммабхааво баагад̇о. гаммам̣язва жа суг̇ад̇ид̇уг̇г̇ад̇ийнам̣ д̇адт̇уббажж̇анагасукад̇угкаанан̃жа бат̇абхаавзна бавад̇д̇ам̣ гаммабат̇од̇и вужжад̇ийд̇и баагад̇о, д̇ассаа гаммабат̇абхааво. абхижж̇хаад̇ийнам̣ бана жзд̇анаасамийханабхаавзна сужарид̇ад̇ужжарид̇абхааво, жзд̇анааж̇анид̇абидтивад̇д̇агабхаавзна суг̇ад̇ид̇уг̇г̇ад̇ид̇ад̇уббажж̇анагасукад̇угкаанам̣ бат̇абхааво жаад̇и, на д̇ат̇аа баагад̇о гаммабат̇абхаавод̇и, д̇з зва д̇зна сабхаавзна д̇ассзд̇ум̣ абхид̇хаммз гаммабат̇араасибхаавзна вуд̇д̇аа. ад̇ат̇ааж̇аад̇ияагад̇д̇аа ваа жзд̇анаа д̇зхи сад̇д̇хим̣ на вуд̇д̇аад̇и д̇адтаб̣бам̣. **муулам̣ бад̇ваа**д̇и муулад̇зсанам̣ бад̇ваа, мууласабхаавзсу д̇хаммзсу д̇зсияамаанзсуд̇и адт̇о.

**ад̇иннаад̇аанам̣ сад̇д̇ааараммаṇа**нд̇и ид̇ам̣ ‘‘бан̃жа сигкаабад̇аа барид̇д̇ааараммаṇаа зваа’’д̇и имааяа баал̣ияаа вируж̇жхад̇и. ян̃хи баа ṇаад̇ибаад̇аад̇ид̇уссийляасса ааараммаṇам̣, д̇ад̇зва д̇ам̣ взрамаṇияаа ааараммаṇам̣. вийд̇иггамид̇аб̣бавадт̇уд̇о зва хи вирад̇ийд̇и. ‘‘сад̇д̇ааараммаṇа’’нд̇и ваа сад̇д̇асанкаад̇ам̣ санкаараааараммаṇамзва убаад̇ааяа вуд̇д̇ад̇д̇аа на гожи вирод̇хо. д̇ат̇аа хи вуд̇д̇ам̣ **саммохавинод̇анияам̣** (вибха. адта. 714) ‘‘яаани сигкаабад̇аани зд̇т̇а ‘сад̇д̇ааараммаṇааний’д̇и вуд̇д̇аани, д̇аани яасмаа ‘сад̇д̇од̇и’д̇и санкам̣ г̇ад̇з санкаарзязва ааараммаṇам̣ гаронд̇ий’’д̇и. ид̇о барзсуби зсзва наяо. висабхааг̇авадт̇уно ‘‘ид̇т̇ибурисаа’’д̇и г̇ахзд̇аб̣бад̇о **сад̇д̇ааараммаṇод̇иби згз**. ‘‘зго д̇идто, д̇вз сугаа’’д̇иаад̇инаа сампаббалаб̣анз **д̇идтасуд̇амуд̇авин̃н̃аад̇авасзна. д̇ат̇аа абхижж̇хаа**д̇и зд̇т̇а **д̇ат̇аа**-сад̇д̇о ‘‘д̇идтасуд̇амуд̇авин̃н̃аад̇авасзнаа’’д̇и ид̇амби убасам̣харад̇и, на сад̇д̇асанкааракааараммаṇад̇ам̣ зва д̇ассанаад̇ивасзна абхижж̇хааяанад̇о. ‘‘над̇т̇и сад̇д̇аа обабаад̇игаа’’д̇и бавад̇д̇амаанааби мижчаад̇идти д̇збхуумагад̇хаммааараммаṇаа звaад̇и ад̇хиббаазна д̇ассаа санкааракааараммаṇад̇аа вуд̇д̇аа. гат̇ам̣ бана мижчаад̇идтияаа махаг̇г̇ад̇аббад̇д̇аа д̇хаммаа ааараммаṇам̣ хонд̇ийд̇и? саад̇хааракаṇад̇о. над̇т̇и сугад̇ад̇уггад̇аанам̣ гаммаанам̣ палам̣ вибаагод̇и хи бавад̇д̇амаанааяа адт̇ад̇о руубааруубааважарад̇хаммааби г̇ахид̇аава хонд̇ийд̇и.

сукаб̣ахулад̇аая раажж̇аано хасамаанааби ‘‘жорам̣ гхаад̇зт̇аа’’д̇и вад̇анд̇и, хаасо бана д̇зсам̣ ан̃н̃ависаяод̇и ааха **‘‘саннидтаабагажзд̇анаа бана нзсам̣ д̇угкасамбаяуд̇д̇аава ход̇ий’’**д̇и. **мажж̇хад̇д̇авзд̇ано на ход̇и,** сукавзд̇анова. д̇адт̇а ‘‘гаамаанам̣ самуд̇ааяа’’д̇иаад̇инаа взд̇анаабхзд̇о взд̇ид̇аб̣бо. лобхасамудтаано мусааваад̇о сукавзд̇ано ваа сияаа мажж̇хад̇д̇авзд̇ано ваа, д̇осасамудтаано д̇угкавзд̇ано ваад̇и **мусааваад̇о д̇ивзд̇ано** сияаа. иминаа наязна сзсзсуби ят̇аарахам̣ взд̇анаанам̣ ‘‘лобхо нид̇аанам̣ гаммаанам̣ самуд̇ааяааяа’’д̇иаад̇инаа бхзд̇о взд̇ид̇аб̣бо.

**баа ṇаад̇ибаад̇о д̇осамохавасзна д̇вимуулаго**д̇и самбаяуд̇д̇амууламзва санд̇хааяа вуд̇д̇ам̣. д̇асса хи муулад̇тзна убагаарабхааво д̇осависзсо, нид̇аанамуулз бана г̇аяхамаанз лобхамохавасзнаби

ваддади. саммуулхо аамисагин̄жагкагаамоби хи баанаṃ ханади. д̇знзвааха ‘‘лобхо нид̇аанаṃ гаммаанаṃ самуд̇аяааяаа’’д̇иаади (а. ни. 3.34). сзсзсуби зсва наяо.

асамааḋиннасийласса самбаддад̇о яат̇аaубадтид̇авийдиггамид̇аб̣бавадт̇уд̇о вираḋи **самбад̇д̇авираḋи**. самаад̇аанзна уббаннаа вираḋи **самаад̇аанавираḋи**. гилзсаанаṃ самужчинд̇анавасзна бавад̇д̇аа маг̇г̇асамбаяуд̇д̇аа вираḋи **самужчзд̇авираḋи**. гаамахн̄жзд̇т̇а баалийаṃ вирад̇ияова аат̇ад̇аа, сигкаабад̇авибханг̇з бана жзд̇анааби аахаридваа д̇ассид̇ааḋи д̇ад̇убхаяамби г̇аṇхандо **‘‘жзд̇анааби ваддандиḋи вирад̇ияобий’’**д̇и аахa.

ад̇уссийляаарамман̣аа жийвидиндрияаад̇иаарамман̣аа гат̇аṃ д̇уссийляаани бажахандийд̇и д̇ассзд̇уṃ **‘‘яат̇аа банаа’’**д̇иааḋи вуд̇д̇аṃ. баанаад̇ибаад̇аадийхи вирамаṇавасзна бавад̇д̇анад̇о д̇ад̇аарамман̣абхаавзнзва д̇аани бажахандиḋи. на хи д̇ад̇зва аараб̣бха д̇аṃ бажахидуṃ саггаа д̇ад̇о аниссадабхаавад̇о.

**анабхижжхаа…бз… вирамандассаа**д̇и абхижжхаṃ бажахандассааḋи ад̇т̇о. на хи манод̇уж̇жаридад̇о вираḋи ад̇т̇и анабхижжхаад̇ийхзва д̇аббахаанасид̇д̇хид̇о.

бан̄жасигкаабад̇асуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 7. д̇асанг̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**113**. **мижчад̇д̇асаммад̇д̇авасзнаа**д̇и зд̇т̇а мижчаабхааво **мижчад̇д̇аṃ,** д̇ат̇аа саммаабхааво **саммад̇д̇аṃ**. д̇ат̇аа д̇ат̇аа бавад̇д̇аа агусалагканд̇хаава мижчаасаḋи, звaṃ мижчаахаанаṃамби д̇адтаб̣баṃ. на хи н̄аанасса мижчаабхааво наама ад̇т̇и. д̇асмаа **мижчаан̄ааṇино**д̇и мижчаасан̄н̄аанааḋи ад̇т̇о, аяонисо бавад̇д̇ажид̇д̇уббаад̇ааḋи ад̇хиббааяо. **мижчаабажжавзгкаṇзнаа**д̇и мижчаад̇идтиаад̇ийнаṃ мижчаа аяонисо бажжавзгкаṇзна. **гусалавимуд̇д̇ий**д̇и багад̇ибурисасанд̇аражаананаṃ, г̇уṇавияуд̇д̇асса ад̇д̇ано сагад̇д̇ани авадтаананд̇и звамаад̇иṃ агусалабавад̇д̇иṃ ‘‘гусалавимуд̇д̇ий’’д̇и г̇ахзд̇ваа тид̇аа мижчаавимуд̇д̇игаа. **саммаабажжавзгкаṇаа**д̇и жхаанавимогкаад̇ийсу саммаа авибарийд̇аṃ бавад̇д̇аа бажжавзгкаṇаа.

д̇асанг̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

д̇ад̇ияаваг̇г̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 4. жад̇уд̇т̇аваг̇г̇о

### 1. жад̇уд̇хаад̇усуд̇д̇аваṇṇанаа

**114**. **бад̇идтаад̇хаад̇уу**д̇и сахажаад̇аанаṃ д̇хаммаанаṃ бад̇идтаабхуудаа д̇хаад̇у. **аабанд̇ханад̇хаад̇уу**д̇и нахааниyаж̇уṇṇасса уд̇агаṃ вияа сахажаад̇ад̇хаммаанаṃ аабанд̇ханабхууд̇аа д̇хаад̇у. **барибаажанад̇хаад̇уу**д̇и суурияо палаад̇ийнаṃ вияа сахажаад̇ад̇хаммаанаṃ барибаажанабхууд̇аа д̇хаад̇у. **вид̇т̇амбханад̇хаад̇уу**д̇и д̇уд̇ияо вияа сахажаад̇ад̇хаммаанаṃ вид̇т̇амбханабхууд̇аа д̇хаад̇у. гзсаад̇аяо **вийсаḋи годтаасаа. ааḋи**-сад̇д̇зна бид̇д̇аад̇аяо санд̇аббанаад̇аяо уд̇д̇ханг̇амаа ваад̇аад̇аяо г̇ахид̇аа. **зд̇аа**д̇и д̇хаад̇уяо.

жад̇уд̇хаад̇усуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 2. буб̣б̣зсамб̣од̇хасуд̇д̇аваṇṇанаа

**115**. аяаṃ бат̇авийд̇хаад̇уṃ ниссааяа д̇аṃ аараб̣бха бавад̇д̇о **ассаад̇о. звaṃ бавад̇д̇аана**нд̇и звaṃ гааяз бабхаавасса бавзд̇анавасзнзва бавад̇д̇аанаṃ. **худ̇ваа абхаавaагаарзнаа**д̇и буб̣б̣з авижжамаанаа бажжаяасаамаг̇г̇ияаа худ̇ваа уббажжид̇ваа буна бханг̇убаг̇аманад̇о уд̇д̇хаṃ абхааваагаарзна. на нижжааḋи **анижжаа** ад̇д̇хуваддаа, д̇хуваṃ нижжаṃ. **бад̇ибийл̣анаагаарзнаа**д̇и уд̇аяаб̣баявасзна абхиṇхаṃ бийл̣анаагаарзна д̇угкадтзна. **сабхааваавиг̇амаагаарзнаа**д̇и ад̇д̇ано сабхаавасса виг̇ажчанаагаарзна. сабхаавад̇хаммаа хи аббамад̇д̇аṃ каṇаṃ бадваа нируж̇жханд̇и. д̇асмаа д̇з ‘‘жараaяа мараṇзна жаа’’д̇и д̇вздхаа вибариṇаманд̇и. д̇знаахa **‘‘вибариṇаамад̇хаммаа’’**д̇и. аад̇ийнаṃ ваад̇и

бавад̇д̇здийд̇и **аад̇ийнаво,** барамагаабан̃н̃ад̇аа. **винийяад̇ийй**д̇и вуубасамийяад̇и. ажжанд̇аббахаанавасзна ниссарад̇и зд̇знаад̇и **ниссаран̣ам̣**.

**сааяам̣ нибаннаа** саб̣барад̇д̇им̣ кзбзд̇ваа **баад̇о удтахаама, маасабун̣н̣агхадо вияа но сарийрам̣** ниссанд̇аабхаавад̇о.

**пусид̇амад̇д̇зсубийй**д̇и уд̇агасса пусид̇амад̇д̇зсуби.

**ад̇инаамзнд̇и** гаалам̣. **звам̣** вуд̇д̇анаязна **бавад̇д̇аа** буг̇г̇алаа **зд̇аа** бат̇авийд̇хаад̇уаад̇аяо **ассаад̇знд̇и наама** абхирад̇ивасзна д̇ад̇т̇а ааган̇куббаад̇анад̇о.

**абхивисидтзна н̃аан̣знаа**д̇и аг̇г̇амаг̇г̇ан̃аан̣зна. ругко **б̣од̇хи** ‘‘б̣уж̇жхад̇и зд̇т̇аа’’д̇и гад̇ваа. маг̇г̇о **б̣од̇хи** ‘‘б̣уж̇жхад̇и зд̇знаа’’д̇и гад̇ваа. саб̣бан̃н̃уд̇ан̃н̃аанам̣ **б̣од̇хи** саммаа сааман̃жа саб̣бад̇хаммаанам̣ б̣уж̇жханад̇о. ниб̣баанам̣ **б̣од̇хи** б̣уж̇жхид̇аб̣бад̇о. **д̇зса**нд̇и нид̇д̇хааран̣з саамиважанам̣. **саавагабаарамийн̃аан̣а**нд̇и саавагабаарамийн̃аан̣ам̣ яаат̇аавад̇о д̇ассанавад̇т̇у.

**агуббаа**д̇и бад̇ибагкзхи агобзд̇аб̣бо. **гааран̣ад̇о**д̇и арияамаг̇г̇ад̇о. д̇ад̇о хисса агуббад̇аа. д̇знааха **‘‘саа хий’’**д̇иаад̇ий. **аараммаṇад̇о**д̇и ниб̣баанаараммаṇад̇о ниб̣баанаараммаṇаанам̣ логияасамаабад̇д̇ийнам̣ абхаавад̇о.

**вид̇т̇ааравасзнаа**д̇и зргзгад̇хаад̇увасзнаад̇и вад̇анд̇и, зргзгиссаа бана д̇хаад̇уяаа лагкан̣авибхад̇д̇ид̇ассанавасзна. **яа**нд̇и хзд̇уад̇т̇з нибаад̇о, яам̣ нимид̇д̇анд̇и ад̇т̇о. ассаад̇зд̇и зд̇знаад̇и **ассаад̇о,** д̇ан̣хаа. **аяам̣ бат̇авийд̇хаад̇уяаа ассаад̇о**д̇и зд̇т̇а аяам̣-сад̇д̇о ‘‘бахаанабад̇ивзд̇хо’’д̇и зд̇т̇ааби аанзд̇ваа сам̣бандхид̇аб̣бо ‘‘аяам̣ бахаанабад̇ивзд̇хо бад̇ивиж̇жхид̇аб̣бадтзна самуд̇аяасажжа’’нд̇и. зса наяо сзсасажжзсуби. **яаа**д̇и яат̇аавуд̇д̇зсу ассаад̇о аад̇ийнаво ниссаран̣анд̇и имзсу д̇ийсу таанзсу бавад̇д̇аа яаа д̇идти…бз… яо самаад̇хи, аяам̣ бхааванаабад̇ивзд̇хо маг̇г̇асажжанд̇и вуд̇д̇анаязнзва яож̇зд̇аб̣бам̣.

буб̣бзсам̣бод̇хасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3. ажарим̣суд̇д̇аван̣н̣анаа

**116**. ят̇аа яаавад̇аа ниссаран̣абарияззсанадтаанз аад̇ийнавабарияззсанаа, звам̣ яаавад̇аа аад̇ийнавабарияззсанадтаанз ассаад̇абарияззсанаа саммаабад̇ибаннассаад̇и вуд̇д̇ам̣ **‘‘ажаринд̇и н̃аан̣ажаарзна ажарим̣, анубхаванажаарзнаа’’**д̇и.

ажарим̣суд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 4. ножзд̇ам̣суд̇д̇аван̣н̣анаа

**117**. **ниссад̇аад̇иаад̇ийни** бад̇аани, **аад̇ид̇о вуд̇д̇абад̇исзд̇хзнаа**д̇и ‘‘нзваа’’д̇и зд̇т̇а вуд̇д̇зна нагаарзна. д̇знааха **‘‘на ниссад̇аа’’**д̇иаад̇и. **вимарияаад̇игад̇знаа**д̇иаад̇и жа зд̇т̇а вихаран̣абзгкан̣з гаран̣аважанам̣. **д̇уд̇ияанаяз**д̇и ‘‘яад̇о жа ко, бхигкавз’’д̇иаад̇инаа вуд̇д̇анаяз. гилзсаваддамарияаад̇ааяа саб̣басо абхаавад̇о **ниммарияаад̇игад̇зна** жид̇д̇зна. д̇знааха **‘‘д̇ад̇т̇аа’’**д̇иаад̇и. **д̇ийсуу**д̇и д̇уд̇ияаад̇ийсу д̇ийсу.

ножзд̇ам̣суд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 5. згант̇ад̇угкасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**118**. **зганд̇знзва д̇угкаа**д̇и авийжимахаанираяо вияа згант̇ад̇о д̇угкаа зва сукзна авомиссаа. **д̇угкзна анубад̇ид̇аа**д̇и д̇угкзнзва саб̣басо убаг̇ад̇аа. **д̇угкзна огганд̇аа**д̇и б̣ахид̇д̇хаа вияа анд̇оби д̇угкзна аваггант̇аа анубавидтаа. сукавзд̇анаабажжаяад̇ааяа имаасам̣ д̇хаад̇уунам̣ сукад̇аа вияа д̇угкавзд̇анаабажжаяад̇ааби взд̇ид̇аб̣баа, сан̇каарад̇угкад̇аа бана саб̣бад̇т̇а жарид̇аа зва . **саб̣бад̇т̇аа**д̇и саб̣баасу д̇хаад̇уусу, саб̣бадтаанзсу ваа. батамам̣ сукам̣ д̇ассзд̇вааби бажчаа д̇угкасса гат̇ид̇ад̇д̇аа **‘‘д̇угкалагкан̣ам̣ гат̇ид̇а’’**нд̇и вуд̇д̇ам̣.

зганда̇ду̇гкасудда̇ваṇṇанаа нидтида̇а.

## 6-10. абхинанда̇асудда̇аада̇иваṇṇанаа

**119-123**. чадтасадда̇амзсу ваддавиваддаṃ гати̇даṃ. адтагата̇аяаṃ бана **“виваддаṃ гати̇да̇”**нди вуда̇аṃ . **да̇ийсу** суда̇зсу. **жада̇усажжамзваа**ди жада̇аари сажжаани самаахадаани жада̇усажжанди да̇зсаṃ згажжхаṃ га̇хаṇаṃ, нияамо бана да̇ḇбинимуда̇асса барамадт̇асса абхаавадо.

абхинанда̇асудда̇аада̇иваṇṇанаа нидтида̇а.

жада̇удт̇авагга̇ваṇṇанаа нидтида̇а.

саарадт̇аббагаасинияаа саṃяудда̇анигаая-адтагата̇аая

да̇хаада̇усаṃяудда̇аваṇṇанааяа лийнадт̇аббагаасанаа самада̇аа.

# 4. анамад̇аг̇г̇асам̣яуд̣д̇ам̣

### 1. батамаваг̇г̇о

### 1. д̣ин̣агадтасуд̣д̇аван̣н̣анаа

**124**. убасаг̇г̇о самаасависаяз сасаад̇ханам̣ гирияам̣ д̣ассзд̇ийд̇и вуд̣д̣ам̣ **“н̃аан̣зна ануг̇анд̇ваабий”**д̇и. **вассасад̇ам̣ вассасахасса**нд̇и нид̇ассанамад̣д̣амздам̣, д̇ад̇о бхияяоби ануг̇анд̇ваа анамад̇аг̇г̇о зва сам̣сааро. **аг̇г̇а**-сад̣д̇о ид̇ха мариияаад̣аважано, ануд̣д̇зсиган̃жздам̣ важананд̇и ааха **“абарижчиннабуб̣б̣аабарагодиго”**д̇и. ан̃н̃ат̇аа андимабхавигабарижчиннагад̇авимуд̣д̇ибарибаажанийяад̇хаммаад̣ийнам̣ васзна абарижчиннабуб̣б̣аабарагоди на саггаа вад̣д̇ум̣. сам̣саран̣ам̣ **сам̣сааро. бажчимааби на бан̃н̃аая ад̇и** анд̇хаб̣аалаанам̣ васзнаад̇и ад̇хиббааяо. д̇знааха бхаг̇аваа ‘‘д̣ийгхо б̣аалаана сам̣сааро’’д̇и (д̇ха. ба. 60). **взмажж̇хзязва бана сад̣д̇аа сам̣саранд̇и** буб̣б̣аабарагодийнам̣ алаб̣бханийяад̣д̇аа. **ад̇т̇о баридд̇о ход̇и** яат̇аабхуудаавабод̇хаабхаавад̇о. **б̣уд̣д̇хасамаяз**д̇и саасанзд̇и ад̇т̇о. **ад̇т̇о махаа** яат̇аабхуудаавабод̇хисамбхавад̇о, ад̇т̇асса вибулад̇ааяа д̣ам̣сад̣исаа убамаа над̇т̇ийд̇и баридд̣ам̣язва убамам̣ аахарандийд̇и ад̇хиббааяо. ид̣аани вуд̣д̣амзвад̇т̇ам̣ **“баал̣ияам̣ хий”**д̇иаад̣инаа самад̇т̇зд̇и. **маад̇у маад̇аро**д̇и маад̇у маад̇аамахияо. **д̣ассзваа**д̇и д̣угкассзва. **д̣иб̣б̣а**нд̇и д̣угкабарияааяод̇и.

д̣ин̣агадтасуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 2. бат̇авийсуд̣д̇аван̣н̣анаа

**125**. **махаабат̇ави**нд̇и ависзсзна анавасзсабарияаад̣ааяинийд̇и ааха **“жаггаваал̣абарияанд̇а”**нд̇и. баригаббаважанан̃жздам̣.

бат̇авийсуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3. ассусуд̣д̇аван̣н̣анаа

**126**. ганд̇анам̣ сасад̣д̇ам̣, род̇анам̣ бана гзваламзваад̇и ааха **“ганд̇анд̇аананд̇и сасад̣д̇ам̣ руд̇амаанаана”**нд̇и. **бавад̣д̇а**нд̇и санд̇анавасзна бавад̣д̣ам̣. ‘‘синзрурасмийхи барижчиннзсуу’’д̇и сан̇кзбзна вуд̣д̣амад̇т̇ам̣ виварандо **“синзруссаа”**д̇иаад̣имааха. **ман̣имая**анд̇и инд̇анийламан̣имаям̣. синзрусса буб̣б̣ад̇агкин̣агон̣асамабад̇зсаа ‘‘буб̣б̣ад̇агкин̣абассаа’’д̇и ад̇хиббзд̇аа. д̇зхи нигканд̇аражад̇арасмияо инд̇анийларасмияо жа **згад̇о худ̇ваа. д̇аасам̣ расмийнам̣ анд̇арзсуу**д̇и д̇аасам̣ жад̇уухи гон̣зхи нигканд̇арасмийнам̣ жад̇уусу анд̇арзсу. **жад̣д̇ааро**д̇и д̇агкин̣аад̇ибхзд̇аа жад̣д̣ааро махаасамуд̣д̣аа хонд̇и. **виасана**нд̇и висзсзна кзбанам̣. гим̣ бана д̇анд̇и ааха **“винаасод̇и ад̇т̇о”**д̇и.

ассусуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 4. кийрасуд̣д̇аван̣н̣анаа

**127**. **маад̇ут̇ан̃н̃а**нд̇и бийд̇ам̣ маад̇уяаа т̇анад̇о ниб̣б̣ад̣д̇акийрам̣ б̣ахуд̇аранд̇и взд̣ид̇аб̣б̣ам̣.

кийрасуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 5. баб̣б̣ад̇асуд̣д̇аван̣н̣анаа

**128**. ‘‘анамад̇аг̇г̇асса сам̣саарасса д̣ийгхад̇амад̣д̇аа на сугарам̣ насугара’’нд̇и адтагат̇аабаато. **гат̇ам̣ нажчинд̇ад̇ий**д̇и гат̇ам̣ на барияосаабзд̇и, гааяажиби г̇ахан̣ад̇ааяаад̇и ад̇хиббааяо. **д̇аяо габбаасам̣суу**д̇и д̇аяо згагаббаасам̣суу. язхи нам̣ пудтам̣, д̇ад̇оби сукумад̇арам̣ **саасабамад̣д̇ам̣** кийязяяа баб̣б̣ад̇ам̣ саб̣б̣абхааг̇зхи ад̇ижиравзлам̣ баримажж̇анд̇з.

баб̣б̣ад̇асуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**6. саасабасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**129**. **наг̇ара**нд̇и наг̇арасан̇кзбзна баагаарзна баригкид̇д̇ад̇ам̣ санд̇хаая вуд̇д̇ам̣. анд̇о бана саб̣б̣асо вижид̇д̇асаасабзхи зва бун̣н̣ам̣, звам̣ жун̣н̣игааб̣ад̇д̇хам̣. д̇знааха **“на бана…бз… д̣ад̇таб̣б̣а”**нд̇и.

саасабасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**7. саавагасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**130**. **д̣асса тид̇ад̇тааанад̇о**д̇и бхигкуно ануссаридваа тид̇адтаанад̇о, д̇зна ануссарид̇асса сад̇асахассагаббасса ананд̇арагаббад̇о бадтааяаад̇и ад̇т̇о. **зва**нд̇и вуд̇д̇аббагаарзна. **жад̇д̇аароби** бхигкуу абхин̃н̃аалаабхино. **жад̇д̇аари габбасад̇асахассаани** д̣ивасз д̣ивасз **ануссарзяяу**нд̇и баригаббанавасзна вад̇анд̇и.

саавагасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**8. г̇ан̇г̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**131**. **зд̇асмим̣ анд̇арз**д̇и зд̇асмим̣ бабхавасамуд̇д̇абад̇зсабарижчиннз ааяаамад̇о бан̃жаяожанасад̇игз ад̇ирзгаяожанасад̇игз ваа таанз.

г̇ан̇г̇аасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**9. д̣ан̣д̣асуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**132**. навамз **кид̇д̇о**д̇и бунаббунам̣ кид̇д̇о. згаваарах̃хи кид̇д̇о муулаад̇ийсу згзнзва нибад̇зяяа. д̇ат̇аа сад̇и ад̇хиббзд̇о баад̇асса анияамо на нид̇ассид̇о сияаа. д̣ад̇т̇а жа д̇хаммам̣ сун̣анд̇аа бхигкуу мануссалогз, д̇з санд̇хаая **“асмаа логаа”**д̇и ааха, д̣ад̣ан̃н̃ам̣ санд̇хаая **“баралога”**нд̇и. д̇асса д̇асса ваа буг̇г̇аласса яат̇аад̇хиббзд̇о аяам̣ лого, д̣ад̣ан̃н̃о баралого.

д̣ан̣д̣асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**10. буг̇г̇аласуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**133**. **самадтигаало**д̇и самзна аагаарзна лад̣д̇хаб̣б̣аадтигаало. **г̇ирибаригкзбз**д̇и бан̃жахи г̇ирийхи баригкид̇д̇ад̇д̇аа ‘‘г̇ирибаригкзбо’’д̇и лад̣д̇ханаамз раажаг̇ахз.

буг̇г̇аласуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

батамаваг̇г̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**2. д̣уд̇ияаваг̇г̇о**

**1. д̣уг̇г̇ад̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**134**. **д̣уг̇г̇ад̇а**нд̇и гижчажийвигад̇д̇аа саб̣б̣ат̇аа д̣угкам̣ г̇ад̇ам̣ убаг̇ад̇ам̣. д̇ат̇аабхуудо бана д̣алид̇д̇о вар̣ааго наама ходийд̇и вуд̇д̇ам̣ **“д̣алид̇д̇ам̣ габан̣а”**нд̇и. **хад̇т̇абаад̣зхий**д̇и нид̇ассанамад̇д̇ам̣, ан̃н̃зхиби сарийраавааяавзхи д̣уссан̣таанзхи убзд̇о д̣урубзд̇о зваад̇и.

д̣уг̇г̇ад̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**2. сукид̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**135**. **сукид̇а**нд̇и сан̃жаад̇асукам̣. д̇знааха **“сукасамаббид̇а”**нд̇иаад̇и. **сусажжид̇а**нд̇и сукумубагаран̣зхи саб̣б̣ат̇аа сажжид̇ам̣.

сукид̇асуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3. ḍiṃsamaḍḍasuḍḍavaṇṇanaa

**136**. **ḍhuḍaṅġasamaaḍaanavasзna,** na araññavaasaaḍimaḍḍзna. **sasaṃyoȷ̇anaa** saḃḃaso saṃyoȷ̇anaanaṃ abbahiynaḍḍaa, na buṫuȷ̇ȷ̇anabhaavaḍo. **зgзgavaṇṇagaalova ġahзḍaḃḃo**ḍi зḍзna mahiṃsaaḍiynaṃ rassaḍiygхabiṅġalaaḍiysu зgзgaanзva ġahзḍvaa ḍassзḍi.

ḍiṃsamaḍḍasuḍḍavaṇṇanaa niḍtiḍaa.

### 4-9. maaḍusuḍḍaaḍivaṇṇanaa

**137-142**. **liṅġaniyaamзna ȷzva ȷaggavaaḷaniyaamзna ȷaa**ḍi ‘‘burisaanañhi maaḍuġaamagaalo, maaḍuġaamaanañȷa burisagaalo’’ḍi yaṫaa saḍḍasanḍaanз liṅġaniyaamo naḍṫi, зvaṃ gaḍaaȷi imasmiṃ ȷaggavaaḷз niḃḃaḍḍanḍi, gaḍaaȷi aññaḍarasminḍi ȷaggavaaḷaniyaamobi naḍṫi. зvamзva tiḍз

ȷaggavaaḷз maaḍuġaamagaalз namaaḍaabхuuḍabuḃḃo naḍṫiyḍiaaḍinaa liṅġaniyaamзna ȷaggavaaḷaniyaamo ȷa vзḍiḍaḃḃo. ḍзnaaха **“ḍзsuu”**ḍiaaḍi.

maaḍusuḍḍaaḍivaṇṇanaa niḍtiḍaa.

### 10. vзbullabaḃḃaḍasuḍḍavaṇṇanaa

**143**. **зgaṃ abaḍaanaṃ aahariḍvaa ḍassзḍi** ‘‘зvaṃ saṃvзġaṃ ȷ̇anзḍvaa bhigkuu visзsaṃ baabзssaamiy’’ḍi. **ȷaḍuuхзna aaroхanḍi** ȷaḍuyoȷ̇anuḃḃзḍhaḍḍaa. **ḍvinnaṃ ḃuḍḍhaana**nḍi gagusanḍhassa goṇaaġamanassa ȷaaḍi imзsaṃ ḍvinnaṃ ḃuḍḍhaanaṃ. ‘‘ḍivaraa roхiḍassaa subbiyaa’’ḍi manussaanaṃ ḍasmiṃ ḍasmiṃ gaalз samaññaa ḍaḍṫa ḍзsanaamavasзna ȷ̇aaḍaaḍi vзḍiḍaḃḃaa, yaṫaa зḍaraхi maaġaḍhaaḍi.

**buna vassasaḍa**nḍi batamavassasaḍaḍo ubarivassasaḍaṃ ȷ̇iyvanago naama manusso naḍṫi. **barihiynasaḍisaṃ gaḍaṃ** ḍзsanaaya. **vaḍḍhiḍvaa**ḍi ḍasavassaayugabhaavaḍo baḍtaaya yaava asaṅkзyyaaayugabhaavaa vaḍḍhiḍvaa. ‘‘barihiyna’’nḍi vaḍvaa ḍaṃ barihiynabhaavaṃ ḍassзnḍo **“gaṫa”**nḍiaaḍimaaха. **yaṃ aayubbamaaṇзsuu**ḍi yaḍḍagaṃ aayubbamaaṇзsuuḍi.

vзbullabaḃḃaḍasuḍḍavaṇṇanaa niḍtiḍaa.

ḍuḍiyavaġġavaṇṇanaa niḍtiḍaa.

saaraḍṫabbagaasiniyaa saṃyuḍḍanigaaya-aḍtagaṫaaya

anamaḍaġġasaṃyuḍḍavaṇṇanaaya liynaḍṫabbagaasanaa samaḍḍaa.

# 5. гассабасам̣яуд̇д̇ам̣

## 1. санд̇удтасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**144**. **санд̇удто**д̇и сагзна ужжааважзна бажжаязна самамзва жа д̇уссанаго. д̇знааха **“ид̇арийд̇арзнаа”**д̇иаад̇и. д̣ад̇т̇а д̣увидхам̣ ид̇арийд̇арам̣ – баагад̇игам̣, н̃аан̣асан̃ж̇анид̇ан̃жаад̇и. д̣ад̇т̇а баагад̇игам̣ бадигкибид̇ваа н̃аан̣асан̃ж̇анид̇амзва д̣ассзнд̇о **“т̇ууласукумаа”**д̇иаад̇имаах̇а. ид̇арам̣ вужжад̇и хийнам̣ ба̣н̣ийд̇ад̇о ан̃н̃ад̇д̇аа. д̇ат̇аа ба̣н̣ийд̇амби ид̇арам̣ хийнад̇о ан̃н̃ад̇д̇аа. абзгкаасад̣д̇аа хи ид̇арийд̇арааад̇и. ид̇и язна гзнажи хийнзна ваа ба̣н̣ийд̇зна ваа жийвараад̇ибажжаязна санд̇уссид̇о д̇ат̇аабавад̇д̇о алобхо ид̇арийд̇арабажжаяасанд̇осо, д̣ам̣саманг̇ид̇ааяа санд̇удто. яат̇аалаабхам̣ ад̇д̇ано лаабхаануруубам̣ санд̇осо **яат̇аалаабхасанд̇осо**. сзсабад̣ад̇ваязби зсзва наяо. ла̣ббхад̇ийд̇и ваа лаабхо, яо яо лаабхо яат̇аалаабхо, д̇зна санд̇осо **яат̇аалаабхасанд̇осо. ̣бала**нд̇и гааяа̣балам̣. **сааруббa**нд̇и бхигкуно анужчавигад̇аа.

яат̇аалад̣д̇хад̇о ан̃н̃асса абадт̇анаа наама сияаа аббижчад̇ааяа бавад̣д̇иаагаарод̇и д̣ад̇о винивад̣д̇ид̇амзва санд̇осасса саруубам̣ д̣ассзнд̇о **“лабханд̇оби на г̇ан̣хаад̇ий”**д̇и ааха. **д̣ам̣ барива̣д̇д̇зд̇ваа**д̇и багад̇ид̇у̣ббалаад̇ийнам̣ г̇аружийварам̣ на паасубхааваавахам̣ сарийра̣баад̇хаавахан̃жа ход̇ийд̇и баяож̇анавасзна, наад̇рижчад̇аад̇ивасзна барива̣д̇д̇зд̇ваа. лахугажийварабарибхог̇з санд̇осавиродхи на ход̇ийд̇и ааха **“лахугзна яаабзнд̇оби санд̇удтова ход̇ий”**д̇и. махаг̇гхажийварам̣ ̣бахууни ваа жийвараани лабхид̇ваа д̣аани виссаж̇ж̇зд̇ваа ан̃н̃асса г̇аха̣н̣ам̣ яат̇аасааруббанаяз тид̣ад̇д̇аа на санд̇осавиродхийд̇и ааха **“д̇зсам̣…бз… д̇хаарзнд̇оби санд̇удтова ход̇ий”**д̇и. звам̣ сзсабажжаязсу яат̇аа̣балаяат̇аасааруббанид̣д̇зсзсу **аби**-сад̣д̇аг̇г̇аха̣н̣з ад̇хиббааяо вз̣д̇ид̇а̣ббо.

**багад̇ий**д̇и ваажаабагад̇иаад̇игаа. авасзсанид̣д̇ааяа абхибхууд̇ад̣д̇аа бад̇и̣бужж̇хад̇о сахасаа баабагаа вид̇аггаа баад̇убхаванд̇ийд̇и.

**муд̣д̇ахарийд̇ага**нд̇и г̇омуд̣д̇абарибхаавид̇ам̣, буудибхаавзна ваа чад̣д̇ид̇ад̣д̇аа муд̣д̇ахарийд̇агам̣. **̣буд̣д̇хаад̇ийхи ва̣н̣н̣ид̇а**нд̇и ‘‘буудимуд̣д̇абхзсаж̇ж̇ам̣ ниссааяа яаа ба̣ббаж̇ж̇аа’’д̇иаад̇инаа саммаасам̣буд̣д̇хаад̇ийхи басадт̇ам̣.

**зго** згажжо **санд̇удто ход̇и, санд̇осасса ва̣н̣н̣ам̣ на гат̇зд̇и** сзяяат̇ааби ааяасмаа ̣баагуладт̇зро. **на санд̇уддо ход̇и, санд̇осасса ва̣н̣н̣ам̣ гат̇зд̇и** сзяяат̇ааби т̇зро убананд̇о сагяабуд̣д̇о. **нзва санд̇удто ход̇и, на санд̇осасса ва̣н̣н̣ам̣ гат̇зд̇и** сзяяат̇ааби т̇зро лаа̣луд̇ааяий. **аяа**нд̇и ааяасмаа махаагассабо. **анзсана**нд̇и аяонисо мижчааж̇ийвавасзна бажжаяабариязсанам̣. **уд̣д̇асад̇ий**д̇и ‘‘гат̇ам̣ ну ко лабхзяяа’’нд̇и ж̇аад̇уд̣д̇аасзна уд̣д̇асад̇и. д̇ат̇аа **барид̇ассад̇и**. **аяа**нд̇и махаагассабадт̇зро. **звам̣** яат̇аавуд̣д̇азгажжабхигку вияа **на барид̇ассад̇и,** алаабхабарид̣д̇аасзна вигхаад̇аббад̇д̇ияаа на барид̣д̇аасам̣ аабаж̇ж̇ад̇и. лобхоязва аарамма̣н̣зна сад̣д̇хим̣ г̇ант̇анадтзна ̣баж̇ж̇ханадтзна г̇зд̇хо **лобхаг̇зд̇хо. мужча**нд̇и г̇зд̇хам̣ момуухад̣д̇абхаавам̣. **аад̇ийнава**нд̇и д̣осам̣. **ниссара̣н̣амзваа**д̇и жийварз ид̇амад̇т̇ид̇аад̇ассанабу̣ббагам̣ алаг̇г̇абхаавасан̇каад̇анияяаанамзва баж̇аананд̇о. **яат̇аалад̣д̇хаад̇ийна**нд̇и яат̇аалад̣д̇хаби̣н̣д̇абаад̇аад̇ийнам̣. нид̣д̇хаара̣н̣з жзд̇ам̣ саамиважанам̣.

**яат̇аа махаагассабадт̇зро**д̇и ад̇д̇анаа вад̣д̇а̣ббанияаамзна вад̇ад̇и, бхаг̇авад̇аа бана вад̣д̇а̣ббанияаамзна ‘‘яат̇аа гассабо бхигкуу’’д̇и бхавид̇а̣ббам̣. **гассабзна** нид̇ассанабхууд̇зна. **гат̇анам̣ наама бхааро** ‘‘муд̣д̇о можзяяа’’нд̇и бадин̃н̃аануруубад̣д̇аа. **бадибад̣д̇им̣ барибуурам̣ гад̇ваа буура̣н̣ам̣ бхааро** сад̇т̇у аа̣н̣ааяа сирасаа самбадижчид̇а̣ббад̇о.

санд̇удтасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 2. анод̇д̇аббийсуд̇д̇аван̣н̣анаа

**145**. **д̇зна рахид̇о**д̇и д̇зна саммаавааяаамзна рахид̇о. **ни̣ббхаяо**д̇и бхаяарахид̇о. гусалаанубба̣ад̇анамби хи сааваж̇ж̇амзва ан̃н̃аа̣н̣ааласияахзд̇угад̣д̇аа. **сам̣буж̇ж̇ханадт̇ааяаа**д̇и арияамаг̇г̇зхи сам̣буж̇ж̇ханааяа. **яог̇зхи кзмам̣** д̇зхи анубад̣д̇уд̇ад̣д̇аа.

**мануññавадт̇у**нди манорамаṃ лобхуббаддигаараṇаṃ. **ятаа ваа д̇атаа ваа**ди субхасукаад̇ивасзна. д̇зди лобхаад̇аяо. **ануббаннаад̇и взд̇ид̇аббаа** д̇атаарyyбз вадт̇аараммаṇз д̇атаа ануббаннабуббаддаа. **аññат̇аа**ди вудд̇анаязнзва вадт̇аараммаṇзхи аяожздваа ғаяхамаанз. **вадт̇умхий**ди убадтаагаад̇ижийвараад̇ивадт̇умхи. **аараммаṇз**ди манаабияаад̇ибхзд̇з аараммаṇз. **д̇аад̇исзна бажжаязнаа**ди аяонисоманасигаарасад̇ивоссаґґаад̇ибажжаязна . **имз**ди вудд̇анаязна бажжаяалаабхзна бажчаа уббажж̇амаанаа баал̤ияаṃ д̇атаа вудд̇аад̇и д̇адтаббаṃ. зваṃ уббажж̇амаанад̇аая **наббахийянд̇и наама**. ануббаад̇о хи барамадт̇ад̇о бахаанаṃ гат̇ид̇аṃ, д̇асмаа д̇ад̇т̇а гат̇ид̇анаязнзва ғахзд̇аббанд̇и адхиббааяо.

**аббад̇илад̇д̇хаа**д̇и ануббаддияаа. **д̇з**д̇и ятаавудд̇асийлаад̇ианаважж̇адхаммаа. **бад̇илад̇д̇хаа**д̇и адхиғад̇аа. ‘‘сийлаад̇ид̇хаммаа’’д̇и здт̇а яад̇и маґґапалааниби ғахид̇аани, ат̇а гасмаа ‘‘барихаанивасзнаа’’д̇и вудд̇анд̇и ааха **“здт̇а жаа”**д̇иаад̇и. **имасса бана саммаббад̇хаанассаа**д̇и жад̇удт̇асса саммаббадхаанасса васзна. **аяаṃ д̇зсанаа**д̇и ‘‘уббаннаа мз гусалаа д̇хаммаа нирyжж̇хамаанаа анадт̇аая саṃвадд̇зяу’’нд̇и аяаṃ д̇зсанаа гадаа. **д̇уд̇ияамаґґо ваа…бз… саṃвадд̇зяяаа**д̇и ид̇аṃ аая̇ад̇иṃ садд̇асу ад̇д̇абхаавзсу уббажж̇амаанад̇угкасаṅкаад̇аанадт̇уббадд̇иṃ санд̇хаая вудд̇аṃ. ‘‘аад̇аабий од̇д̇аббий бхаббо самбод̇хаая̈аа’’д̇иаад̇иважанад̇о **“имз жад̇д̇ааро саммаббадхаанаа буббабхааґавибассанаавасзна гат̇ид̇аа”**д̇и вудд̇аṃ.

ановд̇аббийсудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 3. жанд̇уубамасудд̇аваṇṇанаа

**146**. бияаманаабанижжанавагаад̇игуṇзхи жанд̇о убамаа зд̇зсанд̇и **жанд̇уубамаа. сант̇аваа**д̇ийни бад̇аани аññамаññавзважанаани. **барияудтаанаṃ** буна жидд̇з гилзсаад̇хиғамо. саббзхиби бад̇зхи гадт̇ажи садд̇з ануродхародхаабхаавамааха. ад̇д̇ано бана соммабхаавзна **махааж̇анасса бияо манаабо**. яад̇адт̇амздт̇а жанд̇уубамаа аахадаа, д̇аṃ д̇ассзнд̇о **“зва”**нд̇иаад̇имааха. на гзвалаṃ жанд̇уубамад̇аая зд̇д̇аго зва ғуṇо, ат̇а ко аññзби санд̇ийд̇и д̇з д̇ассзд̇уṃ **“абижаа”**д̇иаад̇и вудд̇аṃ. **звамаад̇ийхий**д̇и **аад̇и**-садд̇зна ятаа. жанд̇о логаануґґахзна аж̇авийт̇иаад̇игаа наанаавийт̇ияо бад̇ибажж̇ад̇и, зваṃ бхигку д̇аṃ д̇аṃ д̇исаṃ убаґажчад̇и гулаанудд̇аяааяа. ятаа жанд̇о гаṇхабагкад̇о суггабагкаṃ убаґажчанд̇о галаахи ваддхамаано худ̇ваа нижжанаво ход̇и, зваṃ бхигку гаṇхабагкаṃ бахааяа суггабагкаṃ убаґанд̇ваа ғуṇзхи ваддхамаано логасса ваа баамож̇ж̇абаасаṃсадт̇о нижжанавад̇аая жанд̇асамажидд̇о адхунубасамбанно вияа жа нижжанаво худ̇ваа жарад̇и.

**абагассид̇ваа**д̇и гилзсагаамавадт̇угаамзхи вивзжзд̇ваа. д̇аṃ нзгкаммаабхимукаṃ гааяажидд̇аанаṃ аагаддханаṃ гааяад̇о абанаянаñжа ход̇ийд̇и ааха **“аагаддхид̇ваа абанзд̇ваад̇и ад̇т̇о”**д̇и. жад̇уггаñжздт̇а самбхавад̇ийд̇и д̇аṃ д̇ассзд̇уṃ **“яо хи бхигкуу”**д̇иаад̇и вудд̇аṃ.

**нижжанаваяаа**д̇и ‘‘нижжанавагаа’’ижжзва вудд̇аṃ ход̇и. га-садд̇зна хи бад̇аṃ ваддхид̇аṃ, га-гаарасса жа яа-гаараад̇зсо. **зваṃ вижариṃсуу**д̇и гиñж̇агкавасзна бариґґахаабхаавзна ятаа имз, зваṃ вижариṃсу аññзд̇и анугамбамаанаа.

**д̇взбхаад̇игавадт̇уу**д̇и д̇взбхаад̇игадт̇зрабад̇ибадд̇хаṃ вадт̇уṃ. **аббад̇ируубагараṇа**нд̇и бхигкуунаṃ асаарyббагараṇаṃ. **аад̇хаяид̇ваа**д̇и ааробанаṃ табзд̇ваа. **д̇ат̇аа**д̇и ятаа саṅгхамажж̇хз ғаṇамажж̇хз жа, д̇атаа вуддхад̇арз буґґалз аббад̇ируубагараṇаṃ. **звамаад̇ий**д̇и **аад̇и**-садд̇зна анд̇арагхараббавзсанз аññадт̇а жа ятаавудд̇ад̇о аññаṃ асаарyббагирияаṃ санґаṇхаад̇и. **д̇адт̇зваа**д̇и саṅгхамажж̇хз ғаṇамажж̇хз **буґґаласса жа** вуддхасса **санд̇игз**.

ятаавудд̇зсу аññзсу жа **д̇зсу таанзсу. баабижчад̇ааби манобааґаббхияа**нд̇и зд̇знзва год̇хуубанаахаад̇ийнаṃ самуд̇аажааро манобааґаббхиянд̇и д̇ассид̇аṃ ход̇и.

**згад̇о бхаарияа**нд̇и бидтибассад̇о онад̇аṃ. **ваая̇убадт̇амбха**нд̇и жидд̇асамудтаанаваая̇унаа убадт̇амбханаṃ. ануббзж̇зд̇ваа жидд̇анд̇и аанзд̇ваа самбанд̇хо. жидд̇асса хи д̇ад̇о ануббзжанаṃ д̇ад̇анунаяанаṃ. д̇знааха **“самбияааямаано ологзд̇ий”**д̇и. **ваая̇убадт̇амбхагаṃ ғаахаабзд̇ваа**д̇и гааяаṃ д̇атаа убадт̇амбхагаṃ гад̇ваа.

**обаммасаṃсанд̇анаṃ** сувиññзяяамзва. гаамаґидд̇хад̇аая **хийнаад̇химудд̇иго,** ависудд̇хасийлаажаарад̇аая **мижчаабад̇ибанно**.

аӈӗулийхи нигкандӑбабхаа аагаасасан̃жаланзна д̣игӯн̣аа худ̇ваа аагаасз вижаримсууди ааха **“яамагавижж̇удам̣ жаараяамаано вияаа”**ди. ‘‘аагаасз баан̣им̣ жаалзсий’’ди бад̣асса ан̃н̃адт̇а анааг̇ад̣аддаа **“асамбхиннабад̣а”**нди вуддам̣. **ад̇д̇амано**ди бийдисоманассзхи г̇ахидамано. яан̃хи жиддам̣ анаважж̇ам̣ бийдисоманассасахидам̣, дам̣ сасандагам̣ хидасукаавахаддаа. д̇знааха **“сагамано”**диаади. **на д̣оманассзна…бз… г̇ахидамано** сагажиддасса даб̣бирудд̇хаддаа. **буриманаязнзваа**ди ‘‘идаани яо хийнаад̇химуддиго’’диаадинаа буб̣б̣з вуддданаязнзва.

**басаннаагаара**нди басаннзхи гаадаб̣багирияам̣. дам̣ саруубадо д̣ассзди **“жийвараад̣аяо бажжаяз д̣ад̇зяяу”**нди. **д̣ат̇абхааваояаа**ди яададт̇ам̣ бхаг̇авадаа д̇хаммо д̇зсидо, яададт̇ан̃жа саасанз баб̣бажж̇аа, дададт̇аая . **рагкан̣абхаава**нди абааяабхаяадо жа рагкан̣ажж̇хаасаяам̣. **жанд̇обамаад̇ивасзнаа**ди **аад̇и**-сад̇д̇зна аагаасз жалидабаан̣и вияа гадт̇ажи алаг̇г̇ад̣аая барисудд̇хажж̇хаасаяадаа сад̇д̇зсу гаарун̃н̃анди звамаадийнам̣ саӈг̇ахо.

жанд̇уубамасуддаваӈӈанаа нидтидаа.

**4. гулуубагасуд̇даваӈӈанаа**

**147**. гулаани убаг̇ажчадийди **гулуубаго. санд̣ийяад̣ий**ди саб̣басо д̣ийяади, авакан̣дийяадийди адт̇о. саа бана авакан̣дияанаа д̣угкаабанаа аддияанаа ходийди вуддам̣ **“аддийяад̣ий”**ди. д̇знааха бхаг̇аваа ‘‘со д̣адонид̣аанам̣ д̣угкам̣ д̣оманассам̣ бадисам̣взд̣аяадий’’ди. **вуд̇д̇анаяаанусаарзна** хздтаа вуддданаяасса анусаран̣зна.

гулуубагасуддаваӈӈанаа нидтидаа.

**5. ж̇иӈӈасуд̇даваӈӈанаа**

**148**. **чиннабхиннадтаанз** чиддасса абут̇уладдаа аг̇г̇ал̣ам̣ ад̣адваава суддзна сам̣сиб̣банамад̇зна аг̇г̇аладаанзна жа чид̇з бут̇улз. **ниб̣басанааний**ди жиранисзвидавасанагижжаани, барибхог̇аж̇иӈӈаанийди адт̇о. д̇знааха **“буб̣б̣з…бз… лад̣д̇ханаамааний”**ди, сан̃н̃аабуб̣б̣аго вид̇хи анижжоди **“г̇ахабад̣ааний”**ди вуддам̣ ят̇аа ‘‘вийрияа’’нди.

**сзнаабад̣и**нди сзнаабадибхаавинам̣, сзнаабажжаараханди адт̇о. **ад̣д̣ано гаммзнаа**ди ад̇данаа гаадаб̣багаммзна. **со**ди садт̇аа. **д̣асми**нди махаагассабадт̇зрз гародийди самб̣андхо. **на гарод̣ий**ди вуддамадт̇ам̣ виварандо **“гасмаа”**диаадимааха. яади садт̇аа д̇худаӈг̇аани на виссажж̇аабздугаамо, ат̇а гасмаа ‘‘ж̇иӈӈоси д̣аани д̣ва’’ндиаадимавожаади аака **“ят̇аа банаа”**диаади.

**д̣идтад̇хаммасукавихаара**нди имасмим̣язва ад̇д̣абхаавз паасувихаарам̣. **амаанусигаа саванарад̣ий**ди адиггандамаанусигаая аран̃н̃асад̇д̇уббаддияаа аран̃н̃зхам̣ васаамийди вивзгаваасуубаниссаяаад̇хийнасаддасаванабажжаяаа д̇хаммаради уббажж̇ади. **абаро**ди ан̃н̃о, д̣удияоди адт̇о. **д̣ад̇т̇зваа**ди д̣асмим̣язва згасса вихаран̣адтаанз вихаран̣асамаяз жа паасу бхаваді жиддавивзгасамбхавадо. д̇знааха **“згасса рамад̣о ванз”**ди.

**д̣ат̇аа**ди ят̇аа аара̃н̃н̃игасса ради, дат̇аа биӈдабаадигасса лаб̣бхади д̣идтад̇хаммасукавихаaро. зса наяо сзсзсу. абиӈдабаадигаад̇хийно идарасса висзсаж̇одагоди дамзвасса висзсам̣ д̣ассздум̣ **“агаалажаарий”**диаади вуддам̣.

амхаагам̣ салаагам̣ г̇ахздваа бхаддадт̇ааяа г̇зхам̣ анааг̇ажчандасса сад̇даахам̣ на баад̇зд̣аб̣банди саамигзхи д̣иннаддаа **саддаахам̣ салаагам̣ на лабхад̣и,** на гадигавасзна. биӈдажааригавад̇з авадданадо **“яасса жзсаа”**диаади вуддам̣.

батамадарам̣ гаадаб̣бам̣ яам̣, дам̣ **ваддам̣,** идарам̣ **бадиваддам̣**. махандам̣ ваа **ваддам̣,** куддагам̣ **бадиваддам̣**. гзжи ‘‘вад̇д̣абадибадди’’нди батанди, ваддасса гаран̣анди адт̇о. уд̇д̇харан̣а-адихаран̣а-вийдихаран̣авоссажж̇ана-саннигкзбана-саннирумбханаанам̣ васзна **ча годтаасз. г̇арубхаавзнаа**ди т̇ирабхаавзна.

‘‘амугасмим̣ сзнаасанз васандаа б̣ахум̣ вассаваасигам̣ лабхандий’’ди дат̇аа **на вассаваасигам̣ бариязсанд̇о жаради** вассаваасигассзва аг̇г̇ахан̣адо. дасмаа сзнаасанапаасугам̣язва жиндзди. **д̇зна**

ḇахубаригкаарабхаавзна **паасувихааро надт̇и** баригкаараанаṃ рагкаṇабадижаґґанаадидугкаḇахуладааяа. **аббижчаад̇ийна**нди аббижчасандудтаад̇ийнаṃязва лаḇбхади д̇идтадхаммасукавихааро.

жиṇṇасуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**6. оваад̇асуддаваṇṇанаа**

**149**. **ад̇д̇ано таанз**ди саḇрахмажаарийнаṃ оваад̇агавиñ̃ñ̃аабагабхаавзна аддано махаасаавагадтаанз табанадтаṃ. ат̇а ваа яасмаа ‘‘ахаṃ д̇аани на жираṃ тассаами, д̇ат̇аа саарибуддамоґґаллаанаа, аяаṃ бана вийсаṃвассадааяуго, оваад̇андо анусаасандо мамажжаязна бхигкуунаṃ маяаа гаадаḇḇагижжаṃ гариссадий’’ди адхиббааязна бхаґаваа имаṃ дзсанаṃ аарабхи. д̇асмаа **ад̇д̇ано таанз**ди садт̇аараа гаадаḇḇаоваададаяагадтаанз. д̇знааха **“звам̣ банассаа”**д̇иааді. ят̇аaха бхаґаваа ‘‘овад̇а, гассаба…бз… д̇ваṃ ваа’’ди. **д̇угкзна вадд̇аḇḇаа** аббадагкиṇаґґаахибхаавадо. **д̇уḇḇажабхаавагараṇзхий**ди годхуубанаахаадийхи. анусаасанияа бадагкиṇаґґахаṇаṃ наама анудхаммажараṇаṃ, чиннабадибадди гадаа ваамаґґаахо наамаади ааха **“анусаасани”**ндиааді. **ад̇иггамма вад̇анд̇з**ди аñ̃ñ̃амаñ̃ñ̃аṃ адиггамидваа адимаñ̃ñ̃идваа вадандз. **ḇахуṃ бхаасиссад̇ий**ди дхаммаṃ гат̇зндо го вибулаṃ гадваа гат̇зссади. **асахид̇а**нди буḇḇзнаабараṃ насахидаṃ хздубамаавирахидаṃ. **амадхура**нди на мадхураṃ на гаṇṇасукаṃ на бзманийяаṃ. **лахуñ̃ñ̃зва удтаад̇и** аббавадданзна гууладтаанаṃ вияа д̇асса гат̇анаṃ.

оваад̇асуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**7. д̇уд̇ияаоваад̇асуддаваṇṇанаа**

**150**. **огаббанасад̇д̇хаа**ди саддхзяяавадт̇уṃ оґаахидваа ‘‘звамзд̇а’’нди габбанасаддхаа. **гусаладхаммаж̇аананабаñ̃ñ̃аа**ди анаважжадхаммаанаṃ саḇḇасо ж̇аананабаñ̃ñ̃аа. **барихаана**нди саḇḇаахи самбаддийхи барихаанаṃ. на хи галяааṇамиддарахидасса гаажи самбадди наама адт̇йди.

д̇уд̇ияаоваад̇асуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**8. д̇ад̇ияаоваад̇асуддаваṇṇанаа**

**151**. **буḇḇз**ди батамаḇодхияаṃ. **зд̇арахий**ди д̇ад̇о бажчимз гаалз. **гаараṇабадтабанз**ди гаараṇаарамбхз. **д̇зсу** вуддаґуṇаяуддзсу **т̇зрзсу. д̇асми**нди д̇асмиṃ ят̇аавуддаґуṇаяуддз буґґалз. **зваṃ саггаарз гаяирамаанз**ди ‘‘бхаддаго вадааяаṃ бхигкуу’’ди аад̇аражаадзхи бхигкуухи саггаарз гаяирамаанз. **имз** саḇрахмажаарий. ‘‘зхи бхигкуу’’ди д̇аṃ бхигкуṃ аддано мукаабхимукаṃ гарондаа вад̇анди. **яаñ̃хи д̇а**нди зд̇а д̇анди нибаадамаддаṃ **убад̇д̇аво**ди вужжади анадт̇аж̇ананадо. бадт̇аяади бхаж̇ади ḇажжхадийди **бадт̇анаа,** абхисаṅґоди ааха **“абхибадт̇анаад̇и адхимадд̇абадт̇анаа”**ди.

д̇ад̇ияаоваад̇асуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**9. жхаанаабхиñ̃ñ̃асуддаваṇṇанаа**

**152**. **яаавад̇зваа**ди иминаа самаанадт̇аṃ ‘‘яаавадз’’ди идаṃ бад̇анди ааха **“яаавад̇з ааганкаамийд̇и яаавад̇зва ижчаамий”**ди. яадижчагаṃ жхаанасамаабаддийсу васийбхаавадассанадт̇аṃ д̇ад̇зд̇аṃ аарадд̇хаṃ. **видт̇аарид̇амзва,** д̇асмаа д̇адт̇а видт̇ааридамзва ґахзд̇аḇḇанди адхиббааяо. **аасаваанаṃ каяаа**ди аасаваанаṃ каяахзду арияамаґґзна саḇḇасо аасаваанаṃ кзбидаддаа. **абажжаяабхууд̇а**нди аараммаṇабажжаяабхаавзна абажжаяабхуудаṃ.

жхаанаабхиñ̃ñ̃асуддаваṇṇанаа нидтидаа.

**10. убассаяасуддаваṇṇанаа**

**153**. лаабхасаггаарахздуби згажжз бхигкуу бхигкунубассаяаṃ ґандваа бхигкунияо оваданди, звамзваṃ аяаṃ бана т̇зро на лаабхасаггаарахзду бхигкунубассаяаґаманаṃ яааж̇ади, ат̇а гасмаади ааха **“гаммадтаанадт̇игаа”**д̇иааді. зсо хи аанандадт̇зро уссуггаабздваа бадибаддигуṇаṃ д̇ассзндо яасмаа

д̇аа бхигкунияо жад̇усажжагаммадтаанигаа, д̇асмаа бан̃жаннаṃ убаад̇аанагкандхаанаṃ уд̇аяаб̣б̣аяаад̇ибагаасанияаа д̇хаммагат̇аая вибассанаабад̇ибад̇д̇исамбад̇аṃ д̇ассзси. анижжаад̇илагкаṇаани жзва уд̇аяаб̣б̣аяаад̇игз жа саммаа д̇ассзси. хад̇т̇зна г̇ахзд̇ваа вияа бажжагкад̇о д̇ассзси. **самаад̇абзсий**д̇и д̇ад̇т̇а лагкаṇаараммаṇигавибассанаṃ самаад̇абзси. ят̇аа вийт̇ибад̇ибанно худ̇ваа баваддад̇и, звaṃ **г̇аṇхаабзси. самуд̇д̇зж̇зсий**д̇и вибассанаая аарад̇д̇хааяа сан̇каараанаṃ уд̇аяаб̣б̣аяаад̇ийсу убадтахандзсу ят̇аагаалаṃ баг̇г̇ахасамубзгкаṇзхи б̣ож̇жхан̇г̇аанаṃ анубавад̇д̇анзна бхааванаамаж̇жхимавийт̇иṃ баабзд̇ваа ят̇аа вибассанаан̃аанаṃ суббасаннаṃ худ̇ваа вахад̇и, звaṃ инд̇рияаанаṃ висад̇абхаавагараṇзна вибассанаажид̇д̇аṃ саммаа уд̇д̇зж̇зси, ниб̣б̣аанавасзна ваа самаад̇абзси. **самбахаṃсзсий**д̇и д̇ат̇аа бавад̇д̇ияамаанааяа вибассанаая самаббавад̇д̇абхааванаавасзна убари лад̇д̇хаб̣б̣абхааванаавасзна жид̇д̇аṃ самбахаṃсзси, лад̇д̇хассаад̇авасзна судту д̇осзси. звамзд̇т̇а ад̇т̇о вздид̇аб̣б̣о.

мануд̇з барин̃н̃аад̇ивасзна сажжаани б̣уж̇жхад̇ийд̇и **муни. д̇з**д̇и д̇аṃ. убаяог̇ад̇т̇з хи ид̇аṃ саамиважанаṃ. **уд̇д̇арий**д̇и убари, д̇ава ят̇аабхууд̇асабхаавад̇о барад̇од̇и ад̇т̇о. багкабад̇ид̇о аг̇ад̇иг̇аманаṃ **ад̇ирзгаогаасо. убабаригкий**д̇и анувижжа нивааараго на б̣ахумад̇о. **б̣уд̇д̇хабад̇ибхааг̇о** т̇зро. ‘‘б̣аалаа бхигкуний д̇уб̣бхаасид̇аṃ аахаа’’д̇и авад̇ваа ‘‘камат̇а, бханд̇з’’д̇и вад̇анд̇зна багкабаад̇зна вияа вуд̇д̇аṃ ход̇ийд̇и ааха **‘‘згаа бхигкуний на ваарид̇аа’’**д̇иаад̇и.

**жуд̇аа** салин̇г̇ад̇о надтаа, д̇зсанд̇арабаггамзна ад̇ассанаṃ на г̇ад̇аа. **гаṇдагасаакаа вияаа**д̇и гураṇдагаабаамаг̇г̇агаṇдагаласигаахи саакаа вияа.

убассаяасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 11. жийварасуд̇д̇аваṇṇанаа

**154**. раажаг̇ахасса д̇агкиṇабхааг̇з г̇ири д̇агкиṇааг̇ири ṇа-гаарз а-гаарасса д̇ийгхаṃ гад̇ваа, д̇асса д̇агкиṇабхааг̇з ж̇анабад̇оби **‘‘д̇агкиṇааг̇ирий’’**д̇и вужжад̇и, ‘‘г̇ирид̇о д̇агкиṇабхааг̇о’’д̇и гад̇ваа. **згад̇ивасзнаа**д̇и згзна д̇ивасзна уббаб̣б̣аж̇зсуṃ д̇зсаṃ сад̇д̇хаабаб̣б̣ажид̇аабхаавад̇о.

яад̇т̇а жад̇д̇ааро ваа уд̇д̇ари ваа бхигкуу агаббияанимант̇анаṃ саад̇ияид̇ваа бан̃жаннаṃ бхож̇анаанаṃ ан̃н̃ад̇араṃ бхож̇анаṃ згад̇о бад̇иг̇г̇аṇхид̇ваа бхун̃ж̇анд̇и, зд̇аṃ г̇аṇабхож̇анаṃ наама, д̇аṃ д̇иṇṇаṃ бхигкуунаṃ бхун̃ж̇ид̇уṃ ваддад̇ийд̇и **‘‘д̇игабхож̇анаṃ бан̃н̃ад̇д̇а’’**нд̇и важанзна г̇аṇабхож̇анаṃ бад̇игкид̇д̇анд̇и вуд̇д̇аṃ ход̇и. д̇аяо ад̇т̇авасз бад̇ижжа анун̃н̃аад̇ад̇д̇ааби **‘‘д̇игабхож̇ана’’**нд̇и вад̇анд̇и.

‘‘д̇уммаан̇г̇уунаṃ ниг̇г̇ахо зва бзсалаанаṃ паасувихааро’’д̇и ид̇аṃ згаṃ ан̇г̇аṃ. д̇зн зваааха **‘‘д̇уммаан̇г̇уунаṃ ниг̇г̇ахзнзваа’’**д̇иаад̇и. ‘‘ят̇аа д̇звад̇ад̇д̇о…бз… сан̇гхаṃ бхинд̇зяяу’’нд̇и **иминаа гаараṇзна** д̇игабхож̇анаṃ бан̃н̃ад̇д̇аṃ.

**ат̇а гин̃жарахий**д̇и ат̇а гасмаа д̇ваṃ асамбаннаг̇аṇаṃ б̣андхид̇ваа жарасийд̇и ад̇хиббааяо. асамбаннааяа барисааяа жааригаажараṇаṃ гулаануд̇д̇аяааяа на ход̇и, гулаанаṃ гхаад̇ид̇ад̇д̇аад̇и ад̇хиббааязна т̇зро **‘‘сассагхаад̇аṃ ман̃н̃з жарасий’’**д̇иаад̇имавожа.

**сод̇хзнд̇о** д̇ассаа ад̇ивияа барисуд̇д̇хабхаавад̇ассанзна. **уд̇д̇исид̇уṃ на ж̇аанаами** д̇ат̇аа жид̇д̇ассзва ануббаннабуб̣бад̇д̇аа. **гин̃жанаṃ** гилзсавад̇т̇у. сан̇г̇ахзд̇аб̣б̣акзд̇д̇авад̇т̇у **балиб̣од̇хо,** аалаяо абзгкаа. **огаасаабхаавад̇о**д̇и б̣ахугижжагараṇийяад̇аааяа гусалагирияааяа огаасаабхаавад̇о. **саннибаад̇ад̇таанад̇о**д̇и сан̇гзд̇аṃ гад̇ваа вияа гилзсараж̇аанаṃ д̇ад̇т̇а санниж̇жхабавад̇д̇анад̇о.

**сигкад̇д̇аяаб̣рахмажарияа**нд̇и ад̇хисийласигкаад̇исигкад̇д̇аяасан̇г̇ахаṃ б̣рахмаṃ сздтаṃ жарияаṃ. каṇдаад̇ибхааваабаад̇анзна **акаṇдаṃ гад̇ваа**. лагкаṇаважанан̃хзд̇аṃ. гин̃жи сигкзгад̇зсаṃ асзсзд̇ваа згантзнзва барибуурзд̇аб̣б̣ад̇аааяа **згант̇абарибуṇṇаṃ**. жид̇д̇уббаад̇амад̇д̇амби саṃгилзсамалаṃ ануббаад̇зд̇ваа аж̇жант̇амзва висуд̇д̇хаṃ гад̇ваа барихарид̇аб̣б̣ад̇аааяа **згант̇абарисуд̇д̇хаṃ**. д̇ад̇о зва сан̇каṃ вияа ликид̇анд̇и **сан̇каликид̇аṃ**. д̇знааха **‘‘ликид̇асан̇касад̇иса’’**нд̇и. д̇аатигааби д̇аг̇г̇ахаṇзнзва г̇ахзд̇ваа ‘‘массу’’д̇взва вуд̇д̇аṃ, на зд̇т̇а гзвалаṃ массуязваад̇и ад̇т̇о. гасааязна рад̇д̇аани **гаасааяаани**.

**ван̇г̇асаадаго**д̇и ван̇г̇ад̇зсз уббаннасаадаго. **зсаа**д̇и махаагассабад̇т̇зро. **абхинийхаарад̇о бадтаая** баṇид̇хаанад̇о бабхуд̇и, аяаṃ ид̇аани вужжамаанаа. аг̇г̇асаавагад̇ваяаṃ убаад̇аая д̇ад̇ияад̇д̇аа

**“д̇ад̇ияасаавага”**нди вуд̇д̇ам̣. **адтасадтибхигкусад̇асахасса**нди бхигкуунам̣ сад̇асахассан̃жзва садтисахассаани жа адта жа сахассаани.

**аян̃жа аян̃жа г̇уṇо**ди сийлад̇о бадтааяа яаава аг̇г̇апалаа г̇уṇоди гид̇д̇знд̇о махаасамуд̇д̇ам̣ буураяамаано вияа гат̇зси.

**голаахала**нди д̇звад̇аахи ниб̣бад̇д̇ид̇о голаахало.

куд̇д̇агаад̇ивасзна **бан̃жаваṇṇаа. д̇араṇам̣ ваа ход̇у мараṇам̣ ваа**ди махогхам̣ ог̇аахандо бурисо вияа мажчзрасамуд̇д̇ам̣ уд̇д̇арандо **бажчааби…бз… баад̇амуулз табзси** бхаг̇авад̇о д̇хаммад̇зсанаая мажчзрабахаанасса гат̇ид̇ад̇д̇аа.

сад̇т̇у г̇уṇаа гат̇ид̇аа наама хондийд̇и вуд̇д̇ам̣ **“сад̇т̇у г̇уṇз гат̇знд̇ассаа”**д̇и. **д̇ад̇о бадтааяаа**д̇и д̇ад̇аа сад̇т̇у саммукаа д̇хаммассаванад̇о бадтааяа.

**д̇ат̇ааг̇ад̇аман̃жассаа**д̇и д̇ат̇ааг̇ад̇асса барибхог̇аман̃жасса. **д̇аанам̣ д̇ад̇ваа** б̣раахмаṇасса **бурохид̇адтаанз табзси. д̇аад̇исассзва** сздтино **д̇хийд̇аа худ̇ваа**.

**ад̇иннавибаагассаа**д̇и буб̣б̣з гад̇уубажид̇асса саб̣басо на д̇иннавибаагасса. **д̇асса гаммассаа**д̇и д̇асса бажжзгаб̣уд̇д̇хасса бад̇д̇з биṇд̇абаад̇ам̣ чинд̇ид̇ваа галалабуураṇагаммасса. д̇асмим̣язва ад̇д̇абхаавз **сад̇д̇асу таанзсу** д̇уг̇г̇андхасарийрад̇аая **бад̇иниважд̇ид̇аа. идтагабанд̇ий**д̇и суваṇṇидтагабанд̇и. **гхад̇анидтагаа яааа**д̇и д̇асса бандияам̣ батамам̣ табид̇аидтагаая сад̇д̇хим̣ гхадзд̇аб̣баидтагаая уунаа ход̇и. **бхад̇д̇агз гаалз**д̇и ийд̇исияаа идтагаая ижчид̇агаалзязва ааг̇ад̇ааси. **д̇зна б̣анд̇ханзнаа**д̇и д̇зна силзсасамб̣анд̇хзна.

**оламб̣агаа**д̇и муд̇д̇ааманимаяаа оламб̣агаа. **буṇ̃ṇа**нд̇и над̇т̇и но буṇ̃ṇам̣ д̇ам̣, яам̣ нимид̇д̇ам̣ яам̣ гаараṇаа ид̇о сукумад̇арасса бад̇илаабхо сияаад̇и ад̇т̇о. **буṇ̃ṇанияаамзнаа**д̇и буṇ̃ṇаанубхаавасид̇д̇хзна нияаамзна. со жа **асса** б̣аараанасиражж̇ам̣ д̇аад̇ум̣ гад̇огаасо.

**пуссарат̇а**нд̇и манг̇алараṭам̣. уṇхийсам̣ ваалаб̣ийж̇аний каг̇г̇о маṇибаад̇угаа сздажчад̇д̇анд̇и **бан̃жавид̇хам̣ раажж̇агагуд̇хабхаṇд̇ам̣** . сздажчад̇д̇ам̣ висум̣ г̇ахид̇ам̣. д̇иб̣бавад̇т̇ам̣ саад̇ияид̇ум̣ буṇ̃ṇаанубхааважод̇ид̇о ‘‘нану д̇аад̇аа т̇уула’’нд̇иаад̇имааха.

**бан̃жа жанг̇аманасад̇аанийд̇и** зд̇т̇а **ид̇и**-сад̇д̇зна аад̇иадт̇зна аг̇г̇исаалаад̇ийни баб̣бажид̇асаарубб̇адтаанаани санг̇аṇхаад̇и.

**саад̇хугийḷид̇анд̇и** арияаанам̣ бариниб̣буд̇адтаанз гаад̇аб̣басаггаарам̣ вад̇ад̇и.

**наббамажж̇и нирог̇аа аяаа**д̇и бужчид̇аагаарад̇ассанам̣. **бариниб̣буд̇аа д̇зваа**д̇и д̇звий бад̇иважанам̣ ад̇ааси. **бад̇ияаад̇зд̇ваа**д̇и нияяаад̇зд̇ваа. **самаṇагабаб̣бажж̇а**нд̇и самид̇абаабзхи ариязхи анудтаад̇аб̣бабаб̣бажж̇ам̣. со хи раажж̇аа бажжзгаб̣уд̇д̇хаанам̣ взсасса д̇идтад̇д̇аа ‘‘ид̇амзва бхад̇д̇ага’’нд̇и д̇аад̇исам̣язва линг̇ам̣ г̇аṇхи.

**д̇адт̇зваа**д̇и б̣рахмалогзязва. вийсад̇имз вассз самбад̇д̇зд̇и аахарид̇ваа самб̣анд̇хо. б̣рахмалогад̇о ааг̇анд̇ваа ниб̣бад̇д̇ад̇д̇аа б̣рахмажарияаад̇хигаарасса жирагаалам̣ санг̇ахид̇ад̇д̇аа **“зваруубам̣ гат̇ам̣ маа гат̇зт̇аа”**д̇иаад̇имааха.

вийсад̇и д̇хараṇаани ‘‘нигка’’нд̇и вад̇анд̇и. алабханд̇о на васаамийд̇и саṇ̃ṇаабзссаамийд̇и самб̣анд̇хо.

**ид̇т̇аагаро**д̇и ид̇т̇ирад̇анасса уббад̇д̇идтаанам̣. **аяяад̇хийд̇аа**д̇и амхаагам̣ аяясса д̇хийд̇аа, бхад̇д̇агаабилаанийд̇и ад̇т̇о. басаад̇аруубзна ниб̣бисидтад̇ааяа ‘‘махааг̇ийва’’нд̇и бад̇имааяа сад̇исабхаавамааха. д̇знааха **“аяяад̇хийд̇ааяаа”**д̇иаад̇и.

**самаанабаṇṇа**нд̇и сад̇исабаṇṇам̣, гумаарасса гумаарияаа жа вуд̇д̇анд̇абаṇṇам̣. **ид̇о жа зд̇д̇о жаа**д̇и д̇з бурисаа самааг̇амадтаанад̇о маг̇ад̇харадтз махаад̇идт̇аг̇аамам̣ мад̇д̇арадтз саг̇аланаг̇аран̃жа уд̇д̇исса баггаманд̇аа аṇ̃ṇамаṇ̃ṇам̣ виссажж̇знд̇аа наама хонд̇ийд̇и ‘‘ид̇о жа зд̇д̇о жа бзсзсу’’нд̇и вуд̇д̇аа.

**бубпад̇аама**нд̇и хад̇т̇ихад̇т̇аббамааṇам̣ бубпад̇аамам̣. **д̣аани** бубпад̇аамаани. **д̣з̇**д̇и убхо бхад̣д̇аа жзва биббалигумааро жа. **логаамисзнаа**д̇и гз̇хассид̇абзмзна, гаамассаад̇знаад̇и ад̇т̇о. **асам̣садтаа**д̇и на сам̣садтаа . вижаараяим̣су гхадз ж̇аланд̇зна вияа бад̇ийбзна аж̇жхаасаязна самуж̇ж̇аланд̇зна вимогкаб̣ийж̇зна самуссаахид̇ажид̣д̇аа. **яанд̇аб̣ад̣д̇хааний**д̇и сассасамбаад̇анад̇т̇ам̣ д̣ад̇т̇а д̣ад̇т̇а идтагад̣вааарагаваадаяож̇анавасзна яанд̇аб̣ад̣д̇хауд̇аганигкаманад̇умб̣аани. **гамманд̇о**д̇и гасигаммагараṇадтаанам̣. **д̣аасаг̇аамаа**д̇и д̣аасаанам̣ васанаг̇аамаа.

**осаабзд̣ваа**д̇и багкибидваа. **аагаббагуд̣д̇авасзнаа**д̇и аагааравасзна гирияаавасзна жа. **ананужчавига**нд̇и баб̣б̣ажид̇авзсасса ананурyубам̣. **д̣асса мад̇т̇агз**д̇и д̣взд̇хаабат̇асса д̣вид̇хаабхуудад̇таанз.

зд̣зсам̣ санг̇ахам̣ гаад̇ум̣ ваддад̇ийд̇и нисийд̣ийд̇и самб̣анд̇хо. саа бана сад̇т̇у д̣ад̇т̇а нисаж̇ж̇аа здисийд̇и д̣ассзд̇ум̣ **“нисийд̣анд̇о банаа”**д̇иаад̇и вуд̣д̇ам̣. д̣ад̇т̇а яаа б̣уд̣д̇хаанам̣ абаримид̇агааласанг̇ахид̇аа ажинд̇зяяаабаримзяяабун̃н̃асамб̣хааруубажаяаниб̣б̣ад̣д̇аа нируубид̇асабхааваб̣уд̣д̇хаг̇уṇавиж̇ж̇од̇ид̇аа лагкаṇаануб̣яан̃ж̇анасамуж̇ж̇алаа б̣яаамаббабхаагзд̇умаалааланг̇ад̇аа сабхаавасид̣д̇хад̇аая агид̣д̇имаа руубагааяасирий, д̣ам̣язва махаагассабасса ад̣идтабуб̣б̣ам̣ басаад̇асам̣ваддханад̇т̇ам̣ аниг̇г̇ахзд̣ваа нисинно бхаг̇аваа ‘‘б̣уд̣д̇хавзсам̣ г̇ахзд̣ваа…бз… нисийд̣ий’’д̇и вуд̣д̇о. асийд̇ихад̇т̇ам̣ бад̣зсам̣ б̣яаабзд̣ваа баваддияаа ‘‘асийд̇ихад̇т̇аа’’д̇и вуд̣д̇аа. **сад̇асаако**д̇и б̣ахусаако анзгасаако. **суваṇṇаваṇṇо ахоси** ниранд̇арам̣ б̣уд̣д̇харасмийхи саманд̇ад̇о самогиṇṇад̣д̇аа. **звам̣** вуд̣д̇аббагаарзна **вздид̇аб̣б̣аа**.

**рааж̇аг̇ахам̣ наал̣анд̇а**нд̇и жа саамиад̇т̇з убаяог̇аважанам̣ анд̇араасад̣д̇аяог̇ад̇од̇и ааха **“раажаг̇ахасса наал̣анд̇аая жаа”**д̇и. **на хи мз ид̇о ан̃н̃зна сад̇т̇аараа бхавид̇ум̣ саггаа** д̣идтад̇хаммигасамбарааяигабарамад̇т̇зхи сад̣д̇аанам̣ яат̇аарахам̣ анусаасанасамад̇т̇асса ан̃н̃асса сад̣звагз абхаавад̇о. **на хи мз ид̇о ан̃н̃зна суг̇ад̇зна бхавид̇ум̣ саггаа** собханаг̇аманаг̇уṇаг̇аṇаяуд̣д̇асса ан̃н̃асса абхаавад̇о. **на хи мз ид̇о ан̃н̃зна саммаасамб̣уд̣д̇хзна бхавид̇ум̣ саггаа** саммаа саб̣б̣ад̇хаммаанам̣ саямбхун̃ааṇзна абхисамб̣уд̣д̇хасса абхаавад̇о. **иминаа**д̇и ‘‘сад̇т̇аа мз, бханд̇з’’д̇и иминаа важанзна.

**аж̇аанамаанова** саб̣б̣ан̃н̃зяаанд̇и ад̇хиббааяо. **саб̣б̣ажзд̇асаа**д̇и саб̣б̣аааж̇жхад̣д̇иганг̇абарибуṇṇажзд̇асаа. **саманнааг̇ад̇а**нд̇и самбаннам̣ саммад̣зва ану ану ааг̇ад̇ам̣ убаг̇ад̇ам̣. **палзяяаа**д̇и вид̣аалзяяа. **вилаяа**нд̇и винаасам̣.

**звам̣ сигкид̇аб̣б̣а**нд̇и ид̣аани вужжамаанаагаарзна. хирод̣д̇аббасса б̣ахалад̇аа наама вибулад̇аад̇и ааха **“маханд̇а”**нд̇и. **батамад̇арамзваа**д̇и баг̇зва убасанг̇аманад̇о. д̣ат̇аа ад̣имаанабахийно асса, хириод̣д̇аббам̣ яат̇аа саṇтаад̇и. **гусаласанниссид̇а**нд̇и анаваж̇ж̇ад̇хамманиссид̇ам̣. **адтига**нд̇и д̣зна д̇хаммзна адтигам̣. аад̇ид̇о бадтаая яаава барияосаанаа саванажид̣д̇ам̣ ‘‘саб̣б̣ажзд̇о’’д̇и ад̇хиббзд̇анд̇и ааха **“жид̣д̇асса т̇огамби б̣ахи г̇анд̇ум̣ ад̣знд̇о”**д̇и. д̣зна самод̇хаанам̣ д̣ассзд̇и. **саб̣б̣зна…бз… саманнаахарид̣ваа** аарамбхад̇о бабхуд̇и яаава д̣зсанаа нибпаннаа, д̣аава анд̇аранд̇араа бавад̣д̇зна саб̣б̣зна саманнаахааражид̣д̇зна д̇хаммам̣язва саманнаахарид̣ваа. **табид̇асод̇о**д̇и д̇хаммз нихид̇асод̇о. **од̇ахид̣ваа**д̇и абихид̇ам̣ гад̣ваа. **батамаж̇ж̇хаанавасзнаа**д̇и ид̇ам̣ асубхзсу д̣ассзва иж̇ж̇хад̇о, ид̣арад̇т̇ан̃жа сукасамбаяуд̣д̇ад̇аа вуд̣д̇аа.

сам̣саарасааг̇арз бариб̣бхаманд̇асса иṇадтаанз д̣идтанд̇и гилзсаа аасавасабхааваабаад̇анад̇од̇и ааха **“сараṇод̇и сагилзсо”**д̇и. **жад̣д̇ааро хи барибхог̇аа**д̇иаад̇ийсу яам̣ вад̣д̇аб̣б̣ам̣, д̣ам̣ висуд̣д̇химаг̇г̇ад̣д̇ам̣ сам̣ваṇṇанаасу вуд̣д̇анаязнзва вздид̇аб̣б̣ам̣. зд̇т̇а жа бхаг̇аваа батамам̣ оваад̇ам̣ т̇зрасса б̣раахмаṇаж̇аад̇игад̣д̇аа ж̇аад̇имаанабахаанад̇т̇амабхааси, д̣уд̇ияам̣ б̣аахусажжам̣ ниссаая уббаж̇ж̇анагаахам̣гаарабахаанад̇т̇ам̣, д̣ад̇ияам̣ убад̇хисамбад̣д̇им̣ ниссаая уббаж̇ж̇анагаад̣д̇асинзхабахаанад̇т̇ам̣. **адтамз д̣ивасз**д̇и бхаг̇авад̇аа самааг̇ад̇ад̇ивасад̇о адтамз д̣ивасз.

**маг̇г̇ад̇о оггаманам̣ батамад̇арам̣** бхаг̇авад̇аа самааг̇ад̇ад̇ивасзязва ахоси. яад̇и арахад̣д̇аад̇хиг̇амо бажчаа, ат̇а гасмаа баал̣ияам̣ баг̇зва сид̣д̇хам̣ вияа вуд̣д̇анд̇и ааха **“д̣зсанааваарассаа”**д̇иаад̇и. ‘‘сад̣д̇аахамзва кваахам̣, аавусо сараṇо, радтабиṇдам̣ бхун̃ж̇и’’нд̇и вад̣ваа авасараббад̣д̇ам̣ арахад̣д̇ам̣ бавзд̣знд̇о ‘‘адтамияаа ан̃н̃аа уд̇абаад̇ий’’д̇и ааха. аяамзд̇т̇а д̣зсанаавааарасса ааг̇амо. д̣ад̇о барам̣ бхаг̇авад̇аа ад̣д̇ано гад̇ам̣ ануг̇г̇ахам̣ жийварабаривад̣д̇анам̣ д̣ассзнд̇о ‘‘ат̇а ко, аавусо’’д̣иаад̇имааха.

**анд̇анд̇знаа**д̇и жад̇уг̇г̇уṇаṃ гад̇ваа бан̃н̃ад̇д̇ааяа сан̇гхаадияаа анд̇анд̇зна. **ж̇аад̇ибаṃсугуулигзна…бз… бхавид̇уṃ ваддад̇ий**д̇и зд̇зна буб̣б̣з ж̇аад̇иааран̃н̃агаг̇г̇ахаṇзна жа д̇зраса д̇худ̇ан̇г̇аа г̇ахид̇аа звааḋи д̣адтаб̣б̣аṃ. **анужчавигаṃ гаад̇у**нд̇и ануруубаṃ бад̇ибад̇д̇иṃ бад̇ибажж̇ид̇уṃ. т̇зро баарубийд̇и самб̣андхо.

бхаг̇авад̇о оваад̇аṃ бхаг̇авад̇о ваа д̇хаммагааяаṃ ниссааяа урасса васзна ж̇аад̇од̇и **орасо**. бхаг̇авад̇о ваа д̇хаммасарийрасса мукад̇о сад̇д̇ад̇иṃсаб̣од̇хибагкияад̇о ж̇аад̇о. д̇знзва д̇хаммаж̇аад̇ад̇хамманиммид̇абхаавоби саṃваṇṇид̇од̇и д̣адтаб̣б̣о. оваад̇ад̇хаммо зва сад̇т̇аараа д̣аад̇аб̣б̣ад̇о т̇зрзна аад̇аад̇аб̣б̣ад̇о **оваад̇ад̇хаммад̇ааяаад̇о,** оваад̇ад̇хаммад̇ааяаж̇ж̇од̇и ад̇т̇о, д̇аṃ арахад̇ийд̇и. зса наяо сзсабад̇зсуби.

‘‘баб̣б̣аж̇ж̇аа жа барисод̇хид̇аа’’д̇и вад̇ваа д̣ассаа саммад̇зва сод̇хид̇абхааваṃ б̣яад̇ирзгамукзна д̣ассзд̇уṃ, **‘‘аавусо, яассаа’’**д̇иаад̇и вуд̇д̇аṃ. д̣ад̇т̇а **зва**нд̇и яат̇аа ахаṃ лабхиṃ, зваṃ со сад̇т̇у сандигаа лабхад̇ийд̇и яож̇анаа. **сийханаад̇аṃ над̇ид̇у**нд̇и зд̇т̇ааби сийханаад̇анад̇анаа наама д̣зсанаава, т̇зро сад̇т̇аараа ад̇д̇ано гад̇аануг̇г̇ахамзва анандарасуд̇д̇з вуд̇д̇анаязна уллин̇г̇зд̇и, на ан̃н̃ат̇аа. на хи махаат̇зро гзвалаṃ ад̇д̇ано г̇уṇаанубхааваṃ вибхаавзд̇и. **зсса**нд̇и яаṃ ид̇ха асаṃваṇṇид̇аṃ. **буриманаязнзваа**д̇и анандарасуд̇д̇з вуд̇д̇анаязнзва.

жийварасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 12. бараṃмараṇасуд̇д̇аваṇṇанаа

**155**. яат̇аа ад̇ийд̇агаббз ад̇ийд̇аасу ж̇аад̇ийсу гаммагилзсавасзна ааг̇ад̇о, д̣ат̇аа зд̇арахиби ааг̇ад̇од̇и **д̣ат̇аааг̇ад̇о,** яат̇аа яат̇аа ваа бана гаммаṃ гад̇уубажид̇аṃ, д̣ат̇аа д̣аṃ д̣аṃ ад̇д̇абхааваṃ ааг̇ад̇о убаг̇ад̇о убабаннод̇и **д̣ат̇ааг̇ад̇о,** сад̇д̇од̇и aаха **‘‘д̣ат̇ааг̇ад̇од̇и сад̇д̇о’’**д̇и. **зд̇а**нд̇и ‘‘зваṃ ход̇и бхавад̇и д̇идтад̇и сассад̇исама’’нд̇и зваṃ бавад̇д̇аṃ д̇идтиг̇ад̇аṃ. **ад̇т̇асанниссид̇аṃ на ход̇ий**д̇и д̇идтад̇хаммигасамбарааяигабарамад̇т̇ад̇о суканд̇и басад̇т̇асанниссид̇аṃ на ход̇и. **аад̇ибрахмажарияага**нд̇и зд̇т̇а маг̇г̇аб̣рахмажарияаṃ ад̇хиббзд̇аṃ д̣асса бад̇хаанабхаавад̇о. д̣асса бана зд̇аṃ д̇идтиг̇ад̇аṃ аад̇ибад̇ибад̇аамад̇д̇аṃ на ход̇и анубагаарагад̇д̇аа виломанад̇о жа. д̣ад̇о зва ид̇араб̣рахмажарияассаби аниссаяова. зсаṃ вуд̇д̇анаязна взд̇ид̇аб̣б̣аṃ.

бараṃмараṇасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 13. сад̇д̇хаммаббад̇ируубагасуд̇д̇аваṇṇанаа

**156**. ааж̇аанаад̇и хзд̇тимамаг̇г̇зхи н̃аад̇амарияаад̇аṃ анад̇иггамид̇ваава ж̇аанаад̇и бад̇ивиж̇жхад̇ийд̇и **ан̃н̃аа,** аг̇г̇амаг̇г̇абан̃н̃аа. ан̃н̃асса аянд̇и **ан̃н̃аа,** арахад̇д̇апалаṃ. д̇знааха **‘‘арахад̇д̇з’’**д̇и.

**обхаасз**д̇и обхаасанимид̇д̇аṃ. ‘‘жид̇д̇аṃ вигамбад̇ий’’д̇и бад̇ад̇ваяаṃ аанзд̇ваа самб̣андхо. **обхаасз**д̇и висаяабхуудз. убаггилзсзхи жид̇д̇аṃ вигамбад̇ийд̇и яож̇анаа. д̇знааха **‘‘язхи жид̇д̇аṃ бавзд̇хад̇ий’’**д̇и. сзсзсуби зсзва наяо.

**убадтаанз**д̇и сад̇ияаṃ. **убзгкаая жаа**д̇и вибассанубзгкаая жа. зд̇т̇а жа вибассанааж̇ид̇д̇асамудтаанасанд̇аанавинимуд̇д̇аṃ бабхаасанаṃ руубааяад̇анаṃ **обхаасо. н̃ааṇаа**д̇аяо вибассанааж̇ид̇д̇асамбаяуд̇д̇аава. сагасагагиж̇жз сависзсо худ̇ваа бавад̇д̇о **ад̇химогко** сад̇д̇хаад̇химогко. **убадтаанаṃ** сад̇и. **убзгкаа**д̇и аавaж̇ж̇анубзгкаа. саа хи аавaж̇ж̇анажид̇д̇асамбаяуд̇д̇аа жзд̇анаа. аавaж̇ж̇анааж̇ж̇хубзгканавасзна бавад̇д̇ияаа ид̇ха ‘‘аавaж̇ж̇анубзгкаа’’д̇и вуж̇жад̇и. буна **убзгкааяаа**д̇и вибассанубзгкаава анзна самаж̇ж̇хад̇д̇ад̇ааяа зваṃ вуд̇д̇аа. **нигант̇и** наама вибассанааяа нигаамaнаа абзгкаа. сукумад̇арагилзсо ваа сияаа д̇увин̃н̃зяяо.

**имаани д̣аса таанаани**д̇и имаани обхаасаад̇ийни убаггилзсуббад̇д̇ияаа таанаани убаггилзсавад̇т̇ууни. **бан̃н̃аа яасса барижид̇аа**д̇и яасса бан̃н̃аа барижид̇авад̇ий яаат̇аавад̇о ж̇аанаад̇и. ‘‘имаани ниссааяа ад̇д̇хаа маг̇г̇аббад̇д̇о палаббад̇д̇о аха’’нд̇и бавад̇д̇аад̇химаано **д̇хаммуд̇д̇хаж̇жаṃ** д̇хаммуубаниссаяо вигкзбо. д̣ад̇т̇а гусало хи д̇аṃ яаат̇аавад̇о ж̇аананд̇о **на жа** д̣ад̇т̇а **саммохаṃ г̇ажчад̇и**.

**ад̇хиг̇амасад̣д̇хам̣маббад̇ируубагам̣ наама** анад̇хиг̇ад̇з ад̇хиг̇ад̇амаанибхааваавахад̇д̇аа. яад̣аг̇г̇зна вибассанаан̃аан̣асса убаггилзсо, д̣ад̣аг̇г̇зна бадибад̇д̇исад̣д̇хаммаббад̇ируубагод̇иби саггаа вин̃н̃аад̇ум̣. **д̇хаад̇угат̇аа**д̇и махаад̇хаад̇угат̇ам̣ вад̣ад̇и. **взд̣аллабидага**нд̇и взд̇уллабидагам̣. д̇ам̣ нааг̇абхаванад̇о аанийд̇анд̇и вад̣анд̇и. ваад̣абхаасид̇анд̇и абарз. **аб̣уд̇д̇хаважанам̣** б̣уд̇д̇хаважанзна вируж̇жханад̇о. на хи самб̣уд̇д̇хо б̣уб̣баабаравируд̇д̇хам̣ вад̣ад̇и. д̣ад̇т̇а саллам̣ убадтабзнд̇и гилзсавинаяам̣ на санд̣иссад̇и, ан̃н̃ад̣адт̇у гилзсуббад̇д̇ияаа бажжаяо ход̇ийд̇и.

**авиггаяамаана**нд̇и виггаяам̣ аг̇ажчанд̇ам̣. **д̇а**нд̇и суван̣н̣абхан̣д̇ам̣.

**на сагким̣су** н̃аан̣асса ависад̣абхаавад̇о. зса наяо ид̇о барзсуби.

ид̣аани ‘‘бхигкуу бадисамбхид̇ааббад̇д̇аа ахзсу’’нд̇иаад̣инаа вуд̇д̇амзва ад̇т̇ам̣ гаарам̣ад̇о вибхаавзд̇ум̣ буна **“батамаб̣од̇хияам̣ хий”**д̇иаад̣и вуд̇д̇ам̣. д̇адт̇а **бадибад̇д̇им̣ бууряаим̣суу**д̇и ад̇ийд̇з гад̣аа д̇з бадисамбхид̇аавахам̣ бадибад̇д̇им̣ бууряаим̣су? батамаб̣од̇хигаалигаа бхигкуу. на хи ад̇д̇асаммаабан̣ид̇хияаа буб̣б̣згад̇абун̃н̃ад̇ааяа жа винаа д̇аад̣исам̣ бхавад̇и. зса наяо ид̇о барзсуби. **д̇ад̣аа бадибад̇д̇исад̣д̇хаммо анд̇арахид̇о наама бхависсад̣ийд̇и** зд̇зна арияамаг̇г̇зна аасаннаа зва буб̣б̣абхааг̇абадибад̇аа бадибад̇д̇исад̣д̇хаммод̇и д̣ассзд̇и.

**д̣вийсуу**д̇и суд̇д̇аабхид̇хаммабидагзсу анд̇арахид̇зсуби. **анаанд̇арахид̇амзва** ад̇хисийласигкааяам̣ тид̇асса ид̇арасигкаад̣ваяасамудтаабид̇ад̇о. **гим̣ гаараан̣аа**д̇и гзна гаарам̣зна, ан̃н̃асмим̣ д̇хаммз анд̇арахид̇з ан̃н̃ад̇арасса д̇хаммасса анаанд̇арад̇хаанам̣ вужжад̇ийд̇и ад̇хиббааяо. **бадибад̇д̇ияаа бажжаяо ход̇и** анавасзсад̇о бадибад̇д̇иггамасса барид̣ийбанад̇о. **бадибад̇д̇и ад̇хиг̇амасса** бажжаяо висзсалагкан̣абадивзд̇хабхаавад̇о. **барияад̇д̇иязва бамаан̣ам̣** саасанасса тид̇ияаад̇и ад̇хиббааяо.

нану жа саасанам̣ осаггид̇ам̣ барияад̇д̇ияаа вад̇д̇амаанааяаад̇и ад̇хиббааяо. **анааараад̇хагабхигкуу**д̇и сийламад̇д̇ассаби на аараад̇хаго д̣уссийло. **имасми**нд̇и имасмим̣ баад̇имогкз. **вад̇д̇анд̇аа**д̇и ‘‘сийлам̣ агобзд̇ваа тид̇аа ад̇т̇ий’’д̇и бужчи.

**зд̇зсуу**д̇и звам̣ махандзсу сагалам̣ логам̣ аж̇жход̇т̇аридум̣ самадт̇зсу жад̇уусу махаабхууд̇зсу. **д̇асмаа**д̇и яасмаа ан̃н̃зна гзнажи ад̇имахандзнаби сад̣д̇хаммо на анд̇арад̇хааяад̇и, самаяанд̇арзна бана вад̇д̇аб̣б̣амзва над̇т̇и, д̇асмаа. **звамаахаа**д̇и ид̇аани вужжамаанаагаарам̣ вад̣ад̇и.

аад̇аанам̣ аад̇и, аад̇и зва **аад̇ига**нд̇и ааха **“аад̇игзнаад̇и аад̣аанзнаа”**д̇и. **хздтааг̇аманийяаа**д̇и ад̇хобхааг̇аг̇аманийяаа, абаая ад̣угкасса сам̣саарад̣угкасса жа ниб̣б̣ад̇д̇агаад̇и ад̇т̇о. **г̇ааравараахид̇аа**д̇и г̇аругааралахид̇аа. бад̇иссаяанам̣ нийжабхаавзна бад̇иб̣ад̇д̇хавуд̇д̇ид̇аа, бад̇иссо бад̇иссаяод̇и ад̇т̇ад̇о згам̣, со зд̇зсам̣ над̇т̇ийд̇и ааха **“аббад̇иссаад̇и аббад̇иссаяаа анийжавуд̇д̇игаа”**д̇и. зсзсам̣ сувин̃н̃зяяамзва.

сад̣д̇хаммаббад̇ируубагасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

саарадт̇аббагаасинияаа сам̣яуд̇д̇анигааяа-адтагат̇ааяа

гассабасам̣яуд̇д̇аван̣н̣анааяа лийнадт̇аббагаасанаа самад̇д̇аа.

# 6. лаабхасаггаарасаṃяуд̇д̇аṃ

## 1. батамаваггого

### 1. д̣ааруṇасуд̇д̇аваṇṇанаа

**157**. **т̇ад̣д̇хо**ди гагкаḷо анидтасса бад̣аанад̇о. **жад̇убажжаяалаабхо**ди жад̇уннаṃ бажжаяаанаṃ бадилаабхо. **саггааро**ди д̇зхиязва бажжаязхи сусанкад̇зхи буужанаа, со бана адт̇ад̇о самбад̇д̇иязваади ааха **“д̇зсаṃязва…бз… лаабхо”**ди. **ваṇṇагхосо**ди гуṇагид̇д̇анаа. андарааяасса анад̇ивад̇д̇анад̇о **анд̇арааяиго** анадт̇аавахад̇д̇аа.

д̣ааруṇасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 2. ḅаḷисасуд̇д̇аваṇṇанаа

**158**. ḅаḷисзна жарад̇и, д̇зна ваа жийвад̇ийд̇и **бааḷисиго**. д̇знааха **“ḅаḷисаṃ гахзд̇ваа жарамаано”**д̇и. **аамисаг̇ад̇а**нд̇и аамисуубаг̇ад̇аṃ аамисабад̇ид̇аṃ. д̇знааха **“аамисамагкид̇а”**нд̇и. бхиннаад̇хигараṇаанамби ḅаахирад̇т̇асамаасо ход̇зваад̇и ааха **“аамисз жагкуд̇ассана”**нд̇и. аяо вужжад̇и сукаṃ, д̣аḅḅид̇хурад̇ааяа **анаяо,** д̣угканд̇и ааха **“д̣угкаṃ бад̇д̇о”**д̇и. **ассаа**д̇и зд̇зна. гад̇д̇уад̇т̇з хи зд̇аṃ саамиваж̇анаṃ. яат̇аа гилзсаа вад̇д̇анд̇и, звaṃ бавад̇д̇амаано буггало гилзсавиббаяого на ход̇ийд̇и вуд̇д̇аṃ **“яат̇аа гилзсамаарасса гаамо, звaṃ гад̇д̇аḅḅо”**д̇и.

ḅаḷисасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 3-4. гуммасуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа

**159-160**. адтигажчабаа вужжанд̇и язсаṃ габааламадт̇агз д̇икиṇаа адтигод̇и ход̇и, д̇зсаṃ самуухо **адтигажчабагулаṃ**. мажчагажчабаад̇ийнаṃ сарийрз ламḅанд̇ий бабад̇ад̇ийд̇и **бабад̇аа,** вужжамаанаагааро аяагаṇд̇аго. **аягосагз**д̇и аяомаягосагз. **гаṇṇигасалласаṇтаано**д̇и ад̇д̇анигаабанасалласаṇтаано. **аягаṇд̇аго**д̇и аяомаяаванкагаṇд̇аго. **нигкамад̇и** зд̇т̇а ат̇аавараад̇о. бавзсид̇амад̇д̇о хи со. **ид̇аани д̇ваṃ** ‘‘амхаага’’нд̇и на вад̇д̇аḅḅо. **ид̇о ананд̇арасуд̇д̇з**д̇и жад̇удт̇асуд̇д̇амааха.

гуммасуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 5. мийḷхагасуд̇д̇аваṇṇанаа

**161**. **мийḷхагаа**д̇и звaṃ ид̇т̇илинг̇авасзна вужжамаанаа. **гуут̇абааṇагаа**д̇и гуут̇абхагкабааṇагаа. **анд̇о**д̇и гужчияаṃ.

мийḷхагасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 6. асанисуд̇д̇аваṇṇанаа

**162**. ‘‘имз лаабхасаггаараṃ анаахаранд̇аа ж̇игхажчаад̇ид̣угкаṃ баабуṇанд̇уу’’д̇и звaṃ на сад̇д̇аанаṃ д̣угкагаамад̇ааяа звамаахаад̇и аанзд̇ваа самḅанд̇хо. **ананд̇ад̣угкаṃ анубход̇и** абараабараṃ уббажж̇анагаагусалажид̇д̇аанаṃ ḅахубхаавад̇о.

асанисуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 7. д̣ид̇д̇хасуд̇д̇аваṇṇанаа

**163**. ажчависаяуд̇д̇аад̇и ваа д̣ид̇д̇хз гад̇зна **гад̇ад̣ид̇д̇хзна**. д̇знааха **“висамагкид̇знаа”**д̇и.

д̣ид̇д̇хасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**8. синġаласуд̇д̇аваṇṇанаа**

**164**. **жарасинġаало**двзва вужжади сарийрасобхаая абхаавадо. сарийрасса уġġадагаṇдагаддаа **уггаṇдагзна наама. пудадийди** палади бхижжади.

синġаласуд̇д̇аваṇṇанаа нидтидаа.

**9. взрамбхасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**165**. **гааяаṃ на рагкади наама** чаббийсадияаа сааруббаанаṃ барижжажанадо. **ваажаṃ на рагкади наама** раагасаамандаа жа годхасаамандаа жа яаава нижчаараṇадо.

взрамбхасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтидаа.

**10. саġаатагасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**166**. **"яасса саггарияамаанассаа"**ди здта **асаггаарзна жуубхаяа**нди асаггаарзна жа убхаяанжа, гадаажи саггаарзна, гадаажи асаггаарзна гадаажи убхаязнаади адто. дзнааха **"асаггаарзнаа"**диаади. сададавихаараанаṃ самбаддияаа **саададиго**ди ааха **"арахадда…бз… сукумадидтий"**диаади. датаа хи саа ''важируубаманаана''нди вужжади. **ааġададдаа**ди паласамаабаддиṃ самаабажжидуṃ дассаа буббабаригаммаṃ убаġададдаа.

саġаатагасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтидаа.

батамаваġġаваṇṇанаа нидтидаа.

**2. дудияаваġġо**

**1-2. суваṇṇабаадисуд̇д̇аадиваṇṇанаа**

**167-168**. **жаалздуṃ на саггоди** сийлабаббадасанниссидаддаа. **аннаṃ ваа гижжаṃ гароди** баġзва сийласса чаддидаддаа. дадияаадийсу абуббаṃ надти.

суваṇṇабаадисуд̇д̇аадиваṇṇанаа нидтидаа.

дудияаваġġаваṇṇанаа нидтидаа.

**3. дадияаваġġо**

**1. маадуġаамасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**170**. яаṃ висабхааġавадту бурисасса жиддаṃ барияаадааяа таадуṃ саггодийди вужжади, дадо висзсадо лаабхасаггаарова саддаанаṃ жиддаṃ барияаадааяа таадуṃ саггодийди дассздо бхаġаваа ''на дасса, бхигкавз''диаадимавожаади дассздо **"на дассаа"**диаадимааха.

маадуġаамасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтидаа.

**2. галяааṇийсуд̇д̇аваṇṇанаа**

**171**. **дудияаṃ уддаанамзва,** дассзва адтасса гзвалаṃ жанабадагаляааṇийвасзна вуддаṃ.

галяааṇийсуд̇д̇аваṇṇанаа нидтидаа.

**3-6. згабуд̇д̇агасуд̇д̇аадиваṇṇанаа**

**172-175**. **саддхаа**ди арияамаġġзна ааġадасаддхаа адхиббздаади ааха **"содаабаннаа"**ди.

згабуд̇д̇агасуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 7. д̇ад̇ияасамаṇаб̣раахмаṇасуд̇д̇аваṇṇанаа

**176**. **звамаад̇ий**ди **аад̇и**-сад̇д̇зна б̣аахусажжасаṃварасийлаад̇ийнаṃ санг̇ахо д̇адтаб̣б̣о. **лаабхасаггаарасса самуд̇аяаṃ** уббад̇д̇игаараṇаṃ самуд̇аяасажжавасзна д̇угкасажжасса уббад̇д̇ихзд̇уд̇аавасзна.

д̇ад̇ияасамаṇаб̣раахмаṇасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 8. чависуд̇д̇аваṇṇанаа

**177**. **лаабхасаггаарасилого нарагаад̇ийсу ниб̣б̣ад̇д̇знд̇о**ди ид̇аṃ д̇анниссаяаṃ гилзсаг̇аṇаṃ санд̇хааяааха. **ниб̣б̣ад̇д̇знд̇о**ди ниб̣б̣ад̇д̇аабзнд̇о. **имаṃ** мануссa**ад̇д̇абхаавaṃ наасзд̇и** мануссад̇д̇аṃ буна ниб̣б̣ад̇д̇идуṃ аббад̇аанавасзна. **д̇асмаа**ди д̇уг̇г̇ад̇иниб̣б̣ад̇д̇аабанад̇о идха мараṇад̇угкаавахана д̇о жа.

чависуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 9. ражж̇усуд̇д̇аваṇṇанаа

**178**. **караа парусаа** чавиаад̇ийни чинд̇анз самадт̇аа.

ражж̇усуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 10. бхигкусуд̇д̇аваṇṇанаа

**179**. **д̇аṃ санд̇хааяаа**д̇и д̇идтад̇хаммасукавихаарасса огаасаабхаавaṃ санд̇хаая.

бхигкусуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

д̇ад̇ияавагг̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 4. жад̇удт̇авагг̇о

## 1-4. бхинд̇исуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа

**180-183**. **д̇зва д̇ад̇д̇о саг̇г̇з ваа ниб̣б̣ад̇д̇зяяаа**д̇иаад̇и баригаббаважанаṃ. на хи бажжзгаб̣од̇хияаṃ нияад̇аг̇ад̇иго анд̇араа маг̇г̇апалаани ад̇хиг̇анд̇уṃ бхаб̣б̣од̇и. **со**д̇и анаважж̇ад̇хаммо. **ассаа**д̇и д̇зва д̇ад̇д̇асса. **самужчзд̇амаг̇амаа** гад̇уубажид̇асса махад̇о баабад̇хаммасса б̣алзна д̇асмиṃ ад̇д̇абхаавз самужчзд̇абхаавад̇о, на ажжанд̇аая. агусалаṃ наамзд̇аṃ аб̣алаṃ, гусалаṃ вияа на махааб̣алаṃ, д̇асмаа д̇асмиṃязва ад̇д̇абхаавз д̇аад̇исаанаṃ буг̇г̇алаанаṃ ад̇згижчад̇аа, анн̃ат̇аа саммад̇д̇анияаамо вияа мижчад̇д̇анияаамо ажжанд̇иго сияаа. яад̇и звaṃ ваддакааṇугаж̇од̇анаа гат̇анд̇и? аасзванаавасзна, д̇асмаа ят̇аа ‘‘сагиṃ нимуг̇г̇о нимуг̇г̇о зва б̣аало’’д̇и вуд̇д̇аṃ, звaṃ ваддакааṇугаж̇од̇анаа. яаад̇исз хи бажжаяз бад̇ижжа буг̇г̇ало д̇аṃ д̇ассанаṃ г̇аṇхи, д̇ат̇аа жа бад̇ибанно, буна ажинд̇аббад̇иваддз бажжаяз бад̇ид̇ад̇о сийсугкибанамасса на ход̇ийд̇и на вад̇д̇аб̣б̣аṃ.

бхинд̇исуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 5. ажирабагганд̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**184**. **гаалз самбад̇д̇з**д̇и г̇аб̣бхасса барибаагаг̇ад̇ад̇д̇аа вижаая анагаалз самбад̇д̇з. **бод̇а**нд̇и ассад̇арияаа буд̇д̇аṃ. **зд̇а**нд̇и ‘‘г̇аб̣бхо ассад̇ариṃ ят̇аа’’д̇и зд̇аṃ важанаṃ.

ажирабагганд̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 6. бан̃жарат̇асад̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**185**. абхихарийяад̣ийд̇и абхихааро, бхад̣д̇ам̣язва абхихааро **бхад̣д̇аабхихааро**д̇и ааха **“абх̣ихарид̇аб̣б̣ам̣ бхад̣д̇а”**нд̇и. **мажчабид̣д̇а**нд̇и ваал̣амажчабид̣д̣ам̣. **багкибзяяу**нд̇и урағаад̣инаа осин̃жзяяум̣.

бан̃жарат̇асад̇асуд̣д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**7-13. маад̇усуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа**

**186-187**. **маад̇уби хзд̇уу**д̇и ад̣д̇ано маад̇уяаа уббаннаанад̣т̇аавахасса бахаанахзд̇уби. **ид̇о барзсуу**д̇и ‘‘бид̇уби хзд̇уу’’д̇и звамаад̣ийсу.

маад̇усуд̣д̇аад̣иван̣н̣анаа нидтид̇аа.

саарад̣т̇аббагаасинияаа сам̣яуд̣д̇анигааяа-адтагат̇ааяа

лаабхасаггаарасам̣яуд̣д̇аван̣н̣анааяа лийнад̣т̇аббагаасанаа самад̣д̇аа.

# 7. раахуласаṃяуд̇д̇аṃ

## 1. батамавагг̇о

### 1-8. жагкусуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа

**188-195**. **згавихаарий**д̇и жад̇уусуби ирияаабат̇зсу згаагий худ̇ваа вихарандо̇. **вивзгадто**д̇и вивиддадто, дзнааха **“ниссад̇д̇о”**д̇и. **сад̇ияаа авиббавасандо̇**д̇и сад̇ияаа авиббаваасзна тидо̇, саḅбад̇аа авижахханавасзна бавад̇д̇о. **аад̇аабийд̇и вийрияасамбанно**д̇и саḅбасо гилзсаанаṃ аад̇аабанабарид̇аабанавасзна бавад̇д̇авийрияасаманг̇ийбхуудо̇. **бахид̇ад̇д̇о**д̇и д̇асмиṃ висзсаадхиг̇амз бзсид̇ажид̇д̇о, д̇ад̇т̇а нинно д̇аббаḅбхаароди ад̇т̇о. **худ̇ваа абхаававагаарзнаа**д̇и уббад̇д̇ид̇о буḅбз авижж̇амаано бажжаяасамаваазна худ̇ваа уббажж̇ид̇ваа бханг̇убарамасанкаад̇зна абхаавагаарзна. **анижжа**нд̇и нижжадхуваад̇аабхаавадо̇. **уббаад̇аваяаванд̇ад̇ааяаа**д̇и каṇз каṇз уббажж̇ид̇ваа нируж̇жханадо̇. **д̇аавагаалигад̇ааяаа**д̇и д̇анкаṇигад̇ааяа. **вибариṇаамагодияаа**д̇и вибариṇаамаванд̇ад̇ааяа. жагку̃хи убаад̇ааяа вигаараабаж̇ж̇анзна вибариṇаманд̇аṃ винаасаṃ бад̇ибийḷаṃ баабуṇаад̇и. **нижжабад̇игкзбад̇о**д̇и нижжад̇ааяа бад̇игкибид̇аḅбад̇о лзсамад̇д̇ассаби анубалаḅбханадо̇. **д̇угкаманадтзнаа**д̇и ниранд̇арад̇угкад̇ааяа д̇угкзна камид̇аḅбад̇о. **д̇угкавад̇т̇угадтзнаа**д̇и наанаббагаарад̇угкаадхидтаанадо̇. **сад̇ад̇асамбийḷанадтзнаа**д̇и абхиṇхад̇аабасабхаавадо̇. **сукабад̇игкзбзнаа**д̇и сукабхаавасса бад̇игкибид̇аḅбад̇о. **д̇аṇхааг̇аахо** мамаṃгаарабхаавадо̇. **маанаг̇аахо** ахаṃгаарабхаавадо̇. **д̇идтиг̇аахо** ‘‘ад̇д̇аа мз’’д̇и вибаллаасабхаавадо̇. **вирааг̇авасзнаа**д̇и вираағ̇агг̇ахаṇзна. д̇ат̇аа **вимуд̇д̇ивасзнаа**д̇и вимуд̇д̇игг̇ахаṇзна.

**басаад̇аава г̇ахид̇аа** д̇ваарабхааваббад̇д̇асса адхиббзд̇ад̇д̇аа. **саммасанажааражид̇д̇аṃ** д̇ваарабхууд̇аманод̇и адхиббааяо.

**чадтз** аараммаṇз **д̇збхуумагадхаммаа** саммасанажаарасса адхиббзд̇ад̇д̇аа. яат̇аа батамасуд̇д̇з ба̃жа басаад̇аа г̇ахид̇аа, на сасамбхааражагкуаад̇аяо, зваṃ д̇ад̇ияасуд̇д̇з на басаад̇авад̇т̇угажид̇д̇амзва г̇ахид̇аṃ. на д̇аṃсамбаяуд̇д̇аа дхаммаа. зва̃хи авадхаараṇаṃ саадт̇агаṃ ход̇и а̃̃ат̇аа д̇зна абанзд̇аḅбасса абхаавадо̇. **саḅбад̇т̇аа**д̇и саḅбзсу жад̇уд̇т̇асуд̇д̇аад̇ийсу. **ж̇аванаббад̇д̇аа**д̇и ж̇аванажид̇д̇асаṃяуд̇д̇аа.

жагкусуд̇д̇аад̇иваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 9. дхаад̇усуд̇д̇аваṇṇанаа

**196**. аагаасадхаад̇у руубабарижчзд̇ад̇ааяа руубабарияаабаннанд̇и адхиббааязна **“сзсаахи рууба”**нд̇и вуд̇д̇аṃ. **наамарууба**нд̇и д̇збхуумагаṃ наамаṃ рууба̃жа гат̇ид̇аṃ.

дхаад̇усуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 10. кандхасуд̇д̇аваṇṇанаа

**197**. **саḅбасанг̇аахигабарижчзд̇знаа**д̇и дхаммасанг̇аṇханабарияааязна. **идхаа**д̇и имасмиṃ суд̇д̇з. **д̇збхуумагаад̇и г̇ахзд̇аḅбаа** саммасанажаарасса адхиббзд̇ад̇д̇аа.

кандхасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

батамавагг̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 2. д̇уд̇ияавагг̇о

### 11. анусаяасуд̇д̇аваṇṇанаа

**200**. д̇уд̇ияавагг̇з **ад̇д̇ано**д̇и ааяасмаа раахуло ад̇д̇ано сави̃̃ааṇагаṃ гааяаṃ д̇ассзд̇и. **барассаа**д̇и барасса ави̃̃ааṇагагааяаṃ д̇ассзд̇и. барасанд̇ааз ваа аруубз дхаммз агг̇ахзд̇ваа руубагааяамзва г̇аṇхандо ваад̇ад̇и. абарз ‘‘аса̃̃асад̇д̇аанаṃ ад̇д̇абхаавам сандхааяа д̇ат̇аа вуд̇д̇а’’нд̇и ваданд̇и.

**буримзнаа**д̣и ‘‘имасмим̣ савин̃н̃аан̣агз гааяз’’д̣и иминаа бад̣зна. **бажчимзнаа**д̣и ‘‘б̣ахид̣д̣хаа’’д̣и иминаа бад̣зна. **зд̣з гилзсаа**д̣и зд̣з д̣идтид̣ан̣хаамаанасан̃н̃ид̣аа гилзсаа. **зд̣зсу вад̣т̣уусуу**д̣и ажжхад̣д̣аб̣ахид̣д̣хаавад̣т̣уусу. **самма…бз… бассад̣ий**д̣и бубб̣абхаагз вибассанаан̃аан̣зна саммасанавасзна, магг̣агкан̣з абхисамаяавасзна судту ад̣д̣абажжагкзна н̃аан̣зна бассад̣и.

анусаяасуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

### 12. абаг̣ад̣асуд̣д̣аван̣н̣анаа

**201**. ‘‘ахамзд̣а’’нд̣и ахам̣гаараад̣ийнам̣ анавасзсаббахаанзна ажжанд̣амзва **абаг̣ад̣ам̣**.

абаг̣ад̣асуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

д̣удияавагг̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

**д̣вийсуу**д̣и батамавагг̣аад̣ийсу. д̣зсанааяа асзгкабхуумияаа д̣зсид̣ад̣д̣аа **асзгкабхууми гат̣ид̣аа. батамо**д̣и батамавагг̣о ‘‘саад̣ху мз, бханд̣з, бхаг̣аваа’’д̣иаад̣инаа **ааяаажанд̣асса, д̣удияо анааяаажанд̣асса** т̣зрасса ажжхаасаяавасзна гат̣ид̣о. **вимуд̣д̣ибарибаажанийяад̣хаммаа** наама виваддасанниссид̣аа сад̣д̣хинд̣рияаад̣аяо. д̣зна бана вибассанааяа гат̣ид̣ад̣д̣аа гат̣ид̣аа зваад̣и. д̣ам̣д̣ам̣д̣зсанаанусаарзна хи т̣зро д̣з д̣хаммз барибаагам̣ баабзси. д̣ат̣аа хи бхаг̣аваа д̣удияавагг̣ам̣ анааяаажид̣оби д̣зсзси.

саарад̣т̣аббагаасинияаа сам̣яуд̣д̣анигааяа-адтагат̣ааяа

раахуласам̣яуд̣д̣аван̣н̣анааяа лийнад̣т̣аббагаасанаа самад̣д̣аа.

# 8. лагкаṇасаṃяуддḯаṃ

## 1. батамавагґо

### 1. адтисуддḯаваṇṇанаа

**202**. **ааяасмаа жа лагкаṇо**диаадийсу ‘‘го наамааяасмаа лагкаṇо, гасмаа жа ‘лагкаṇо’ди наамаṃ ахоси, го жааяасмаа моґґаллаано, гасмаа жа сидаṃ баадваагаасий’’ди даṃ саб̣б̣аṃ багаасздуṃ **“явааяа”**ндиаади аарадддхаṃ. **лагкаṇасамбаннзнаа**ди бурисалагкаṇасамбаннзна.

ийсаṃ хасидаṃ ‘‘сида’’нди вужжадийди ааха **“мандḯахасидḯа”**нди. **адтисанḯкалига**нди наяидаṃ авиññаaṇагаṃ адтисанḯкалигамаддаṃ, атḯа ко зго бздоди ааха **“бздḯалогз ниб̣б̣адḯдḯа”**нди. **здḯз аддḯабхааваа**ди бздаддабхааваа. **на аабаатḯаṃ ааґажчандḯий**ди дзваддабхааваа вияа на аабаатḯаṃ ааґажчанди багадияаа. дзсаṃ бана ружияаа аабаатḯаṃ ааґажчзяяуṃ мануссаанаṃ. дугкаабхибхуудаанаṃ анаатḯабхаавадассанабададтаанаа гаруṇаади ааха **“гааруññз гаддḯаб̣б̣з”**ди. аддано жа самбаддиṃ буддханаaṇасса жа самбаддинди бажжзгаṃ самбаддисаддо яожздаб̣б̣о. дадубхаяаṃ вибхаавздуṃ **“дḯаṃ хий”**диаади вуддаṃ. дадтḯа аддано самбаддиṃ ануссаридваа сидаṃ баадваагаасийди бадаṃ аанздваа самб̣андхидаб̣б̣аṃ. **дḯхаммадḯхаадḯуу**ди саб̣б̣аññудаññааṇаṃ сандхааяа вададии. **дḯхаммадḯхаадḯуу**ди ваа дхаммаанаṃ сабхааво.

**идḯаро**ди лагкаṇадтзро. **убабаддḯий**ди жḯаади. убабаддисийсзна хи датḯааруубаṃ аддабхааваṃ вададии. **лохадḯуṇдагзхий**ди лохамаязхзва дуṇдагзхи. **жарандḯий**ди аагаасзна ґажчанди. **ажчарияаṃ вадḯаа**ди ґарахажчарияаṃ наамздаṃ. **жагкубхуудḯаа**ди самбаддадиб̣б̣ажагкугаа, логасса жагкубхуудаади зваṃ ваа здтḯа адтḯо дадтаб̣б̣о.

**яадḯраа**ди хздуадтз нибаадоди ааха **“яадḯраади гаараṇаважана”**нди. аññадра хи ‘‘яадра хи наамаа’’ди адтḯо вужжади. **аббамааṇз саддḯанигааяз** дз жа ко вибхааґзна гаамабхаваадибхздз бхавз, нираяаадибхздаа ґадияо, наанаддагааяанаанаддасаññиаадивиññааṇадтидияо, датḯааруубз саддаавaaсз жа саб̣б̣аññудаññааṇаñжа мз убанздуṃ **бажжагкаṃ гарондḯзна**.

**ґогхаадḯаго**ди ґуннаṃ абхиṇхаṃ хананаго. дзнааха **“вадḯхидḯваа вадḯхидḯваа”**ди. **дḯассаа**ди ґуннаṃ вадхагагаммасса. **абараабарияагаммассаа**ди абараабарияавзданийяагаммасса. б̣алавадаа ґогхаадагагаммзна вибаагз дийяамаанз аладдхогаасаṃ абараабарияавзданийяаṃ дасмиṃ вибаггавибаагз идаани ладдхогаасаṃ **“авасзсагамма”**нди вуддаṃ. **бадисандḯхий**ди баабагаммажḯанидаа бадисандхи. **гаммасабхааґадḯаяаа**ди гаммасадисабхаавзна. **аарамманаṇасабхааґадḯаяаа**ди ааpамманасса сабхааґабхаавзна садисабхаавзна. яаадисз хи ааpамманз буб̣б̣з даṃ гаммаṃ дасса жа вибааго бавадо, даадисзязва аарамманз идаṃ гаммаṃ имасса вибааго жа баваддоди гадваа вуддаṃ **“дḯассзва гаммасса вибаагаавасзснаа”**ди. бхавади хи даṃсадисзби даб̣б̣охааро яатḯаа ‘‘со зва диддиро, дааниязва осадхааний’’ди. **нимиддḯаṃ ахосий**ди буб̣б̣з гадуубажидасса бздуубабаддиниб̣б̣аддaнавасзна гадогаасасса дасса гаммасса нимиддабхуудаṃ идаани датḯаа убадтахандаṃ дасса вибаагасса нимиддаṃ аарамманаṃ ахоси. **со**ди ґогхаадаго. **адтисанḯкалигабздḯо жḯаадḯо** гаммасаригкагавибаагадаавасзна.

адтисуддḯаваṇṇанаа нидтидаа.

### 2. бзсисуддḯаваṇṇанаа

**203**. **ґомаṃсабзсияо гадḯваа**ди ґаавиṃ вадхидваа вадхидваа ґомаṃсаṃ паалздваа бзсияо гадваа. **сугкаабздḯваа**ди гааландараṃ табанадтḯаṃ сугкаабздваа. сугкаабияамаанаанаṃ маṃсабзсийнаñхи валлуурасамаññаа.

бзсисуддḯаваṇṇанаа нидтидаа.

### 3. бинḍасуддḯаваṇṇанаа

**204**. **ниббагкажаммз**ди виґадабагкажаммз.

**4. нижчависуд̇д̇аваṇṇанаа**

**205**. ураḅбхз ханад̇ийд̇и **ораḅбхиго. зḷагз**д̇и ажз̇.

**5. асиломасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**206**. **ниваабабудтз**д̇и ад̇д̇анаа д̣иннаниваабзна босид̇з. **асинаа вад̇хид̇ваа вад̇хид̇ваа** виггиṇанд̇о.

**6. сад̇д̇исуд̇д̇аваṇṇанаа**

**207**. **згаṃ миг̇а**нд̇и згаṃ д̣ийбагамиг̇аṃ.

**7. усуломасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**208**. **гаараṇаахий**д̇и яаад̇анаахи. **ñад̇ваа**д̇и гаммадтаанаṃ ñад̇ваа.

**8. суужиломасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**209**. суṇод̇и буурзд̇ийд̇и **суу̇до,** ассад̣амагаад̣иго.

**9. д̣уд̇ияасуужиломасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**210**. бзсуññуубасаṃхааравасзна ид̇о суд̇аṃ амуд̇ра, амуд̇ра ваа суд̇аṃ ид̇ха суужзд̇ийд̇и **суужаго**. анаяаḅяасанаṃ баабзси мануссзд̇и самḅанд̇хо.

**10. гумбхаṇдасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**211**. **винижчаяаамажжо**д̇и раññаа ад̣дагараṇз табид̇о винижчаяамахаамад̣д̇о. со хи г̇аамаж̇анагааяаṃ гуудзд̇и ваñжзд̇ийд̇и **г̇аамагуудаго**д̇и вужжад̇и. гзжи ‘‘д̇аад̣исо зва г̇аамаж̇здтаго г̇аамагуудаго’’д̇и вад̇анд̇и. **самзна бхавид̇аḅḅаṃ,** ‘‘д̇хаммадто’’д̇и вад̇д̇аḅбад̇о. рахассанг̇з нисийд̣анавасзна **висамаа нисаж̇ж̇аава ахоси**.

гумбхаṇдасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

батамавагг̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**2. д̣уд̇ияавагг̇о**

**1. сасийсагасуд̇д̇аваṇṇанаа**

**212**. **пусанд̇о**д̇и т̇зяяааяа пусанд̇о.

**3. нижчавидт̇исуд̇д̇аваṇṇанаа**

**214**. **маад̣уг̇аамо** сассаамиго **ад̇д̇ано пассз аниссаро. ваддид̇ваа**д̇и бхассид̇ваа абараṃ г̇анд̇ваа.

**4. манг̇улидт̇исуд̇д̇аваṇṇанаа**

**215**. манг̇анавасзна улад̇ийд̇и **манг̇ули,** вируубаḅийбхажчабхаавзна бавад̇д̇ад̇ийд̇и адт̇о. д̇знааха **“вируубаṃ д̣уд̇д̇асигаṃ ḅийбхажча”**нд̇и.

**5. огилинийсуд̇д̇аваṇṇанаа**

**216**. уд̇д̇хаṃ уд̇д̇хаṃ агг̇инаа баггасарийрад̇аая **уббаггаṃ**. хздтад̇о баг̇г̇хараṇавасзна гилиннасарийрад̇аая **огилиний**. ид̇о жид̇о жа анг̇аарасамбаригиṇṇад̇аая **огириний**. д̇знааха **“саа гираа”**д̇иаад̣и. **анг̇аарaжид̇агз**д̇и анг̇аарасаñжаяз. **сарийрад̇о баг̇г̇харанд̇и**

асужид̣̇уг̇г̇анд̇хаж̇зг̇ужчаани сзд̣̇аг̇ад̇аани. **д̇асса гира ран̃н̃о**д̇и д̇асса гаалин̇г̇асса ран̃н̃о. **наадагиний**д̇и нажжз ад̇хигад̇аа ид̇т̇ий. **сзд̣̇а**нд̇и сзд̣̇анам̣, д̇аабананд̇и ад̇т̇о.

огилинийсуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 6. асийсагасуд̇д̇аваṇṇанаа

**217**. **асийсагам̣ габ̣анд̇хам̣ худ̇ваа ниб̣бад̇д̇и** гаммааяууханагаалз д̇аг̇аа нимид̇д̇аг̇г̇ахаṇабарижаяад̇о.

### 7-11. баабабхигкусуд̇д̇аад̣иваṇṇанаа

**218-222**. **лаамагабхигкуу**д̇и хийнааж̇аарад̇ааяа лаамаго, бхигкувзсад̇ааяа, бхигкаахаарзна ж̇ийванад̇о ж̇а бхигку. **жид̇д̇агзл̣и**нд̇и жид̇д̇аружияам̣ д̇ам̣ д̇ам̣ гийл̣анд̇о. **аяамзваа**д̇и бхигкувад̇т̇усмим̣ вуд̇д̇анаяо зва.

баабабхигкусуд̇д̇аад̣иваṇṇанаа нидтид̇аа.

саарад̇т̇аббагаасинияаа сам̣яуд̇д̇анигааяа-адтагат̇ааяа

лагкаṇасам̣яуд̇д̇аваṇṇанааяа лийнад̇т̇аббагаасанаа самад̇д̇аа.

# 9. обаммасам̣яуд̇д̇ам̣

### 1. гуудасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**223**. **гуудам̣ г̇ажчанд̇ий**д̇и гуудажчид̣д̣асса анубависанавасзна гуудам̣ г̇ажчанд̇и. яаа жа г̇обаанасияо г̇обаанасанд̇араг̇ад̇аа, д̇ааби гуудам̣ аахажжа таанзна **гууданг̇г̇амаа**. д̇увид̇хааби гуудз самосаран̣аа. **гуудасса самуг̇г̇хаад̇зна** винаасзна бхиж̇ж̇анзна. **авиж̇ж̇ааяа самуг̇г̇хаад̇знаа**д̇и авиж̇ж̇ааяа ажжанд̇амзва аббавад̇д̇ияаа. д̇зна жа могкад̇хаммаад̇хиг̇амзна д̇ад̇анууруубад̇хаммаад̇хиг̇амо д̇ассид̇о. **аббамад̇д̇аа**д̇и бана иминаа д̇асса убааяо д̇ассид̇о.

гуудасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 2. накасикасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**224**. **звам̣ аббагаа** яат̇аа накасикааяа ааробид̇абам̣су, суг̇ад̇исам̣вад̇д̇анияасса гаммасса аббагад̇д̇аа **звам̣ д̇звзсубий**д̇и хийнууд̇аахаран̣авасзна вуд̇д̇ам̣. аббад̇араа хи сад̇д̇аа яз д̇звзсу ж̇ааяанд̇и, д̇ан̃жа ко гаамад̇звзсу. ид̇арзсу бана вад̇д̇аб̣б̣амзва над̇т̇и.

накасикасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 3. гуласуд̇д̇аван̣н̣анаа

**225**. **вид̇хам̣саянд̇и** вихзтаянд̇и. **ваддхид̇аа**д̇и бхааванаабаарибуурivasзна бариб̣руухид̇аа. **бунаббунам̣ гад̇аа**д̇и бхааванааяа б̣ахулийгаран̣зна абараабарам̣ бавад̇д̇ид̇аа **яуд̇д̇аяаанам̣ вияа гад̇аа**д̇и яат̇аа яуд̇д̇ам̣ ааж̇ан̃н̃арат̇ам̣ чзгзна саарат̇инаа ад̇хидтид̇ам̣ яат̇ааружи бавад̇д̇ад̇и, звам̣ яат̇ааружи бавад̇д̇ияаа г̇амид̇аа. **бад̇идтаанадтзнаа**д̇и ад̇хидтаанадтзна. **вад̇т̇у вияа гад̇аа** саб̣б̣асо убаггилзсависод̇ханзна сувисод̇хид̇амарияаад̇ам̣ вияа гад̇аа. **ад̇хидтид̇аа**д̇и бад̇ибагкад̇уурийбхаавад̇о субхаавид̇абхаавзна авигамбанзяяад̇ааяа табид̇аа . **саманд̇ад̇о жид̇аа**д̇и саб̣б̣абхааг̇зна бхаавануубажаяам̣ г̇амид̇аа. д̇знааха **“суваддхид̇аа”**д̇и . **судту самаарад̇д̇хаа**д̇и мзд̇д̇аабхааванааяа мад̇т̇агаббад̇д̇ияаа саммад̇зва самбаад̇ид̇аа.

гуласуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 4. огкаасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**226**. **махаамукаугкалийна**нд̇и махаамукаанам̣ маханд̇агол̣умб̣аанам̣ сад̇ам̣. **бан̣ийд̇абхож̇анабхарид̇аана**нд̇и саббимад̇хусаггараад̇ийхи убанийд̇абан̣ийд̇абхож̇анзхи барибун̣н̣аанам̣. **д̇ассаа**д̇и баатасса. **г̇од̇уханамад̇д̇а**нд̇и г̇од̇оханавзлаамад̇д̇ам̣. д̇ам̣ бана гид̇д̇агам̣ ад̇хиббзд̇анд̇и ааха **“г̇аавияаа”**д̇иаад̇и. **саб̣б̣асад̇д̇зсу хид̇абаран̣а**нд̇и анод̇хисомзд̇д̇аабхааванамааха – мзд̇д̇ажид̣д̣ам̣ аббанааббад̇д̇ам̣ бхаавзд̇ум̣ саггод̇ийд̇и ад̇хиббааяо. д̇амби д̇ад̇о яат̇аавуд̇д̇ад̇аанад̇о **махабпалад̇ара**нд̇и.

огкаасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

### 5. сад̇д̇исуд̇д̇аван̣н̣анаа

**227**. **аг̇г̇з бахарид̇ваа**д̇и д̇ин̣хапаласад̇д̇ияаа аг̇г̇з хадт̇зна ваа мудтинаа ваа бахаарам̣ д̇ад̇ваа. **габбаасаваддим̣ вияаа**д̇и бахад̇агаббаасабин̣дам̣ вияа. **нияяаасаваддим̣ вияаа**д̇и паласан̣таанам̣ нияяаасабин̣дам̣ вияа. **згад̇о гад̇ваа**д̇и галигаад̇ибхаавзна вийсад̇им̣сабин̣даани згаж̇жхам̣ гад̇ваа. **аллияаабзнд̇о** бин̣дам̣ гаронд̇о. **бад̇илзн̣зд̇ий**д̇и бад̇илийнаяад̇и наамзд̇и. **аллияаабзнд̇о** д̇з д̇звзби д̇хаараа згад̇о сампусаабзнд̇о. **бад̇игод̇д̇зд̇ий**д̇и бад̇ибахарад̇и. д̇ад̇т̇а кан̣дам̣ вияа нияяаасо. **габбаасавадданагаран̣ийяа**нд̇и вихад̇асса габбаасасса бад̇исам̣харан̣авасзна б̣анд̇ханад̇ан̣дам̣. **бавад̇д̇знд̇о**д̇и габбаасасса сам̣взлланавасзна бавад̇д̇знд̇о.

сад̇д̇исуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 6. ḋханугġахасуḋḋаваṇṇанаа

**228**. **ḋаḷхаḋхануно**ḋи ṫираḋараḋхануно. иḋаани ḋасса ṫираḋарабхааваṃ барижчзḋаḋо ḋассзḋуṃ **“ḋаḷхаḋхануу”**ḋиааḋи вуḋḋаṃ. ḋаḋṫа **ḋвисахассаṫаама**нḋи балаанаṃ ḋвисахассаṫаамаṃ. вуḋḋамзваḋṫаṃ баагаḋаḋараṃ гаḋваа ḋассзḋуṃ **“яассаа”**ḋиааḋимааха. ḋаḋṫа **яассаа**ḋи ḋхануно. **ааробиḋассаа**ḋи жияаṃ ааробиḋасса. **жияааḅаḋḋхо**ḋи жияааяа ḅаḋḋхо. баṫавиḋо мужжаḋи, зḋаṃ ‘‘ḋвисахассаṫаама’’нḋи взḋиḋаḅḅаṃ . **лохасийсааḋийна**нḋи гааḷалохаḋамḅалохасийсааḋийнаṃ. **бхааро**ḋи бурисабхааро, со бана маж̇жхимабурисасса васзна зḋисаṃ ḋасса ḅалаṃ ḋаḋтаḅḅаṃ. **угġахиḋасиббаа** ḋханувзḋасигкаавасзна. **жиṇṇавасийбхааваа** лагкзсу авираж̇жханасарагкзбавасзна. гаḋаṃ раажаġгулааḋийсу убаġанḋваа асанаṃ сарагкзбо зḋзхийḋи **гаḋуубасанаа**ḋи ааха **“раажаġгулааḋийсу ḋассиḋасиббаа”**ḋи.

‘‘ḅоḋхисаḋḋо жаḋḋаари гаṇḋаани аахарий’’ḋи ваḋваа ḋамзва аḋṫаṃ виḋṫаараḋо ḋассзнḋо **“ḋаḋаа гираа”**ḋиааḋимааха. ḋаḋṫа **жависсаамаа**ḋи ḋхаависсаама. **аġġи уḋтахий**ḋи сийгхабаḋанасанḋаабзна жа суурияарасмисанḋаабасса аасаннабхаавзна жа усумаа уḋтахи. **багкабан̈жарзнаа**ḋи багкажаалан̇ḋарзна.

**ниваḋḋиḋваа**ḋи ‘‘ниббаяож̇анамиḋаṃ ж̇авана’’нḋи ниваḋḋиḋваа. **баḋḋагаḋаахзна оḋṫаḋабаḋḋо вияаа**ḋи бихиḋабаḋḋо вияа ахоси, взġасаа баḋанзна наġарасса убари аагаасасса ниригкаṇаṃ ахоси. сан̈жаариḋаḋḋаа **анзгахаṃсасахассасаḋисо бан̈н̈ааяи** сзяяаṫааби ḅоḋхисаḋḋасса ḋханугġахагаалз сарагуудааḋиḋассанз.

**ḋуггара**нḋи ḋасса аḋассанаṃ санḋхааяааха, на аḋḋано баḋанаṃ. суурияамаṇḋалан̈хи аḋисийгхзна ж̇авзна ġажчанḋамби бан̈н̈аасаяож̇анааяаамавиḋṫаḋаṃ аḋḋано вибулаḋааяа бабхассараḋааяа жа саḋḋаанаṃ жагкусса ġожарабхааваṃ ġажчаḋи, ж̇аванахаṃсо бана ḋааḋисзна суурияна саḋḋхиṃ ж̇авзна ġажчанḋо на бан̈н̈ааязяяа. ḋасмаа вуḋḋаṃ **“на саггаа ḋаяаа бассиḋу”**нḋи. **жаḋḋаро** агкаṇавзḋхино. ġанḋваа ġахиḋз соḋуṃ гхаṇḋаṃ биланḋхаабзḋваа саяаṃ бураḋṫаабхимуко нисинно. бураḋṫимаḋисаабхимукаṃ ġаḋагаṇḋаṃ санḋхааяааха **“батамагаṇḋзнзва саḋḋхиṃ уббаḋиḋваа”**ḋи. ḋз жаḋḋаари гаṇḋаани згагкаṇзязва кибиṃсу.

ааяуṃ сан̇кароḋи зḋзнааḋи **ааяусан̇каро**. яаṫаа хи гаммаж̇аруубаанаṃ баваḋḋи жийвиḋинḋрияабаḋиḅаḋḋхаа, зваṃ аḋḋабхаавасса баваḋḋи ḋаббаḋиḅаḋḋхааḋи. ḅахуваж̇ананиḋḋзсо бана бааḷияаṃ згасмиṃ каṇз анзгасаḋасан̇касса жийвиḋинḋрияасса убалаḅбханаḋо. **ḋаṃ** жийвиḋинḋрияаṃ. **ḋаḋо** яаṫаавуḋḋаḋзваḋаанаṃ ж̇аваḋо **сийгхаḋараṃ кийяаḋи** иḋḋаракаṇаḋḋаа. вуḋḋан̈хзḋаṃ –

> ‘‘жийвиḋаṃ аḋḋабхааво жа, сукаḋугкаа жа гзвалаа;
> згажиḋḋасамааяуḋḋаа, лахусо ваḋḋаḋз каṇо’’ḋи. (махаани. 10);

**бхзḋо**ḋи бханġо. **на саггаа бан̈н̈аабзḋуṃ** ḋаḋоби аḋивияа иḋḋаракаṇаḋḋаа.

ḋханугġахасуḋḋаваṇṇанаа нидтиḋаа.

## 7. ааṇисуḋḋаваṇṇанаа

**229**. ан̈н̈з раажаано жа бхааġаṃ ġаṇхандаа имз вияа ḋасабхааġаṃ ġаṇханḋийḋи ḋзсамаяаṃ ануġаḋи бан̈н̈ааяаḋи. махаажанасса аанаяанаḋо **аанаго**ḋи ааха **“зваṃлаḋḋханаамо”**ḋи. иḋаани ḋаṃ ааḋиḋо баḋтааяа ааġаманаануггамаṃ ḋассзḋуṃ **“химаванḋз гираа”**ḋиааḋимааха. **гарзṇу**нḋи гарзṇугаṃ, хаḋṫининḋи аḋṫо. **саггариṃсуу**ḋи анаḋṫабарихараṇавасзна басаḋṫуубахааравасзна жа бууж̇зсуṃ. **оḋарий**ḋи гуḷийраḋахаṃ баависи. **баḋиггамиḋваа** табанавасзна абаггамиḋваа **баḋи**.

**суваṇṇаражаḋааḋимаяа**нḋи гисмин̈жи чиḋḋз суваṇṇамаяаṃ, гисмин̈жи ражаḋамаяаṃ, гисмин̈жи палигамаяаṃ **ааṇиṃ гхаḋаяиṃсу** ḅанḋхиṃсу. буḅḅз париḋваа ḋиḋтанḋасса ḋвааḋаса яож̇анаани бамааṇо зḋассааḋи **ḋвааḋасаяож̇анаббамааṇо,** саḋḋо. аṫасса анзгасаḋагаалз ġажчанḋз **анḋосаалааяамби ḋугкзна суяяиḋṫа** ааṇисан̇гхааḋамаḋḋаḋḋаа.

**ġамбхийраа**ḋи аġааḋхаа ḋугкоġааḷхаа. салласуḋḋан̈хи ‘‘анимиḋḋаманан̈н̈ааḋа’’нḋиааḋинаа бааḷивасзна ġамбхийраṃ, на аḋṫаġамбхийраṃ. ḋаṫаа хи ḋаḋṫа ḋаа ḋаа ġааṫаа ḋувин̈н̈зяяаруубаа

д̣идтанд̣и, д̣увин̃н̃зяям̣ н̃аан̣зна д̣угког̇аахандӣ гад̇ваа ‘‘г̇амбхийра’’нд̣и вужжад̣и. буб̮б̮аабарамбзд̇т̇а гаасан̃жи г̇аат̇аанам̣ д̣увин̃н̃зяяад̣аая д̣угког̇аахамзва, д̣асмаа д̣ам̣ баал̣ивасзна ‘‘г̇амбхийра’’нд̣и вуд̣д̣ам̣ **“баал̣ивасзна г̇амбхийраа салласуд̣д̣асад̣исаа”**д̣и. иминаа наязна ‘‘адт̇авасзна г̇амбхийраа’’д̣и здт̇а адт̇о вздид̣аб̮б̮о. махаавзд̣алласуд̣д̣асса адт̇авасзна г̇амбхийрад̣аа баагадааязва. логам̣ уд̣д̣арад̣ийд̣и логуд̣д̣аро, нававид̇хааббамаан̣ад̇хаммо, со адт̇абхуудо здзсам̣ адт̇ийд̣и **логуд̣д̣араа**. д̇знааха **“логуд̣д̣араадт̇ад̣ийбагаа”**д̣и. **сад̣д̣асун̃н̃ад̣ад̇хаммамад̣д̣амзваа**д̣и сад̣д̇зна ад̣д̣анаа сун̃н̃ад̣ам̣ гзвалам̣ д̇хаммамад̣д̣амзва. **угг̇ахзд̣аб̮б̮ам̣ барияабун̣ид̣аб̮б̮а**нд̣и жа линг̇аважанавибаллаасзна вуд̣д̣анд̣и ааха **“угг̇ахзд̣аб̮б̮з жа барияабун̣ид̣аб̮б̮з жаа”**д̣и. **гавид̣аа**д̣и гавино гаммам̣ гавигад̣аа. яасса бана яам̣ гаммам̣, д̣ам̣ д̇зна гад̣анд̣и вужжад̣ийд̣и ааха **“гавид̣аад̣и гавийхи гад̣аа”**д̣и. **ид̣арам̣** ‘‘гаавзяяаа’’д̣и бад̣ам̣, габ̮б̮анд̣и вуд̣д̣ам̣ ход̣и. ‘‘габ̮б̮а’’нд̣и жа гавинаа вуд̣д̣анд̣и адт̇о. д̇знааха **“д̣ассзва взважана”**нд̣и. **жид̣д̣агкараа**д̣и вижид̣раагаараагкараа. **саасанад̇о б̮ахибхууд̣аа**д̣и на саасанааважараа. **д̇зсам̣ саавагзхий**д̣и ‘‘б̮уд̣д̇хаанам̣ саавагаа’’д̣и абан̃н̃аад̣аанам̣ язсам̣ гзсан̃жи саавагзхи. **ануг̇г̇аяхамаанаа**д̣и на уг̇г̇аяхамаанаа саванад̇хааран̣абарижаяаадт̇уубабаригкаад̣ивасзна ануг̇г̇аяхамаанаа. **анд̣арад̇хаа яанд̣и** ад̣ассанам̣ г̇ажчанд̣и.

аан̣исуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

**8. галинг̇арасуд̣д̣аван̣н̣анаа**

**230**. галинг̇арам̣ вужжад̣и куд̣д̣агад̣аарукан̣д̣ам̣, д̣ам̣ убад̇хаанам̣ зд̇зсанд̣и **галинг̇аруубад̇хаанаа**. лижчавий бана гад̣ирад̣анд̣ам̣ убад̇хаанам̣ гад̇ваа д̣ад̣аа вихарим̣су. д̣асмаа вуд̣д̣ам̣ **“гад̣ирагхад̣игаасуу”**д̣иаад̣и. багад̣ивижж̇усан̃н̃ид̣о над̣т̇и зд̇зсам̣ ган̣о вижж̇ханзд̣и **агкан̣авзд̇хино** д̣ад̣о сийгхад̣арам̣ вижж̇ханад̣о. ‘‘агкан̣а’’нд̣и вижж̇у вужжад̣и ид̣д̣аракан̣ад̣д̣аа. агкан̣обхаасзна лагкан̣авзд̇хагаа **агкан̣авзд̇хино**. анзгад̇хаа бхиннасса ваалласса вижж̇ханзна **ваалавзд̇хино**. ваалзгад̇зсо хи ид̇ха ‘‘ваало’’д̣и г̇ахид̣о.

б̮ахуд̇зва д̣ивасабхааг̇ам̣ бад̇хаанаануяог̇ад̣о уббаннад̣арат̇абариссамавинод̣анад̇т̇ам̣ **нхааяид̣ваа.** **д̇з санд̇хааяаа**д̣и д̇з д̣ат̇аарууб̮з бад̇хаанагаммигабхигкуу санд̇хааяа. **ид̣ам̣** ид̣аани вужжамаанам̣ адт̇ажаад̣ам̣ **вуд̣д̣ам̣** бораан̣адтагат̇аая̄м̣. **аямби д̣ийбо**д̣и д̣ам̣б̮абан̣н̣ид̣ийбамааха. бад̇хаанаануяун̃жанавзлаая нивзд̣анавасзна д̣ад̣т̇а д̣ад̣т̇а згаж̇жхам̣ бахад̣агхан̣д̣инигг̇хосзнзва **згагхан̣д̣инигг̇хосо,** д̣ад̣т̇а д̣ад̣т̇а бан̣н̣асаалаад̣ийсу васанд̣аанам̣ бхигкуунам̣ васзна згабад̇хаанабхуудо. наанаамукод̣и анураад̇хабурасса бажчимад̣исааям̣ зго вихааро, **билижчигол̣и**наг̇арасса бурад̣т̇имад̣исааям̣. убхаяад̣т̇а бавад̣д̣агхан̣д̣исад̣д̣аа анд̣араабавад̣д̣агхан̣д̣исад̣д̇зхи миссзд̇ваа осаранд̣и. **галяаан̣ияам̣** бавад̣д̣агхан̣д̣исад̣д̇о д̣ат̇аа наагад̣ийб̮з.

галинг̇арасуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

**9. нааг̇асуд̣д̣аван̣н̣анаа**

**231**. **ад̣иггану̇авзла**нд̣и бхад̣д̣аанумод̣анаубанисиннагат̇аавзлад̣о ад̣иггану̇авзлам̣. **асамбхиннзнаа**д̣и сарасамбад̣д̣ид̣о асамбхиннзна, сарасса ужжааран̣асамбад̣д̣им̣ абарихаабзд̇вааді адт̇о. абарисуд̣д̇хаасаяад̣аая **нзва г̇ун̣аван̣н̣ааяа на н̃аан̣абалаая ход̣и.** **д̣а**нд̣и д̣ам̣ д̣ат̇аа бажжаяаанам̣ барибхун̃ж̇анам̣, д̣ам̣ д̣ат̇аа мижчаабад̣ибаж̇ж̇анам̣.

нааг̇асуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

**10. б̮ил̣аарасуд̣д̣аван̣н̣анаа**

**232**. **гхараанам̣ санд̇хий**д̣и гхарзна гхарасса сам̣б̮анд̇хадтаанам̣. саха малзна вад̣д̣ад̣ийд̣и **самалам̣**. г̇зхад̣о г̇аамад̣о жа нигкаманажанд̣анигадтаанам̣. **санг̇аарадтаана**нд̣и санг̇аарагуудам̣. гзжи ‘‘санд̇хисанг̇аарагуудадтаана’’нд̣и вад̣анд̣и. **вудтаана**нд̣и аабаннааабад̣д̣ид̣о, на гилзсад̣о вудтаанам̣, суд̣д̇ханд̇з ад̇хидтаанам̣. д̣ам̣ бана яат̇аааабаннаая аабад̣д̣ияаа ‘‘д̇зсанаа’’д̇взва вужжад̣ийд̣и ааха **“д̇зсанаа бан̃н̃аяад̣ий”**д̣и.

б̮ил̣аарасуд̣д̣аван̣н̣анаа нидтид̣аа.

**11. синг̇ааласуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**233**. **зд̇д̇агамбий**д̇и иминаа ж̇арасинг̇аалзна лад̇д̇хаб̣б̣ам̣ жид̇д̇ассаад̇амад̇д̇амби на лабхиссад̇и сагаламзва габбам̣ саб̣б̣асо авийжиж̇аалаахи нирандарам̣ жхааяамаанад̇аая нижжад̣̇угкаад̇урабхаавад̇о.

синг̇ааласуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

**12. д̣̇уд̇ияасинг̇ааласуд̇д̇аван̣н̣анаа**

**234**. **гад̇аж̇аанана**нд̇и гад̇уубагааraж̇аананам̣. **гад̇авзд̣̇ид̇аа**д̇и д̇ассзва барзсам̣ баагадагараṇ̣авасзна ж̇аананамзва. **аажаарамзваа**д̇и гад̇аабараад̇хамзва.

д̣̇уд̇ияасинг̇ааласуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

саарадт̇аббагаасинияаа сам̣яуд̇д̇анигаая-адтагат̇аая

обаммасам̣яуд̇д̇аван̣н̣анааяа лийнадт̇аббагаасанаа самад̇д̇аа.

# 10. бхигкусаṃяуд̇д̇аṃ

## 1. голид̇асуд̇д̇аваṇṇанаа

**235**. **саавагаанаṃ аалаабо**ди саавагаанаṃ саḃрахмажаариṃ уд̇д̇исса аалаабо. **ḃуд̇д̇хзхи сад̇исаа маа хомаа**ди ḃуд̇д̇хаажиṇṇаṃ самуд̇аажаараṃ агат̇зндзхи саавагзхи, ‘‘аавусо бхигкавз’’д̇и аалабид̇аа бхигкуу, ‘‘аавусо’’д̇и бадиважанаṃ д̇знди, на, ‘‘бханд̇з’’д̇и. **д̇уд̇ияажж̇хаанз вид̇аггавижаараа нируж̇жханд̇и** д̇зсаṃ нирод̇хзнзва д̇асса жхаанасса уббаад̇зд̇аḃбад̇о. **язсаṃ нирод̇хаа**д̇и язсаṃ важийсаṅг̇аараанаṃ вид̇аггавижаараанаṃ нируж̇жханзна сувигкамбхид̇абхаавзна сад̇д̇ааяад̇анаṃ аббаваддиṃ г̇ажчади гаараṇасса д̇уурад̇о бассамбхид̇ад̇д̇аа. **арияо**д̇и нид̇д̇осо. барисуд̇д̇хо **д̇уṇхийбхааво,** на дид̇т̇ияаанаṃ мууг̇аḃбад̇агг̇ахаṇаṃ вияа абарисуд̇д̇ход̇и ад̇хиббааяо. **батамажж̇хаанаад̇ийний**д̇и **аад̇и**-сад̇д̇зна д̇ад̇ияаж̇жхаанаад̇ийни саṅг̇аṇхаад̇и.

аараммаṇабхууд̇зна вид̇аггзна саха г̇ад̇аа бавад̇д̇аад̇и **вид̇аггасахаг̇ад̇аа**д̇и ааха **“вид̇аггаараммаṇаа”**д̇и. вид̇аггаараммаṇад̇аа жа саñ̃ааманасигаараанаṃ сукумааараммаṇагг̇ахаṇавасзна д̇адтаḃбаа. д̇знааха **“на санд̇ад̇о убад̇тахиṃсуу”**д̇и. **на баг̇уṇаṃ** саммад̇зва васийбхаавасса анаабаад̇ид̇ад̇д̇аа. **саñ̃ааманасигаараабий**д̇и д̇ад̇ияаж̇жхаанаад̇хиг̇амаааяа бавад̇д̇ияамаанаа саñ̃ааманасигаарааби хаанабхааг̇ияаава ахзсуṃ, на висзсабхааг̇ияаа. **саммаа табзхий**д̇и ḃахид̇д̇хаа вигкзбаṃ бахааяа саммаа аж̇жхад̇д̇амзва жид̇д̇аṃ табзхи. **згагг̇аṃ гарохий**д̇и д̇знзва вигкзбабадиḃааханзна авихад̇амаанасад̇ааяа жид̇д̇асамаад̇хаанавасзна згагг̇аṃ гарохи. **ааробзхий**д̇и ийсагамби ḃахумби абад̇ид̇аṃ гад̇ваа гаммадтаанаараммаṇз ааробзхи. д̇уд̇ияаагг̇асаавагабхуумияаа баарибуурияаа ааясмаа махаабхиñ̃о, на яат̇аа д̇ат̇аад̇и ааха **“махаабхиñ̃ад̇анд̇и чаḷабхиñ̃ад̇а”**нд̇и. **иминаа убаазнаа**д̇и иминаа ‘‘ат̇а ко маṃ, аавусо’’д̇иаад̇инаа вуд̇д̇зна убаазна. **ваддхзд̇ваа**д̇и уд̇д̇ари уд̇д̇ари висзсабхааг̇ияабхааваабаад̇анзна самаад̇хиṃ баññаñжа ḃруухзд̇ваа ḃруухзд̇ваа.

голид̇асуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 2. убад̇иссасуд̇д̇аваṇṇанаа

**236**. **ад̇иуḷаарамби сад̇д̇аṃ ваа саṅкаараṃ ваа санд̇хаая вуд̇д̇аṃ** саḃбад̇т̇амзва саḃбасо чанд̇араагг̇асса суббахийнад̇д̇аа. **ж̇аананад̇т̇аṃ бужчад̇и** сад̇т̇уг̇уṇаанаṃ ад̇ивияа уḷаарад̇амабхаавад̇о.

убад̇иссасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 3. гхадасуд̇д̇аваṇṇанаа

**237**. **баривзṇагг̇знаа**д̇и баривзṇабхааг̇зна. гзжи **“згавихаарз**д̇и згажчаннз згасмиṃ аавааcз’’д̇и вад̇анд̇и. **д̇зд̇и** д̇з д̇взби т̇зраа. **баад̇иязггзсу таанзсуу**д̇и висуṃ висуṃ таанзсу. **нисийд̇анд̇ий**д̇и д̇иваавихаараṃ нисийд̇анд̇и. **оḷаариго наама ж̇аад̇о** барид̇д̇ад̇хаммаараммаṇад̇д̇аа д̇асса. **д̇зд̇и** т̇зро бхаг̇аваа жа.

**барибуṇṇавийрияо**д̇и жад̇угижжасаад̇ханавасзна самбуṇṇавийрияо. **багг̇ахид̇авийрияо**д̇и ийсагамби саṅгожаṃ анаабаж̇жид̇ваа бавад̇д̇ид̇авийрияо. **убанигкзбанамад̇д̇ассзваа**д̇и самийбз табанамад̇д̇ассзва.

жад̇убхуумагад̇хаммзсу лаḃбхамаанад̇д̇аа баññааяа **“жад̇убхуумагад̇хаммз анубависид̇ваа тид̇адтзнаа”**д̇и вуд̇д̇аṃ. лагкид̇аḃбадтзна самаад̇хи зва **самаад̇хилагкаṇаṃ**. зваṃ **вибассанаалагкаṇаṃ** вздид̇аḃбаṃ. **аññамаññассаа**д̇и аññасса аññасса наанаалагкаṇаад̇и вздид̇аḃбаṃ. **аññассаа**д̇и ид̇арасса. **д̇хура**нд̇и вахид̇аḃбабхaараṃ. **д̇вийсуби зд̇зсуу**д̇и самаад̇хилагкаṇавибассанаалагкаṇзсу саммаасамḃуд̇д̇хо нибпад̇д̇иṃ г̇ад̇о.

гхадасуд̇д̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 4. навасуд̇д̇аваṇṇанаа

**238**. абхижзд̇аси ниссид̇аа **аабхижзд̇асигаа**. бадибагкавид̇хаманзна абхивисидтаṃ жидд̇аṃ **абхижидд̇аṃ**. яасмаа жхаанаанаṃ д̇аṃсамбаяудд̇аṃ жидд̇аṃ ниссааяа бажжаяо ходиязва, д̇асмаа **"ниссид̇аана"**нд̇и вудд̇аṃ. **нигаамалаабхий**д̇и ят̇ижчид̇алаабхий . **ят̇аабарижчзд̇зна**ад̇и ят̇аагад̇зна гаалабарижчзд̇зна. **вибулалаабхий**д̇и аббамааṇалаабхий. "гасира"нд̇и хи баридд̇аṃ вужжад̇и, д̇аббадибагкзна **агасираṃ** аббамааṇаṃ. д̇знааха **"баг̇уṇажж̇хаанод̇и ад̇т̇о"**д̇и. **сит̇иламаараḅбхаа**д̇и сит̇илаṃ вийрияаарамбхаṃ гад̇ваад̇и адт̇од̇и ааха **"сит̇илаṃ вийрияаṃ бавад̇д̇зд̇ваа"**д̇и.

навасудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**5. суж̇аад̇асудд̇аваṇṇанаа**

**239**. **аṅ̃ṅ̃аани руубаании**д̇и барзсаṃ руубаани. **ад̇иггандаруубо**д̇и ад̇д̇ано руубасамбад̇д̇ияаа руубасобхааяа ад̇иггамид̇ваа тид̇аруубо, сужирамби взлаṃ ологзнд̇асса д̇удтиаавахо. **д̇ассанасса** жагкусса хид̇од̇и **д̇ассаниийяо**. басаад̇аṃ аавахад̇ийд̇и **баасаад̇иго. чавиваṇṇасунд̇арад̇ааяаа**д̇и чавиваṇṇасса жзва сарийрасаṇтаанасса жа собханабхаавзна.

суж̇аад̇асудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**6. лагуṇдагабхад̇д̇ияасудд̇аваṇṇанаа**

**240**. **вируубасарийраваṇṇа**нд̇и асунд̇арачавиваṇṇаṅ̃жзва асунд̇арасаṇтаанаṅ̃жа. **бамааṇавасзнаа**д̇и сарийраббамааṇавасзна. **ижчид̇ижчид̇а**нд̇и ад̇д̇анаа ижчид̇ижчид̇аṃ. **махаасааражж̇а**нд̇и махандо маṅ̇губхааво.

**г̇уṇз аавашж̇з̇д̇ваа**д̇и ад̇д̇анаа ж̇аананаганияаамзна сад̇т̇уно гааяаг̇уṇз жа жаарид̇д̇аг̇уṇз жа аавашж̇з̇д̇ваа манаси гад̇ваа.

**яож̇анаавадда**нд̇и яож̇анабаригкзбаṃ.

"гааяасмий"д̇и г̇аат̇аасукадт̇аṃ ниранунаасигаṃ гад̇ваа нид̇д̇зсод̇и вудд̇аṃ **"гааяасми"**нд̇и. **агаараṇаṃ гааяаббамааṇа**нд̇и сарийраббамааṇаṃ наама аббамааṇаṃ, сийлаад̇иг̇уṇаава бамааṇанд̇и ад̇хиббааяо.

лагуṇдагабхад̇д̇ияасудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**7. висаакасудд̇аваṇṇанаа**

**241**. бурасса зсаад̇и **борий,** жаад̇урияаяудд̇ад̇аа. д̇знааха **"бураваасийна"**нд̇иаад̇и. саа бана д̇уд̇авиламḅид̇акалид̇авасзна аббасанналуукад̇аад̇ид̇осарахид̇аа ходийд̇и ааха **"бура…бз… ваажааяаа"**д̇и. **асанд̇ид̇д̇хааяаа**д̇и мудд̇аваажааяа. д̇знааха **"абалиḅуд̇д̇хааяаа"**д̇иаад̇и. на злаṃ д̇осаṃ г̇алзд̇ийд̇и **анзлаг̇алаа,** авируж̇жханаваажаа. д̇знааха **"нид̇д̇осааяаа"**д̇и. жад̇усажжасса багаасагаа, на гад̇аажи сажжавимудд̇аад̇и ааха **"жад̇усажжабарияаабаннааяаа"**д̇и. д̇аа хи жад̇д̇аари сажжаани барижчиж̇ж̇а аабаад̇знд̇и бад̇ибаад̇знд̇и бавад̇д̇знд̇и. д̇знааха **"жад̇д̇аари сажжаани амуṅ̃жид̇ваа бавад̇д̇ааяаа"**д̇и. **д̇хаж̇о наама** саḅḅад̇хаммзхи самуссид̇адтзна.

висаакасудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

**8. нанд̇асудд̇аваṇṇṇанаа**

**242**. **аараṅ̃ṅ̃иго**д̇иаад̇ийсу араṅ̃ṅ̃агат̇аасийсзна сзнаасанабад̇исаṃяудд̇аанаṃ д̇худаṅ̇г̇аанаṃ, биṇдабаад̇агат̇аасийсзна биṇдабаад̇абад̇исаṃяудд̇аанаṃ, баṃсугуулигасийсзна жийварабад̇исаṃяудд̇аанаṃ, д̇аг̇г̇ахаṇзнзва вийрияниссид̇ад̇худаṅ̇г̇асса жа самаад̇ааяа вад̇д̇анаṃ д̇ийбид̇анд̇и взд̇ид̇аḅḅаṃ. **ааг̇ад̇зна** бхаг̇авад̇аа **абарабхааг̇з гат̇ид̇аṃ**.

нанд̇асудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

## 9. д̇иссасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**243**. **бхан̣д̣ага**нд̇и бад̇д̇ажийварам̣. **нисийд̇иязва** вад̇д̇асса асигкид̇ад̇д̇аа. д̇ужж̇анад̇т̇зна ваажаа зва сад̇д̇ияод̇и ааха **“ваажаасад̇д̇ийхий”**д̇и.

**ваажааяа саннид̇о̇д̇агзнаа**д̇и важанасан̇каад̇зна самандад̇о̇ нижжам̣ гад̇ваа убад̇у̇д̇анад̇о̇ саннид̇у̇д̇агзна. вибхад̇д̇иалобзна со нид̇д̇зсо. д̇знааха **“важанабад̇о̇д̇знаа”**д̇и.

ужжагулз ж̇аад̇и зд̇ассаад̇и **ж̇аад̇имаа,** б̣рахмаж̇аад̇иго иси. **маад̇ан̇г̇о**д̇и жан̣д̣аало. **д̇ад̇т̇аа**д̇и гумбхагаарасаалааяам̣. **огаасам̣ яаажи** гумбхагаарам̣. махандам̣ д̇исваа ааха – **“батамад̇арам̣ бавидто баб̣б̣аж̇ид̇о̇”**д̇и. **д̇ад̇т̇зваа**д̇и д̇ассааязва саалаааяа д̇ваарам̣ ниссааяа д̇ваарасамийбз. **мз**д̇и маяаа. **кама маяха**нд̇и маяхам̣ абараад̇хам̣ камассу. **д̇з**д̇и д̇аяаа. буна **д̇з**д̇и д̇ава. **г̇ан̣хи** уг̇г̇анд̇ум̣ аббад̇аанавасзна. д̇знааха **“наасса уг̇г̇анд̇ум̣ ад̇аасий”**д̇и. **баб̣ужж̇хим̣суу**д̇и нид̇д̇ааяа баб̣ужж̇хим̣су багад̇ияаа баб̣ужж̇ханавзлааяа убаг̇ад̇ад̇д̇аа.

**чаво**д̇и нихийно. **ананд̇амааяо**д̇и вивид̇хамааяо маяаавий.

**со**д̇и мад̇д̇игаабин̣д̣о. ‘‘сад̇д̇ад̇хаа бхижж̇ий’’д̇и зд̇т̇ааяамад̇хиббааяо – яам̣ д̇зна д̇аабасзна баарамид̇аабарибхааванасамид̇д̇хаахи наанаавихаарасамаабад̇д̇ибарибуурид̇аахи сийлад̣ид̇тисамбад̇аад̇ийхи сусан̇кад̇асанд̇аанз махаагарун̣аад̇хиваасз махаасад̇д̇з б̣од̇хисад̇д̇з арияуубаваад̇агаммам̣ абхисабасан̇каад̇ам̣ парусаважанам̣ бавад̇д̇ид̇ам̣, д̇ам̣ махаасад̇д̇асса кзд̇д̇ависзсабхаавад̇о̇ д̇асса жа ажж̇хаасаяапарусад̇аааяа д̣ид̇тад̇хаммавзд̇анийяам̣ худ̇ваа сажз со махаасад̇д̇ам̣ на камаабзд̇и, д̇ам̣ гагкалам̣ худ̇ваа вибажжанасабхаавам̣ ж̇аад̇ам̣, камаабид̇з бана махаасад̇д̇з баяог̇асамбад̇д̇ибад̇иб̣аахид̇ад̇д̇аа авибаагад̇хаммад̇ам̣ аабажж̇ад̇и ахосигаммабхаавад̇о̇. аяан̃хи арияуубаваад̇абаабасса д̣ид̇тад̇хаммавзд̇анийяасса жа д̇хаммад̇аа. яам̣ д̇ам̣ б̣од̇хисад̇д̇зна суурияуг̇г̇амананиваарaṇам̣ гад̇ам̣, аяам̣ б̣од̇хисад̇д̇зна д̣ид̇то убааяо. д̇зна хи уб̣б̣аалхаа мануссаа б̣од̇хисад̇д̇асса сандигз д̇аабасам̣ аанзд̇ваа камаабзсум̣. соби жа махаасад̇д̇асса г̇ун̣з ж̇аанид̇ваа д̇асмим̣ жид̇д̇ам̣ басаад̇зси. яам̣ банасса мад̇т̇агз мад̇д̇игаабин̣д̣асса табанам̣ д̇асса сад̇д̇ад̇хаа паалaнам̣ гад̇ам̣, д̇ам̣ мануссаанам̣ жид̇д̇аанурагкан̣ад̇т̇ам̣. ан̃н̃ат̇аа хи имз баб̣б̣аж̇ид̇аа самаанаа жид̇д̇асса васам̣ вад̇д̇анд̇и, на бана жид̇д̇амад̇д̇ано васз вад̇д̇аабзнд̇ийд̇и махаасад̇д̇амби д̇зна сад̇исам̣ гад̇ваа г̇ан̣хзяяум̣, д̇ад̇асса нзсам̣ д̣ийгхарад̇д̇ам̣ ахид̇аааяа д̇угкааяаад̇и. **бад̇ирууба**нд̇и яуд̇д̇ам̣.

д̇иссасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 10. т̇зранаамагасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**244**. **ад̇ийд̇з кандхабан̃жагз**д̇и ад̇ийд̇з ад̇д̇абхаавз. **чанд̇араааг̇аббахаанзнаа**д̇и чанд̇арааг̇асса ажжанд̇амзва ж̇аханзна. **бахийнам̣ наама ход̇и** анабзгкабарижжааг̇ад̇о̇. **бад̇иниссадтам̣ наама ход̇и** саб̣б̣асо чад̇д̇ид̇ад̇д̇аа. **д̇аяо бхавз**д̇и иминаа убаад̇ин̣н̣агад̇хаммаанам̣язва г̇ахан̣ам̣. **саб̣б̣аа кандхааяад̇анад̇хаад̇уяо жаа**д̇и иминаа убаад̇ин̣н̣аанамби анубаад̇ин̣н̣аанамби д̇вид̇хаа бавад̇д̇алогияад̇хаммаанам̣ г̇ахан̣ам̣ ависзсзд̇ваа вуд̇д̇ад̇д̇аа. **вид̇ид̇ам̣ баагад̇ам̣ гад̇ваа тид̇ам̣** барин̃н̃аабхисамаяавасзна. **д̇зсвзваа**д̇и д̇збхуумагад̇хаммзсу зва. **анубалид̇д̇ам̣** амат̇ид̇ам̣ асам̣гилидтам̣ д̇ан̣хаад̣ид̇тисам̣гилзсаабхаавад̇о̇. **д̇ад̇зва саб̣б̣а**нд̇и хзд̇таа д̇ийсуби бад̇зсу ид̇ха саб̣б̣аг̇г̇ахан̣зна г̇ахид̇ам̣ д̇збхуумагавад̇д̇ам̣. **ж̇ахид̇ваа**д̇и бахаанаабхисамаяавасзна. д̇ан̣хаа кийяад̇и зд̇т̇аад̇и **д̇ан̣хагкаяа**сан̇каад̇з ниб̣б̣аанз **вимуд̇д̇ам̣. д̇амаха**нд̇и д̇ам̣ уд̇д̇амабуг̇г̇алам̣ згавихаарим̣ б̣рууми д̇ан̣хаад̇у̇д̇ияасса абхаавад̇о̇. зд̇т̇а жа барин̃н̃аабахаанаабхисамаяагат̇анзна ид̇арамби абхисамаяам̣ ад̇т̇ад̇о гат̇ид̇амзваад̇и д̣адтаб̣б̣ам̣.

т̇зранаамагасуд̇д̇аван̣н̣анаа нидтид̇аа.

## 11. махаагаббинасуд̇д̇аван̣н̣анаа

**245**. **махаагаббино**д̇и бууж̇ааважанамзд̇ам̣ яат̇аа ‘‘махаамог̇г̇аллаано’’д̇и. **д̇ат̇аарууба**нд̇и ‘‘б̣уд̇д̇хо д̇хаммо’’д̇иаад̇игам̣ г̇ун̣ависзсаванд̇абад̇иб̣ад̇д̇хам̣. **саасана**нд̇и д̇зсанд̇арад̇о̇ ааг̇ад̇аважанам̣. **ж̇ан̇гхаваан̣ижж̇аа**д̇и жан̇гхажаарино ваан̣иж̇аа. **гин̃жи саасана**нд̇и абуб̣б̣абавад̇д̇ид̇ийбагам̣ гин̃жи важананд̇и бужчи. **бийд̇и уббажж̇и** яат̇аа д̇ам̣ сужирам̣ гад̇аабхинийхаарад̇аааяа барибаггаан̃аан̣асса. **абаримаан̣ам̣** г̇ун̣асса абаримаан̣ад̇о̇ саб̣б̣ан̃н̃уг̇ун̣абарид̇ийбанад̇о̇, сзсарад̇анад̇ваяз

нияяаанигабхаавадийбанадо̇ д̇идтисийласаамаӊ̃ӊ̃зна саṃхад̇абхаавадийбанад̇од̇и ваддд̇аḅбаṃ. яат̇аанусидтаṃ бадибажж̇амаанз абааяадуггадо̇ саṃсаарадуггадо̇ жа абад̇андз д̇хаарздийд̇и **д̇хаммо**. субарисуддд̇хад̇идтисийласаамаӊ̃ӊ̃зна саṃхадод̇и **санґхо**д̇и. рад̇анадт̇о бана д̇иӊӊамби сад̇исо зваад̇и.

**навасад̇асахассаани ад̇ааси** дзвий. **д̇умхз**д̇и раажиниṃ ґааравзна ḅахуважанзна вад̇ад̇и. **рааґо**д̇и ануґажчанд̇арааґо.

**ж̇анид̇з**д̇и гаммагилзсзхи ниḅḅад̇д̇идз. гаммагилзсзхи бажаад̇ад̇д̇аа бажаад̇и бажаасад̇д̇о ж̇анид̇асад̇д̇зна самаанадт̇од̇и ааха – **“ж̇анид̇з, бажаааяаад̇и адт̇о”**д̇и. **адтахи вижж̇аахий**д̇и **амḅадтасуд̇д̇з** (дий. ни. 1.278) ааґад̇анаязна. д̇адт̇а хи вибассанааӊ̃ааṇаманомаяидд̇хийхи саха ча абхиӊ̃ӊ̃аа ‘‘адта вижж̇аа’’д̇и ааґад̇аа . **д̇абад̇и** бадибагкавид̇хаманзна вижж̇од̇ад̇и, д̇аṃ суурияасса вирожананд̇и ааха – **“д̇абад̇ийд̇и вирожад̇ий”**д̇и. жхаанаṃ самаабажж̇идваа самаахидзна жидд̇зна вибассанаṃ ваддхзд̇ваа паласамаабад̇д̇иṃ самаабажж̇ид̇ваа нисиннод̇и ааха – **“д̇увид̇хзна жхаанзна жхааяамаано”**д̇и. **саḅḅаманґалаґаат̇аа**д̇и саḅḅаманґалаавирод̇хий ґаат̇аад̇и вад̇анд̇и. д̇ат̇аа хи вад̇анд̇и –

> ‘‘манґалаṃ бхаґаваа ḅудд̇хо, д̇хаммо санґхо жа манґалаṃ;
> саḅḅзсамби жа сад̇д̇аанаṃ, са буӊ̃ӊ̃авид̇аманґала’’нд̇и.

**буужаṃ гаарзд̇ваа** згаṃ аґаарigад̇хаммагат̇игаṃ убаасагаṃ ааха. зд̇т̇а жа ‘‘жхааяий д̇абад̇ий’’д̇и иминаа аараммаṇуубанижжхаанаанаṃ ґахид̇ад̇д̇аа д̇хаммарад̇анаṃ ґахид̇амзва. ‘‘ḅраахмаṇо’’д̇и иминаа санґхарад̇анаṃ ґахид̇амзва. ḅудд̇харад̇анаṃ бана саруубзнзва ґахид̇анд̇и.

махаагаббинасудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

### 12. сахааяагасудд̇аваṇṇанаа

**246**. саммаа саṃсанд̇анавасзна зд̇и бавад̇д̇ад̇ийд̇и самзд̇и, саммаад̇идтиаад̇и. саммаа жирарад̇д̇аṃ жирагаалаṃ самзд̇и зд̇зсаṃ адт̇ийд̇и **жирарад̇д̇аṃсамзд̇игаа**. д̇знааха **“д̇ийгхарад̇д̇а”**нд̇иаад̇и. **ид̇аани имзса**нд̇и зд̇арахи зд̇зсаṃ. **аяаṃ саасанад̇хаммо** ажжхаасаяадо̇ баяоґадо̇ жа саммаа **саṃсанд̇ад̇и самзд̇и,** д̇асмаа мажжхз бхиннаṃ вияа самамзва на висад̇исаṃ. гиӊ̃жа д̇адо̇ зва **ḅудд̇хзна** бхаґавад̇аа бавзд̇ид̇ад̇хаммавинаяз **зд̇зсаṃ** бадибад̇д̇и**саасанад̇хаммо собхад̇и** вирожад̇ийд̇и адт̇о. **арияаббавзд̇ид̇з**д̇и ариязна саммаасамḅудд̇хзна саммад̇зва багаасид̇з арияад̇хаммз. саммад̇зва самужчзд̇абад̇иббассад̇д̇хивинаяаанаṃ васзна **судту винийд̇аа** саḅḅагилзсад̇арат̇абарилаахаанаṃ вуубасамзна.

сахааяагасудд̇аваṇṇанаа нидтид̇аа.

саарадт̇аббагаасинияаа саṃяудд̇анигаая-адтагат̇ааяа

бхигкусаṃяудд̇аваṇṇанааяа лийнадт̇аббагаасанаа самад̇д̇аа.

нидтид̇аа жа саарадт̇аббагаасинияаа

саṃяудд̇анигаая-адтагат̇ааяа нид̇аанаваґґаваṇṇанаа.